

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI ^{x125} / 73

ODYSSEA

GRAECE ET LATINE

OPERA

M: IOAN. GEORG. HAGERI

RECT. CHEMN.

BIBLIOTHEQUE S.J.

Les Fontaines
60500 CHANTILLY

VOL. I.

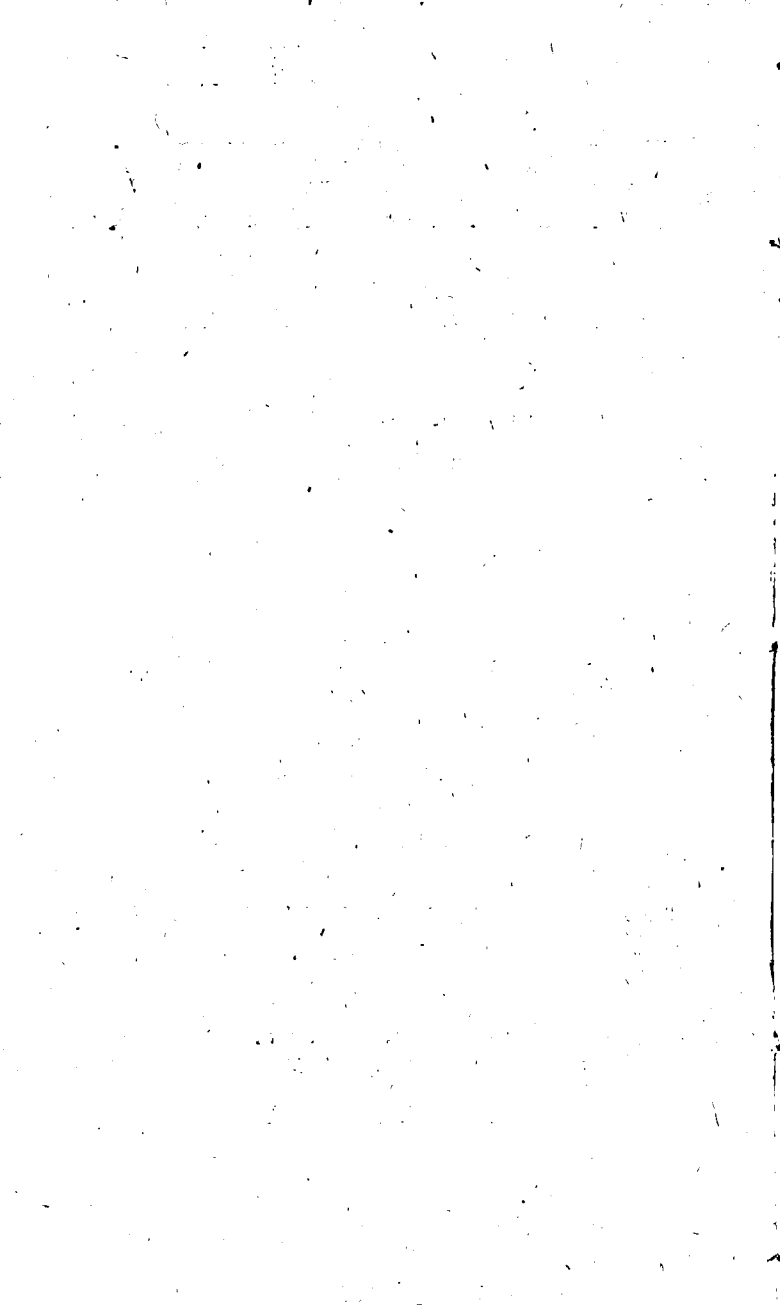
EDITIO QUARTA, RECENSIONI WOLFIANAE
ADCOMMODATA.

-CVM PRIVILEGIO SEREN. ELECTOR. SAXONIAE,

CHEMNICII

APUD GUIL. STARKIUM

MDCCCXIX

LIBRARIUS

S. D.

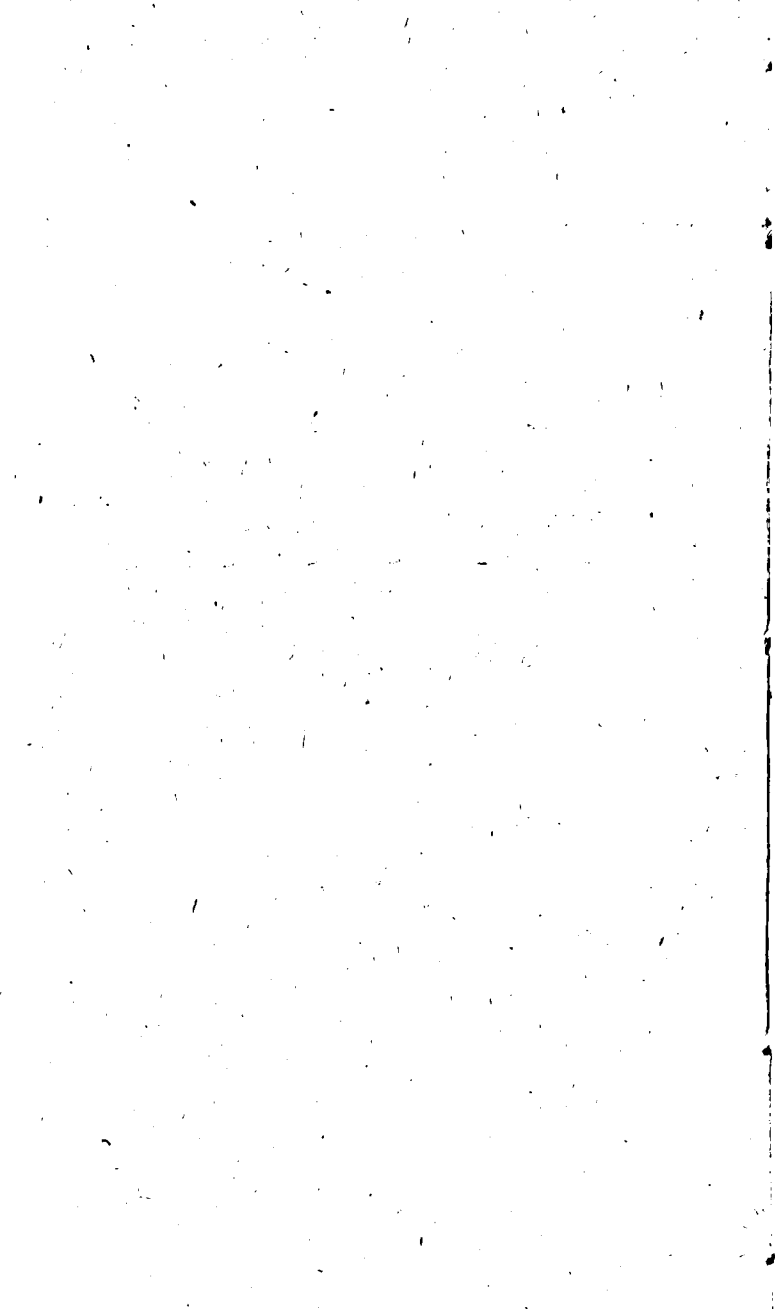
LECTORI.

Divendita intra anni spatium exemplarium, prioris, Odyssaeae, a b. Hagero olim editae, tomi, quae in libraria officina Mauckiana, nuper a me emta, adhuc exstabat copia, juventutis scholasticae, hanc editionem perpetuo efflagitantis, desiderium, quantum in me est, expleturus, denuo illum typis excribendum curavi: ita tamen, ut per amicum, linguae utriusque gnarum, et versionem latinam a mendorum typographicorum labe, passim ei adspersa, purgari, et textum graecum ad fidem praestantissimae illius carminum Homericorum, ab Illustri Wolfio factae, recensiois, emendari antea juberem. Quam quidem ob curam quum notae criti-

cae, ab ipso editore singulis paginis olim subiectae, commode abesse possint, tum eas, tum praefationem, valde prolixam et adolescentium nostrorum utilitatibus haud amplius adcommodatam, eo minus retinendas esse censuimus, quo magis cavendum erat, ne libri pretium ultra quam necesse esset augeretur, atque adeo graecarum literarum studiosi pauperiores ab ejus usu arcerentur. Quod reliquum est nihil magis in votis habemus, nisi ut vetus haec et multorum jam virorum doctorum judiciis probata poetarum principis editio, in hac nova quoque, qua nunc in lucem prodit, forma, Gymnasiorum Scholarumque commodis interservire pergat. Dat. Chemnicii die XII. Novembr. MDCCCXII.

HOMERI
ODYSSEA.

VOL. I.

SVMMARIUM

LIBRI PRIM I.

Invocata Musa, ut Ulysses canat ab everſa Troja errantem, et, amiſſis omnibus ſociis, domum redeuntem (1 — 10) narratio ducitur ab eo tempore, quo Calypſus inſulam ille relicturus eſt. Abſente enim Neptuno, cuius ira virum iam dudum reditu arcebat, decretum ſit in concilio deorum, ut Calypſo enim ab Ogygia inſula diſcedere domumque reverti ſinat (11 — 95) Minerva autem, quae id maxime agit, in Ithacam ad filium ipſius pubeſcentem feſtinat, ubi magna turba procorum, nuptiis Penelopeſ imminentium, Ulyſſis copias quotidianis conviviiſ abſumit (96 — 112) Apud eos aeger animi Telemachus adſidens reverenter excipit deam, Mentae, Taphiorum regis, ſpecie indutam, quae ipſum variis ſermenibus ad ſpem patris propediem reducis videndi excitat, hortaturque ad concionem Ithacenſium agendam, in qua procerum injurias palam accuſet, et ut ipſe ſtatim, de patre ſciſcitatum, ad Neſtorem ac Menelaum proficiſcatur, recens ab erroribus regreſſos (113 — 318). Mox, ubi ex oculis evanuit dea, non ſine indicio numinis, Phemius, procorum epulis adhibitus, canere orditur de infelici navigatione Achivorum; quo argumento offenſa Penelope cantorem ad alia revocare conatur: ſed a filio libere reprehenditur, qui nunc primum etiam cum prociſ contumacius generoſa ſimplicitate expoſtulat, et in craſtinum indicit concionem, haud diſſimulato conſilio ſuo. (319 — 419). Interim flexo in vesperam die proci a cantu et ſaltatione cubitum diſcedunt domos, ipſeque Telemachus dormitum it. (420 — 444.)

Ὅ ΔΥΣΣΕΙΑΣ Α΄.

Θεῶν ἀγορά, Ἀθηνᾶς πα

- 1 Ἀνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
 Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν.
 Πολλῶν δ' ἀνδράων ἰδὲν ἄσσα, καὶ νόον ἔγνων.
 Πολλὰ δ' οὐκ ἐν πότῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
 Ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐφαίρων.
 5 Ἀλλ' οὐδ' ὥς ἐταροῦς ἐβρύσατο, ἱεμένος περ· εἰς ἑλπίδιον
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
 Νῆπιοι, οἳ κατὰ βούς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
 Ἡσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ.
 10 Τῶν ἀμύθεν γε, θεῖ, δυνάστερ Διός, εἶπε καὶ ἦϊν.
 Ἐνδ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
 Οἰκοὶ ἔσαν, πόλιν δ' οὐκ ἐπύκνυντο· ἠδὲ θάλασσαν.
 Τὸν δ' οἶον, νόστιμον καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ἠδὲ γυναικός,
 Νύμφη πότνι, ἔφυκε Κλυτῶ, δῖα θεῶν, ἱερῶ, γένεσιν
 15 Ἐν σπένδι γλαφυροῖσι, ληλασιόμην πόσιν εἶναι.
 Ἀλλ' ὅς τ' ἴδ' ἔτος ἦλθε, παρρηλομένων ἐνιαυτῶν,
 Τῷ οἳ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι·
 Εἰς Ἰθάκην· οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν Ἀέθλων,
 Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι, θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντας,
 20 Νόσφι Ποσειδάωνος· ὃ δ' ἀσπερχὲς μενέαιεν
 Ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ, πάρος ἦν γαίαν ἱκέσθαι.
 Ἀλλ' ὃ μὲν Αἰθιοπας μετεκίαδε τηλόδ' ἐόντας —
 Αἰθιοπας, τοὶ διχρὰ διδαιάται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
 Οἳ μὲν δυσάμενον Ὑπερίονος, οἳ δ' ἀνιόντος —
 25 Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνείων ἐκατόμβης.
 Ἐνδ' οὐγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
 Ζηνὸς ἐν μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἄδρόσι ἦσαν.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

ODYSSEAE 1.

ραϊνεβίς πρὸς Τηλέμαχον.

Virum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multum
Erravit postquam Troiae sacram urbem evertit;
Multorumque hominum vidit urbes, et mores cognovit:
Plurimos autem ille in mari passus est dolores suo in animo,
Magna cura servans suamque animam et reditum sociorum;
Sed neque sic servavit socios, tametsi cupiens;
Sua enim ipsorum insipientia perierunt;
Stulti, qui boues sublimis Solis
Comederunt: ille vero iis abstulit reditus diem,
Haec aliqua ex parte, dea, filia Iouis, dic et nobis.
Iam alii quidem omnes, quotquot effugerant saevam mortem,
Domi erant, belloque elapsi atque mari;
Hunc autem solum, reditus indigentem atque vxoris,
Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,
In specubus cauis, cupiens sibi maritum esse.
Sed quando iam tempus venit, circumvoluentibus annis,
Quo ei destinarent dii domum redire
In Ithacam; neque tum evaserat e laboribus,
Etiam inter suos amicos; dii vero miserabantur omnes.
Praeter Neptunum: ille autem indefinenter irascebatur
Diuino Vlyssi; antequam is suam in terram venisset.
Sed ille quidem Aethiopas adierat longe semotos,
(Aethiopas, qui disariam diuisi sunt, vltimi hominum,
Alii quidem ad occidentem solem, alii vero ad orientem,)
Adfuturus taurorumque et agnorum hecatombae.
Ibi ille deleorabatur conuiuio assidens: at dii alii iam
Iouis in aedibus Olympii congregati erant.
His autem sermones coepit pater hominumque deorumque.

Μνήσάτο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίδοιο,

30 Τὸν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστῃς·

Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεῖς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα· Ἄλλ' ἴδ' ἡμεῖς

ᾧ πόποι, οἷον δὴ νῦ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται!

Ἐξ ἡμέων γὰρ φασι κἄκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ

Σφῆδιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπέρμωρον ἄλγε' ἔχουσιν.

35 Ὡς καὶ νῦν Αἰγίδος ὑπέρμωρον Ἀτρεΐδαο

Γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα, γὰρ ἴω

Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἵπομεν ἡμεῖς,

Ἑρμείαν πέμπσαντες, εὐδοκοπὸν Ἀργειφόντην,

Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μῆτε μνάσθαι ἄκοιτιν·

40 Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσθεται Ἀτρεΐδαο,

Ἄν' ὅπ' ἤβῃσῃ τε καὶ ἥς ἱμεῖρεται αἰῆς. *ἡμέτερον*

Ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἄλλ' οὐ φρένας Αἰγίδοιο

Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀδρόα πάντ' ἀπέτιθεν.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

45 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,

Καὶ λίην κείνός γε εἰκοτὶ κεῖται ὄλεθρῳ· *οἱ δὲ γὰρ ἐν τῷ ὄλεθρῳ, ἀπὸ τοῦ*

Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαυτὰ γε βέζοι. *εἰς τὴν*

Ἀλλὰ μοι ἄμφ' Ὀδυσεῖ δαΐφρονι δαΐζεται ἦτορ, *δαΐζεται, ἡμεῖς*

Δυσμώρῳ, ὃς δὴ δηδὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχει,

50 Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ομφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης·

Νήσος δεινδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,

Ἀτλάντος θυγάτηρ ὀλοόφρωνος, ὅσπερ θαλάσσης

Πάσης βένδεα οἶδεν, ἔχει δὲ τε κίονας αὐτὸς,

Μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.

55 Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,

Ἄϊε δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν

Θέλγει, ὅπως Ἰσάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσεὺς,

Ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποδρώσκοντα νοῆσαι

Ἦς γαίης, θανέειν ἱμεῖρεται· οὐδέ νῦ σοὶ περ

60 Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε! ὅν νῦ τ' Ὀδυσεὺς

Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ βέζων, *ἡμεῖς, ὡς Μινύσας*

Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νῦ οἱ τόσον ὠδύσαιο, Ζεῦ; *οἱ δὲ γὰρ ἐν τῷ ὠδύσαιο, ἡμεῖς*

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!

65 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσεὺς ἐγὼ θείοιο λαδοίμην;

Ὅς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν *γὰρ ἴω*

Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;

Ἀλλὰ Ποσειδάων γαῖήοχος ἀσχελὲς αἰεὶ

Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, *ἡμεῖς*

Χεῖλ' αὖ, ἐχέειν, μετὰ γὰρ

Recordabatur enim in animo eximii Aegisthi,
 Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
 Huius ille recordatus, verba inter immortales fecit:
 „Papae, ut scilicet deos mortales eulpant!
 Ex nobis enim aiunt mala esse, hi vero et ipsi
 Sua stultitia praeter fatum calamitates patiuntur.
 Quemadmodum et nunc Aegisthus, praeter fatum, Atridae,
 Duxit uxorem sponfam, ipsumque occidit reuersum,
 Gnavus grauis exitii; quoniam illi praediximus nos,
 Mercurio misso speculatore Argicida:
 Ut neque ipsum occideret, neque ambiret eius uxorem:
 Ex Oreste enim erit ultio Atridae;
 Postquam pubuerit et suam desiderabit ditionem.
 Sic dixit Mercurius; sed non menti Aegisthi
 Persuasit bona consulens; nunc autem cumulate omnia laet.“
 Huic autem respondit deinde dea caecia Minerva;
 „O pater noster Saturnie, summe regum,
 Et valde ille quidem merita iacet morte:
 Sic pereat et alius, quicumque talia fecerit!
 Verum mihi pro Vlysse prudenti cruciatur cor,
 Infelice; qui iamdiu, procul ab amicis, calamitates patitur
 Insula in circumflua, vbi et vmbilicus est maris,
 Insula syluosa: dea vero intra domum habitat
 Atlantis filia multiscii, qui et maris
 Omnes profunditates nouit, sustinetque columnas ipse
 Longas, quae terramque et caelum differmant:
 Eius filia infortunatum lugentem detinet;
 Semper enim mollibus et blandis sermonibus
 Demulcet, ut Ithacae obliuiscatur; verum Vlysses,
 Cupiens vel fumum exilientem videre
 Suae terrae, mori cupit; neque tibi tandem
 Commonetur carum cor, Olympie: Nonne tibi Vlysses
 Arginorum apud naues gratificabatur sacrificando,
 Troia in lata? quid illi tantum irasceris, o Iupiter?
 Huic autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
 Quomodo vnquam ego Vlyssis diuini obliuiscerer?
 Qui et mente superat mortales, et abunde sacra Diis
 Immortalibus dedit, qui caelum latum habitant?
 Verum Neptunus terram continens assiduo semper
 Ob Cyclopem irascitur, quem oculo priuauit,

70 Ἀντίθεον Πολύφημον, ὃου κράτος ἐστὶ μέγιστον
 Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε Νύμφη,
 Φόρκυος θυγάτηρ, ἄλως ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 Ἐν σπένδι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα. *ασ. 2. ἐμμελιν*
 Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

75 Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἵης, *inua machin*
 Ἄλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες *cony. p. rai.*
 Νόστιον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δέ μεδήσει
 Ὅν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων,
 Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἐριθαινέμεν οἷος.

80 Τὸν δ' ἡμῖβει· ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
 Νοστήσai Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε·

Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον Ἀργεϊφόντην, *in infallibile,*
 85 Νῆσον ἐς Ὀλυγίην διτύνομεν, ὅφρα τάχιστα *in*
 Νύμφη ἑυπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν, *in infallibile, in infallibile*
 Νόστιον Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὥς κε νένται. *in infallibile*
 Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὅφρα οἱ υἱὸν
 Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ δείω, *in infallibile*

90 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κερηκομώωντας Ἀχαιοὺς
 Πᾶσι μνηστήρεσδιν ἀπειπέμεν, οἷτε, οἱ αἰεὶ *ac. I. ac.*
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἑλικας βοῦς.

Πέμπω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαρῶντα,
 Νόστιον πευδόμενον πατρὸς φίλου, ἣν που ἀκούσῃ,

95 Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνδρώποισιν ἔχησιν.

Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

Ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὕγρην,

Ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.

Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀλκόμενον ὀξεί χαλκῷ, *in infallibile*

100 Βριθὺν, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν *in infallibile*

Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσθεται ὀβριμοκάρη. *in infallibile*

Βῆ δέ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἄλγεα·

Στῆ δ' Ἰθάκῃς ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος.

Οὔδου ἐπ' αὐλείου· παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.

105 Εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντη.

Εὖρε δ' ἄρα μνηστήρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα

Πεσδοῖσι προτάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,

Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.

Κήρυκε δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρυνῶν θεράποντες

110 Οἱ μὲν ἄρ' σῖνον ἐμίσγον ἐνὶ κρητῆρι καὶ ὕδωρ,

Parem deo Polyphemum, cuius robur est maximum
 Inter omnes Cyclopes: Thoosa vero eum peperit nympha,
 Phorcynia filia, maris instructuosi principis,
 In specubus cauis Neptuno mixta.
 Ex eo tempore Vlyssē Neptunius, terrae quassator,
 Neutiquam occidit, sed errabundum arcet a patria terra,
 Verum agite, nos ipsi dispiciamus omnes *Græci*
 De reditu, ut reuertatur; Neptunus autem remittit *fit*
 Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
 Immortalibus inuitis Diis contendere solus."

Huic autem respondit deinde dea caesia Minerva:

„O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
 Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
 Redire Vlyssē prudentem ad suam domum,
 Mercurium quidem iam internuncium Argicidam
 Insulam in Ogygiam iubeamus ire; ut celerrime
 Nymphae pulchricomae edicat certam nostram sententiam,
 Reditum Vlyssis *magnanimi*, ut redeat.
 Porro ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
 Magis excitem, et ei robur in mente ponam,
 Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
 Omnibus procis interdicit, qui ei semper
sedes hic dea dispendium dicitur
 Pecora plurima mactant, et flexipedes camuris cornibus boues.
 Mittam autem in Spartam et in Pylum arenosam.
 Reditum sciscitaturum patris delecti, sicubi audierit;
 Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat."

Sic fata, pedibus subligavit pulchra talaria,
 Immortalia, aurea, quae ipsam ferebant tam super mare,
 Quam super immensam terram, simul cum flatu venti:
 Sumsit autem validam hastam acuminatam acuto aere,
 Grauem, magnam, solidam; qua domat acies virorum *Spartam, Pylum*
 Heroum quibus utique irascitur forti patre nata.
 Descendit autem ab Olympi verticibus festinans:
 Steritque Ithacae in populo ad vestibulum Vlyssis,
 Limine in aulae, manu vero tenebat ferream hastam;
 Similis hospiti, Taphiorum duci, Mentae.
 Inuenit autem procos superbos: illi quidem tum
 Talis agte ianuam animum oblectabant,
 Sedentes in pellibus boum, quos occiderant ipsi.
 Praecones vero ipsis et seduli famuli,
 Alii quidem vinum miscebant in crateribus et aquam,

Οἱ δ' αὖτε πόγγυοι πολυτρήτοισι τραπέζας

Νίζον καὶ προτίθεντο, ἰδε κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής.

Ἦστο γάρ ἐν μνηστήροισι, φίλον τετιμημένον ἦτορ.

Ὁδόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἶπο δὲν ἔλθων.

Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,

Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.

Τὰ φρονέων, μνηστήροισι μεδήμενος, εἰσὶδ' Ἀθήνην.

Βῆ δ' ἰδὺς προθύροιο, νεμεσβήθη δ' ἐνὶ θυμῷ,

Ξεῖνον δηδὰ δύρησιν ἐφεσάμεν'· ἐγγύδι δὲ στάς,

Χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,

Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἅμμι φιλήθεαί· αὐτὰρ ἔπειτα

Δείπνου πασδάμενος μυθήσεται, ὅτεό σε χρή.

Ὡς εἰπὼν ἤγειρ', ἡ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,

Ἔγχος μὲν ῥ' ἔστηθε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,

Δουροδόκης ἐντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα

Ἔγχε' Ὀδυσῆος θαλασίφρονος ἴστατο πολλά·

Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσας

Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρήνυς ποδὶν ἦεν.

Πὰρ δ' αὐτὸς κλισίῃσιν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων

Μνησθήρων· μὴ ξείνος ἀνιηθεῖς ὀρυμαγδῶ,

Δείπνῳ ἀδδῇσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθῶν,

Ἦδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποίχομένοιο ἔροιτο.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχώρ' ἐπέχευε φέρονδα

Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος, θυμῷ

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσθε τράπεζαν.

Σίτον δ' αἰδοτὴ ταμίη παρέδθηκε φέρονδα,

Εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαρίζομένη παρέδοντων·

(Δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακας παρέδθηκεν αἶερας

Παντοίων, παρὰ δὲ ἐφι τίθει χρυσεῖα κύπελλα·)

Κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώχετο οἰνοχοεύων.

Ἔς δ' ἦλθον μνηστήρες ἀγήνορες· οἳ μὲν ἔπειτα

Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισίους τε θρόνους τε.

Τοῖσιν δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·

Σίτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·

Κοῦροι δὲ κρήνηρας ἐπέδισπαντο ποτοῖο.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔγχο

Μνηστές, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμῆλει,

Alii autem spongiis multiforis menfas

Abstergebant, et proponebant, et carnes multas diuidebant *inff*

Hanc vero longe primus vidit Telemachus deo similis;

Sedebat enim inter procos caro moestus corde.

Cernens patrem eximium in mente, si alicunde veniens

Procorum quidem dispersionem per aedes faceret, *videtur videri, infans*

Honorem autem ipse haberet, et bonis suis imperaret,

Haec cogitans, procis assidens, vidit Mineruam;

Iuitque recta foras; indignabatur nempe animo

Hospitem diu ad ianuam stare: prope autem adstans,

Manum prehendit dextram, et accepit aeream hastam,

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est:

„Salve, hospes; a nobis amice excipieris: ceterum deinde

Coena refectus loqueris, quid tibi opus sit.“ *cor. I me*

Sic fatus praeibat, sequebatur autem Pallas Minerva:

Illi vero cum iam intra domum venissent excelsam,

Hastam quidem Telemachus statuit ferens ad columnam longam,

Intra armarium bene politum; vbi vtique aliae

Hastae Vlyssis magnamini stabant multae;

Ipsam vero in thronum collocavit ducens, stragulo substrato,

Pulchro, ingeniose facto; sub pedibus autem scabellum erat.

Iuxta autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsum ab aliis

Procis; ne hospes, offensus tumultu,

Conuiuium molestum haberet, cum superbis congressus;

Atque vt ipsum de patre absente interrogaret,

Aquam vero ancilla ex gutto profundebat ferens *x*

Pulchro, aureo, super argenteum lobetem

At lauandum; iuxtaque politam strauit mensam:

Panem vero veneranda proma apposuit ferens, *x*

Fercula multa apponens, largiens de praesentibus.

Coccus autem carniū lances apposuit lumens

Omnigenum, ipsis etiam apponebat aurea pocula,

Praeco porro eos sedulo obibat vinum fundens.

Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deinde

Ordine sedebant per sedilia thronosque

His vero praecones quidem aquam in manus fuderunt;

Panem autem ancillae accumulabant in canistris:

Inuenes autem crateras cornarunt potu

Illi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potus et escae desiderium exemerant, *et vito, aut si non trinkan*

Proci, ipsis quidem alia in mente curae erant, *si forte hastis*

Μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναδήματα δαιτός.
 Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα δῆκεν
 Φημίω, ὅς ῥ' ἦειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη·

155 Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰδεῖν.

Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,

Ἄγχι δ' ὄχλῳ κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖσθ' οἱ ἄλλοι·
 389 Ξεῖνε φίλ', ἥ καὶ μοι νεμεθῆσθαι, ὅ, τι λικεν εἶπω; 245. 11

Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοιδή,

160 'Ρεῖ', ἐπεὶ αλλότριον βίοντον νήποινον ἔδουσιν,
 Ἀνέρος, οὐ δὴ πού λεύκ' ὄστέα πύθεται ὄμβρος
 Κείμεν' ἐπ' ἡπείρου, ἥ εἰν ἄλλ' κῶμα κυλίνδει.

Εἰ κείνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαστα,
 Πάπτες κ' ἀρησάσθαι' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,

165 Ἡ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.

Νῦν δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόκωλε κακὸν μόνον, οὐδέ τις ἦμιν

Θαλπωρὴν, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων

Φησὶν ἐλεύσεσθαι· τοῦδ' ὤλετο νόστιμον ἡμῶν. 2. 2. 2.

'Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·

170 Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδ' ἐτοκῆς; 2. 2. 2.

Ὀκποῖης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται

Ἠγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται; 2. 2. 2.

Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὄτομαι ἐνθάδ' ἱκῆσθαι.

Καὶ μοι τοῦτ' ἀγορεύσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·

175 Ἢε νέον μεδέεις, ἥ καὶ πατρώϊός ἐσσι

Ξεῖνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ

Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

180 Μέντης Ἀγχιάλῳ δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι

Γιός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέμοισιν ἀνάσσω.

Νῦν δ' ὥδε ἔρην γῆ κατήλυδον ἦδ' ἐτάροισιν,

Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους,

Ἐς Τεμέσσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἰθῶνα δίδηρον.

185 Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔσθηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης, 2. 2. 2.

Ἐν λιμένι 'Ρεῖθρῳ, ὑπὸ Νηῖω ὕληντι.

Ξεῖνοι δ' ἄλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεσθ' εἶναι

'Εξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἶρηαι ἐπελθὼν 2. 2. 2.

Λαέρτην ἦρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε

190 Ἐρχεσθ', ἄλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν,

Γρῆν δὲν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσιν τε πόσιν τε

Παρτιδεῖ, εὐτ' ἂν μιν κάματος κατὰ γυνῖα λάβῃσιν,

Ἐρπύζοντ'

Cantus saltatioque: haec enim sunt ornamenta conuiuii.
 Praeco autem in manus citharam perpulchram posuit
 Phemio, qui quidem canebat inter protos necessitate.
 Ac ille quidem citharam pulsans ~~praeludebat, ut scitis caneret.~~ *factum 3° frigore*
 Verum Telemachus allocutus est caecis oculis Minervam
 Prope admoto capite, ut ne audirent alii;
 „Hospes care, num etiam mihi irasceris, ob id quod dixero? *reprobatur*
 His quidem haec curae sunt, cithara et cantus, *versus hunc ibi usque*
 Facile sane; quoniam alienum cibum impune absument
 Viri, cuius iam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
 Iacentia in continenti, aut illa in mari fluctus voluit.
 Si illum utique in Ithacam viderint reuersum,
 Omnes optarint celeriores pedibus esse,
 Quam ditiores auro vestique.
 Nunc vero ille, sic periit malo fato neque vlla nobis
 Spes est, etiam si quis terrestrium hominum
 Dicat rediturum esse; eius enim periit reditus dies.
 Sed age, mihi hoc dic et vere enarra, *nam*
 Quis? unde es hominum? vbi tibi vrbs, atque parentes?
 Quasi autem in navi aduenisti? quo pacto te nauae
 Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse praedicant?
 Neque enim villo pacto te peditem existimo huc venisse,
 Et mihi hoc dic vere, ut bene cognoscam,
 An recens veneris, an etiam paternus is
 Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum
 Alii; nam et is in se conuertebat studia hominum.“
 Hunc autem rursus allocuta est dea caecia Minerva:
 „Enimvero ego tibi haec valde accurate narrabo.
 Mentis Anchiali bellicosi glorior esse
 Filius: ceterum Taphiis nauigandi studiosis impero.
 Nunc vero huc cum navi veni atque sociis,
 Nauigans super nigrum pontum ad alienae linguae homines,
 Ad Temesen propter aes: fero autem splendidum ferrum,
 Nauis autem mihi ipsa stat ad agrum, seorsum ab vrbe,
 In portu Rhetro, sub Neio syluoso.
 Hospites autem inuicem paterni gloriamur esse
 Ab initio; siquidem senem interrogas congressus
 Laertem heroem, quem, non amplius aiunt in urbem
 Venire, sed seorsum in agro dolores pati
 Vetula cum ancilla, quae illi cibumque potumque
 Apponit, quoties ipsum defatigatio membra inuasit,

- Ἐρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἄλωης οἶνοπέδοιο.
 Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 195 Σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νῦ τόνγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
 Οὐ γάρ πω τέσσηκεν ἐπὶ χθονὶ διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἄλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 Νῆσφ' ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 Ἄγριοι, οἳ που κείνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
 200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι ἔω,
 Οὔτε τι μάντις ἔων, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
 Οὔτι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀπο πατρίδος αἴης
 Ἔσθεται, οὐδ' εἴπερ τε διδύρεα δέσματ' ἔχῃδιν·
 205 Φράσσεται ὥς κε νήηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος παῖς εἰς Ὀδυσῆος.
 Αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
 Κεῖνω· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμιοχόμεθ' ἀλλήλοισιν,
 210 Πρὶν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
 Ἀργείων οἱ ἀριστοὶ ἔβαν κοίλῃς ἐπὶ νηυσίν·
 Ἐκ τοῦδ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κείνοσ.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ἔειπε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησὶ τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἐγὼ γε
οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Ὡς δὴ ἐγὼν' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
 Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἐπὶ γῆρας ἐτέτμεν.
 Νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνδρῶπων,
 220 Τοῦ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεεῖνεις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὐ μὲν τοι γενεὴν γε θεοὶ νῶνυμνον ὀπίσσω
 Θῆκαν, ἐπεὶ σέγε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 Ἄλλ' ἄγε μοι εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 225 Τίς δαῖς, τίς δὲ ὄμιλος ὃδ' ἐπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
 Εἰλαπίνῃ ἦε γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
 Ὡς τε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
 Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσώσθαιτό κεν ἀνὴρ,
 Αἰσχεα πολλὰ ὀρώων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Περὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς·
 Μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ἦδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 ἔμμεναι, ὅφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.

Reptantem per fertile solum arcae vitibus confitae.
 Nunc autem veni; iamdudum enim ipsum aiebant apud suos
 Tuum patrem; verum huic Dii impediunt iter. (esse
 Nondum enim mortuus est super terra nobilis Vlysses;
 Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
 Insula in circumflua; saeni autem ipsum viri tenent,
 Feri, qui alicubi illum detinent inuitum.
 Porro nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodum in animo
 Immortales suggerunt, quemadmodum perfectum iri puto,
 Neutiquam vates cum sim, neque auguriorum clare peritus;
 Nequaquam adhuc diu cara a patria terra
 Erit, neque si etiam ferrea vincula eum detineant;
 Cogitabit nempe, qui redeat; quoniam solers est.
 Sed age mihi hoc dic, et vere enarrato,
 Num ex ipso tantus filius sis Vlysse:
 Vehementer enim et capite et oculis pulchris similis es
 Illi, quippe frequenter ad hunc modum nos inuisebamus inuicem,
 Antequam in Troiam ille conscendisset; quo utique alij
 Graecorum optimates ierunt cauīs in nauibus:
 Ex hoc tempore neque Vlysses ego vidi, neque me ille."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus est:
 „Enimuero ego tibi, hospes, valde vere enarrabo;
 Mater quidem me ait eius esse; at ego
 Nescio; nondum enim quisquam suum parentem ipse cognouit.
 Utinam sane ego felicitis potius alicuius fuisset filius
 Viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset:
 Nunc vero, qui infelicissimus est mortalium hominum,
 Ex hoc me dicunt natum esse: quoniam tu me hoc interrogas."
 Hunc autem rursus allocuta est dea caesia Minerva:
 „Non sane tibi genus utique dii ignobile in posterum
 Dederunt: quum te talem peperit Penelope.
 Sed age mihi hoc dic et vere enarrato, (urget!
 Quodnam epulum, quaeue haec turba est? quod vero te opus
 Conquisium? an nuptiae; quoniam haud symbolum haec sunt,
 Ita mihi supra modum contumeliose videntur
 Conuinari per domum; indignaretur vir (set."
 Turpia multa videns, quicumque cordatus utique intervenis-
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Hospes, quandoquidem me haec interrogas atque percontaris
 Exspectandum quidem fuit aliquando ut domus haec locuples
 Esset, quamdiu adhuc ille vir apud nos erat: (et integra
 Nunc

- Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλλοντο θεοὶ κακὰ μητιώοντες,
 235 Οἱ κείνον μὲν αἶστρον ἐποίησαν περὶ πάντων
 Ἀνδρώπων. ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὧδ' ἀναχοίμην,
 Εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμνη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 Ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευθεν.
 Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 Ἡδέ κε καὶ ὧ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω. *κλέος, κλέος, κλέος*
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαι ἀνηρεψάντο. *ἀνηρεψάντο, ἀνηρεψάντο*
 Ὀλιχέτ' αἶστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύναις τε γόους τε
 Κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κείνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ νῦ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κῆδε' ἔτευξαν.
 245 Ὅσσοι γὰρ νῆσοισιν ἐπικρατεύουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Ἡδ' ὄσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατὰ κοιρανέουσιν,
 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Ἡ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτῇ
 250 Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ῥέοντες
 Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρρᾶϊδουσι καὶ αὐτόν.
 Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηῦδα Παλλὰς Ἀθήνη·
 ὦ πόποι, ἣ δὴ πολλὸν ἀποίχομένου Ὀδυσῆος
 Δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
 255 Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσιν
 Σταίη, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
 Τοῖος ἐὼν, οἶόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα,
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
 Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο.
 260 Ὀλιχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
 Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
 Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὃ μὲν οὐ οἱ
 Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔοντας·
 Ἀλλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.
 265 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοίαιτο πικρόγαμοι τε.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κείτας,
 Ἡ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἥε καὶ οὐκί,
 Οἶσιν ἐνὶ μεγάροισι· δὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
 270 Ὅπως κε μνηστῆρας ἀπώσεται ἐκ μεγάροιο.
 Εἰ δ', ἄγε νῦν ἔυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάξω μύθων·
 Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοῦς,
 Μῦθον κέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων.
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ ὀφείτερα σκιδνασθαι ἄνωχθι·

Nunc vero aliter statuerunt dii mala meditantes,
 Qui illum quidem obscurum reddiderunt supra omnes
 Homines; quoniam non ob mortuum utique sic lugerem;
 Si inter, suos socios fuisset Troianorum in populo; *interfectus*
 Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecisset:
 Tunc ei tumalum quidem fecissent omnes Graeci,
 Atque etiam suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum;
 Nunc vero ipsum inglorie Harpyae abriperunt:
 Perit nulli visus, nulli auditus, mihi vero dolores luctumque
 Reliquit; neque amplius illum lugens desleo
 Solum, quoniam mihi alia dii tristia mala struxerunt.
 Quotquot enim insulis dominantur optimates
 Dulichioque, Samoque, et nemorosae Zacyntho,
 Atque quotquot asperam Ithacam regunt,
 Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.
 Illa autem neque abnuvit odiosas nuptias, neque finem
 Facere potest; hi vero dilapidant epulantes
 Domum meam; cito etiam me male perdent et ipsum.
 Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva:
 „Papae! profecto multum absentis Vlyssis
 Indiges, qui procis impudentibus manus iniiciat.
 Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
 Staret, habens galeam et scutum et duo hastilia,
 Talis, qualem ipsum ego primum vidi,
 Domo in nostra bibentemque seque oblectantem
 Ex Ephyre reuersum ab Ilo Mermerida,
 Profectus enim erat illuc celeri in naui Vlysses,
 Venenum mortiferum quaerens, ut ipse esset
 Ad sagittas vngendas aeratas: sed ille quidem non ei
 Dedit; quoniam deos verebatur sempiternos;
 At pater illi dedit meus, amabat enim vehementer:
 Talis existens inter procos si versaretur Vlysses,
 Omnes et brevis fati fierent et amaris nuptiis.
 Verum enimvero haec deorum in genibus posita sunt,
 An reversus viciscatur, an non,
 Suis in aedibus; te autem considerare iubeo,
 Quo modo procos expellas ex aedibus.
 Quin age nunc attende et meam aduerte orationem:
 Cras in concionem vbi vocaueris heroas Achiuos,
 Orationem edissere omnibus; dii vero testes sunt:
 Procos quidem ad sua quemque discedere iube:

Matrem autem, si ei animus appetit nubere,
 Redeat in domum patris praespotentis.
 Illi vero nuptias conficiant et apparabunt dotem,
 Amplam admodum, quantam par est caram filiam comitari,
 Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris:
 Naui instructa remigibus viginti, quae optima est,
 Praeficiscere sciscitaturus de patre diu absente:
 Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audieris
 Ex Ioue, quae utique potissimum notitiam affert hominibus,
 Primum quidem Pylum abi, et interroga Nestorem eximium;
 Illinc autem Spartam ad flauum Menelaum,
 Hic enim nouissimus venit Achiuorum aere loricorum.
 Si quidem patris vitam et reditum audieris,
 Tum sane, vexatus licet, adhuc perduraueris in annum;
 Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem,
 Reuersus deinde caram in patriam terram,
 Tumulum illi erige, et parentalia perfice
 Eximia valde, qualia decet: et viro matrem dato.
 Ceterum ubi iam haec sinieris et perfeceris,
 Considera deinde in mente et animo,
 Quo pacto procos in aedibus tuis (uenit
 Interficias, siue dolo, siue palam, neque enim amplius te con-
 Puerilia consecrari, quoniam non amplius tantillus es.
 An non audis qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
 Omnes apud homines, postquam interfecit patricidam,
 Aegisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
 Et tu, amice, admodum enim te video eximiumque magnumque,
 Strenuus esto; ut aliquis te etiam posterorum laudet.
 At ego ad nauem celorem descendam iam,
 Atque ad socios, qui me fortasse aegre ferunt expectantes.
 Tibi autem ipsi curas sit, et meos obserua sermones."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Hospes, profecto quidem haec amico animo dicis,
 Perinde atque pater suo filio; et nunquam obliuiscar illorum
 Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
 Ut et lotus et oblectatus carum cor,
 Donum habens ad nauem eas, gaudens in animo,
 Preciosum, valde eximium, quod tibi reconditi muneris loco
 Ex me, qualia amici hospitibus dant.“ (erit
 Huic autem respondebat deinde dea caesia Minerva:
 „Ne me amplius nunc detine cupidum nimirum itineris:

Δῶρον δ', ὃ, τι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
 Λύτις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
 Καὶ μάλα καλὸν ἔλῶν· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 320 Ὀρνίς δ' ὥς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
 Θῆκε μένος καὶ δάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἐ πατρός
 Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν· ὃ δέ, φρεσὶν ἦσι νοήσας,
 Θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἶδατο γὰρ θεὸν εἶναι.
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φῶς.

325 Τοῖσι δ' αἰοιδὸς ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
 Εἶατ' ἀκούοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδεν
 Λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῦ δ' ὑπερωχόμενος φρεσὶ σύνδετο δέσπιν αἰοιδὴν
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.

330 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἴο δόμοιο,
 Οὐκ οἶη, ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δια γυναικῶν,
 Στῆ ῥα παρὰ δαίτῳ πύκα ποιητοῖο,
 Ἄντα παρειάων ὀχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

335 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κέδνῃ ἐκάτερθε παρέσθη.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ῥοιδόν·
 Φῆμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτικῆρια οἶδας,
 Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν αἰδοί·
 Τῶν ἐν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ.

340 Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε αἰοιδῆς
 Λυγρῆς, ἦτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 Τείρει· ἐπεὶ με μάλιστα καδίκειτο πένθος ἀλαστόν.
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέει, μεμνημένη αἰεὶ
 Ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καδ' Ἑλλάδα καὶ μέδον Ἀργός.

345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 Μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρήηρον
 αἰοιδόν

Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόσος ὄρνυται; οὐ γὰρ τ' αἰδοί
 Αἴτιοι, ἀλλὰ πόθι Ζεὺς αἴτιος, ὅσπερ δίδωσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφειστῆσιν, ὅπως ἐδέλῃσιν, ἐκάστω.

350 Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰδέειν·

Τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνδρωποί,
 Ἦτις ἀκούοντες νεωτάτῃ ἀμφιπέληται.
 Σοὶ δ' ἐπιτολμάτῳ κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ

355 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι Φῶτες ὄλοντο.

Ἄλλ'

Donum vero quodcunque mihi dare tuum cor iubet;
 Rursus redeunti da, domum ferendum,
 Etiam eximio munere accepto; tibi autem dignum erit retri-
 Sic quidem locuta abiit caesia Minerva: (butione."
 Avis autem vt (Anopaea) auolauit; huic vero in animo
 Indidit robur et audaciam, recordarique eum fecit patris
 Magis adhuc quam antea: hic autem mente sua considerans,
 Obstupuit animo; suspicatus est enim deum esse.
 Continuo vero procos adibat deo similis vir:
 „Illis autem cantor canebat inclitus: ii vero tacite
 Sedebant audientes; ille autem Achiuorum reditum canebat
 Grauem, quem ex Troia indixit Pallas Minerva."
 Huius autem (e superiore parte domus) animo aduertit diuinam
 Filia Icarii prudens Penelope: (cantilenam
 Per scalam vero altam descendit suae domus,
 Non sola, vna cum hac ancillae duae sequebantur.
 Illa vix quando iam ad procos peruenisset praestantissima
 Stetit vtique iuxta postem domus affabre structae, (mulierum,
 Genis praetendens tenuia capitis redimicula:
 Ancilla vero ei honesta vtrunque adstabat;
 Lacrimans autem deinde alloquebatur diuinum cantorem:
 „Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta nouisti,
 Gesta hominumque deorumque, quae celebrant cantores:
 Horum vnum ipsis cane assidens; illi autem silentio
 Vinum bibant: ab hac vero desine cantilena
 Molesta, quaeque mihi perpetuo in pectoribus carum cor
 Affligit; quippe me in primis inuasit dolor immensus.
 Tale enim caput desidero, memor semper
 Viri, cuius lata est gloria per Graeciam et medium Argos."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Mater mea, quamobrem igitur moleste ferēs, iucundum
 cantorem
 Oblectare, vtcunque illi mens impellitur? non sane cantores
 In causa sunt, sed quodammodo Iupiter in causa est, qui dat
 Viris ingeniosis ira, vt vult vnicuique, (sortem canit;
 Huic vero non reprehensio debetur, quod Danaorum malam
 Eam enim cantilenam magis celebrant homines,
 Quaecunque auditoribus recentissima existat.
 Tibi vero sustineat cor et animus audire;
 Non enim Vlysses solus perdidit reditus diem,
 In Troia: multi vero et alii viri perierunt.

- 'Αλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ δ' αὐτῆς ἔργα κόμισζε,
 Ἰστόν τ' ἡλαχάτην τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 Ἔργον ἐποιχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρεσσί μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἐστ' ἐνὶ οἴκῳ.
 360 Ἡ μὲν Σαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνδετο θυμῷ.
 Ἔς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι
 γυναιξίν,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσεῖα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνον
 Ἥδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 365 Μνηστῆρες δ' ὑμιάθησάν ἀνὰ μέγαρα σκιοέοντα·
 Πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλισίωναι.
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχετο μῦθων·
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
 Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεδα, μηδὲ βοητὸς ἴσθ' ἔτι.
 370 Ἔστω· ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν αἰδοῦ
 Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίκιος αὐδῆν.
 Ἡῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κίοντες
 Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποσέπω,
 Ἐξείναι μέγάρων· ἄλλας δ' ἄλεγγυετε δαΐτας.
 375 Ἦν δ' ἐμὴν κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωϊτερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντος νῆποιον ὀλέσθαι,
 Κεῖρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἔοντας,
 Αἰ κέ ποδι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
 380 Νῆποινοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσθεν ὀλοισθε·
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶν ἐν χεῖλεσσι φύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείδεος υἱός·
 Τηλέμαχ', ἡ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
 385 Ὑφαγόρην τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν·
 Μὴ δέγ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 Ποιήσκειν· ὃ τοι γενεῇ πατρῴϊόν ἐστιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 390 Ἀντίνο', ἧ καὶ μοι νεμεσῆσθαι, ὅ, τι κεν εἴπω;
 Καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρέσθαι.
 Ἡ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τεύχεαι;
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῳ αἰψά τε οἱ δῶ
 Ἀφνειὸν πέλεται, μαλ' τιμηέστερος αὐτός.
 Ἄλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἶσι καὶ ἄλλοι
 395 Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἦδὲ παλαιοί·

Sed domum profecta, tua opera administra,
Telamque et colum, et ancillis impera
Operi incumbere; sermo vero viris curae erit
Omnibus: potissimum vero mihi; huius enim imperium est
Illa quidem attonita, rursus in domum iuit; (in domo)
Filii enim dictum prudens posuit in animo.
Ad superiorem autem partem domus ubi conscendisset cum
ancillis mulieribus,

Flebat deinde Vlysses carum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit caesa oculis Minerua.
Proci vero tumultuabantur per aedes obscuras,
Omnes autem optabant iuxta in lecto recumbere.
Illis vero Telemachus prudens incepit sermonem:
„Matris meae proci, superba contumelia instructi,
Nunc quidem conuiuantes delectemur, neque clamor
Adsit: nam hoc honestum est audire cantorem
Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.
Mane vero in concionem confideamus venientes
Omnes; ut vobis sermonem audenter renunciem,
Exire ex aedibus: alias vero sequimini dapes,
Vestra bona edentes, alternantes per domos.
Si vero vobis videtur hoc satius et melius
Esse, viri vnus victum impune perdere,
Absumite, ego vero deos inuocabo sempiternos,
Si quando Iupiter dederit facta haec vindictam iri,
Inulti forte deinde intra aedes perituri sitis.“

Sic ait: illi vero omnes mordicus labiis compressis
Telemachum admirabantur, quod audacter loqueretur.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius:
„O Telemache, certe admodum te docuerunt dii ipsi
Sublimiloquem esse, et audenter concionari,
Ne te utique circumflua Ithaca regem Saturnius
Constituatur; quod tibi genere paternum est.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
„Antinoe, ~~etiam~~ ^{nam} mihi vel irasceris, ob id quod dixero? *Arg. v. 100*
Et hoc vellem, Ioue utique dante, accipere,
An putes hoc pessimum inter homines esse?
Non enim villo pacto malum est, regem esse? statimque ei
Dives fit, et honoratior ipse. (domus)
Sed certe reges Achinorum sunt etiam alii
Multi in circumflua Ithaca, iuuenes et senes:

Horum

Horum aliquis hoc habeat; siquidem mortuus est nobilis Vlysses;
At ego domus rex ero nostrae,

Ac iernorum, quos mihi acquisiuit nobilis Vlysses."

Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est;

„Telemache, certe haec deorum in genibus posita sunt,

Quinam circumfluae Ithacae dominabitur Achiuorum:

Bona vero ipse habeas, et aedibus tuis imperes.

Non enim ille veniat vir, qui te inquitum vi

Bonis spoliaturus sit, Ithaca adhuc habitata.

Sed volo te, optime, de hospite interrogare,

Vnde ille vir, quali autem gloriatur esse

E terra; vbinam ei genus et patrium solum?

An tibi nuncium patris adfert venientis:

An suum ipsius debitum expetens huc venit?

Vt factu impetu statim abiit, neque sustinuit, (prae se ferebat."

Vt cognosceremus; nequaquam enim vilis hominis vultum

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Eurymache, certe reditus periit patris mei:

Neque itaque nuncio amplius credo, sicunde venerit:

Neque vaticinium curo, si quem mater

In domum vocatum vatem sciscitetur,

Hospes vero hic inens paternus e Tapho est;

Mentes Anchiali bellicosi gloriatur esse

Filius; ceterum Taphiis nauigandi studiosis imperat."

Sic dixit Telemachus; mente verso immortalem deam agnouit.

Hi autem ad saltationem et suauem cantum

Conuersi oblectabantur, expectabantque vesperum aduenire,

His autem se oblectantibus, niger vesper superuenit;

Et tunc dormituri inierunt domum quisque.

Telemachus autem ^{ubi} cui thalamus perpulchrae aulae

Sublimis aedificatus erat, conspicuo in loco,

Illunc lectum confoendis, multa mente reputans,

Simulque cum eo ardentes facies ferebat, pudica sciens

Euryclea, Opis filia Pisenoridae:

Quam olim Laertes emerat facultatibus suis

Primum iam pubescentem pretiumque viginti bonum dederat.

Aequae autem ipsam ac pudicam vxorem honorabat in aedibus;

Lecto vero nunquam cum ea mixtus est; iram nempe vitabat
vxoris.

Haec cum eo simul ardentes facies ferebat, et ipsum maxime

Ancillarum amabat, et enutrierat, paruulus cum esset.

Aperuit

ο. αἴνυμι Ὀἴξεν δὲ Δύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖρ·

Ἐξέτο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·

Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.

Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα, *and Trogell omits*

in the original 440 Πασδάλω ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖς λεχέεσσιν, *and the original in the original*

Βῆ δ' ἔμεν ἐκ θαλάμοιο· Δύρην δ' ἔκλυσε κοῖτων *and the original in the original*

in the original Ἀργυρέη· ἐπὶ δὲ κλῆιδ' ἐτάνυσσεν ἱμάνη.

Ἐνδ' ὄγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶος ἄνθρωπος, *and the original in the original*

444 Βούλευε φρεσὶν ἦσιν ὁδόν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

S V M

L I - B R I

Ithacensisbus postero mane ad concilium vocatis, Telemachus queritur contumeliam domus et profligationem bonorum, atque populi misericordiam et auxilium implorat (1 — 97.) Antinous, ex principibus procorum, culpa in Penelopen translata, finem malorem fore negat, nisi ipsa nupserit alicui, aut ad Icarium patrem redeat (80 — 128). Respondenti Telemacho, et turbam domo excedere aperte iubenti, aquilae praetervolantes auspiciū faciunt, quod infaustum procis interpretatus vates Halitherses ridetur ab Eurymacho (129 — 207). Ita quum nihil effectum videt, altercatione

Aperuit autem ianuas thalami scite facti,
 Sedebat vero in lecto, mollemque exuebat tunicam;
 Et eam quidem aniculae sedulae dedit in manus.
 Illa quidem plicata et aptata tunica,
 Ad paxillum suspensa iuxta tornatos lectos,
 Perrexit ire thalamo; ianuam autem attraxit annulo
 Argenteo, pessulumque obtendit loro.
 Hic ille per totam noctem, tectus ouis florida lana,
 Considerabat mente sua iter, quod ipsi designauerat Minerva.

M A R I U M

S E C U N D I.

protracta, iuvenis navem postulat, qua Pylum et Spartam
 vehatur percunctatum de patre; sed irrisum hac quoque spe
 frustratur dissoluta concio (208 — 259). Inde in litore so-
 lus veneratur Minervam, quae Mentoris cuiusdam specie ad-
 stans ei instructam navem et se ipsam navigationis comitem
 pollicetur (260 — 295.) Statim domum reversus Eurycleam
 promam cibaria itineri parare iubet, inscia matre (296 — 381:)
 Minerva autem ex populo socios colligit, navique ab Noë-
 mone accepta et deducta ambo vesperi solvunt ex portu
 (382 — 434.)

Ἰθακησίων ἄγορά.

Ἴ **Η**μος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,

Ἦρουντ' ἄρ' ἐξ εὐνήφιν Ὀδυσσεύης φίλος υἱός,

Εἴματα ἐσδάμενος· περὶ δε εἴπος ὁξὺ θέρ' ὦμαι·

Ποῖσι, ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδῆσατο καλὰ πέδιλα.

Bῆ δ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο, φεῶ ἐναλίγκιος ἀντήν.

Αἴψα δὲ κηρύκεσσι λιγυροδογγοῖσι κέλευσεν,

Κηρύσσειν ἀγορήνδε κατηχομόωντας Ἀχατιούς·

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγειρόντο μάλ' ὥκα.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ἤγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο.

10 Βῆ δ' ἔμεν εἰς ἀγορήν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον

ἔγχοϛ,

Οὐκ' οἶος, ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἄργοι ἔποντο·

Θεοπερίην δ' ἄρα τῶγε χάριν κατέχευεν, Ἀθήνη.

Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηέοντο·

"Εξετο δ' ἐν πατρός θώκῳ, εἴξαν δὲ γέροντες.

15 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,

"Ὅς δὴ γῆραϊ κῦφός ἔην, καὶ μυρία ἤδη.

Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἄμ' ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ

Ἰλιον εἰς εὐκωλον ἔβη κοίτης ἐνὶ κρυδίῳ.

* Ἀντιφωρὸς αἰγυπτιῆς· τὸν δ' ἄνθρωπος ἔκτανε

Ἄνθρωπος αἰχμητὴς τὸν δ' αὖριος ἐκίανε πολλὰ καὶ
'Εκ βπῆ κλαυθμοῦ πένεστον δ' ὥπλισσάτο δόρυ καὶ.

26 Ἐν ὁπρῇ γλαφυρῶ, κυμαίνον ὁ ἀπαιτοῦται δορυφόρος·
Τοῦτο δὲ οἱ ἄλλοι ἔσταν· καὶ ὁ μὲν μετὰ τὸν ὁμοῦ

Τρεῖς-δε οἱ ἄλλοι φαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὄρκει,
 Ἐξομνόμενος δ' αἶψ' αἶψ' ἔχον πατοῖσ' αἰχμῃ·

Εὐρυνόμος, οὗο δ' αἰέν' ἔχον πατρώϊα ἔργα
 ἄλλ' ὀπίδ' ὥς τοῦ λήθου ὀδυρόμενος καὶ ἄν

ΑΛΛ' ΟΥΔ' ὥς τοῦ Ληξέτ', οὐρομένοσ καὶ ἀχευών.
Τοῖς δὲ δακρυχέου ἀποσείδατο καὶ μετέειπεν :

Τοις οὖν δακρυχέων ἀγορηδαιτο καὶ μετέειπεν·

25. Ἀεκληυτε δὴ νυν μὲν, Ἰσακῆδιοι, ο, τίτι κεν εἰπῶς
 ὁ ἄνθρωπος ἀποφάνηται ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ διὰ τὸν

Οὐτε ποδ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένητ', οὐτε δοῦλος, *ap. gauthier pl. thomas.*

Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς διὸς ἔβη κοίτης· ἐντὶ νηυσὶν.

O D Y S S E A E I L

Τηλεμάχου ἀποδημία.

Quando vero mane genita apparuit, rosea digitos aurora,
 Surrexit utique ex lectulo Vlyssis dilectus filius,
 Vestes indutus; gladium vero acutum ^{in dextera} suspendit ab humero,
 Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;
 Perrexitque ire e cubiculo deo similis coram.
 Continuo autem praeconibus argutis imperavit
 Convocare ad concionem comantes Achiuos. (Ierister..
 Hi quidem convocabant: illi autem congregabantur valde ce-
 At postquam congregati sunt, et in vnum convenerunt;
 Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autem tenebat
 ferream hastam,
 Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur.
 Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerua.
 Ipsum vero omnes populi advenientem admirabantur.
 Sedebat autem in patris sella; cesserunt vero ei senes.
 His autem deinde heros Aegyptius coepit concionari,
 Qui iam senio incurvus erat et plurima norat.
 Etenim huius dilectus filius cum nobili Vlyssē
 Ad illum generosis equis foecundum, ierat cauis in nauibus,
 Antiphus bellator: illum vero saevus interfecit Cyclops
 In spelunca caua; ultimam autem sibi paravit coenam. (tur
 Tres vero ei alii erant: et vnus quidem inter procos versaba-
 Eurynomus; duo autem perpetuo habebant paterna opera.
 Sed neque sic illius oblitus erat Igens et dolens,
 His ille lacrymans concionatus est, et dixit:
 „Audite sane nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō;
 Neque vnquam nostrum concilium factum est, neque confessus,
 Ex quo Vlysses nobilis abiit cauis in nauibus;

- Νῦν δὲ τίσι' ὧδ' ἤγειρες· τίνα χρεὼ τόδον ἵκει,
 'Ἡ νῆων ἀνδρῶν, ἣ οἷ προγενέστεροί εἰσιν;
 30 Ἡέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
 "Ἦν χ' ἡμῖν βάφα εἶποι, ὅτε πρότερός γε κῦδοιτο;
 'Ἡέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκειται, ἥδ' ἀγορεύει;
 'Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος! εἶδε οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὃ, τι φρεσὶν ἦοι μενοινᾷ.
 35 "Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ φῆμ' Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦστο, μένοιν' ἤσεν δ' ἀγορεύειν·
 Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· ἐκῆπτρον δὲ οἱ ἐμβαλε χεῖρ' ἐ
 Κήρυξ Πεισὶνῶρ,, πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς.
 Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθ' αἵματόμενος προσέειπεν·
 40 "Ὡ γέρον, οὐχ' ἐκὰς οὗτος ἀνὴρ — τάχα δ' εἶδαι αὐτός —
 "Ὅς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἰκάνει.
 Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
 "Ἦν χ' ὑμῖν βάφα εἶπω, ὅτε πρότερός γε κῦδοιμην,
 Οὔτε τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
 45 'Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπεδον
 οἶκῳ
 καὶ δὲ ἀν. μιν/Δοιᾷ· τὸ μὲν, πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
 αὐτῶν. τὸ δὲ
 Τοῖσδε δέσιν βασιλευε, πατήρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν·
 Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Παύχ' διαρραΐσει, βίον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
 50 Μητέρι μοι μνηστήρες ἐπέχρην οὐκ ἐδελοῦσθ,
 Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες, οἷ ἐνθάδε γ' εἰδὼν ἄριστοι·
 Οἱ πατρός μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγ' αἶδι νέεσθαι,
 'Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐδιδόχαιτο θυγάτρα,
 Δοίῃ δ', ὥς κ' ἐδέλοι, καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 55 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πώλεν' ἡματα πάντα,
 Βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πίνοντας αἶγας,
 Ἐἰλαπινάζουσιν, πίνουσι τε αἶθροπα οἶνον, καὶ γὰρ ἐπ' ἀνὴρ,
 Μαφιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἐπ' ἀνὴρ,
 Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρῆν' ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 60 Ἡμεῖς δ' οὐ νύ τι τοιοῖ ἀμυνέμεν — ἣ καὶ ἔπειτα
 Μευγαλέοι τ' ἐσόμεθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλήκην —
 Ἡ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἰ μοι δύναμις γε παρῆλ.
 Οὐ γὰρ ἐπ' ἀνδραγαθὰ ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
 Οἶκος ἐμὸς διόλῳλε· γεμεσθήσθητε καὶ αὐτοί,
 65 "Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτιόνας ἀνδρώπους,
 Οἷ περιναίετ' αὐτοῖ· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 Μῆτι μεταστρέψωσιν ἀγαδόμενοι κακὰ ἔργα.,
 καὶ ἀφ' ὧν, ἐκείνων καὶ
 καὶ ἀφ' ὧν, ἐκείνων καὶ
 καὶ ἀφ' ὧν, ἐκείνων καὶ

Nunc autem quis huc congregauit? quem necessitas tantum
Sive ex iunioribus viris, sine qui seniores sunt? (urget,
An aliquem nuncium exercitus audiuit venientis,
Quem nobis palam enarret, quum prior audiuerit?
An quippiam publicum aliud declarat, et proferet?
Probus mihi videtur esse, beneuolens, vtinam illi ipsi
Iupiter bonum perficiat, quodcunque mente sua cogitat!"

Sic ait: gaudebat autem omine Vlyssis carus filius.

Neque proinde diutius sedit, ~~impetum autem oespis~~ concionari
Steritque in media concione; sceptrum autem ei imposuit in
Praeco Pisenor, prudentia consilia edoctus. (manum
Primum deinde ad senem dirigens orationem locutus est:

„O senex, non procul ille vir, (statim autem cognosces ipse),
Qui populum congregaui; potissimum autem me dolor urget,
Neque vllum nuncium exercitus audiui venientis,
Quem vobis palam enarrem, quum prior audiuerim:
Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero;
Sed meum ipsius negotium, quod mihi malum in domum
incidit,

Duplex: alterum, quod patrem eximium perdidit, qui quon-
Ipsos imperabat; paterque velut, mitis erat: (dam inter vos
Nunc autem longe maius, quod mox cito domum vniuersam
Prorsus euerteret, facultates autem penitus disperdet,
Matri meae proci ingruerunt nolenti,
Eorum virorum cari filii, qui hic utique sunt optimi:
Qui patris quidem in domum horrent ire
Icarii, vt ipse dotet filiam;

Detque cui voluerit, et qui ipsi gratus venerit.
Illi vero in nostram domum divertentes diebus omnibus,
Bovae mactantes, et oves, et pingues capras,
Splendide convivantur, bibuntque nigrum vinum
Temere, plurima vero absumentur: non enim adest vir,
Qualis Vlysses erat, qui malum a domo arceat;
Nos vero neutiquam tales qui arceant: quinotiam
Imbecillique reperiremur, et neque periti roboris:
Omnino sane malum arcerem, si mihi vis adesset,
Non enim iam tolerabilia facinora patrantur, neque honeste
Domus mea perit; indignemini et ipsi,
Aliosque reuereamini vicinos homines,
Qui circum habitant; deorum vero timete iram,
Ne quid rependant irati propter mala facinora.

- Αἰδομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἡδὲ θεμιστοῦ,
 Ἦτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡμὲν λυεῖ ἡδὲ καθίξει· ~~μυθήσεται~~
 70 Σχέσθαι, φίλοι, καὶ μ' οἷον εἰσάβατε πένθει λυγρῷ
 Τείρεσθ'· εἰ μὴ πού τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 Δυσμενέων κακ' ἐρεξεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
 Τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
 75 Τρεῖς ἐσθόμεναι κειμήλιά τε πρόβαδ' ἰν τε·
 Εἰ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἴη.
 Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπυβόοιμεθα μύθῳ,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθῇ·
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 80 Ὡς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ δῆκπυρον βάλε γαίην,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 85 Τηλέμαχ' ὕπαγόρῃ, μένος ἄσχετε, ποῖον ξειπές,
 Ἥμέας αἰδύνων! ἐδέλοισ δέ κε μοῖμον ἀνάψαι.
 Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἵτιοί εἰσιν,
 Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
 Ἦδῃ γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
 90 Ἐξ οὗ ἀτέρμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσβιν Ἀχαιῶν.
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ἐπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,
 Ἀγγελίας προῖεῖδα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
 Ἦ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν·
 Στηθαμένη μέγαν ἰσθὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 95 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ δάνε διος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεν' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰδόκε φᾶρος
 Ἐκτελέσω, — μὴ μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται —
 Λαέρτη ἠρωῖ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
 100 Μοῖρ' ὅλοη καθέλθοι τάνηλεγέος θανάτοιο·
 Μήτηρ μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεμεσῆσθαι,
 Αἷ κεν ἄτερ δαΐφρονος κῆται, πολλὰ κτεατρίσθαι.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείδετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔνθα καὶ ἡματιῇ μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰσθύν,
 105 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὶ δαΐδας παραΐετο.
 Ὡς τριετες μὲν ἔληθε δόλω, καὶ ἔπειδεν Ἀχαιοὺς·
 Ἀλλ' ὅτε τέταρτον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυδον ὦραι,
 Καὶ τότε δὴ τις ξειπε γυναικῶν, ἥ σάφα ἦδη,

Oro et per Iouem Olympium, et Themidem,
Quae hominum concilia et soluit et cogit;
Abstinet, amici, et me solum finite dolore moleste
Affligi: nisi quid vnquam pater meus probus Vlysses
Insensus malis affecit fortes Achiuos;
Quae mihi rependentes, malis afficite insensi,
Istos incitantes: mihi vero satius esset,
Vos absumere supelleciliaque, et prouentum:
Vtique si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
Tamdium enim per urbem infectaremur verbis,
Bona repotentes, donec omnia repensa essent:
Nunc vero mihi insanabiles dolores iniicitis animo.”
Sic ait iratus, sceptrumque proiecit in terram, (omnem
Lacrymas profundens: commiseratio autem cepit populum
Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis;
Antinous vero ipsum solus respondens allocutus est:
„Telemache altiloque, animi impotens, quid locutus es,
Nos dedecorans! vis vtiue nobis maculam inurere.
Tibi vero neutiquam proci Achiuorum in causa sunt,
Sed cara mater; quae sane perquam versutias callet:
Iam enim tertius est annus, statim autem aderit quartus,
Ex quo eludit animum in pectoribus Achiuorum:
Omnes quidem sperare facit, et promittit viris singulis,
Nuncios praemittens; mens autem illi alia cogitat.
Illa vero dolum hunc alium in mente excogitauit
Exorsa magnam telam in aedibus texebat,
Subtilem et immensam; continuoque nos allocuta est:
Iuuenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Vlysses,
Manete vrgentes meas nuptias; donec vestem
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
Laerti heroi sepulchralem; ^{in tempus} quo ipsum
Fatum triste prehenderit longum somnum adferentis mortis
Ne aliqua me in populo mulierum Achiuarum culpet,
Si absque regumento iaceat qui multa possedit.
Sic ait; nobis vero statim persuasus est animus generosus.
Atque ibi interdin quidem texebat magnam telam,
Noctu vero dissoluebat, postquam faces adhibuisset.
Sic triennio quidem latebat dolo, et persuadebat Achiuis:
Sed quum quartus venit annus, et aduenerunt horae,
Tum vero demum aliqua dixit mulierum, quae bene norat

Καὶ τήνγ' ἀλλύουσταν ἐφεύρουεν ἀγλαὸν ἰστόν.

110 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ' ἐδέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.

Σοὶ δ' ὥδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἴν' εἰδῆς

Αὐτὸς ὅῃ θυμῷ, εἰδῶσί δὲ πάντες Ἀχαιοί.

Μῆτέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι

Τῷ, ὅτεώ τε πατήρ κέλεται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.

115 Εἰ δ' ἐτ' ἀνιῆσει γε πολὺν χρόνον υἱας Ἀχαιῶν,

Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ἃ οἱ περὶ δῶκεν Ἀθήνη,

Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς,

Κέρδεά σ', οὐ' οὐπω^{follesse mit der} τιν' ἀκούομεν οὐδὰ παλαιῶν,

Τάων, αἱ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμίδες Ἀχαιαί,

120 Τυρώ τ', Ἀλκηνήν τε, εὐστέφανός τε Μυκῆνη·

Τάωνιούτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείη

Ἦιδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησεν —

Τόφρα γὰρ οὐν βίσιόν τε τεδὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,

Ὅφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὄντινά σι νῦν

125 Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ

Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοίγε ποθὴν πολέος βιότοιο·

Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἔμεν, οὔτε κη ἄλλη,

Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐδέλῃσιν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α·

130 Ἀντίνο', οὐπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,

Ἡ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατήρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,

Ζῶει ὄγ' ἥ τέδνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν

Ἰκαρίῳ, αἰ κ' αὐτὸς, ἔκων ἀπὸ μητέρα πέμψω.

Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ κείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων

135 Δῶσει· ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσεται Ἐριννὺς,

Οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων

Ἔσθεται· ὥς οὐ τοῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίψω.

Ἦμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεβίζεται αὐτῶν,

Ἐξίτε μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,

140 Ἦμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.

Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον

Ἐμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίσιον νήποιον ὀλέσθαι,

Κείρετ'· ἔχῳ δὲ θεοὺς ἐπιβῶσομαι αἰὲν ἔοντας,

Αἱ κὲ ποθι Ζεὺς δῶσι καλὴντίτα ἔργα γενέσθαι·

145 Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσθεν ὀλοίσθαι.

Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετῷ εὐρύοπα Ζεὺς

Ἦψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέθηκε πέτεσθαι.

Τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,

Πλησίῳ ἀλλήλοισι τιτανομένῳ πτερύγεσσι·

Et ipsam dissoluentem inuenimus pulchram telam
 Sic eam quidem perfecit, etiam nolens, prae necessitate.
 Tibi vero sic proci respondent, ut scias
 Ipse tuo animo, sciantque omnes Achiui:
 Matrem tuam dimitte; iube autem ipsam nubere
 Illi, cuicumque pater iusserit, et placuerit ipsi.
 Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achiuorum.
 Ea agitans in animo, quae ei abunde dedit Minerva,
 Operaque scire insignia, et mentem bonam,
 Et versutias, quales nondum ullam audiuius neque veterum
 Earum, quae olim fuerunt comas pulchrae Achiuae,
 Tyroque, Alcmenaque, et fertis conspicua Mycene:
 Harum nulla similia commenta Penelopae
 Norat: at quidem hoc probum nequaquam cogitauit.
 Tandiu enim jgitur victum tuum et bona edent,
 Quamdiu illa hunc habebit animum, quem illi nunc
 In pectoribus posuerunt Dii: magnam quidem gloriam sibi
 Comparat, at tibi desiderium multi victus, (alio,
 Nos vero neque ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo
 Priusquam ipsa nupserit Achiuorum, cuicumque voluerit."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Antinoe, nullo modo fas est domo inuitam expellere (terrae,
 Quae me peperit, quae me enutriuit; pater autem meus alibi
 Vinitne ille, siue mortuus est: durum vero esset, me multa
 Icario, si ipsi volens matrem dimisero. (reddere
 Ex patre enim mate patiar, aliaque Deus
 Dabit; quippe mater odiosas imprecata fuerit Furias,
 A domo discedens; reprehensio vero mihi ex hominibus
 Erit: itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
 Vester vero siquidem animus indignatur ipsis,
 Exite mihi domo; alias vero curate dapes,
 Vestra bona comedentes, alternantes per domus.
 Si vero vobis videtur hoc satius et melius
 Esse, viri vnus victum impune perdere,
 Absumite; ego vero deos inuocabo sempiternos,
 Si vnquam Iupiter dederit facta haec vindicatum iri;
 Inulti forte deinde intra domum perituri sitis."
 Sic ait Telemachus: huic vero duas aquilas late sonans Iupiter
 Ex alto a vertice montis praemisit volare,
 Hae autem aliquandiu quidem volabant cum flatu venti,
 Propinquae inuicem, extendentes alas:

- 150 Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἰκέσθην,
 "Εὐδ' ἐπιδινηθέντε τινα ἑξάσθην πτερὰ πολλά,
 "Ες δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσσοι δ' ὄλεθρον·
 Δρυφαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειᾶς, ἀμφί τε δειράς,
 Δεξιῷ ἦϊξαν διὰ τ' οὐκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
- 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιδας, ἐπεὶ ἶδον ὄφθαλμοῖσιν·
 "Ορμηναν δ' ἀνὰ θυμόν, ἅπερ τελέεσθαι ἐμελλον.
 Τοῖσι δε καὶ μετέειπε γέρον ἦρωσ' Ἀλιθέροης
 ✕ Μαστοριδῆς· ὁ γὰρ οἶος ὀμηλικίην ἐκέκασσι,
 ✕ "Ορνιδας γινῶναι, καὶ ἐναΐδιμα μυθήσασθαι·
- 160 "Ο σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἶπω·
 Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα κιφανόκομος τάδε εἶρω.
 Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
 Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσβεται, ἀλλὰ που ἦδη
- 165 Ἐγγὺς ἐὼν, τοῖσδεσσι φόνον καὶ Κῆρα φυτεύει
 Πάντεσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 Οἷ νεμόμεσθ' Ἰθάκην ευδείλεον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 Παυέσθων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λωῖόν ἐστιν.
- 170 Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
 Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτησῆναι ἅπαντα,
 "Ὡς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἰλιον εἰδανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Φῆν, κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἐταίρους,
- 175 Ἀγνωστον πάντεσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου καῖς, ἀντίον ἦῤα·
 "Ὡ γέρον, εἰ δ', ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσιν,
 Οἴκαδ' ἰὼν, μή ποὺ τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
- 180 Ταῦτα δ' ἐγὼ βέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
 "Ορνιδες δὲ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς Ἥελιοιο
 Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναΐδιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 "Ὀλετο τῇλ'· ὥς καὶ σὺ καταρθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
 "Ὀφελές! οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
- 185 Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὥδ' ἀνιείης,
 ✕ Σὼ οἶκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἶ κε πόρῃσιν.
 ✕ Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τό δε καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 ✕ Αἶ κε νεώτερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 ✕ Παρφάμενος ἐπέεσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
- ✕ 190 Αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται·

Sed cum iam ad mediam concionem celebrem peruenissent,
 Ibi in gyrum flexae concusserunt alas densas,
 Adspexerunt autem omnium capita, portendebantque mortem:
 Vbi vero laniant vnguibus maxillas, circumque colla,
 Ad dextram volarunt, et per aedes et per urbem ipsorum.
 Admirati vero sunt aues, postquam viderunt oculis,
 Agitaruntque in animo, quae perficienda erant.
 Inter hos vero et locutus est senex heros Halitherses
 Maestorides: hic enim solus coaeuos vincebat,
 In quibus diiudicandis et fatalia edicendo,
 Qui ipsis sapiens concionatus est et dixit:
 „Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō:
 Prociis autem potissimum significans haec dico;
 Illis enim ingens periculum imminet: non enim Vlysses
 Diu seorsum a suis amicis aberit; sed alicubi iam,
 Prope cum sit, his caedem et fatum molitur
 Omnibus; pluribus etiam aliis male erit,
 Qui habitamus Ithacam claram: sed longe antea
 Consideremus, quomodo *ipso*s compescamus: quin etiam ipsi
 Quiescant: etenim ipsis statim hoc utilius est.
 Non enim inexpertus vaticinor, sed bene doctus:
 Etenim illi dico perfecta esse omnia;
 Quemadmodum ei praedixeram, quando ad Ilium conscende-
 Argui, cumque ipsis conscendit versutus Vlysses: (bant
 Dixi, cum mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
 Incognitum omnibus, vicesimo anno
 Domum venturum: haec utique omnia perficiuntur.“
 Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est:
 „O senex, eia age nunc vaticinare tuis liberis
 Domum profectus; ne forte quid mali patiantur in posterum.
 In his autem ego te longe melior sum ad vaticinandum.
 Aues sane multae sub radiis solis
 Volitant, neque omnes fatales; ceterum Vlysses
 Perit procul: utinam etiam tu periisse cum illo
 Deuisses: non tot vaticinans concionareris;
 Neque Telemachum iratum sic incitares,
 Tuae domui donum exspectans, si quod praebeat,
 Sed tibi edico quod et perfectum erit,
 Si iuuenem virum, veteraque multaque doctus
 Deceptum verbis incitaueris ad irascendum;
 Ei quidem ipsi primum perniciosius erit,

(Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·)
 Σοὶ δέ, γέρον, ῥωήν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τῖνων ἀσχάλλης· χαλεπὸν δέ τοι ἔσθεται ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πάσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός·

- 195 Μητέρ' ἦν ἐς πατρός ἀνωγέτω ἀπονέσθαι·
 Οἱ δὲ γάμον τρύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσθα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
 Οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι οἶμαι νῖας Ἀχαιῶν
 Μνηστυός, ἀργαλῆς· ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης,
 200 Οὐτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἰόντα·
 Οὐτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἦν σύ, γεραίε,
 Μῦθεαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.

καὶ B. p. 264. p. 501. Μῦθεαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
 Χρήματα δ' αὐτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
 ἔσθεται, ὅφρα κεν ἦγε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
 205 Ὅν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα,
 Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
 ἔρχομεθ', ἅς ἐπιεικὲς ὀπνιέμεν ἐστὶν ἐκάστω.

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοί,
 210 Ταῦτα μὲν οὐκ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
 Ἦδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα ῥωήν καὶ εἰκός· ἐταίρους,
 Οἳ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
 Εἰμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον, ἡμαδύοντα,
 215 Νόστον πευδόμενος πατρός δὴν οἰχόμενοιό·

- Ἦν τις μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἣ ὅσθ' ἀκούσω
 Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνδρώποισιν.
 Εἰ μὲν κεν πατρός βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
 Ἦ τ' ἄν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·
 220 Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω, μηδ' ἔτ' ἰόντος,
 Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμά τέ οἱ χεύω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξω
 Πολλὰ μάλ', ὅσθα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.

- Ἦτοι ὄγ' ὧς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τῷσι δ' ἀνέστη
 225 Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἐταῖρος,
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πείθεσθαι τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

- Κέλνυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἴπω·
 230 Μῆτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτουῆχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἰδύμα εἰδώς,

Ἄλλ'

Efficere autem omnino nihil poteris illorum gratia:
 Tibi vero, o senex, multam infligemus, quam in animo
 Luens aegre feras: grauisque tibi erit dolor.
 Telemacho autem imprimis ego suadebo ipse,
 Matrem suam ad patris *domum* iubeat redire:
 Illi vero nuptias facient, et parabunt dotem
 Amplam valde, quantam conuenit caram filiam comitari.
 Non enim antea quieturos puto filios Achiuorum
 A coniugii ambitu difficili; quoniam neminem timemus omnino;
 Neque sane Telemachum, tameris multiloquus sit:
 Neque vaticinium curamus, quod tu, senex,
 Loqueris irritum; odio autem eris adhuc magis.
 Bona vero rursus male absumuntur, neque unquam paria
 Erunt, dum haec differat Achiuos
 Suis nuptiis; nos vero rursus, expectantes diebus omnibus,
 Propter virtutem contendimus, neque ad alias
 Imus, quas conuenit ducere vnicuique."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra locutus est:
 „Eury mache, et alii quotquot proci generosi,
 De istis quidem non vos amplius oro, neque dico:
 Iamiam enim haec sciunt dii et omnes Achiui,
 Sed age mihi date navem celerem, et viginti socios,
 Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam *maris*,
 Proficiscor enim Spartam et Pylum arenosam,
 Reditum sciscitaturum patris diu absentis,
 Siquis mihi dicat mortalium, aut famam audiam
 Ex Ioue, quae potissimum notitiam affert hominibus.
 Si quidem patris vitam et reditum audiuerō,
 Sane, vexatus licet, adhuc perdurauerim in annum:
 Si vero mortuum audivero, neque adhuc superstitem,
 Reuersus deinde caram in patriam terram,
 Tumulum illi erigam, et parentalia perficiam
 Eximia valde qualia decet, et viro matrem dabo."
 Ille quidem sic locutus confedit; his autem surrexit
 Mentor, qui Vlyssis eximii erat socius;
 Et is ei, cum proficisceretur, commisit totam familiam,
 Utque obediret seni, et firma omnia custodiret.
 Qui inter eos sapiens concionatus est et dixit:
 „Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō;
 Nequis amplius benignus, mansuetus et mitis sit
 Sceptryger rex, neque in mente proba sciens;

- 'Αλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἶη, καὶ αἰὺν λα μέζοι.
 Ὡς οὕτις μέμνηται Ὀδυσῆος θείοιο
 Λαῶν, οἷσιν ἀνασῶε, πατήρ δ' ὥς ἦπιος ἦεν.
 235 'Αλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὐτι μεγαίρω
 Ἐρδεῖν ἔργα βίαια κακοῖραφίρσι νόοιο.
 Σφάς γάρ παρθέμενοι κεφαλὰς, κατέδουσι βιαίως
 Οἶκον Ὀδυσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φαδὶ νέεσθαι.
 Νῦν δ' ἄλλω δῆμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
 240 Ἦῶν ἄνεω, ἀτὰρ οὐτι καθαπτόμενοι ἐπέεσθιν,
 Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἐόντες,
 Τὸν δ' Εὐήνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἦῶα.
 Μέντωρ ἀταρτηρὲ, φρένας ἡλέε, ποῖον ἔειπες,
 Ἥμέας ὀτρύνων καταπανέμεν! ἀργαλέον δὲ
 245 Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
 Ἐπερ γάρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰσακῆσιος αὐτὸς ἐπελθὼν,
 Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγανούς.
 Ἐξελάσθαι μεγάροιο μενοιγῆδει ἐνὶ θυμῷ.
 Οὐ κέν οἱ κεχάροίτο γυνή, μάλα περ χατέουσα,
 250 Ἐλθόντ'. ἀλλὰ κεν αὐτοῦ αἰκία πότμον ἐπίσποι,
 Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 'Αλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἑκάστος.
 Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἥδ' Ἀλιδέροης,
 Οἱ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῴοι εἰδὶν ἑταῖροι.
 255 'Αλλ', ὅτῳ, καὶ θηρὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
 Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελείει δ' ὁδὸν οὐποτε ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐφάνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰ πρὸς δῶμασ' ἑκάστος.
 Μνηστῆρες δ' ἐς δῶματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
 260 Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κίων ἐπὶ δῖνα θαλάσσης,
 Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς αἰλός, εὔχετ' Ἀθήνῃ.
 Κλυδί μοι, ὃ χριζὸς θεὸς ἦλυδες ἡμέτερον δῶ,
 Καὶ μ' ἐν νηϊ κέλευσας ἐπ' ἡεροειδέα πόντον,
 Νόστιον πευσόμενον πατὴρ δὴν οἴχομένοιο,
 265 Ἐρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
 Μνηστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνορόντες.
 Ὡς ἔφατ'· εὐχόμενος· σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἥδὲ καὶ αὐδὴν.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 270 Τηλέμαχ', οὐδ' ὅππῃδεν κακὸς ἔσσειαι, οὐδ' ἀνοήμων.
 Εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστανται μένος ἦῶ,
 Οἷος ἐκείνος ἦεν τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,

Sed semper infestus sit, nefaria patret:
Adeo nullus recordatur Vlyssis diuini
Populorum, quibus praesuit, et velut pater mansuetus erat,
Verum enimvero procos superbos nequaquam inuideo
Committere facinora violenta malis consiliis mentis:
Sua enim obiectantes capita comedunt violenter
Domum Vlyssis, quem non amplius autumant rediturum esse:
Nunc autem cetero populo succenseo; quod adeo omnes
Sedeatis muti, neque omnino redarguentes verbis,
Pauciores procos compescatis, cum filiis plures."

Hunc autem Euenorides Leiocritus contra allocutus est:
„Mentor noxie, ingenio stolide, quale locutus es,
Ad nos adhortans compescendos? Difficile autem erit
Viris licet pluribus pugnare nobiscum de continuo.
Etenim si Vlysses Ithacensis ipse adueniens
Coniungentes per domum suam procos eximios
Expellere e domo cogitaret in animo;
Non ipsi laetaretur vxor, quantumvis valde desiderans,
Venienti; sed is ibi saeuam mortem obirer,
Si cum pluribus pugnaret: tu vero non recte locutus es.
Sed age, populi quidem dispergamini ad opera unusquisque;
Huic autem properabit Mentor iter et Halitherses,
Qui utique ei a principio paterni sunt amici.
Sed; putq, et diu sedens, nuncios

Percontabitur in Ithaca; perficiet vero iter nunquam hoc."

Sic utique locutus est, solvitque concionem celerem.

Atque hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam:
Proci autem ad aedes iuerunt diuini Vlyssis.

Telemachus autem seorsum profectus ad litus maris,
Manibus lotis e capite mari, supplicabat Mineruae:

„Audi me, qui heri deus venisti ad domum nostram,

Et mo in navi inlissi per nigrum pontum,

Reditum sciscitaturum patris diu absentis,

Ire? haec vero omnia impediunt Achiui,

Proci autem potissimum, male superbientes."

Sic ait precans: prope autem illum venit Minerva,

Mentori similis facta, tum corpore, tum etiam voce;

Et eum compellans verba alata dixit:

„Telemache, neque in posterum ignarus eris, neque stolidus

Si quidem tibi tui patris infillatus est animus sortis,

Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque,

Non

- Οὐ τοι ἔπειθ' ἄλιν ὁδὸς ἔσβεται, αὐδ' ἀτέλεστος·
 Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσθλὸ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
 275 Οὐδέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσῃν, ἃ μενοινᾷς.
 Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὅμοιοι πατρὶ πέλονται·
 Οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους·
 Ἄλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὅπιδεν κακὸς ἔσβει, οὐδ' ἀνόημων,
 Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσοῦ προλέλοιπεν,
 280 Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτήσῃ τάδε ἔργα.
 Τῷ νῦν μνηστῆρων μὲν ἕα βουλήν τε νόον τε
 Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οὐδέ τι ἰσάσιν θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 Ὅς δὴ σφι σχεδὸν ἐστίν, ἐπ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι.
 285 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσβεται, ἦν σὺ μενοινᾷς.
 Τοῖος γάρ τοι ἐταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
 Ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω, καὶ ἄμ' ἔθομαι αὐτός·
 Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δῶματ' ἰὼν μνηστῆρας ὁμίλει,
 Ὅπλισσύν τ' ἦϊα, καὶ ἄγγεσιν ἄρσεν ἅπαντα,
 290 Οἷον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιστα, μυελὸν ἀνδρῶν,
 Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἐταίρους
 Αἰψ' ἐδελοντήρας συλλέξομαι· εἰδὼ δὲ νῆες
 Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἡδὲ παλαιαί·
 Τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι, ἦτις ἀρίστη,
 295 Ὡκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
 Ὅς φάτ' Ἀθηναίη, κούρη Διὸς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδὴν.
 Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ·
 Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγῆδρας ἐν μεγάροισιν,
 300 Αἶγας ἀνιεμένους, διάλους δ' ἐσόντας ἐν αὐλῇ·
 Ἀντίνοος δ' ἰδὼς γελάσας κτε Τηλεμάχοιο·
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μέγος ἀσχετέ, μῆτι τοι ἄλλο
 Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
 305 Ἀλλὰ μοῖ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὥς τὸ πάρος περ.
 Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἐξαιήσιν ἐρέτας, ἵνα θάσσοι Ἰχθαι·
 Ἐς Πύλον ἡγάσθην μετ' ἀγάνου πατρὸς ἀκούην.
 Τὸν δ' αἰ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνδα·
 310 Ἀντίνο', οὕτως ἐστίν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
 Δαίνυσθαι τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἔκταλον·
 Ἡ οὐχ ἄλλως, ὥς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλά
 Κτήματ' ἐμά, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἐπὶ γῆπιος ἦα;

Non tibi deinde vanum iter erit, neque irritum;
 Si vero non illius sis filius et Penelopes,
 Non sane deinde sperauerim te perfecturum esse, quae moliris,
 Pauci enim filii similes patri sunt,
 Plerique peiores, pauci vero et parentibus meliores.
 Sed quoniam neque in posterum ignauius eris, neque stolidus,
 Neque te penitus prudentia Vlyssis reliquit;
 Spes tibi deinceps est te perfecturum haec opera.
 Ideo nunc procorum quidem sine consiliumque mentemque
 Infipientium, quoniam nequitiam prudentes, neque iusti sunt;
 Neque omnino sciunt mortem, fatum atrum,
 Quae iam illis imminet, die vno ut omnes pereant.
 Tibi vero iter non amplius differetur, quod tu moliris:
 Talis enim tibi socius ego paternus sum,
 Qui tibi nauem celerem parabo, et simul comitabor ipse.
 Sed tu quidem profectus domum procis interos,
 Apparaque viatica et vasis conde singula,
 Vinum in amphoris, et farinam, medullam hominum,
 Vtribus in densis; ego vero per populum socios
 Statim voluntarios colligam: sunt autem naues
 Multae in circumflua Ithaca nouae et veteres:
 Harum quidem ego prouidebo, quaecunque optima sit;
 Statimque instructam deducemus in latum mare."
 Sic ait Minerua, filia Iouis: neque amplius diu
 Telemachus morabatur, postquam deae audierat vocem.
 Festinauit vero ire ad domum, suo moestus animo:
 Inuenit autem procos superbos in aedibus,
 Capras excoriantes, porcosque ^{in lectum} assantes in aula,
 Antinous autem ridens obuiam venit Telemacho;
 Inque eius haesit manu, verbumque fecit, dixitque:
 „Telemache altiloque, animi impotens, nequid tibi aliud
 In pectoribus malum sit curae vel opus vel verbum,
 Sed strenue comede, et bibe, ut antea:
 Ista autem tibi omnino omnia perficient Achiui,
 Navem, et delectos remiges, ut ocius peruenias
 Ad Pylum diuinam, ad inclyti patris famam."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Antinoe, nequaquam licet cum vobis superbis
 Conuiuari inuitum, et laetari quietum.
 An non satis est, quod antea absumsistis multas et eximias
 Possessiones meas, proci; ego autem adhuc infans eram?

- Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμι, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
 315 Πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἐνδοθι θυμός,
 Πειρήσω, ὥς κ' ὕμμι κακὰς ἐπὶ Κῆρας ἰήσω,
 ἥε Πύλονδ' ἔλθων, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δῆμῳ.
 Εἰμι μὲν — οὐδ' ἀλήθ' ὁδὸς ἔσβεται, ἣν ἀγορεύω —
 Ἐμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, οὐδ' ἐρεάων
 320 Γίγνομαι· ὥς νῦ περ ὕμμιν εἰδείατο κέρδιον εἶναι.
 Ἡ ῥα, καὶ ἐν χειρὸς χεῖρα σπάσας Ἀντινόοιο
 Ρεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.
 Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτύμεον ἐπέεσσιν·
 Ὄδε δέ τις εἰπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 325 Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
 Ἡ πάντας ἐκ Πύλου ἀξει ἀμύντορας ἡμαθόεντος,
 Ἡ οὖγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεὶ νῦ περ ἵεται αἰνῶς·
 ἥε καὶ εἰς Ἐφύρην ἐδέλει, πειραν ἄρουραν,
 Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνεῖκη,
 330 Ἐν δὲ βάλλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσθῃ.
 Ἄλλος δ' αὖτ' εἰπέσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 Τίς δ' οἶδ', εἰ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νηὸς
 Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὥσπερ Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄρμιν·
 335 Κτήματα γάρ κεν πάντα δαδαίμεθα, οἰκία δ' αὐτε
 Τούτων μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἥδ' ὅστις ὀπυῖοι.
 Ὄς φάν· ὁ δ' ὑπόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρός,
 Εὐρύν, ὅδι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
 Ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλῃς τ' εὐώδες ἔλαιον·
 340 Ἐν δὲ πίθοι οἶνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
 Ἐστάσαν, ἄκρητον θείον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὶ τῷχον ἀρηρότες· εἶποτ' Ὀδυσσεὺς
 Οἴκαδε νοστήσεις, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
 Κληῖσται δ' ἔπεσαν θανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
 345 Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμὴν ῥύκτας τε καὶ ἡμάρ
 Ἐσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυῖδρετῆριν,
 Εὐρύκλει', Ὀπὸς θυγάτηρ Πεισηνοριῖδαο.
 Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας·
 Μαῖ' ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦδιν ἀφυσβόν
 350 Ἥδύν, ὅστις μετὰ τὸν λαρώτατος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
 Κεῖνον οἴομένη τὸν κάμμορον· εἶποδεν ἔλθοι
 Ἄδιογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 Δώδεκα δ' ἐμπλησθον, καὶ πώμασιν ἄρβον ἅπαντας.
 Ἐν δὲ μοι ἄλφιστα χεῦον εὐρύραφέεσσι δοροῖσιν·

Nunc vero quom grandior sum, et aliorum orationem audiens
 Percipio, et iam mihi insus angelicit animus.
 Tentabo, vt vobis malum fatum inferam.
 Sine Pylum profectus, frue hic in hoc populo.
 Ibo quidem, neque vanum iter erit, quod dico,
 Aliena naue conscensa; neque enim naus compos, neque remi,
 Sum; sic vtiq; vobis visum est melius esse." (gum
 Dixit, et ex manu manum traxit Antinoi
 Facile; proci autem per domum conuiuium apparabant.
 Hi vero cauillabantur et conuitiabantur verbis.
 Sic autem aliquis dicebat iuuenum superbientium:
 „Orsino certe Telemachus caedem nobis molitur;
 Aut aliquos ex Pylo ducet auxiliores arena,
 Aut ille etiam ex Sparta; quandoquidem sane cupit vehementer;
 Aut et in Ephyrâ vult pinguem terram
 Proficisci, ut inde mortifera venena afferat;
 Iniiciatque crateri, et nos omnes perdat."
 Alius autem rursus dicebat iuuenum superbientium:
 „Quis vero scit, an et ipse profectus caua in naui,
 Longe ab amicis pereat, errans, vt Vlysses?
 Sic et magis auget nobis laborem:
 Bona enim omnia diuideremus, domum vero (duxerit."
 Illius matri daremus habendam, atque ei, quicunque illam
 Sic siebât: ille vero in excelsum thalamum descendit patris
 Amplum, vbi cumulatum aurum et aes iacebat,
 Vestisque in citis, abundeque odoriferum oleum,
 Ibi vero dolia vini veteris dulcis
 Stabant, merum diuinum potum continentia,
 Ordine ad murum aptata: siquando Vlysses
 Domum reuerteretur, etiam dolores multos passus.
 Clausurarum vero impositae erant fores accurate aptatae,
 Bifores: intus autem mulier custos notaeque disque,
 Erat, quâ omnia asseruabat mentis prudentia,
 Eurycloa, Opis filia Pifnoridae.
 Hanc tunc Telemachus allocutus est, in thalamum vocatam:
 „Nutrix, age mihi vinum in amphoris hauri
 Snaue, quod quidem post illud dulcior est, quodtu seruas,
 Illum expectans infelicem, siquando venerit
 Generosus Vlysses, mortem et fatum elapsus.
 Duodecim vero imple, et operculis apta omnes;
 Farinam etiam mihi infunde bene confutâ vtribus;

- 355 Εἰκοσὶ δ' ἔδωκε μέτρα μνηστράτου ἀλφειοῦ ἀκτῆς.
 Αὐτὴ δ' οἷα ἔσθ'· τὰ δ' ἄδρυα πάντα τεύχθω.
 Ἐσπέριος γὰρ ἐκὼν αἰρήσομαι, ὅπποτε κεν ἰδῇ
 Μήτηρ εἰς ὑπερῶν ἀναβῆ, κοίτου τε μέδεται.
 Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαδόεντα,
 360 Νόστιον πεισόμενος πατρός φίλου, ἦν που ἀκούσας.
 ὧς φάτο· κώκυθεν δὲ φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπασσε πτερόεντα προσηύδα·
 Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ἔπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἵεναι πολλήν ἐπὶ γαίαν;
 365 Μοῦνος ἔσων ἀγαπήσις; ὃ δ' ὤλετο τηλόδι πάσης
 Διογενῆς. Ὀδυσσεὺς ἀλλογενῶν ἐνὶ δήμῳ.
 Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
 ὧς κε δούλω φθίης, τάδε δ' αὐτὰ πάντα θάσσονται.
 Ἀλλὰ μὲν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
 370 Πόντον ἐπ' ἀτρέγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Θάρσει, μαί· ἐπεὶ οὗτοι ἄνευ θεοῦ ἦδε γε βουλή.
 Ἀλλ' ὁμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται,
 375 Ἡ αὐτὴν ποδέσσει, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι.
 ὧς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῶν καλὸν ἱάπη.
 ὧς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμνυ,
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε, τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 Αὐτίκ' ἐπειτὰ οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφόρεῦσιν ἀφύσσει,
 380 Ἐν δὲ οἱ ἑλκίτα χεῦεν ἐϋρραφέεσσι δοροῖσιν.
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν, μνηστῆρσιν ὁμίλει.
 Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλεμάχῳ δ' εἰκνία κατὰ πτόλιν ὤχετο πάντῃ,
 Καὶ ῥα ἐκαστῷ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
 385 Ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα δοὴν ἀγερέσθαι ἀνώγει.
 Ἡ δ' αὖτε Φροντίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
 Ἦτεε νῆα δοὴν· ὃ δὲ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιοῶντό τε πᾶσαι ἀγνυαί.
 Καὶ τότε νῆα δοὴν ἄλαδ' εἰρυσσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
 390 Ὅπλ' ἐτίθει, τὰ τε νῆες εὐδόμελοι φορέουσιν.
 Στήσε δ' ἐπ' ἄδρατιγῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἐταῖροι
 Ἀδρόοι ἡγερέσθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἑκαστόν.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Βῆ δ' ἱμεναὶ πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος Δειλοῖο
 395 Ἐνθα μνηστῆρσιν ἐπὶ γλυκὸν ὑπνόν ἔχευεν,

Viginti autem sint mensurae molitae farinae.
 Ipsa vero sola scias; haec autem conferta omnia adsint;
 Sub noctem enim ego accipiam, quando iam
 Mater ad superiorem partem domus conscenderit, deque lecto
 Vado enim ad Spartam et Pylum aeniosam. (cogitavit;
 Reditum scilicet patris cari, scibi audiero."
 Sic dixit; cinxit vero cara nutrix Euryclea,
 Et lugens, verba alata dixit:

„Cur vero tibi, care fili, in mente hoc cogitatum
 Est? Quonam autem vis ire multam per terram,
 Solus cum sis et dilectus? Atqui perit longe a patria terra
 Generosus Vlysses, alieno in populo
 Illi vero tibi statim profecto mala machinabuntur posthac,
 Vt dolo pereas, haec vero ipsi omnia diuidant
 Sed mane hic, tuis insidens; neque omnino te oportet
 Per pontum indomitum mala pati, neque errare."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Confide, nutrix: quia nequaquam absque deo hoc consilium est,
 Sed iura, non matri carae te haec dicturam,
 Priusquam vndecimaeque duodecimaeque dies adfuerit,
 Aut ipsa desiderarit, et me discessisse resciverit:
 Ne flens pulchrum corpus laedat."

Sic locutus est; anus vero deorum magnum iuramentum iuravit.
 Ceterum postquam iuraverat, perfeceratque iusiurandum,
 Statim postea illi vinum in amphoris hausit;
 Farinamque illi infudit bene confutis in vtribus.
 Telemachus vero domum ingressus cum procis versabatur.

Tum rursus aliud cogitavit dea caesia oculis Minerva,
 Telemacho scilicet assimilata urbem obibat vbique,
 Et singulis viris adstans dicebat sermonem,
 Vespero vero ad naucem celerem congregari iubebat.
 Ipsa autem porro Phroni Noemona clarum filium
 Poscebat naucem celerem; ille vero ipsi lubens promisit.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae
 Et tunc naucem celerem in mare prostravit, omniaque in ipsa
 Arma posuit, quae utique naves bene tabulae fuerunt
 Statuitque in extremitate portus; circum autem eximii socii
 Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos.

Tunc rursus aliud cogitavit dea caesia oculis Minerva;
 Festinavit ire ad domum Vlyssis diuini:
 Ibi procis dulcem somnum infudit:

- Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
 Οἱ δ' εὐδὲν ὠρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Εἶατ', ἐπεὶ σφαίδιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχόν προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 400 Ἐκπροκαλεσθεσάμενῃ μεγάρων εὐναιεταόντων,
 Μέντορι· εἰδομένη ἦμιν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν·
 Τηλέμαχ', ἥδη μὲν τοι εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 Εἶατ' ἐπήρεττοι, τὴν δὴν ποτιδέγμενοι ὄρμην·
 Ἄλλ' ἴομεν, μὴ δηδὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἰχνα βαῖνε θεοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυdon ἠδὲ θάλασσαν,
 Εὐρον ἔπειτ' ἐπὶ θνῆ καρηκομύωντας ἑταίρους.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·
 410 Δεῦτε, φίλοι, ἦἴα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἦδη
 Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμοὶ οὔτι πέπυσται,
 Οὐδ' ἄλλαι δμῳαί, μία δ' οἷη μῦθον ἄκουσεν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 Οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες, εὐδόμενοι ἐπὶ νῆϊ
 415 Κάτθεσαν, ὥς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεύης φίλος υἱός.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
 Νηϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 Ἔζετο Τηλέμαχος· τοὶ δ' πρυμνήσιν ἔλυσαν·
 Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσιν κάδιζον.
 420 Τοῖσιν δ' ἱκμενον οὐρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀκραῇ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσεν
 Ὀπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
 Ἰστίον δ' εἰλάτινον κοίλῃς ἔντοσδε μεσόδμης
 425 Στήσαν ἀείραντες, κατὰ δ' προτόνοισιν ἔδησαν·
 Ἐλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐδοτρίετοις βοεῦσιν.
 Ἐπρήσεν δ' ἄνεμος μέδον ἰστίον· ἄμφι δὲ κύμα
 Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἵαχε, νηὸς ἰούσης·
 Ἥ δ' ἔδεεν κατὰ κύμα, διαπρήσσοῦσα κέλευθον.
 430 Ἀησάμενοι δ' ἄρα ὄπλα δοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφίας οἶνοιο·
 Ἀδῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰεγενέτησιν,
 Ἐνὶ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρῃ.
 435 Παννυχίη μὲν ῥ' ἦγε καὶ ἡῶ πείρε κέλευθον.

Confundebat autem bibentes e manibus vero excutiebat pocula.
Hi autem dormitum festinabant in urbem; neque amplius diu
Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.

Ceterum Telemachum allocuta est caesia oculis Minerva
Euocatum ex aedibus bene habitatis,

Mentori similis facta, tum corpore tum etiam voce:

„Telemache, iam quidem tibi bene ocreati focii
Sedent ad remigium, tuum expectantes aduentum:
Sed eamus, ne nimis diu differamus iter.“

Sic utique locuta praecessit Pallas Minerva
Subito; ille autem continuo post vestigia ibat deae.
Ceterum postquam ad nauem pervenissent atque mare,
Invenerunt deinde in littore comatos locios.

Hos vero allocutus est nobilis Telemachus:

„Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim iam
Conserta sunt in domo: mater vero neutiquam scit
Neque aliae ancillae; vna autem sola rem eudiit.“

Sic utique locutus praecessit, illi autem simul sequebantur.
Ipsi vero simul omnia ferentes bene tabulata in naui

Deposuerunt, ut praecepit Vlyssis carus filius.

Telemachus vero naudem conscendit, praebat autem Minerva,

Nauisque puppe confedit; prope autem eam

Sedebat Telemachus: illi vero retinacula soluerunt.

Etiamque ipsi *naue* conscensa per transra sederunt.

His vero secundum ventum misit caesia oculis Minerva,

Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum;

Telemachus autem locios hortatus iussit

Arma *nautica* tractare; hi vero adhortanti auscaltarunt:

Malum autem abiegnum cauam intra basem

Statuerunt eleuatum, rudentibusque colligarunt:

Trahebantque vela alba bene tortia loris,

Ventus autem flatu impleuit medium velum; circumque fluctus

Carinam ater valde resonabat, navi eunte:

Haec vero currebat per fluctum conficiens viam.

Cum autem ligassent arma celerem per nauem nigram,

Statuerunt crateras plenos vini;

Libabantque diis immortalibus sempiternis;

Ex omnibus autem potissimum Iouis oculis caesiae filiae.

Per totam noctem quidem illa et auroram conficiebat iter,

S V M

L I B R I

Telemachum cum Minerva advenientem comiter excipit Nestor, quum maxime in littore publicis epulis et sacris Neptuno faciendis occupatus (1 — 74.) Is vero adolescenti, de patre sciscitanti, nihil novi refert, quippe omnium illius rerum ignatus; sed, quid sibi et aliis ducibus Achivorum in reditu ab excidio Ilii acciderit, et qui ex illis domum reverterint, diligenter enarrat (75 — 200.): tum monitis bonisque omnibus ad ulciscendas procorum iniurias excitatum memorata etiam Agamemnonis caede et laudato Oreste, sceleris ultore, hortatur, ut quam primum per-

MARIUM

TERTII.

gat ad Menelaum, nuper ex longinquo errore reversum (201 — 328.) Ad vesperam antequam in urbem redeunt Pylis abiit Minerva, quam in discessu agnitam, veneratur Nestor, et vitulam dare immolaturum se vovet (329 — 394.) Ita Telemachus in aedes Nestoris ducitur, et ibi pernoctat (395 — 403.) Mane postridie in domo regis privatum sacrum fit Minervae, quo peracto Telemachus cum Pisistrato, Nestoris filio, curru contendit Spartam (404 — 485.) Nocte proxima apud Dioclem, principem Phaeacorum, deversati, altera Spartam perveniunt (486 — 497.)

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Γ.

Τὰ ἐρ

Ι Ι Γ Η Ε Τ

- Η** ἥλιος δ' ἀνόρουσε, ἱλιπῶν περικαλλέα λίμνην,
 Οὐρανὸν ἐς πολὺχαλκον, ἐν' ἀθαγάτοις φανείη,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν·
 Οἱ δὲ Πύλῳν, Νηληϊὸς ἐϋκτίμενον πολλέεσσον,
 5 Ἴξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱέρα ρέζον,
 Ταύρους παμμέλανας· Ἐνὸσίχθονι κυανοχαίτῃ.
 Ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ·
 Ἐλάτῳ, καὶ προὔχοντο ἑκάστωδε ἔννέα ταύρους·
 10 Ἐδ' οἱ σπλάχν' ἐπάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρί ἔκταν.
 Οἱ δ' ἰθὺς κατὰγοντο, ἰδ' ἰστία νηὸς ἔισης·
 Στείλλαν δειραντες, τὴν δ' ὤρμιζαν, ἐκ δ' ἔβαν
 αὐτοί·
 Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
 Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρὴ εἴ αἰδοῦς, οὐδ' ἡβαιόν·
 15 Τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὅφρα πύσῃαι
 Πατρός, ὅπου κῦδε γαῖα, καὶ ὄντινα πότμον
 ἐπέσπεν.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κτε Νέστορος ἱποδάμοιο·
 Εἶδομεν, ἦντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν.
 Αἰδέσσεσθαι δέ μιν αὐτόν, ὅπως νημερτέα εἴπῃ·
 20 Ψεῦδος ρ' οὐκ ἄρχει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' ἔειπεν·
 Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προστῦξομαι
 αὐτόν;
 Οὐδέ τί κω μῦθοισι πεπεῖρημαι πυκνιοῖσιν·
 Αἰδῶς δ' αὖ, νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
 25 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Τηλέ

O D Y S S E A E III.

Πύλῳ.

Sol autem ortus est, relicto pulchra lacu,
 Caelum in firmum, ut immortalibus lueret,
 Et mortalibus hominibus super alma terra.
 Illi autem ad Pylum, Nelei bene aedificatum oppidum,
 Peruenerunt; ipsi vero in littore maris sacra faciebant,
 Tauros totos nigros, Neptuno caeruleo caesariem.
 Novem autem confessus erant, quingesque in vnoquoque
 Sedebant, et praebebant singulatim novem boues.
 Hic illi viscera gustarunt, deo autem femora incendebant.
 Hi autem recta appellebant, atque vela navis aequalis.
 Contraxerunt tollentes, illamque in portu statuerunt; ipsi vero
 egressi sunt:

Telemachus porro egrediebatur; praeibat autem Minerva.
 Illum prior allocuta est dea caesia Minerva;

„Telemache non opus tibi iam pudoris, ne paululum quidem:
 Ideo enim et pontum pernavigasti, ut audires
 De patre, vbi *supra* occultet terra, et quodnam fatum conse-
 cutus sit.

Verum age nunc recta vade ad Nestorem equorum domitorem;
 Videamus, quodnam consilium in praecordiis absconditum ha-
 Ora autem ipsum, ut vera dicat: (beat.

Mendacium vero non dicet; valde enim prudens est.“

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Mentor, quonam vero pacto accedam, quoque pacto salu-
 tabo ipsum?

Neque omnino adhuc sermonum expertus sum prudentium;
 Pudor etiam, iuvenem virum seniore interrogare.“

Hunc vero rursus allocuta est dea caesia Minerva:

Τηλέμαχ', ἀλλὰ μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ δῷδι νοήσεις,
 "Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἶω
 Οὐδ' οὐδε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.

30 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἰχθία βαίνει θροοῖο.
 "Ἴχον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἀγυρτὴν τε καὶ
 ἔδρας.

"Ενθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 Δαίτ' ἐντυγόμενοι, κρέα ὤπιων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
 Οἱ δ' ὥς οὖν ξείνους ἶδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,

35 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγον.
 Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἔλθων,
 Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα, καὶ ἴδρυσεν παρὰ δαίτι,
 Κάεσιν ἐν μαλακσίῃσιν, ἐπὶ ψαμάθῃσι ἄλῃσιν,
 Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασύμῃδεϊ καὶ πατέρι φ.

40 Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 Χρυσείῳ δέπῳ· θειδιόκομος δὲ κροσθήδα
 Παλλὰδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·

Εὐχεο μὲν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἀνακτὶ·
 Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε, θεορὸ μολόντες.

45 Αὐτὰρ ἐπὶν σπείσῃς τε καὶ εὐξέαι, ἥ δέμῃς ἐδότην,
 Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιθεός οἶνου
 Σπείσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον οἶομαι ἀδανάτοισιν
 Εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἀνθρώποι.

"Ἄλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὀμηλικὴ δ' ἔμοι αὐτῷ·

50 Τοῦνεκα σοὶ πρότερον δώσω χρύσειον ἄλειψον.

"Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἠδέος οἶνου·

Καῖρε δ' Ἀθηναίῃ πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,

Οὔνεκά οἱ πρότερον δῶκε χρύσειον ἄλειψον.

Αὐτίκα δ' εὐχέτο πολλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτὶ·

55 Κλυθι, Ποσειδάων γαίηοχε, μηδὲ μεγάρης

Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τὰδ' ἔργα.

Νέστορι μὲν πρῶτιστα καὶ υἱάδι κῦδος ὅπαδε·

Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβήν

Σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.

60 Δὸς δ' ἐπὶ Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,

Οὔνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα δοῇ σὺν νηϊ μελαίνῃ.

"Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἠράτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·

Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.

"Ὡς δ' αὐτως ἠράτο Ὀδυσσεύης φίλος υἱός.

65 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπησαν κρῆ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,

Μοίρας

„Telemache, alia quidem in mente tua dispicies,
Alia vero et deus suggeret, non enim puto
Te, diis inuitis, natumque esse nutritumque.“

Sic quidem locuta praeiuit Pallas Minerva
Celeriter : ille vero continuo post vestigia ibat deae,
Venérunt autem in Pyliorum virorum congregationem et con-
fessus :

Hic scilicet Nestor sedebat cum filiis ; circumque socii
Conuulium apparantes, carnes assabant, aliasque transigebant,
Illi vero, vt hospites viderunt, conferti venerunt omnes,
Manibusque prehensabant, et considerare iubebant.
Primus Nestorides Pisistratus prope accedens,
Virorumqueprehendit manum et collocauit ad epulas,
Pellibus in mollibus, super arenas marinas,
Inxtaque fratrem Thrasymedem, et patrem suum :
Praebuit autem deinde viscerum partes, infundebatque vinum
Aureo in poculo ; propinansque allocutus est
Palladem Mineruam, filiam Iouis Aegiochi :

„Supplica nunc, o hospes, Neptuno regi ;
Huius enim in epulas incidistis, huc profecti.
Ceterum, postquam libaueris et supplicaueris, vt fas est,
Da et huic deinde poculum dulcis vini
Ad libandum ; quoniam et hunc puto immortalibus
Supplicare : omnes enim diis indigent homines.
Sed iunior est, aetas autem eadem mecum ipso :
Propterea tibi priori dabo aureum poculum.“

Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini :
Gaudebat autem Minerva prudenti viro iusto,
Eo quod ipsi priori praeuisset aureum poculum.
Statimque supplicauit multa Neptuno regi :

„Audi, Neptune, terram continens, neque dedigneris
Nobis supplicantibus perficere haec opera.
Nestori quidem primo et filiis gloriam praebere ;
Ceterum deinde aliis da gratam remunerationem,
Omnibus Pyliis, ob inclitam hecatombam.
Da insuper Telemachum et me re confecta redire,
Cuius gratia huc venimus celeri cum naue nigra.“

Sic utique precabatur, et ipsa omnia perficiebat
Dedit vero Telemachio pulchrum poculum rotundum.
Eodem autem modo supplicauit Vlyssis carus filius.
Hi vero postquam assarant carnes superiores et detraxerant,

Μοίρας δαδόμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μῖθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσθαι καὶ ἔρεσθαι
 70 Ξείνους, οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
 ὦ ξεῖνοι, τίνας ἐστέ; πόθεν πλεῖς; ὕγρα κέλευθα;

Ἡ τι κατὰ πρῆξιν, ἣ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 Οἶά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοίτ' ὀλώονται
 Ψυχὰς παρδόμενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;

75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α,
 Θαρσύνσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
 Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρός ἀποικομένοιο ἔροιτο·
 (Ἡδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνδρώποισιν ἔχησιν.)

ὦ Νέστωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 80 Εἵρεαι, ὅππῃθεν εἰμὲν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης Ἰπποκλήτου εἰλήλουσμεν·

Πρῆξις δ' ἦδ' ἰδίη, οὐδ' ἡμῖος, ἦν ἀγορεύω.
 Πατρός ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,
 Δίου Ὀδυσσοῦ ταλασίφρονος, ὃν ποτὲ φασιν

85 Σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξει.
 Ἄλλους μὲν γὰρ πάντα, ὅσοι Τρῶσιν πολέμιζον,
 Πευθόμεθ', ἥχι ἑκάστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
 Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπενθέα δῆκε Κρονίων.
 Οὐ γάρ τις δύναται δάφα εἰπῆμεν, ὅππῃδ' ὄλωλεν·

90 Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἡπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσδιν,
 Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 Τοῦνεκα νῦν τὰ σά γούναθ' ἱκάνομαι, αἶ κ' ἐδέλφθαι
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνίσπειν, εἰ που ὄπωπας·
 Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἣ ἄλλου μῦθον ἀκούσας

95 Πλαζόμενον· περὶ γάρ μιν οἷζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μελίσσῃς, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦνθησας ὀπωπῆς.
 Λίσσομαι, εἰποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἡ ἔπος ἦέ τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσεν

100 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 Τῶν νῦν μοι μνήσθαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπε.

Τὸν δ' ἡμεῖςβετ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας οἷζυρος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοιο υἱᾶς Ἀχαιῶν,

105 Ἡ μὲν ὅσα ἐν νηυσὶν ἐπ' ἡεροειδέα κόντον
 Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,

Partibus distributis, celebrabant splendidum conuiuium.
Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemerant.
Cum illis deinde sermonem exordiebatur Gerenius eques Nestor:

„Nunc certe satius est inquirere et interrogare
Hospites quinam sint, postquam saturati sunt cibo.
O hospites, quinam estis? unde nanigatis humidas vias?
An ob aliquod negotium, aut temere erratis,
Tanquam praedones per mare; qui errant,
Animas periculis obiectantes, malum alienis ferentes?“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur
Confusus; ipsa enim ei in animo confidentiam Minerua
Posuit; ut illum de patre absente interrogaret,
Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat:

„O Nestor Neside ingens gloria Achiuorum:
Interrogas, unde sumus; ego vero tibi enarrabo.
Nos ex Ithaca sub Neio *fit*a venimus;
Negotium autem hoc prinatum est, non publicum, quod dicam,
Patris mei famam ingentem inquirō, sicubi audiero.
Nobilis Vlyssis magnanimi; quem pridem aiunt,
Vna tecum pugnantem, Troianorum, vberem auertisse. (runt
Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Troianis pugna-
Audiuimus quo in loco vnusquisque perierit saeva morte:
Illius vero etiam mortem incognitam fecit Iupiter.
Neque enim quisquam potest, clare dicere, vbinam perierit;
An ille in continenti dormitus sit a viris hostilibus,
An in pelago inter fluctus maris.
Ideo nunc ad tua genua venio, si velis
Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris
Oculis tuis, aut alterius orationem audiueris.
Errantis; valde enim ipsum, aerumnosum peperit mater.
Neque omnino me veritus blandiaris, neque misertus;
Sed plane mihi narres, vtcunque tibi contigit videre.
Oro, si vnquam tibi pater meus eximius Vlysses,
Sive dictum, sive factum pollicitus perfecit
Populo in Troianorum, vbi passi estis clades Achini,
Horum nunc mihi memor sis, et mihi verum dicas.“

Hunc autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:

„O anaxa, quoniam me recordari facis calamitatis, quam in illo
Populo passi sumus robore indomiti filii Achiuorum;
Sive quaecunque cum nauibus per obscurum portum
Errantes ad praedam, quocunque duceret Achilles;

Sive

Ἦδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ'· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσοι ἀριστοί·

Ἐνθα μὲν Αἴας κείται Ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,

110 Ἐνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος·

Ἐνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερός καὶ ἀμύμων,

Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχύς, ἥδὲ μαχητής —

Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάδομεν κακὰ· τίς κεν ἐκείνα
Πάντα γε μυθήσαστο καταδνητῶν ἀνθρώπων;

115 Οὐδ' εἰ πεντάετες γε καὶ ἐξαέτες παραμίνων

Ἐξερέρσις, ὅσα κείδι πάδον κακὰ δίοι Ἀχαιοί·

Πρὶν γὰρ ἀνιθῆεις σὴν πατρίδα γαίαν ἱκοιο.

Εἰνάετες γὰρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες

Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.

120 Ἐνθ' οὐτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην

Ἦδελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνὶ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς

Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἔτεόν γε

Κείνου ἐκγονάς ἔσσι· σέβας μ' ἔχει εἰδορόωντα.

Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε εἰοκότες, οὐδὲ κε φαίης

125 Ἄνδρα νεώτερον ὧδε εἰοκότα μυθήσασθαι.

Ἐνθ' ἦτοι εἰώς μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·

Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δῖχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ

βουλῇ,

Ἄλλ' ἔνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπιφρονι βουλῇ

ῥαζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἀρίστα γένοιτο.

130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰλήν,

Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασθεν Ἀχαιοὺς·

Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδατο νόστον·

Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι

Πάντες ἔδαν ἥ τ' ὄψεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπίσπον,

135 Μήνισι ἐξ ὅλοῃς Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης,

Ἦτ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔσθηνεν.

Τῷ δὲ καλεσδαμένῳ ἀγορῇ ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,

Μᾶψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ νόστον, ἐς ἥλιον καταδύντα —

Οἱ δ' ἦλθον οἶνω βεβαρηότες νῦες Ἀχαιῶν —

140 Μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.

Ἐνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνάγει πάντας Ἀχαιοὺς

Νόστον μιμνήσκεισθαι ἐπ' εὐρέα ῥῶτα θαλάσσης·

Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐήνδανε· βούλετο γὰρ βα-

λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξαι δ' ἱερὰς ἐκατόμβας,

145 Ὡς τὼν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαστο·

Νήπιος, οὐδὲ τὸ ἤδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἐμελλεν.

Sine quacunque circa urbem magnam Priami regis
 Pugnauius; ibi deinde occisi sunt, quotquot optimi.
 Illic quidem Ajax iacet, bellicosus, illic Achilles,
 Illic et Patroclus, diis consiliarius par,
 Illic et meus dilectus filius, simul fortis et eximius,
 Antilochus, supra modum currendo velox atque pugnator;
 Aliaque multa praeter haec passi sumus mala; quis illa
 Omnia vtrique enarraret inter mortales homines?
 Neque si vel quinquennio et sexennio hic permanens
 Interrogaeris, quot illic passi sunt mala nobiles Achiui:
 Prius taedio affectus tuam ad patriam terram perueneris.
 Nouennio enim ipsis mala machinati sumus circumuidentes
 Omnigenis dolis: vix tandem finem dedit Saturnius,
 Ibi nullus vnquam prudentia aequari contra
 Voluit; nam valde multum vincebat nobilis Vlysses
 Omnigenis dolis, pater tutus; siquidem reuera
 Illius filius es; admiratio me tenet adspicientem.
 Profecto enim sermone quidem similes, neque putares
 Virum iuniorem eatenus quidem similia loqui,
 Ibi profecto vtrique quidem ego et nobilia Vlysses,
 Neque vnquam in concione diuersam dicebamus, neque in
 concilio,

Sed eundem animum habentes, manto et prudenti consilio
 Consultabamus, Achiuis ut quam optima fierent.
 At postquam Priami urbem diripuimus excelsam,
 Abiimusque in nauibus, deusque dispersit Achinos;
 Et tunc sane Iupiter tristem in mente moliebatur reditum
 Argiuis: quis nequaquam prudentes neque iusti
 Omnes erant; ideoque ipsorum multi malum fatum consecuti
 Ira ex perniciofa Mineruae forti patre natae, (sunt
 Quae contentionem Atreidas inter ambos iecit:
 Hi vero conuocatis ad concionem omnibus Achiuis
 Temere, neque ut decuerat, ad solem occidentem,
 (Venerunt autem vino grauari filii Achinorum,)
 Sermonem proferebant, cuius gratia populum congregant,
 Ibi tam Menelaus iubebat omnes Achinos,
 Reditus meminisse super lata dorsa maris:
 Neque Agamemnoni omnino placebat: volebat is nempè
 Populum detinere, facereque sacras Hecatombas;
 Vt Palladis vehementem iram placaret;
 Stultus, neque istud nouerat, quod non persuasurus erat:

Non

Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἔόντων.

Ὡς τῷ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένῳ ἐπέεσσιν

Ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ

150 Ἥχῃ θεοπέσῃ· δίχα δέ οφιδιν ἦνδανε βουλή.

Νύκτα μὲν ἀεδαίμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες

Ἀλλήλοισι· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτε πῆμα κακοῖο.

Ἡῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλα διαν,

Κτήματά τ' ἐντιδέμεσθα, βαθυζῶνους τε γυναῖκας.

155 Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες.

Ἀὔθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμκονι, ποιμένι λαῶν·

Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεκ' αἰ δὲ μάλ'

ῶκα

Ἐπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακίτητα κόντον.

Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,

160 Οἴκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' οὐπω μήδετο

νόστον

Σχέτιλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὥρσε κακὴν ἐπὶ δεῦτερον αὐτῆς.

Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμ-

φιελίσσας

Ἀμφ' Ὀδυσηῖα ἄνακτα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,

Αὐτῆς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥρα φέραντες.

165 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέεσιν, αἱ μοι ἔποντο,

Φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὅ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.

Φεῦγε δὲ Τυδεΐος υἱὸς Ἀρήϊος, ὥρσε δ' ἑταίρους·

Ὅφρ' ἐδὲ δὴ μετὰ νῶϊ κτε ἕανδ' ὁ Μεγέλαος,

Ἐκ Λέσβῳ δ' ἔκχευ δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντας·

170 Ἡ καδὺπερθε Χίοιο νεοῖμεθα παιπαλοέσσης,

Νήσου ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες,

Ἡ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.

Ἡτιέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὄγ' ἡμῖν

Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν

175 Τέμνειν, ὅφρα τάχιστα ὑπὲρ κακότητα φύγοιμεν.

Ὡρτο δ' ἐπὶ λιγύς οὖρος ἀήμενα· αἱ δὲ μάλ' ὦκα

Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γαραιάτον

Ἐκνύχαια κατάγοντο· Ποβειδάωνι δὲ ταύρων

Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔδεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.

180 Τέτρατον ἡμᾶρ ἦν, ὅτ' ἐν Ἀργεῖ νῆας εἶσας

Τυδείδεω ἑταροὶ Διομήδεος ἱπποδάμοιο

Ἔστασαν· αὐτὰρ ἐγώ γε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη

Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.

Ὡς ἤλθον, φίλε τέκνον, ἀπευδής· οὐδέ τι οἶδα,

Non enim statim deorum vertitur mens sempiternorum
 Sic hi quidem asperis vicissim contendentes verbis
 Stabant; surrexerunt vero bene ocreati Achivi,
 Clamore ingenti: bifariam autem ipsis placebat consilium.
 Per noctem quidem dormiuimus, perniciosa mente cogitantes
 Inuicem; (in nos enim Iupiter parabat damnum mali.)
 Man. autem hic quidem naues deduximus in mare vastum,
 Resque imposuimus, et profunde succinetas mulieres,
 Dimidia autem proinde pars populi se continebat manens
 Illic, apud Atridem Agamemnonem pastorem populorum:
 Dimidia autem consensus *nauibz* remigabamus; hae autem
 valde velociter

Nauigabant; firauit autem deus vastum pontum.
 In Tenedum autem quum aduenissemus fecimus sacra diis,
 Domum *redire* festinantes; Iupiter vero nondum meditaba-
 tur reditum

Infestus: qui contentionem concitauit malam secundo iterum.
 Alii quidem auerlis iuerunt nauibus remigio viringue in-
 fructis,

Qui circa Vlystem erant regem prudentem varii consilii,
 Rursus Atridae Agamemnoni gratificantes.

Sed ego cum nauibus confertis, quae me sequebantur

Fugi, quoniam cognoscebam, quod iam mala meditabatur deus:

Fugit porro Tydei filius bellicosus, exciuitque socios:

Sero autem tandem ad nos venit flauus Menelaus,

In Lesbo vero inuenit de longa nauigatione deliberantes,

An supra Chium iremus asperam,

Ad insulam Plyriam, ipsam a sinistris habentes;

An sub Chio, propter ventosum Mimanta.

Rogabamus autem deum ostendere signum; ille vero nobis

Ostendit, et iussit pelagus medium in Euboeam

Secare; ut quam celerrime infortunium effugeremus.

Orsus est autem fridulus ventus spirare: *naues* vero valde ve-
 piscosas vias percurrerunt; et ad Geraestum (lociter

Nocturnae deductae sunt: Neptuno autem taurorum

Multa femora posuimus, pelagus magnum emensi,

Quartus dies erat, quando Argis naues aequales

Tydidæ socii Diomedis equorum domitoris

Statuere: ego vero Pylum cursum tenui; nec vnquam desist

Ventus, postquam primum deus praemisit flare.

Sic veni, dilecte fili, inscius; neque quicquam scio

- 185 Κείνων οἳ τ' ἐδάωθεν Ἀχαιῶν, οἳ τ' ἀπόλοντο.
 "Οὔσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
 Πεύθομαι, ἣ δέμις ἐστὶ, δαήδεται, οὐδέ σε κεύδω.
 Εὐ μὲν Μυρμιδόνας φάθ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμῶρους,
 Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
- 190 Εὐ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἴδομενεὺς Κρήτην ἐσθήγαγ' ἐταίρους,
 Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δὲ οἱ οὔτιν' ἀπήυρα.
 Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἐόντες,
 "Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἰγιδος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
- 195 Ἀλλ' ἦτοι κείνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν.
 "Ὡς ἀγαθόν, καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
 Ἀνδρός! ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
 Αἰγιδον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σύ, φίλος, — μάλα γάρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε —
- 200 Ἀλκιμος ἔσθ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴκη.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 "ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 Οἰσούσι κλέος εὐρύ, καὶ ἐσσομένοισι πυδέσθαι.
- 205 Αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσηνδε θεοὶ δύναμιν παραδείην,
 Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 Οἷτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώωνται!
 Ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρή τετλάμεν ἔμψης.
- 210 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 "ὦ φίλ', ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ εἶπες·
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
 Ἐν μεγάροισι, ἀέκητι βέδεν, κακὰ μηχανάσθαι.
 Εἰπέ μοι, ἦε ἐκὼν ὑποδάμνασθαι, ἦ σέγε λαοὶ
- 215 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὄμφῃ.
 Τίς δ' οἶδ', εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθῶν,
 Ἥ ογε μῦνος ἐὼν, ἥ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
 Εἰ γάρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 "Ὡς τότ' Ὀδυσσεὺς περικίηδετο κυδαλίμοιο
- 220 Ἀήμφ' ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί —
 Οὐ γάρ πω ἶδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
 "Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη —
 Εἰ δ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
 Τῷ κέν τις κείνων γέ καὶ ἐκλελάδοιτο γάμοιο.
- 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

De illis, qui seruati sint Achinorum, quique perierant.
 Quaecunque autem in aedibus sedens nostris
 Audiui, ut par est, doceberis; neque te celabo.
 Bene quidem Myrmidonas dicunt rediisse hastis exercitatos
 Quos duxit Achillis magnanimi praeclarus filius:
 Bene etiam Philocteten, Paecantis illustrem filium
 Omnes porro Idomeneus in Cretam duxit socios,
 Qui fugerunt ex bello: pontus nempe ei nullum abstulit.
 Atridem vero et ipsi auditis, quanquam procul sitis,
 Utque venit, utque Aegisthus ei molitus est tristem mortem.
 Sed sane ille quidem grauitur luit.
 Adeo bonum, et filium interemti relictum esse
 Viri; quoniam et ille virtus est parrioidam,
 Aegisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
 Et tu, amice, (valde enim te video pulchrumque magnumque.)
 Fortis sis; ut aliquis tibi, et posterorum bene dicat.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „O Nestor Nelide, magna gloria Achinorum,
 Et abunde ille quidem virtus est, et ei Achini
 Deferent gloriam amplam, quae et posteris innotescat
 Utinam enim mihi tantam dii vim dedissent
 Ad vlciscendos procos ob iniuriam molestem,
 Qui me contumelia afficientes perniciose machinantur.
 Sed non mihi huiusmodi destinarunt dii felicitatem.
 Patrique meo et mihi; nunc autem opus est pati omnino.“
 Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
 „O amice, quandoquidem haec me recordari fecisti, et locu-
 Aiunt procos, tuam matrem propter, multos (tua es,
 In aedibus, te inuito, mala machinari.
 Dic mihi, an lubens vinceris, an te ciues
 Odio habent publice, sequentes dei oraculum?
 Quis scit, an aliquando eorum violentiam vlciscatur reuerfus,
 Sive ipse solus existens, sive et yniversi Achini?
 Si enim te sic vellet amare caesia Minerua, (bait gloriosi,
 Quemadmodum Vlyssis quondam supra modum curam ha-
 Populo in Troianorum, ubi passi sumus dolores Achini:
 Non enim vnquam vidi vsque adeo deos manifeste amantes
 Quemadmodum illi manifeste adstitit Pallas Minerua,
 Si te adeo vellet amare, curareque in animo,
 Tum quispiam illorum utique obliuisceretur nuptiarum.“
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

ὦ γέρον, οὐπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι οἶω·

Αἴην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἐμοιγε ^{ἄλκιμον, ἀντιπάλιν} ἔλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὥς ἐδέλοιεν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

230 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!

ῥεῖα θεός γ' ἐδέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι,
Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδ' εἴ ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι,
ἥ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὥς Ἀγαμέμνων

235 Ὀλλεδ' ὑπ' Αἰγιδόοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.

Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον οὐδὲ θεοὶ περ
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκήμεν, ὅπποτε κεν δῆ
Μοῖρ' ὁλοῇ κατέλθοι ταινιλεγέος θά- ^{καὶ τοῦτο ποῦν}
νάτιο.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α·

240 Μέντορ, μήκετι ταῦτα λεγόμεθα, κηδόμενοι περ·

Κεῖνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐδέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Νέστορ'· ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἧδὲ φρόνιν ἄλλων.

245 Τρὶς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·

Ὡστε μοι ἀθανάτοισι ἰνδάλλεται εἰδοράσθαι.

ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπε·

Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;

Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήδατ' ὄλεθρον

250 Αἰγιδόος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείῳ.

Ἡ οὐκ Ἀργεὸς ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλὰ πῃ ἄλλῃ
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὃ δὲ θαρσύνῃ κατέπεφνεν;

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότης Νέστωρ·

Τοίγαρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεῖα πάντ' ἀγορεύσω.

255 Ἦτοι μὲν τάδε κ' αὐτὸς οἶται, ὥσπερ ἐτύχθη.

Εἰ ζῶοντ' Αἰγιδὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἔτεμεν

Ἀτρεΐδης, Τροίηνδ' ἰὼν, ξανθὸς Μενέλαος·

Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαίαν ἔχευαν,

Ἄλλ' ἄρα τόνγε κύνες κε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,

260 Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκάς Ἀργεὸς· οὐδέ κε τίς μιν

Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων· μάλα γὰρ μέγα μήδατο ἔργον.

Ἡμεῖς μὲν γὰρ κῆρι πολέας τελέοντες ἀέθλους

Ἡμεῖς· ὃ δ' εὐκῆλος μυχῶ Ἀργεὸς ἱπποβότοιο

Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θάλεγεσθ' ἐπέεσθιν.

265 Ἡ δ' ἦτοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικής,

„O senex nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo:
Nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi
Speranti ea contingerent, neque si dii sic vellent.“

Hunc vero rursus allocuta est dea caesia Minerva:

„Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium?
Facile Deus, si quidem voluerit, etiam e longinquo virum ser.
Mallem vero ego etiam dolores multos passus, (uauerit,
Domum redire, reditus diem videre,
Quam reuersus perire propria in domo, vti Agamemnon
Periit, Aegisthi dolo et suae vxoris.
Verum enim vero mortem omnibus aequae grauem neque dii ipsi
Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocunque tandem
Fatum perniciosum corripuerit longum somnum adferentis
mortis.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

„Mentor, ne amplius haec differamus, moesti licet:
Illi vero non amplius reditus vernus, sed ei iam
Moliti sunt immortales mortem et fatum atrum.
Nunc vero volo rem aliam inquirere et interrogare:
Nestorem, quoniam nouit iura et prudentiam prae aliis:
Ter enim iam ipsum dicunt imperasse saeculis virorum,
Adeo mihi immortalibus similis videtur adpectu.
O Nestor Nelide, tu vero verum dic:

Quomodo mortuus est Atrides late imperans Agamemnon?
Vbi Menelaus erat? Quam vero illi machinatus est mortem
Aegisthus dolosus? quoniam occidit se multo praestantiorum.
Annon in Argo erat Achaico Menelaus? an alicubi alibi
Errabat apud homines, ille vero summo animo interfecit?“

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:

„Profecto ego tibi, fili, vera omnia dicam.
Sane quidem hoc ipse suspiceris, quemadmodum euenerit:
Si viventem Aegisthum in aedibus deprehendisset
Atrides, e Troia profectus, flauus Menelaus;
Sane ei neque mortuo fusilem terram superfudissent,
Sed certe canesque et aues comedissent
Iacentem in campo procul ab Argo; neque vlla ipsum
Deplorasset Achivarum: valde enim ingens molitus est facinus.
Nos etenim illic multa obeuntes certamina,
Sedebamus; ille vero securus in secessu Argi equos pascentis
Multum Agamemnoniam vxorem demulcebat verbis;
Et sane primo quidem abnuebat facinus indignum

Δία Κλυταιμνήστρῃ· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 Παρ δ' ἄρ' ἦν καὶ αἰδοῦς ἀνὴρ, ὃ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρείδης, Τροίηνδε κιῶν, εἰρυσθαι ἄκοιτιν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν Μοῖρα θεῶν ἐπέδρσε δαμῆναι,

270 Δὴ τότε τὸν μὲν αἰδοῦν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
 Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
 Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε,
 Πολλὰ δέ μῃρ' ἔκκε θεῶν ἱεραῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 Πολλὰ δ' ἀγάλαματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματα τε χρυσὸν τε,

275 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὐποτε ἔλπετο θυμῷ.

Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν, Τροίηνδεν ἰόντες,
 Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.

Ἄλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,

Ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων

280 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσθιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν,

Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,

Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων

Νῆα κυβερνήσας, ὁπότε σπερχοίατ' ἀελλαι.

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,

285 Ὄφρ' ἔταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίδσειν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος, ἰὼν ἐπὶ οἶνοπα πόντον

Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ

Ἰξε θέων· τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς

Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦν,

290 Κύματα τε τροφόμεντα, πελώρια, ἴσα ὄρεσβιν.

Ἐνθα διατμήσας, τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασεν,

Ἡχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Ἔστι δέ τις λιθὸν αἰπεῖά τε εἰς ἄλα πέτρην,

Ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἡεροιιδεῖ πόντῳ·

295 Ἐνθα Νότος μέγα κύμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον

ῶδεῖ,

Ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κύμ' ἀποέργει.

Αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἤλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον

Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσβιν ἔαξαν

Κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρεῖους

300 Αἰγυπῶ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,

Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶ ἐπ' ἄλλοθρόβους ἀνθρώπους.

Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγιδῶος ἐμήσατο οἰκοδι λυγρά,

Κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.

305 Ἐπτάετες δ' ἦνασσε πολυχρύσοιο Μυκῆνης·

Nobilis Clytaemnestra; mente enim utebatur bona:
 Aderat enim et cantor vir, cui plurimum mandabat
 Atrides, ad Troiam proficiscens, servare vxorem.
 Sed cum iam ipsum fatum deorum irretiuit vt domaretur,
 Tum vero cantorem quidem ductum in insulam desertam,
 Dereliquit aibus capturam et praedam fieri;
 Ipsam vero volens volentem duxit suam in domum.
 Multa autem femora adolebat deorum supra sacra altaria;
 Multaque donaria suspendit, textiliaque, aurumque,
 Perfecto magno opere, quod nunquam sperasset in animo.
 Nos quidem simul nauigabamus a Troia profecti,
 Atrides (*Menelaus*) et ego, amice affecti inuicem:
 Sed cum ad Sunium sacrum peruenissemus, promontorium
 Illic gubernatorem Menelai Phoebus Apollo, (*Athenarum*),
 Suis mitibus telis aggrediens occidit,
 Clauum in manibus currentis navis tenentem,
 Phrontin Onetoridem; qui vincebat genus hominum
 In naue gubernanda, quoties ingruerant procellae.
 Sic ille quidem illic detentus est, deproperans licet iter,
 Vt socium sepeliret, et inferias ferret.
 Sed quando iam et ille, profectus super obscurum pontum
 In navibus cauis, Malearum montem excelsum
 Peruenit currens, tum vero inuisum iter late sonans Iupiter
 Destinavit: stridulorumque ventorum flatum immisit,
 Fluctusque tumidos ingentes, aequales montibus.
 Illic disiunctis nauibus, has quidem Cretae admonuit;
 Vbi Cydones habitabant, Iardani circa fluenta.
 Est autem quaedam leuis, excelsaque in mare petra,
 Ad fines Gortynis, in obscuro ponto;
 Huc Auster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium
 pellebat (pedit.
 In Phaestum: paruulus autem lapis ingentem fluctum im-
 Hae quidem huc venerunt; vix autem effugerunt mortem
 Viri: at naues sane ad saxa fregerunt
 Fluctus: ceterum quinque naues caeruleis proris
 Aegypto admonuit ferens ventusque et vnda.
 Sic ille quidem ibi plurimum victum et aurum congregans.
 Errabat cum nauibus apud alterius linguae homines.
 Interea vero ista Aegisthus molitus est domi tristitia,
 Occiso Atrida: subactus autem est populus sub illo,
 Septennio vero is imperavit diuitibus Mycenis;

Τῷ δὲ οἱ δοῦναι κακὸν ἤλυθε διὸς Ὀρέστης
 Ἄψ ἀπ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονήα,
 Αἰγίσθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.

Ἦτις ὁ τὸν κτείνας δαίνυ' τάφον Ἀργείοισιν
 310 Μητρὸς τε στυγερῆς καὶ ἀνάγκιδος Αἰγίσθοιο.
 Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοήν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.
 Καὶ σύ, φίλος, μὴ δηδὰ δόμων ἀπο τῆλ' ἀλάλησο,
 Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν,

315 Οὐτῷ ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φύγῳσιν
 Κτήματα δαυδάμενοι, σὺ δὲ τηυσίην ὁδὸν ἔλθης.
 Ἄλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
 Ἐλθεῖν· κείνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
 Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὃθεν οὐκ ελποῖτό γε θυμῷ

320 Ἐλθέμεν, ὅτινα πρῶτον ἀποσφῆλῶσιν ἄελλαι
 Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον· ὃθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
 Αὐτότετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε, δεινὸν τε.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν σὴν νηὶ τε σῇ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·
 Εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵκποι,

325 Πάρ δέ τοι νῆες ἐμοί, οἳ τοι πεμπῆες ἔδονται
 Ἐς Λακεδαίμονα διαν, ὅθι Ξανδὸς Μενέλαος.
 Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτόν, ἵνα ἡμερτὲς ἐνίσκη·
 Ψεύδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
 Ὡς ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.

330 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
 Ἄλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσας δὲ οἶνον,
 Ὅφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
 Σπείσαντες, κοῖτροιο μεδώμεθα· τοιο γὰρ ὦρη.

335 Ἦδη γὰρ φάος οἰχεῖθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικεν
 Δηδὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαυδόμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
 Ἡ ῥα Διὸς θυγάτηρ· τοῖ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέφαντο ποτοιο·

340 Νώμῃσαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσβιν·
 Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 Διή τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
 Ἀμφὶ ἰέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.

345 Νεώτωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαρπύμενος ἐπέεσβιν·
 Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσκει καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

Octavo vero anno ei in perniciem venit nobilis Orestes
 Rursus Athenis; occidit autem patris interfectorem,
 Aegisthurn dolosum; qui illi patrem inclytum interfecerat,
 Atque hic cum hunc occidisset, dedit coenam sepulchralem
 Matrisque inuisae et imbelis Aegisthi: (Argiuis
 Eodem vero die ei superuenit bello strenuus Menelaus,
 Plurima bona ducens, quantum ei naues onus; ferre poterant.
 Et tu, amice, ne diutius a domo longe erres,
 Bonisque relictis virisque in tuis aedibus
 Adeo superbis: ne tibi omnia deuorent
 Bonis diuisis; tu vero vanum iter feceris
 Sed ad Menelaum quidem ego adhortor et iubeo te
 Proficisci; ille enim nuper aliunde venit
 Ex iis hominibus, unde non speraret in animo
 Se rediturum, quemcunque primum abegerint procellae
 In pelagus tam vastum: unde utique nec aues
 Intra annum venire possunt, quoniam ingens, horrendumque.
 Sed ito nunc, cum naue tua et tuis focis:
 Sin velis terrestri itinere, aderit tibi currusque et equi,
 Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi duces erunt
 Lacedaemonem nobilem, ubi stauus Menelaus.
 Ora autem eum ipsum, ut vera dicat:
 Mendacium vero non dicet; valde enim prudens est.
 Sic dixit: sol autem occidit et tenebrae aduenerunt,
 Inter hos vero et dixit dea caesia Minerva:
 „O senex, profecto haec recte dixisti:
 Sed agite, secate quidem linguas, et miscete vinum,
 Ut Neptuno et aliis immortalibus
 Vbi libauerimus, lectum curemus; eius enim hora *adest*,
 Iam enim lumen iuit sub occasum; neque decet
 Diu deorum in epulo sedere, sed abire.“
 Dixit sane Iouis filia; hi vero auscultaunt locutae,
 Ipsae autem praecones aquam manibus infuderunt;
 Iunones vero crateras coronarunt potu;
 Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis;
 Linguas autem in ignem coniecerunt, surgentesque libarunt
 Ceterum postquam libarant, libarantque quantum desiderabat
 Tum vero Minerva et Telemachus deo similis (animus
 Ambo volebant cauam ad nauem redire;
 Nestor autem contra detinebat incessens verbis:
 „Iupiter hoc prohibeat, et immortales dii alii,

- Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο δοῖν ἐπὶ νῆα κίοντε,
 Ὡς τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἢ πενιχοῦ,
 Ὡς οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 Οὐτ' αὐτῷ μαλακῶς, οὔτε ξείνοισιν, ἐνεύδειν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλὰ.
 Οὐ δ' ἦν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλος υἱὸς
 Νηὸς ἐκ' ἱκριόφιν καταλέξεται, ὅφρ' ἂν ἐγώ γε
 Ζῶω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
 355 Ξείνους ξενίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἔκηται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικεν
 Τηλέμαχον κείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλων οὕτω.
 Ἄλλ' οὗτος μὲν νῦν σοι ἄμ' ἔφεται, ὅφρα κεν εὖδῃ
 360 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 Εἴμ', ἵνα θαρδύνω θ' ἐτάρους, εἴπω τε ἕκαστα.
 Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι·
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται,
 Πάντες δηλικῇ μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
 365 Ἐνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηϊ μελαίνῃ
 Νῦν· ἀτὰρ ἦῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
 Εἴμ', ἐνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτε νέον γε,
 Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τέον ἔκετο δῶμα,
 Πέμπσον σὺν δίφρῳ τε καὶ νιῇ· δὺς δέ οἱ ἵππους,
 370 Οἳ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.
 Ὃς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φήνῃ εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 Θαύμαζεν δ' ὁ γεραίός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 375 Ὡ φίλος, οὐ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἐδεσθαι,
 Εἰ δὴ τοι νέφ' ὥδε θεοὶ πομπῆς ἔπονται.
 Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ἀλλὰ, Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
 Ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἔτιμα.
 380 Ἀλλὰ, ἄνασσ', ἔλῃσι, δίδωσι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
 Αὐτῷ καὶ παῖδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτῃ·
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βούν' ἥνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτην, ἣν οὐπω ὑπὸ θυγὸν ἥγαγεν ἀνὴρ·
 Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
 385 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνευε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
 Τιάσι καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δῶματα καλὰ.

Ἄλλ'

Vt vos a me celerem ad nauem eatis,
 Tanquam ab aliquo vel prorsus vestis carenti, aut pauperculo,
 Cui neque laenae neque stragula multa in domo,
 Quibus aut ipse molliter, aut hospites indormiant.
 At mihi adsunt laenae et stragula pulchra.
 Nunquam certe huius viri Vlyssis carus filius
 Nauis in tabulatis cubauerit, dum ego
 Vixero; deinde vero liberi in aedibus linquantur,
 Qui hospites excipiant, quicumque ad meam domum venerit."

Hunc autem rursus allocuta est dea caesia Minerva:

„Bene sane haec dixisti, senex amice: tibi vero decet
 Telemachum parere, quoniam longe melius sic.
 Verum ille quidem nunc te sequatur; vt dormiat
 Tuis in aedibus; ego autem ad nauem nigram
 Vado, vt confirmem socios praecipiamque singula:
 Solus enim inter illos senior gloriior esse:

Ceteri vero ob amicitiam iuniores viri sequuntur
 Omnes aequales aetate magnanimi Telemachi.
 Illic cubauerim causa in naui nigra

Nunc: sed mane ad Cauconas magnanimos
 Ibo, vbi debitum mihi debetur, neque sane nonum,
 Neque exiguum: tu vero hanc, (quoniam tuam venit ad
 Mitte cum curru et filio: daque ei equos, (domum,)
 Qui tibi celerrimi currendo, et robore fortissimi."

67 *Ph. om. sup.* Sic ytiq; locuta abiit caesia oculus Minerva,
 Aquilae similis: stupor autem cepit omnes videntes,
 Admirabatur etiam senex, vt vidit oculis; (tus est:
 Telemachiqueprehendit manum verbumque dixit, et locu-

„O amice, haud te opinor ignauum et imbellem fore
 Siquidem te iuuenem sic dii ductores comitantur.
 Non enim quisquam hic alius caelestes domos habitantium,
 Quam Iouis filia praedatrix Pallas,

Quae et patrem eximium inter Achiuos honorabat.
 At Regina, propitia sis; daque mihi gloriam eximiam,
 Ipsi, et filiis, et venerandae vxori:

Tibi autem ego sacrificabo bouem anniculam, lata fronte,
 Indomitam, quam nondum sub iugum duxit vir.
 Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso."

Sic dixit supplicans, hunc autem audiuit Pallas Minerva.
 Praebat autem Gerenius eques Nestor,
 Filiis et generis suis, suas ad aedes pulchras.

'Αλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοιοῦτον ἄνακτος,
'Εξείης ἐζοντο κατὰ κλισίους τε θρόνους τε.

390 Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασθεν
Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ

ᾧ ἔβλεπεν ταμῆν, καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσεν.
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κέρασάτο· πολλὰ δ' Ἀθῆνῃ
Εὐχετ' ἀποσπένδων, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.

395 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
Οἳ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάστος·

Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσοῦ θείοιο,

Τρητοῖς ἐν λεχέεσβιν, ὑπ' αἰδοῦσῃ ἐριδούπῳ.
400 Πάρ δ' ἄρ', εὐμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
'Ὡς οἱ ἔτ' ἡΐδεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.

Αὐτὸς δ' αὐτὴ καθεῦθε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Τῷ δ' ἄλοχος δέυποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,

405 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῇφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.

Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λῖδοισιν,
Οἳ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,

Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἳ ἐπὶ μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἰζεσκεν, θεόφιν μῆστῳ ἀτάλαντος·

410 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμείῳ Ἀἰδόσδε βεβήκει·

Νέστωρ αὖ τὸτ' ἐφίξε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἡγερέδοντο,

Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε,
Περσεύς τ' Ἀρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·

415 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἦρως·

Πάρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶδαν ἄγοντες.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηῖνατ' ἐέλδωρ,

Ὅφρ' ἦτοι πρῶτιστά θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθῆνῃ,

420 Ἡ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα δάλειαν.

Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἵτω, ὅφρα τάχιστα
Ἐλθῇσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·

Εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δὺ' οἴους·

425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω

Ἐλθεῖν, ὅφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.

Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες· εἶπατε δ' εἶδω
Δμωῆσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πενέσθαι,

Ἐδρας

Sed postquam ad aedes venissent inclytas regis,
Ordine sedebant per sediliaque thronosque
His vero senex vbi aduenissent craterem miscuit
Vini dulcis, quod undecimo anno
Aperuit proma, et operculum demisit:
Huius senex craterem miscuit; plurimum vero Mineruae
Supplicabat libans filiae Iouis Aegiochi.

Ceterum postquam libarant, biberantque, quantum voluit
Alii quidem decubituri abierunt domum quisque: (animus
Illic vero decumbere fecit Gerenius eques Nestor
Telemachum, carum filium Vlissis diuini,
Tornatis in lectis sub porticu sonora:
Iuxta eum vero bellicosum Pisistratum ducem viro-
rum,
Qui ei adhuc caelebs filiorum erat in aedibus.
Ipse vero dormiuit in secessu domus excelsae:
Huic vero vxor regina lectum praeparauit et cubile.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto Gerenius eques Nestor;
Egressusque sedit super politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelsas,
Albi, resplendentes vnguento; quibus quidem antea
Neleus infidebat diis consiliariis par;
At ille quidem iam iam fato domitus ad inferos descenderat,
Nestor autem tum infidebat Gerenius, custos Achiuorum,
Scep-trum tenens: circum autem filii frequentes congregabantur
E thalamis egressi, Echephronque, Stratiusque,
Perseusque, Arctusque, et deo par Thralymedes:
His vero deinceps sextus Pisistratus venit heros:
Iuxta autem Telemachum deo similem collocarunt ducentes.
Illis vero sermones exordiebatur Gerenius eques Nestor:

„E vestigio mihi, filii cari, perficite voluntatem;
Vt scilicet primum inter deos propitiâ reddam Mineruam,
Quae mihi manifesta venit dei ad conuiuium celebre.
Verum alius quidem rus propter bouem eat, vt celerrime
Veniat, adducat autem boum bubulcus vir.
Vnus autem ad Telemachi magnanimi nauem nigram
Omnes profectus socios ducat, relinquat vero duos solos:
Vnus porro aurificem Laerceum huc iubeat
Venire, vt bouis aurum cornibus circumfundat.
Vos vero alii manete hic simul omnes; mandate autem intus
Ancillis per domum inclytam conuiuium apparare.

Sedi-

"Εδρας τε Εύλα τ' ἄμφι καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.

430 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίηπνον· ἤλθε μὲν ἄρ βροῦς
Ἐκ πεδίου, ἤλθον δὲ Δοῖς παρὰ νηὸς εἵσης
Τηλεμάχου ἑταροὶ μεγαλήτορος· ἤλθε δὲ χαλκεύς.

"Ὀπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
Ἀκμονά τε ὄφυραν τ', εὐποίητόν τε πυράαχρην.

435 Οἰσίντε χρυσὸν εἰργάζετο· ἤλθε δ' Ἀθήνη,
Ἰρῶν ἀντιώσασα· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὺς κέρασιν περιχευῖεν
Ἀσκήσας, ἔν' ἄγ' ἄλμα θεὰ κεχάροίτο ἰδοῦσα.
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.

440 Χέρνιβα δέ σφ' Ἀρητος ἐν ἀνδεμόεντι λέβητι
Ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρη δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Ὀεὺν ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικράσων.

Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
445 Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
Εὐχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέστωρος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
Ἦλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκονε τένοντας

450 Αὔχενίους, λῦσεν δὲ βοὺς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε, νυοὶ τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστωρος, Εὐρυδίκη, κρέσβρα Κλυμέναιοιο θυγατρῶν.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Ἔσχον· ἀτάρ, σφάξεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.

455 Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἶμα ῥύη, λίπε δ' ὅστέα
θυμός,

Ἀλφ' ἄρα μὲν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὤμοδέτησαν.
Καίε δ' ἐπὶ σχίστης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἰδοπα
οἶνον

460 Αἰῖβε· ντοὶ δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάνη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν
Ἔπιων δ', ἀκροπόρους ὀβελούς ἐν χερσὶν ἔχοντες.

Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
465 Νέστωρος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.

Ἀτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαῖω,
Ἀμφὶ δὲ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,

"Εν

Sediliaque, lignaque vndique, et limpidam afferre aquam.
 Sic dixit; illi autem omnes ministrabant: venit quidem bos
 Ex agro, venerunt etiam celeri a naue aequali
 Telemachi socii magnanimi: venit porro faber,
 Arma in manibus tenens fabrilis, instrumenta artis
 Incudemque, malleumque, bene factamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum elaborabat; venit quoque Minerva,
 Sacris adfutura: Senex autem eques Nestor
 Aquam dedit: ille vero deinde bouis cornibus circumfudit,
 Vbi elaborasset, ut ornatum dea gauderet intuita:
 Bouem autem ducebant cornibus Stratius et nobilis Echephron.
 Aquam autem ipsi Arctus in floribus celato lebetes
 Venit ex thalamo ferens: altera vero gestabat molas
 In canistro; securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu adstabat, bouem caesurus.
 Perseus autem vas tenebat: senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque praelibabat: multumque Minervae
 Supplicabat primitias offerens, ex capite pilos in ignem conii
 Ceterum postquam precati sunt, et molas proiecerunt, (ciens.
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes,
 Feriit prope stans: securis autem abscidit nervos
 Cervicales, soluitque bonis robur: cum clamore vero precati
 Filiaeque nurusque, et pudica vxor. (sunt
 Nestoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
 Hi quidem deinde sublatam a terra spatiosa
 Tenebant: ceterum mactavit Pisistratus dux virorum.
 Ex illa autem postquam niger sanguis fluxisset, reliquissetque
 ossa animus,
 Celeriter dein ipsam diuiserunt; statimque femora excidebant
 Omnia rite, adipeque cooperuerunt, (erunt.
 Postquam duplicauerant; super ea vero frusta cruda imposu
 Adebat autem super ligna fissa senex, et insuper nigrum
 vinum pidum manibus,
 Libabat; iuvenes vera iuxta eum tenebant verua quinque cul-
 Ceterum postquam femora exusta erant et viscera gustarant
 Minutatim dein secuerunt cetera, et verubus transfixerunt,
 Assabantque, acuta verua in manibus tenentes.
 Interea vero Telemachum lauit pulchra Polycaste,
 Nestoris minima natu filia Nelidae.
 Porro postquam lauisset, et vnxisset pingui oleo
 Eique indusium pulchrum indidisset atque tunicam

^{διδίκεται}
 "Εκ δ' ἀδαμίνδου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·

Πάρ δ' ὕγε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένι λαῶν.

470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
 Δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
 Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυδέοις δεπάεσβιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἔξ' ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

475 Παῖδες ἔμοι, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλιτρίχας ἱπποὺς
 Ζεύεσσ' ὕφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρῆσθῃσιν ὁδοῖο.

"Ὡς ἔφασθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο·

Καρπαλίμως δ' ἔZeυξαν ὕφ' ἄρμασιν ὠκέας ἱπποὺς.

Ἐν δὲ γυνὴ ταμὴν σίτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,

480 Ὅσα τε, οἷα ἔδουσι Διοτρεφέες βασιλῆες.

"Αν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βῆσάτο δίφρον·

Πάρ δ' ἄρα Νέστοριδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·

Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέεσθην

485 Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·

Οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.

Δίδετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί·

Ἐς Φηράς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,

Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.

490 Ἐνθα δὲ νύκτ' ἔεδαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ἑλίνια θῆκεν.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,

Ἴππους τε ζεύγνυντ', ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·

(Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·)

Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε

πετέεσθην.

495 Ἴσον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα

Ἦγον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.

Δύετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

E Ianacro exiit, corpore immortalibus similis:

Iuxta autem Nestorem profectus confedit, pastorem populorum.

Hi vero postquam assarant carnes exteriores, et detraxerant,
Epulabantur sedentes; deinde viri praestantes surgebant,
Vinum infundentes in aureis poculis.

Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemerant,
Illis dein sermones exordiebatur Gerenius eques Nestor:

„Filii mei, agite, Telemacho pulchras iubas habentes equos
Iungite sub currum ducentes: ut conficiat iter.“

Sic dixit, hi vero ei statim auscultaerunt atque paruerunt:
Celeriterque iunxerunt sub currum veloces equos,
Mulier vero proma panem et vinum imposuit,
Obsoniaque, qualia edunt Iouis alumni reges.
Telemachus autem dein perpulchrum conscendit currum;
Iuxta eum vero Nestorides Pisistratus, dux virorum,
In currumque conscendit, et habenas cepit manu:
Verberantique ut inirent cursum; illi vero non inuiti volarunt
In campum, reliquerantque Pyli excelsam urbem.

Illi vero tota die quatiebant iugum utrinque tenentes,
Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viae.

Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum,
Filii Orsilocho, quem Alpheus genuit filium.

Ibi vero noctem dormiuerunt: illeque iis hospitalia apposuit.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos Aurora,
Equosque iunxerunt, currumque ornatu varium conscenderunt,
Eque vestibulo agitarunt, et e porticu sonora:

Flagellauit autem ut inirent cursum; illi vero non inuiti
volarunt.

Venerunt autem in campum frugiferum; hic vero deinde
Consciebant iter: usque adeo extulerunt veloces equi.
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.

S V M

L I B R I

Menelaus nuptias filiorum celebrat, quum ad aulam ejus accedunt Telemachus et Pisistratus; quibus, liberaliter hospitio invitatis, epulae apponuntur (1 — 67.). Cum iis super coenam sermonem, confert Menelaus, non sine blanda mentione Vlyssis, quae statim detegit filium, quem et Helena intrans agnoscit (68 — 154.). Mox viri desiderio affectis omnibus lacrimae oboriuntur; sed earum remedium affert Helena, quae cum Menelao ad somnum usque temporis apud Ilium acti et virtutum Vlyssis memoriam repetit (155 — 305.). Postero die calamitatem domus suae querenti Telemacho, et patris fortunam percunctanti, narrat Menelaus de erroribus suis, et quid ipsi responderit Aegyptius Proteus de casibus

M A R I U M

Q U A R T I,

redeuntium Achiuorum, nominatim Aiaceis Locrensis et Agamemnonis, atque de Vlyssis in insula Calypsus commoratione; denique adolescenti, ut longius Spartae maneat, rogato munera hospitalia promittit (306 — 619.). Interea proci, ut Telemachi abitum compererunt, de insidiis revertenti locandis consilia agitant, quae Medon excepta aperit Penelopae, adhuc ignarae profectionis (620 — 714.) Afflicta hoc nuntio regina lamentatur; dein precata Minervam divino somnio confirmatur per quietem noctis ejus, qua delecti procorum in Aetridem insulam navigant, ut caedis consilium exsequantur (715 — 847.).

Ὅ Δ Τ Σ Σ Ε Γ Λ Σ Δ.

Τὰ ἐν Λ α

- 1 **Ο**ἱ δ' ἴξον κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητέεσσαν·
 Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Τὸν δ' εἶρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
 Γίεος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
 5 Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱεὶ πέμπεν·
 Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
 Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
 Τὴν ἄρ' ὄγ' ἐνδ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι·
 Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασθεν.
 10 Γίεϊ δὲ Σπάρτῃθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κούρη,
 Ὡς οἱ τηλύχεται γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
 Ἐκ δούλης· Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
 Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν,
 Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.
 15 (Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καδ' ὑπερεφές μέγα δῶμα
 Γεῖτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
 Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοιδός,
 Φορμίζων· δοιῶ δὲ κυβιστήτῃρε κατ' αὐτούς,
 Μολπῆς ἐξάρχοντες, ἐδίνεον κατὰ μέτρον.)
 20 Τῷ δ' αὖτ' ἐν προδύροισι δόμων αὐτῷ τε καὶ ἵππῳ,
 Τηλέμαχος δ' ἦρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 Στῆσαν· ὁ δὲ προμολῶν ἶδετο κρείων Ἑτεωνεύς,
 Ὅτρηρός θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Βῆ δ' ἱμεν ἀγγελέων διὰ δῶματα ποιμένι λαῶν,
 25 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ζεῖνω δὴ τις τῷδε, Διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,
 Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μέγαλοιο ἔικτον.
 Ἄλλ' εἰπ', εἰ σφωῖν καταλύσομεν ὤκείας ἵππους,

O D Y S S E A E IV.

π ε δ α λ μ ο ν ι.

Hi autem venerunt causam Spartam amplam:
 Ad domum autem agebant Menelai gloriosi.
 Hunc vero inuenerunt exhibentem nuptiale epulum multis
 Filii atque filiae eximiae, sua in domo. (sodalibus,
 Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat:
 In Troia enim primum sponponderat atque annuerat
 Daturum se; illis vero dii nuptias perficiebant.]
 Eam utique ipse illuc cum equis et curribus mittebat ire,
 Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.
 Filio autem ex Sparta Alectoris adducebat filiam, *juvenis, uxorē ducere, filia.*
 Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes, *hunc filium, quem ducit, dei dedit.*
 E serua: Helenae autem dii prolem non amplius dabant,
 Ex quo semel genuerat filiam amabilem
 Hermionem, quae speciem habebat aureae Veneris.

Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum
 Vicini, et amici Menelai gloriosi,
 Oblectantes se: inter eos vero cantabat diuinus cantor,
 Citharam pulsans; duoque saltatores inter eos
 Cantum auspicantes saltabant in medio.

Ceterum in vestibulo aedium ipsique et equi,
 Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius,
 Steterunt: progressus autem vidit praestans Eteoneus,
 Sedulus famulus Menelai gloriosi;

Iiisque annunciaturus per aedes pastori populorum:
 Prope autem itans verba alata dixit:

„Hospites iam quidam isti, Iouis alumne o Menelae,
 Viri duo; proli vero Iouis magni similes sunt.
 Sed dic, an ipsis soluamus veloces equos,

"Η ἄλλον πέμπωμεν ικανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.

30 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη Εὐανδρὸς Μενέλαος·

Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοῖδῃ Ἐτεωνεῦ,

Τὸ πρὶν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε, παῖς ὥς, νήπια βάζεις.

"Η μὲν δὴ νῶϊ, Ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε

"Αλλων ἀνδρώπων, δεῦρ' ἰκόμεθ' — αἱ κέ ποθὶ Ζεὺς

35 Ἐξοπίσω περ παύσῃ διζυρός! ἀλλὰ λυ' ἵππους

Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε δοινηθήναι.

"Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέβρυτο, κέκλετο δ' ἄλλους

Ὀτρηροὺς θεράποντας ἄμ' ἐσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ.

Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας·

40 Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείρῃσι κάπρησιν,

Πάρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρὶ λευκὸν ἔμειξαν·

"Αρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια καμφανόωντα·

Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θείον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες

Θαύμαζον κατὰ δῶμα Διοτρεφέος βασιλῆος,

45 Ὡς τε γὰρ ἡελίου αἶγλη πέλζεν ἥδ' οὐρανῆς,

Δῶμα καδ' ὑπερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,

"Ες ῥ' ἀσαμίνδους βάντες εὐξέστας λούσαντο.

Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν θμῶαι λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,

50 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλλον ἥδ' ἐχιτῶνας,

"Ες ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα

Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ἑσθὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,

55 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέδθηκε φέρουσα,

Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·

(Δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακας παρέδθηκεν αἰέρας

Παντρίων· παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.)

Τῷ καὶ δεικνύμενός προσέφη Εὐανδρὸς Μενέλαος·

60 Σίτου θ' ἄπτεσθον, καὶ χαίρετον! αὐτὰρ ἔπειτα

Δείκνουν πασθασμένῳ εἰρησόμεθ', οἷτινές ἐστον

Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,

Ἄλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὶ Διοτρεφέων βασιλῆων

Σκηπτούχων· ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιοῦσδε τέκοιεν.

65 Ὡς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πλοῖνα δῆκεν

Ὅπ' ἐν χερσὶν ἐλών, τὰ ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκειμένα χεῖρας ἱαλλόν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Ἀὖ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,

An ad aliam mittamus ire, qui eos amice excipiat."
 Hunc autem valde indignatus allocutus est flauus Menelaus:
 „Non quidem stultus eras, Boethide Eteoneu,
 Antea, at quidem nunc puer veluti, puerilia loqueris,
 Profecte iam nos, hospitalia multa depasti
 Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Iupiter
 In posterum saltem liberarit ab aerumna: sed solue equos
 Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum."
 Sic ait: ille vero ex domo proruit, vocabatque alios
 Sedulos famulos, una ut sequerentur seipsum.
 Hi vero equos quidem soluerunt sub ingo sudantes:
 Et hos quidem alligarunt ad equina praesepia,
 Apponebantque aueas, et hordeum album admiscuerunt;
 Currus vero posuerunt ad parietem collucentem:
 Ipsos porro duxerunt in augustam domum; hi autem videntes
 Admirabantur per domum Iouis alumni regis.
 Instar enim solis splendor erat, sine lunae,
 Domum per excelsam Menelai gloriosi.
 At postquam oblectati sunt videndo oculis,
 Ad labra descendentes perpolita, lauarunt,
 Hos vero postquam ancillae lauarant et vixerant oleo,
 Circumque chlaenas villosas posuerant *ipsis* atque tunicas:
 In thronos utique confederunt *ii* iuxta Atridem Menelaum.
 Aquam autem ancilla gutturnio fundebat ferens,
 Pulchro, aureo, super argenteo lebate,
 Ad lauandum: iuxta vero politam extendit mensam.
 Cibum vero veneranda proma apposuit ferens,
 Fercula multa imponens, largiens de praesentibus:
 Coquus autem carniū lances proposuit sublatas
 Diuersarum: ipsisque opposuit aurea pocula
 Hos etiam dextra prehensens allocutus est flauus Menelaus:
 „Cibumque gustate et gaudete, ceterum deinde,
 Coenam cum gustaueritis, interrogabimus, quoniam sitis
 Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
 Sed virorum genus estis Iouis alumnorum regum,
 Sceptraferorum: quippe nequaquam ignaui tales genuerint."
 Sic ait, ipsis terga bouis pinguis apposuit,
 Assata in manibus eligens, quae sibi munera apposuerant *ipsi*,
 Hi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Tum vero Telemachus alloquebatur Nestoris filium,

70 Ἀγχι σῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πειθοῖται· οἱ ἄλλοι·

Φράζεο, Νευτορίδῃ, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένῃ θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἠχῆντα,
Χρυσοῦ τ' ἡλέκτρον τε καὶ ἀργύρου ἡδ' ἐλέφαντος.
Ζηνὸς που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἐνδοθεν αὐλή.

75 Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά! σέβας μ' ἔχει εἰδορώοντα.
Τοῦ δ' ἀγορευόντος εὐνέτο ξανδὸς Μενέλαος,
Καὶ σφραγίσας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν σὺν ἅν τις ἐρίζαι·
Ἀθάνατοι γὰρ κοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν·

80 Ἀνδρῶν δ' ἣ κέν τις μοι ἐρίσσεται, ἥε καὶ οὐκί,
Κτήμασιν. ἣ γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
Ἥγατόμην ἐν νηυσί, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·

Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἰθιοπὰς δ' ἰκόμεν, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἑρεμβούς,

85 Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνας ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν.
Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.

Ἐνθα μὲν οὔτε ἀναξ ἐκιδευῆς, οὔτε τι ποιμήν,
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανδὸν γάλα θῆσθαι.

90 Ἔως ἐγὼ παρὶ κτεῖνα πολὺν βλοτον συναγείρων
Ἠλώμην, τίως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἐπεφνεν,
Ἀδάρη, ἀνεψιὸν, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·

Ὡς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλει' ἀκούμεν, οἵτινες ὑμῖν

95 Εἰσὶν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὐ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.

Ὡν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναεῖν, οἱ δ' ἄνδρες δόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἐκάς Ἀργεὸς ἵπποβότοιο!

100 Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων —

Πολλάκις ἐν μεγάροισι καζήμενος ἡμετέροισιν,
Ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε

Παύομαι· αἰψήρως δὲ κόρος κρυεργίῳ γόοιο —
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,

105 Ὡς ἐνός, ὅστε μοι ὕκνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ· ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,

Ὅσ' Ὀδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἦρατο· τῷ δ' ἄρ'
ἔμελλεν

Αὐτῷ κηδέεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κεῖνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,

Prope admotò capite; vt ne audirent alii;
 „Confidera, Nestoride, meo carissime animo,
 Aerisque splendorem, per domum sonoram,
 „Aurique, electricue, et argenti, atque eboris.
 Iouis utique talis est Olympi intus aula.
 Quanta haec infinita multa! Admiratio me capit intuentem.”
 Hunc autem loquentem intellexit flauus Menelaus,
 Et ipse compellans, verba alata dixit:
 „Filii cari, sane cum Iove mortalium haud vllus contenderit:
 Immortales enim eius aedes et possessiones sunt.
 Hominum vero aut aliquis mihi contendat aut non,
 Opibus: certe enim multa passus et multum vagatus
 Adduxi in manibus, et octauo demum anno veni:
 Ad Cypram, Phoenicemque, et Aegyptios vagatus;
 Aethiopasque adii, et Sidonios, et Erembos,
 Et Lybiam, vbi utique agni protinus cornuti sunt,
 Ter enim pariunt oues integrum per annum.
 Ibi quidem neque herus indigens est, neque omnino pastor.
 Casei et carniū, neque dulcis lactis:
 Sed semper praebent per totum annum lac mulgendum.
 Dum ego circa illa multas facultates colligens
 Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
 Clam, ex improviso; dolo perniciosae vxoris.
 Adeo nequaquam gaudens hisce facultatibus impero.
 Et ex patribus ista debetis audiuisse quicumque vobis
 Sint: quando quidem valde multa passus sum, et perdidici domum
 Perquam habitantibus commodam, continentem multa et preciosa.
 Quorum vtinam vel textiam habens in aedibus partem
 Habitarem; viri autem salui essent, qui tum perierunt
 Troia in lata, longe ab Argis equis apto.
 Sed tamen omnes quidem lugens et deslens,
 Crebro domi desidens nostrae,
 Interdum quidem luctu mente oblector, interdum vero rursus
 Quiesco: cita nampe satietas molesti luctus —
 Horum omnium causa non tantum lugeo, vexatus licet,
 Vt vnus gratis, qui utique mihi somnum inuisum facit et cibum
 Recordanti: quoniam nullus Graecorum tanta elaborauit,
 Quanta Vlysses elaborauit et pertulit: huic autem destina-
 tura erat

Ipsi dolores vt essent, mihi vero moeror semper grauissimus
 Eius causa; quoniam diu longe abest; neque quid scimus,

- 110 Ζώει ὃγ' ἢ τέθνηκεν. Ὀδύρονται νύ που αὐτὰν
 Λαέρτης δ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχος δ' ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ὡς φάτο· πῶ δ' ἄρα πατὴρ δ' ὕφ' ἡμερον ὥρδε γόσω.
 Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατὴρ ἀκούσας.
- 115 Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' οφθαλμοῖν ἀνασχών
 Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ νόησε δέ μιν Μενέλαος.
 Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἡέ μιν αὐτὸν πατὴρ δ' ἑάσειε μνησθῆναι,
 Ἡ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἑκαστά τε περὶ ῥέδαιτο.
- 120 Ἔως δ' ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν;
 Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑφορόφοιο
 Ἠλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκύια.
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὐτυκτον ἔθηκεν.
 Ἀλκίπη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο.
- 125 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τὸν οἱ ἔδωκεν
 Ἀλκάνδρην, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃ.
 Αἰγυπτίης, ὃδι πλείστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.
 Ὅς Μενελάῳ δῶκε δὴν ἀργυρέας ἀσάμινδους,
 Δοιοὺς δὲ τρίπεδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
- 130 Χωρὶς δ' αὐθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
 Χρυσέην τ' ἡλακάτην, τάλαρόν δ' ὑπόκνυλον ὀπάσδεν,
 Ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράσαντο.
 Τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα,
 Νήματος ἀσκητοῖο βεβυθμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
- 135 Ἠλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφές εἰρος ἔχουσα.
 Ἐζετο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δὲ θρήνης πόσιν ἦεν.
 Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἑκαστά·
 Ἴδμεν δὴ, Μενέλαε Διοτρεφές, οἷτινες οἶδε
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 140 Ψεύδομαι, ἢ ἔτυμον ἔρεω; κέλεται δέ με θυμός.
 Οὐ γάρ πώ τινα φημι ἰοικότα ὥδε ἰδέσθαι,
 Οὔδ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα — σέβας μ' ἔχει εἰδορόωσαν —
 Ὡς ὅδ' Ὀδυσσεύς μεγαλήτορος νῆϊ ἵοικεν,
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
- 145 Κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοὶ
 Ἠλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὥς σὺ εἴσκεις.
 Κείνου γάρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
 150 Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλῇ τ', ἐφύπερδ' ἐτε χαῖται.

Vivatne ille, an mortuus sit. Descent utique illum
Laertesque senex, et prudens Penelope,

Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo."

Sic ait: huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus

Lacrymam vero a palpebris humi demisit, de patre audiens,

Chlaenam purpuream oculis praetendens

Vtraque manu: observavit autem ipsum Menelaus;

Deliberavitque deinde in mente et in animo,

An eum ipsum patris sueretur meminisse,

An prior interrogaret, singulaque diceret,

Dum ille haec deliberabat in mente et in animo,

Helena ex thalamo odorifero excelsa

Egressa est, Dianae aureum arcum habenti similis:

Huic autem statim Adrasta sellam bene factam apposuit:

Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanae:

Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit

Alcandra, Polybi vxor, qui habitabat Thebis

Aegyptiacis, ubi plurimae in aedibus possessiones iacent:

Qui Menelao dedit duo argentea labra,

Geminosque tripodas, decemque auri talenta

Seorsum vero insuper Helenae vxor dedit pulebra dona.

Aureamque colum, calathumque subrotatum praebuit,

Argenteum, auro vero labia munita erant.

Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit ferens,

Filo elaborato repletum: ceterum super eum

Colus extensa erat, violaceam lanam habens.

Sedit autem in sella, scabellum vero sub pedibus erat,

Continuo autem illa verbis maritum interrogabat singula:

„Scimusne iam, Menelae Iouis alumne, quinam hi

Hominum gloriantur venisse nostram domum?

Mentiar, an verum dicam? iubet autem me animus,

Nondum enim me vllum puto similem adeo vidisse

Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet adspicien-

Vt iste Vlyssis magnanimi filio similis

(tem;)

Telemacho, quem reliquit recens natum in domo

Ille vir, quando mei inuerecundae gratia Achivi

Venistis ad Troiam, bellum saevum excitantes."

Hanc autem respondens allocutus est flauus Menelaus:

„Sic nunc et ego existimo, ut tu conicias:

Illius enim eiusmodi pedes, eiusmodi manus:

Oculorumque iactus, caputque, et superne comae,

Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένος ἄμφ' Ὀδυσῆϊ,
Μυθεόμην, ὅσα κείνος οἰζύδας ἐμόγησεν
Ἄμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν,
Κλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.

155. Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πειδίστρατος ἀντίον ἠῦδα·

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὥς ἀγορεύεις·

Ἄλλὰ δαόφρων ἐστί, νεμεσδᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,

Ὄδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνεται

160 Ἄντα δέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὥς, τερπόμεθ' αὐδῇ.

Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,

Τῷ ἅμα ποιπὸν ἐπεσθαι· ἐλδeto γάρ σε ιδέσθαι,

Ὅφρα οἱ ἦ τι ἔπος ὑποθήσεται, ἥ τι ἔργον.

Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατὴρ καὶ σίχομένοιο

165 Ἐν μεγάροις, ὃ μὴ ἄλλοι ἀδόσθητῆρες ἔωσιν, γ

Ὄς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι

Εἶδ', οἳ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προέφη ξανθὸς Μενέλαος·

ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ

170 Ἰμεθ', ὅς εἶνεν' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·

Καὶ μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον

ἄλλων

Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἄλα νόστιον ἔδωκεν

Νηυσὶ δοῆσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεὺς.

Καὶ κέ οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν, καὶ δῶματ' ἔτευξα,

175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,

Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,

Ἄν περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ.

Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας

Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένῳ τε,

180 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.

Ἄλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,

Ὅς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔστηκεν.

Ὄς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἡμέρον ὥρσε γόοιο.

Κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,

185 Κλαῖε δὲ Τηλεμάχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·

Οὐδ' ἄρα Νέστωρος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὅσσε.

Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχειο,

Τὸν ῥ' Ἡοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός·

Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

190 Ἀτρεΐδῃ, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι

Νέστωρ

Et nunc sane ego recordatus Vlyſſis,

Loquebar, quantas ille aerumnas patiens tolerauerit
Pro me: at hic amaram a palpebris lacrymam stillabat,
Chlaenam purpuream oculis obtendens."

Hunc vero rursus Nestorides Pifistratus contra allocutus est:

„Atride Menelae, Iouis alumne, dux populorum,
Illius quidem hic filius est vere quemadmodum dicis;
Sed modestus est, indignumque putat in animo,
Huc profectus primum, interpellationes proferre
Coram te, cuius nos, dei tanquam, delectamur voce.
Ceterum me praeripit Gerenius eques Nestor,
Hunc simul comes ut sequeretur; cupiebat enim te videre,
Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.
Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,
Domi suae, cui non alii auxiliares sunt;
Sic nunc Telemacho est; hic quidem abest, neque ei alii
Sunt, qui per populum auertant calamitatem."

Hunc autem vicissim respondens allocutus est flauus Menelaus:

„Papae! certe perquam amici viri filius meam domum
Venit, qui mei gratia plurima subiit certamina:
Atque ipsum cogitabam huc profectum me amice excepturum
praeter alios

Argiuos, si nobis, super mare reditum dedisset
Nauibus velocibus feri Olympius late tonans Iupiter.
Et sane ei in Argo condidisset urbem, et aedes aedificassem.
Ex Ithaca advecto cum facultatibus et filio suo,
Et omni populo, una vrbe euacuata,
Earum quae circum habitantur, imperanturque a me ipso.
Et crebro hic existentes una fuissetus versati: neque nos
Aliud diremisset amantesque oblectantesque nos,
Antequam mortis nigra nebula obtexisset.
Sed haec quidem futurum erat, ut inuideret deus ipse.
Qui illum infelicem absque reditu solum reddidit."

Sic ait: his vero omnibus desiderium excitauit luctus,
Flebat quidem Argiua Helena ex Ione nata;
Flebat etiam Telemachusque et Atrides Menelaus:
Neque sane Nestoris filius absque lacrymis habebat oculos;
Recordabatur enim in animo eximii Anrilochi;
Quem scilicet Aurorae interfecit splendidae inclytus filius:
Huius ille recordatus verba alata dixit:

„Atride supra quidem alios mortales te prudentem esse

Nestor

Νέστωρ φάσχα' ὁ γέρον, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα σεῖο.
(Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.)

Καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστι, πίδαοί μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
τέρπομι' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ ἥως

195 Ἐσβέται ἡριγένεια· νεμεσδῶμαι γε μὲν οὐδὲν
κλαίειν, ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον
ἐπίσπῃ.

Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἷον δίζυροῖσι βροτοῖσιν,
Κεῖραςδ' αἰ τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, οὔτι κάκιστος

200 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· σὺ γὰρ ἔγωγε
ἦντ' ὅς, οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, πέρι μὲν θείειν ταχύν, ἥδ' ἐμαχητήν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅς' ἂν πεπνυμένος ἀνήρ

205 Εἶποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὅς προγενέστερος εἴη —
Τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάξεις·

ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ὥτε Κρονίων

Ὀλβον ἐπιπλώσει γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,

ὣς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερές ἥματα πάντα,

210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκόμεν ἐν μεγάροισιν,
Τῆας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους —

Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἑάσομεν, ὅς πρὶν ἐτύχθη·

Δόρπου δ' ἑξαυτίς μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἡῶδ' ἐν περ ἔδονται

215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.

ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίῳ δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχενεν,

Ὀτρηρὸς θανάτων Μενελάου κυδάλιμοιο.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·

220 Αὐτίκ' ἄρα εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,

Νηπενθές τ' ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.

Ὅς τὸ καταβρόχθειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,

οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,

οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναῖη μήτηρ τε πατήρ τε,

225 οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱόν

Χαλκῷ δηϊόφωεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώτω.

Τοια Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,

Ἐσθλά, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις,

Αἰγυπτίῃ· τῇ πλεῖστα φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα

230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλά μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά·
Ἰητρος

Nestor dicebat senex; quando mentionem faceremus tui
Suis in aedibus, et nos mutuo alloqueremur.
Quare nunc, si forte licet, pareas mihi; non enim ego
Delector flens inter coenandum: sed et Aurora
Aderit mane genita: moleste quidem neutiquam fero
Deferre eum, quicumque mortuus fuerit mortalium, et fatum
obierit.

Hic nimirum et honos solus est miseris mortalibus,
Tondereque sibi comam, profundereque lacrymas a genis.
Etenim meus mortuus est frater: neutiquam ignauissimus
Arginorum: debes autem tu nosse: non enim ego
Congressus sum, neque vidi: supra autem alios dicunt fuisse
Antilochum, supra quidem currendo velocem atque bellatorem.
Hunc autem respondens allocutus est flauus Menelaus:
„O amice, quando quidem talia dixisti, quaecunque prudens vir
Diceret et faceret, etiam qui maior natus esset:
(Talis enim et patris es, quare etiam sapienter loqueris.
Facile autem conspicua est proles viri, cui Saturnius
Felicitatem destinauerit et uxorem ducenti et nascenti,
Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetua diebus omnibus,
Ipsam quidem molliter senescere in aedibus,
Filios porro prudentes, et hasta esse optimos.)
Nos vero solum relinquemus, qui prius incidit:
Coenae autem rursus memores sumus, manibusque aquam
Infundant: sermones autem etiam mane erunt
Telemacho et mihi, ad colloquendum inuicem.“
Sic ait: Asphalion vero aquam manibus infundebat,
Sedulus famulus Menelai gloriosi.

Hi vero ad cibos paratos appositos manus extendebant.
Tum vero aliud cogitauit Helena e Ioue nata:
Protinus utique in vinum misit medicamen, vade bibebant,
Luctui iraeque aduersum, malorum obliuionem inducens omnium:
Qui illud biberit, postquam crateri mixtum fuerit,
Non tota die profuderit lacrymas per genas,
Neque si ei mortui fuerint materque paterque;
Neque si ei coram fratrem, aut carum filium,
Ferro trucidarint, ipse vero oculis viderit.
Talia Iouis filia habebat medicamina efficacia,
Bona, quae ei Polydamna praebuit Thonis uxor,
Aegyptia; ubi plurima producit alma terra
Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciofa.
Medicus

Ἰητρος δὲ ἕκαστος ἐπιτάμενος περὶ πάντων
 Ἀνθρώπων· ἥ γὰρ Παιήνορος εἰσι γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῦσαι,
 Ἐξαυτίς μύθοιδιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

235 Ἀτρείδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ἥδὲ καὶ οἷδε
 Ἀνδρῶν ἐσθλῶν καῖδες — ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα —
 Ἦτοι νῦν δαίνουσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισιν,
 Καὶ μύθοις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.

240 Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 Ὅσοοι Ὀδυσῆος ταλασίφρονός εἰδιν ἄεθλοι·
 Ἀλλ' οἷον πόδ' ἐρεξε καὶ ἔτλη καρτερός ἀνὴρ
 Δῆμος ἐνὶ Τρώων, ὃδι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 Αὐτὸν μιν πληγῆσιν ἀεικέλησσι δαμάσδας,

245 Σπείρα κάκ' ἀμφ' ὦμοισι βαλὼν, τοῖκῃ ἔοικώς,
 Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυσ πόλιν εὐρυάγυιαν·
 Ἀλλω δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἥϊσκεν,
 Δέκτη, ὅς οὐδὲν τοῖος ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Τῷ ἔκελος κατέδυσ Τρώων πόλιν. οἱ δ'

250 Πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἷη ἀνέγνων τοῖον ἔοντα,
 Καὶ μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνη ἄλλεγεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρίον ἑλαιῷ,
 Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔδσα, καὶ ὦμοσά καρτερόν ὄρκον,
 Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσι ἀναφῆναι,

255 Πρὶν γε τὸν ἐς νῆας τε δοᾶς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναΐκει χαλκῷ,
 Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
 Ἐνθ' ἄλλατε Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

260 Καῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
 Ἀφ' οἰκόνδ'· ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
 Δῶχ'· ὅτε μ' ἤγαγε κεῖθε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
 Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισδαμένην, θάλαμόν τε πόσιν τε,
 Οὗ τευ δευόμενον, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι
 εἶδος.

265 Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν λείπεις.
 Ἦδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
 Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλήν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
 Ἀλλ' οὐπω τοιοῦτον ἐγὼν ἔδον ὀφθαλμοῖσιν,

Medicus vero unusquisque peritus supra omnes
Homines: sane enim Paeonis sunt ex generatione.
Ceterum postquam immiserat, iusseratque vinum fundere,
Denuo verbis excipiens allocuta est:

„Atride Menelae, a Ioue nutrita, atque etiam hi
Virorum fortium filii, (enim vero Deus alias in alium
Iupiter bonumque malumque dat: potest enim omnia:)
Sane nunc conuiuamini, sedentes in aedibus,
Et sermonibus delectamini: conuenientia enim ordine dicam,
Omnia quidem non ego enarrare queam, neque nominare,
Quod Vlyssis patientis sunt certamina:
Sed qualiter istud fecit, et sustinuit fortis vir
Populo in Troianorum, ubi passi estis aerumnas Achiui,
Seipsum plagis indecentibus domans.

Pannos viles circumiiciens humeris, seruo similis,
Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
Alii vero seipsum viro celans assimilabat
Mendico, qui nequiquam talis erat apud naues Achiuorum:
Huic similis ingressus est Troianorum urbem, illi vero ig-
norabant

Omnes: ego vero ipsum sola agnoui talem existentem.
Et ipsum interrogabam: ille vero astutia tergiuersabatur.
Sed cum iam ipsum lauisssem et vnxissem oleo,
Vestibusque induisssem et iurauisssem firmum iuramentum,
Non prius Vlysssem Troianis me prodituram,
Quam ipse ad naues veloces tentoriaque peruenisset:
Et tum demum mihi omnem mentem aperuit Achiuorum.
Plurimos autem Troianorum cum interfecisset longo ferro,
Iuit ad Argiuos: astutiae famam vero deportauit multam.
Ibi-aliae Troianae stridule ciulabant: sed meum pectus
Gaudebat: nam iam mihi cor versum erat vt redirem
Rursus domum: noxam vero dessebam, quod Venus
Dederat, quod me duxit illuc cara a patria terra,
Filiamque meam separans, thalamumque, maritumque,
Nullius rei indigentem, neque quo ad mentem, neque om-
nino formam.“

Hanc autem respondens allocutus est flauus Menelaus:

„Sane haec utique omnia, vxor, recte dixisti:
Iam quidem multorum cognoui consiliumque mentemque
Virorum herorum, multamque peragraui terram:
Sed nondum talem ego vidi oculis.

270 Οἷον Ὀδυσσεύης ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.
 Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ

"Ἴππῳ ἐνὶ ξεστῷ, ἐν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.

"Ἥλδης ἔπειτα σὺ κείδε· κελυσόμεναι δέ σ' ἐμελλεν

275 Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κύδος ὀρέξαι·

Καὶ τοι Διτφόβος θεοείκελος ἔσπετ' ἰούσῃ.

Τρὶς δὲ περιστείξας κοῖλον λόχον ἀμπαφρόωσα,

"Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,

Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἰδκουσ' ἀλόχοισιν.

280 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,

"Ἡμενοὶ ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.

Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρῳ μενέηναμεν ὀρμηθέντα

"Ἡ ἐξελθέμεναι, ἢ ἐνδοθεν αἰψ' ὑπακούσθαι·

"Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεδεν ἱμένῳ περ.

285 ("Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·

"Ἀντικλος δὲ σέγ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν

"Ἡθέλεν· ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστιγα χερσὶ πίεζεν

Νῶλαμέως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιοὺς·

Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπηγαγε Παλλὰς

Ἀθήνη.)

290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

"Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,

"Ἀλγίον· οὐ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεδε λυγρὸν ὄλεθρον,

Οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.

"Ἄλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἦδη

295 Ἵππῳ ὑπο γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντες.

"Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῳῇσι κέλευσεν

Δέμνι' ὑπ' αἰδοῦσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ

Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφ' ὑπερθε τάπητας,

Χλαίνας τ' ἐνδέμεναι οὐλας καθ' ὑπερθεν ἑδασθαι.

300 Αἱ δ' ἶσαν ἐκ μεγάροιο, δᾶος μετὰ χερσὶν ἔχουσθαι,

Δέμνια δὲ στορέσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδρόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,

Τηλέμαχος δ' ἦρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·

"Ἀτρεΐδης δὲ καθεῦδε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,

305 Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο διὰ γυναικῶν.

"Ἡμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

"Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῇφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

Εἵματα ἑδσάμενος· περὶ δὲ εἴφος ὀξὺ θέρ' ὦμος,

Ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήδατο καλὰ πέδιλα·

Quale Vlyſſis patientis erat carum cor:
 Quale etiam illud fecit, et ſuſtinuit fortis vir,
 Equo in polito, vbi infidebamus omnes optimi
 Argiuorum. Troianiſ caedem et ſatum ferentes.
 Veniſti deinde in illuc: inſiſſe autem te videbatur
 Deus, qui Troianiſ volebat gloriam praeberere;
 Et te Deiphobus deo ſimilis ſequebatur proſectam.
 Ter autem circumluſtraſti cauas inſidias attractans,
 Nominatim vere Danaorum nominabas optimos,
 Omnium Argiuorum vocem aſſimilans vxoribus.
 Ceterum ego et Diomedes et nobilis Vlyſſes,
 Sedentes inter medios audiuiſmus vt vocaſti.
 Nos quidem ambo promti eramus ſacto impetu,
 Aut exire, aut intus protinus reſpondere:
 At Vlyſſes prohibuit et continuit quantumuis cupidos.
 Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achiuorum:
 Anticlus vero te ſolus excipere verbis
 Volebat; ſed Vlyſſes os manibus comprimebat.
 Indeſinenter robuſtis, ſeruauitque omnes Achiuos:
 Tamdiu autem detinuit, donec te ſeorſum adduxiſſet Pallas
 Minerva."

Hunc autem rurlus Telemachus prudens contra allocutus eſt:

„Atride Menelae, Iouis alumne, dux populorum,
 Durius eſt: non enim ei iſta depulerunt trittem mortem;
 Neque ſi ei cor ferreum intus eſſet.
 Sed agite, ad cubile mittite nos, vt iam
 Somno a dulci delectemur cubantes."

Sic ait: Argiua autem Helena ancillis praecepit
 Cubilia ſub portica ponere, et ſtragula pulchra
 Purpurea iniicere, ſternereque ſupra tapetas,
 Laenasque imponere villoſas ſuperne quibus amicrorentur.
 Illae vero iuerunt ex ſedibus facem in manibus habentes:
 Cubiliaque ſtrauerunt; hoſpites vero ducebat praeco.
 Ac quidem in veſtibuſ domus illic cubarunt
 Telemachusque heros, et Neſtoris inclytus filius.
 Atrides vero dormiebat in reſeſſu domus excelsae,
 Iuxtaque Helena ſinuola peplo cubauit nobiliſſima mulierum,

Quando vero mane genita apparuit roſea digitos aurora,
 Surrexit vtique ex lecto bello ſtrenuus Menelaus,
 Veſtes indutus: acutum vero gladium circumpoſuit humero,
 Pedibuſque nitidis ſubligauit pulchros calceos:

- 310 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλγῆκιος ἄντην,
 Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τίπτε τέ σε χρεῖ᾽ ἀδεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρωες,
 Ἐς Λακεδαιμόνα διαν, ἐπ' ἐνρέα νῶτα θαλάσσης;
 Δῆμιον, ἢ Ἰδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
- 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφῆς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἠλύθον, εἰ τινά μοι κληηδόνα πατρός ἐνίσποις.
 Ἐσθίεται μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πλοῖνα ἔργα·
 Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλείος δόμος, οἵτε μοι αἰεὶ
- 320 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ ἐλίοποδας-ἑλικας βοῦς,
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τοῦνεκα νῦν τὰ σά γούναθ' ἱκάνομαι, αἶ κ' ἐδέλῃσθα
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνίσπειν, εἴ που ὅπως
 Ὀφθαλμοῖσι τεύσιιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
- 325 Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὁπωπῆς.
 Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἦ ἔπος ἦέ τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσεν
- 330 Δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 Τῶν νῦν μοι μνησθαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ πόποι! ἢ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 Ἦθειλον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
- 335 Ὡς δ' ὁπότεν ἐν ἑυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηγούς, οὐκ ἴσθι, οὐκ
 Κνημοὺς ἐξερέθῃ καὶ ἄγκρα ποιήεντα νύκτας ἡμέρας
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὼν εἰσῆλυθεν εὐνὴν,
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
- 340 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσει.
 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλόνι!
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαιδεν ἀναστάς,
 Καδ' δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
- 345 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 Πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοίετο πικρόγαμοί τε.
 Ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεται, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Ἀλλὰ παρῆξ εἵποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἶπε γέρον ἄλιος νημερτής,
- 350 Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπακύνσω.

Perrexit verò ire ex thalamo deo similis coram:

Telemacho autem assidebat, verbumque fecit, dixitque:

„Quaenam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,

Ad Lacedaemona nobilem, per lata dorsa maris?

Publica res, an priuata; hoc mihi vere dic.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Atride Menelae, Iouis alumne, dux populorum,

Veni, si quam mihi famam de patre diceret;

Comeditur mihi domus, pereunt vero pingua opera:

Hostilium autem virorum plena domus, qui mihi perpetuo

Pecora plurima mactant, et flexipedes camuros boues,

Matris meae proci, superba contumelia instructi,

Propterea nunc ad tua genua venio, si velis;

Illius saeuam mortem indicare, sicubi vidisti

Oculis tuis, alterius sermonem audiuisti

Errantis: supra modum enim ipsum aerumnosum peperit mater,

Neque quicquam me veritus blandiari, neque misertus,

Sed plane mihi enarra, quemadmodum tibi contigit, videre.

Precor, si vnquam tibi aliquod pater meus bonus Vlysses

Aut dictum, aut etiam factum pollicitus effecit

Populo in Troianorum, vbi passi estis aerumnas Achiui;

Horum nunc mihi memento, et mihi verum dic.“

Hunc autem grauiter ingemiscens allocutus est flauus Menelaus:

„Papae! Certe vtique perquam fortis viri in cubili

Volebant cubare, imbelles ipsi cum sint.

Vt vero cum in lustris cerua fortis leonis

Hinnulos vbi collocarit recens genitos lactentes,

Iuga inuestigat, et valles herbosas

Pascens; ille vero deinde suum ingressus est cubile,

Et vtrisque illis duram mortem infert:

Ita Vlysses illis durum fatum inferet.

Vtinam enim, Iupiterque pater, et Minerva et Apollo,

Talis existens, qualis olim, bene condita in Lesbo,

Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,

Prostrantque fortiter, gausi sunt autem omnes Achiui;

Talis existens cum procis congrediretur Vlysses:

Omnes et brevis vitae fierent et amaris nuptiis.

Ista vero, quae me interrogas et precaris, non equidem

Alia praeter *verum* dixero declinando, neque decipiam:

Sed ea quidem, quae mihi dixit senex marinus verax,

Horum nullum tibi ego celabo dictum neque occultabo.

- Αιγύπτω μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελέεσσας ἐκατόμβας.
 (Οἱ δ' αἰεὶ βοῖλοντο θεοὶ μεμνήσθαι ἐφετιμέων.)
 Νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυχλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
 355 Αἰγύπτου προπάροιθε — Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσιν —
 Τύσσον ἄνευθ', ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηὺς
 Ἦνυσεν, ἥ λιγύς οὐρὸς ἐπιπνείρσιν ὀπισθεν.
 Ἐν δὲ λιμὴν εὖορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἔϊσας
 Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 360 Ἐνθα μ' εἰκόσιν ἡματ' ἔχον θεοί, οὐδὲ ποτ' οὔροι
 Πνέοντες φαίνονθ' ἀλιαῖες, οἳ ῥά τε νηῶν
 Πομπῆες γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦ κεν ἦα πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
 Εἰ μή τις με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐδάωσεν,
 365 Πρωτεύς ἰφθίμου θυγάτηρ, ἄλλιοιο γέροντος,
 Εἰδοθῆ· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα,
 Ἦ μ' οἶω ἔβροντι συγγήντειο νόσφιν ἑταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυόασκον
 Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτιρε δὲ γαστέρα λιμός.
 370 Ἦ δ' ἐμεῦ ἄγχι σταῖα, ἔπος φάτο, φώνησέν τε·
 Νῆπιός εἰς, ὦ ξεῖνε, λίην τόσον, ἥ ἐ χαλῖφρων;
 Ἦ ἐκὼν μεδίεις, καὶ τέρπειο ἄλγεα πάσχων,
 Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκειαι, οὐδέ τι τέκνωρ
 Εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων;
 375 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἐκ μὲν τοι ἔρέω, ἦτις σὺ πέρ ἐσὼς θεῶν,
 Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν κατερύκομαι, ἀλλὰ νῦ μέλλω
 Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σὺ πέρ μοι εἰπέ — θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν —
 380 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου,
 Νόστιον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἔφασκεν· ἥ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεῶν·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Πωλεῖται τις δεῦρο γέρον ἄλιος νημερτής,
 385 Ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
 Πάσης βένδεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμῶς·
 Τόνδε τ' ἐμὸν φάσιν πατέρ' ἔμμεναι, ἥδε τεκέσθαι.
 Τόνγ' εἰ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
 Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
 390 Νόστιον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα·
 Καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι, Διοτρεφές, αἱ κ' ἐδέλυσθα,

In Aegypto me etiamnum dii huc cupientem redire
 Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas;
 Semper autem volebant Dii nos meminisse praeceptorum.
 Insula deinde quaedam est vndoso in ponto,
 Aegyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,)
 Tantum semota, quantum toto die caua navis
 Consecerit, cui stridulus ventus adspiret a puppi,
 In ea autem portus opportunus, vnde utique naues aequales
 In pontum deducunt, postquam hauserunt nigram aquam.
 Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti secundi
 Spirantes apparuerunt mari flantes, qui sane navium
 Ductores sunt supra lata dorsa maris.
 Et iam viatica omnia consumpta fuissent, et animi virorum,
 Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, et me seruasset,
 Protei potentis filia, marini senis,
 Idothea: huic enim maxime sane animum commoui;
 Quae mihi soli erranti occurrit, seorsum a sociis.
 Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 Curuis hamis: vrgebat autem ventrem fames.
 Haec autem me prope aditans, verbum fecit, dixitque:
 Stultus es, o hospes, maximopere, aut fatuus,
 Aut sponte cessas, et delectaris doloris ferens,
 Quod adeo utique diu in insula detineris, neque illum finem
 Inuenire potes; deficit autem tibi cor sociorum."
 Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum:
 „Equidem tibi dicam, quaecunque tandem sis dearum,
 Quod ego neutiquam volens detineor, sed videor
 Immortales offendisse, qui caelum latum habitant.
 Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt)
 Quisnam me immortalium impedit, et moratur iter;
 Reditumque, vt per pontum proficiscar piscolum."
 Sic dicebam: statim vero respondebat praestantissima dearum:
 „Enimuero ego tibi, o hospes valde vere enarrabo.
 Versatur quidam hic senex marinus verax,
 Immortalis Proteus Aegyptius, qui utique maris
 Totius profunditates nouit, Neptuno subditus:
 Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque me genuisse,
 Quem si quo pacto tu possis ex insidiis prendere,
 Ille tibi dicat viam et mensuras itineris.
 Reditumque, vt per mare proficiscaris piscosum.
 Atque praeterea tibi dicat, o Iouis alumne, si velis,

Ὁ, τί τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται,
Οἰχομένοιο σεθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

395 Αὐτὴ νῦν φράζεο σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μὴ πῶς με προῖδων ἢ προσαεὶς ἀλέηται·

Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆναι.

Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

400 Ἥμος δ' ἡέλιος μέδον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλὸς εἰσι γέρων ἄλιος νημερτής,
Πνοίῃ ὑπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικτὴ καλυφθεῖς·
Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέεσσι γλαφυροῖσιν·

Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς Ἀλοσύδνης

405 Ἀδρόαι εὐδουσιν, πολίης ἀλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἀλὸς πολυβενθέος ὁδμήν.
Ἐνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἄμ' ἡοὶ φαινομένηφιν,
Ἐνθάδω ἐξεῖης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἐταίρους
Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐσβέλομοισιν ἄριστοι.

410 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὁλόφωτα τοῖο γέροντος. +
Φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἐπεισὶν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσθεται ἡδὲ ἰδῆται,
Δέξεται ἐν μέσσησι, νομεὺς ὥς πᾶσι μῆλων.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἰδῆσθε,

415 Καὶ τότε ἐπειδ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
Αὐτὶ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται ὅσθ' ἐπὶ γαῖαν
Ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ·
Τυμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλον τε πύξειν.

420 Ἄλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσβιν,
Τοῖος ἐὼν, οἷόν κε κατευνηθέντα ἰδῆσθε,
Καὶ τότε δὴ σκέσθαι τε βίης, λῦσαι τε γέροντα,
Ἥρωσ' εἴρεσθαι δέ, θεῶν ὅστις σε χαλέπτει,
Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.

425 Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσθετο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔδισσαν ἐν φαρμάδοισιν,
Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κινόντι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
Δόρπον δ' ὀπλιώμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίῃ νύξ·

430 Ἀπὸ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο

Ἥϊα,

Quodcumque tibi in aedibus malumque bonumque acciderit,
Absente te per longam viam difficilemque."

Sic ait: at ego ipsam vicissim allocutus sum:

„Ipsa nunc explica tu insidias diuini senis,

Ne quo pacto me praecidens, aut praesciens, effugiet:

Difficilis etenim est deus mortali homini domari."

Sic dicebam; continuo vero respondit praestantissima dearum:

„Enim vero ego tibi, hospes, valde vere enarrabo.

Cum sol medium caelum conscenderit,

Tum vero e mari emergit senex marinus verax,

Flatu sub Zephyri, nigra superficie horrescentis maris obtectus,

Egressus vero decumbit sub specubus cauis,

Circa vero ipsum Phocae, progenies pulchrae Halosydnae,

Confertae dormiunt; e cano mari egressae,

Acerbum spirantes maris profundi odorem.

Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,

Collocabo ex ordine: tu vero probe elige socios

Tres, qui tibi apud naues transstratas optimi sunt.

Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.

Phocas quidem primum numerabit, et obibit:

At postquam omnes per quinterniones numerarit atque inspexerit:

Cubabit in medio, pastor veluti in grege ouium.

Hunc quidem ubi primum decubuisse videritis,

Tum deinde vobis curae sit roburque visque;

Illic vere tenete obluctantem et nitentem licet elabi.

Omnia vero tentabit ut fiat, quaecumque in terra

Reptilia sunt, et aqua, et immane ardens ignis:

Vos autem firmiter tenete, magisque premitte.

Sed quando demum te ipse interrogauerit verbis,

Talis apparens, qualem decubuisse videritis,

Tum vero desiste a vi, solueque senem,

Heros: interroga vero, deorum quisnam te affligat;

Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscolum."

Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.

„At ego ad naues ubi stabant in arena;

Ibam: multa vero mihi cor agitabat eunti.

Ceterum postquam ad nauem veni atque mare,

Coenamque apparauimus, et superuenit diuina nox;

Tum vero obdormimus in littore maris.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora,

Ac tum quidem ad littus maris vasti

- Ἦῖα, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
 Τρεῖς ἄγον, οἵσι μάλιστα πεποιθεα παῖδαν ἐπ' ἰδύν.
 435 Τόφρα δ' ἄρ' ἦγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
 Τέσσαρα φωκᾶων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικεν·
 Πάντα δ' ἔσαν νεύδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
 Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάδοισι διαγλάψατ' ἀλήθειν,
 ἥστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθομεν αὐτῆς·
 440 Ἐξείης δ' εὐνήθε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστω.
 Κεῖδι δὴ αἰνότατος λόχος ἐπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
 Φωκᾶων ἀλιотρεφῶν ὀλοώτατος ὁδμή.
 Τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κῆτεῖ κοιμηθεῖη;
 Ἄλλ' αὐτῇ ἐδάωσε, καὶ ἐφράδατο μέγ' ὄνειαρ·
 445 Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥίνα ἐκάστω θῆκε φέρουσα,
 Ἡδὺ μάλα πνεύουσαν, ὄλεσσε δὴ κήτεος ὁδμήν.
 Παῖδαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
 Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
 Ἐξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 450 Ἐνδῖος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὔρε δὲ φώκας
 Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
 Ἐν δ' ἡμέας πρῶτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 Ὡίδῃ δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
 Ἡμεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσσύμεσθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 455 Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
 Ἄλλ' ἦτοι πρῶτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
 Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις ἠδὲ μέγας σῦς·
 Γίγνετο δ' ὕγρον ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτληον.
 Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
 460 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνίασ' ὁ γέρων, ὀλοφώϊα εἰδώς,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσβιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
 Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ, θεῶν συμφράσδατο βουλὰς,
 Ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μικ ἀμειβόμενος προσέειπον·
 465 Οἶσθα, γέρον — τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις; —
 Ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκνωρ
 Εὐρέμεναι δύναμαι, μινύδει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
 Ἄλλὰ σύ περ μοι εἰπέ — θεοὶ δέ τε παντα ἴσασιν —
 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύδου,
 470 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἄλλὰ μάλ' ὤφελλες Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
 Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὅφρα τάχιστα

Ibam, multum diis supplicans: ceterum socios
 Tres ducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum.
 Interea vero illa ingressa maris latum sinum,
 Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit;
 Omnes vero erant recens excoriatæ: dolum autem struebat patri.
 Cubilia porro in arena cum exculpisset marina,
 Sedebat expectans; nos vero valde prope venimus eam:
 Ex ordine autem ea collocavit, iniecitque corium vnicuique.
 Illic sane molestissimæ insidiae erant: affligebat enim grauius
 Phocarum in mari nutritarum teterrimus odor:
 Quis enim marinum apud cetum cubare posset?
 Sed ipsa serauit et excogitauit magnam auxilium:
 Ambrosiam naribus vnicuique supposuit efferens,
 Dulce admodum spirantem, sustulitque ceti odorem
 Totum autem matutinum tempus expectabamus patienti animo.
 Phocæ vero e mari venerunt confertæ: illæ quidem deinde
 Ordine cubabant iuxta litus maria.
 Meridianus autem senex exiit e mari, inuenitque Phocas
 Obesas: omnes vero obitat, recensuitque numerum.
 Nos autem primos recensuit inter cetos, neque omnino in animo
 Suspiciabatur dolum esse: deinde autem decubuit et ipse.
 Nos vero protinus vociferantes irruimus; circumque manus
 Iecimus; neque senex dolosæ obliuiscabatur artis:
 Sed primum quidem leo factus est magnis iubis,
 At deinde draco, et panthera, atque ingens sus;
 Factus est etiam liquida aqua, et arbor alto vertice comans.
 Nos vero firmiter tenebamus constanti animo.
 Sed cum iam angustabatur senex, versutias sciens,
 Tunc vero me verbis interrogans allocutus est:
 Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
 Vt me caperes inuitum insidiatus? cuiusnam rei tibi opus?"
 Sic ait: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Sois, senex; quid me ista decipiens interrogas?
 Quod iam diu in insula derineor, neque villo pacto finem
 Invenire queo; conficitur autem mihi intus cor.
 Sed tu saltem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
 Quisnam me immortalium detineat, et mihi impediat iter;
 Reditumque, ut per pontum proficiscar piscesum.“
 Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est:
 „Atqui omnino debebas Ioui que aliisque diis
 Sacris optimis factis naves conscendere, ut citissime

Σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἶνοκα πόντον.

475 Οὐ γάρ πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
Οἶκον ἔνκτιμενον, καὶ δὴν ἐς πατρίδα γαίαν,
Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτιοιο, Διῖπετέος ποταμοῦ,
Λυτὶς ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς δ' ἱερὰς ἐκατόμβας
Ἀθανάτιοισι θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν ἑυρὺν ἔχουσιν·

480 Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἥκ σὺ μενοινᾷς.
"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὔνεκά μ' αὐτὶς ἄνωγεν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
Αἰγυπτόνδ' ἵεναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἐπεσθὶν ἀμειβόμενος προσέειπον·

485 Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὥς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπῆμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
Οἷς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν, Τροίηθεν ἰόντες,
Ἡέ τις ὦλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἥς ἐπὶ νηός,

490 Ἡὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολὺ πνευσεν.
"Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτὶς ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδὲ τί σε χρὴ
Ἰδμεναι, οὐδὲ δαῖναι ἐμὸν νόον· οὐδὲ σέ φημι
Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὶν εὖ πάντα πύδῃαι.

495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνγε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μούνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
Εἰς δ' ἐτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἶας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμνη δολιχηρέμοισιν.

500 Γυρῆσιν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασθεν,
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεβάωσε θαλάσσης·
Καὶ νῦ κεν ἔκφυγε Κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
Φῆ δ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.

505 Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδῆσαντος·
Λύτῃν ἔπειτα τρίαῖναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἥλασε Γυραῖην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχιδεν αὐτήν·
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μέινει, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεδε πόντῳ,
Τῷ δ' Αἶας τὸ πρῶτον ἐφεξόμενος μέγ' ἀάσθη·

510 Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
("Ὡς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ τίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.)
Σὸς δὲ που ἔκφυγε Κῆρας ἀδελφεός, ἡδ' ὑπάλυξεν,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ

Tuam in patriam venires, navigans per nigrum pontum.
 Non enim tibi prius fatum est amicosque videre, et venire
 Ad domum bene aedificatam, et tuam in patriam terram,
 Quam Aegypti a Ioue fluentis fluvii
 Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
 Immortalibus diis, qui caelum latum tenent.
 Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis."
 Sic dixit; at mihi confectum est carum cor
 Eo, quod me rursus iubebat per obscurum pontum
 In Aegyptum ire, longum iter difficileque.
 Verum etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum:
 „Ista quidem sic demum perficiam, senex, ut tu praecipis;
 Sed age mihi hoc dic et vere enarra;
 An omnes cum naubus incolumes redierunt Achiui,
 Quos Nestor et ego reliquimus a Troia profecti,
 An quisquam periit morte inopinata, sua in naue,
 Aut amicorum in nauibus, postquam bellum confecerit?“
 Sic dicebam: ille vero me rursus respondens allocutus est:
 „Atride, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet
 Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
 Diu absque lacrymis fore, postquam bene omnia audieris.
 Multi etenim illorum domiti sunt, multi vero relict;
 Duces autem duo soli Achiuorum aere loricatorum
 In reditu perierunt: (pugnae autem, et tu interfuisti.)
 Vnus vero adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 Ajax quidem apud naues domitus est longis remis instructas,
 Ad Gyrae quidem primum Neptunus admovit
 Petras ingentes et servavit e mari
 Et sane effugisset mortem, inuisus licet Palladi,
 Nisi superbum dictum protulisset, et in magnum incidisset malum:
 Dixit nempe, inuitis diis se effugiturum ingentes fluctus maris.
 Hunc autem Neptunus magnifica audiuit iactantem:
 Statim deinde, tridente sumto, manu forti,
 Percussit Gyraeam petram, absciditque ipsam: (mari
 Et vnum quidem illic manebat, alterum vero frustum incidit
 Cui scilicet Ajax primum insidens valde perculsus erat;
 Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.
 Sic ille quidem ibi periit, postquam biberat salis aquam.
 Tuus vero utcumque effugit mortem frater, atque elapsus est,
 In nauibus canis: servavit enim veneranda Iuno.
 Sed quando iam statim erat ad Malearum montem arduum,
 Peruen.

- 515 Ἰέεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα στενάχοντα,
 Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν· ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
 Τὸ πρὶν, ἅτὰρ τότε ἔναιε Θυεστιάδης Αἰγίδος.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
- 520 Ἀφ' δὲ θεοὶ οὐρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἔκοντο·
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσεται πατρίδος αἰῆς,
 Καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
 Δάκρυα δερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπαδίως ἰδε
 γαῖαν.
- Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὺς, ὃν ῥα καθεῖδεν
- 525 Αἰγίδος δολύμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθόν,
 Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐνιαυτόν,
 Μὴ ἐλάθοι παριῶν, μνήσαιο δὲ Δούριδος ἀλκῆς.
 Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
 Αὐτίκα δ' Αἰγίδος δολίην ἐφράδδατο τέχνην·
- 530 Κρινάμενος κατὰ δῆμον εἰκόσι φώτας ἀρίστους,
 Εἶσε λόχον, ἐτέρωδι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν, αἰεκέα μερμηρίζων.
 Τὸν δ' οὐκ εἰδὸτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνεν·
- 535 Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτῃ.
 Οὐδέ τις Ἀτρεΐδew ἐτάρων λίπεθ', οἳ οἱ
 ἔποντο,
 Οὐδέ τις Αἰγίδου· ἄλλ' ἔκταδεν ἐν μεγάροισιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
- 540 Ἦδελ' ἔτι ζῶειν, καὶ ὄρεῖν φάος ἡλίου.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθη,
 Διὶ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος νημερτής·
 Μηκέτι, Ἀτρεὺς υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
 Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσθις τινα δῆσμεν· ἀλλὰ
 τάχιότα
- 545 Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἔκηαι.
 Ἦ γὰρ μιν ζῶόν γε κιχήσεται, ἢ κεν Ὀρέστης
 Κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δὲ κεν τάφου ἀντιβολήσῃς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ·
 Αὐτίς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένω περ, ἰάνθη·
- 550 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
 Ὅστις ἔτι ζῶὸς κατερύκεται εὐρεῖ πόντῳ.

Perueniturus; tum vero ipsum abreptum procella
 Pontum per piscosum tulit valde ingemiscentem,
 Agri ad extremam oram, vbi aedes habitabat Thyestes
 Prius, at tunc habitabat Thyestiades Aegisthus.
 Sed cum iam et illinc apparebat reditus incolumis,
 Retro vero dii ventum verterunt, et illi domum venerunt:
 Sane ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,
 Et osculabatur attingens suam patriam: multae vero ab ipso
 Lacrimae calidae effundebantur, quia lubenter vidit
 terram.

Hunc autem a specula conspexit speculator, quem constituerat
 Aegisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
 Auri duo talenta: obseruabat vero hic toto anno,
 Ne ipsum lateret accedens recordareturque strenuae fortitudinis.
 Perrexit autem ire annuntiaturus ad aedes pastori populorum.
 Statim vero Aegisthus dolosam excogitauit fraudem:
 Electis ex plebe viginti viris opimis
 Constituit insidias, et ab altera parte iussit conuiuium apparari.
 At ipse iuit innitans Agamemnonem, vastorem populorum,
 Equis et curribus, nefanda animo agitans.
 Hunc autem non sati providentem reduxit, et trucidauit
 Conuiuio exceptum ut si quis interfecerit bouem ad praesepe:
 Neque quisquam Atridae sociorum relictus est, qui eum se-
 quebantur,

Neque quisquam Aegisthi; sed trucidati sunt in aedibus.
 Sic dixit; at mihi confractum est carum cor;
 Flebam autem in areis sedens; neque mihi cor
 Volebat amplius viuere, et videre lumen solis.
 At postquam flendoque volutandoque saturatus sum,
 Tum me allocutus est senex marinus verax:
 Ne amplius, Atrei, fili, longo tempore indefinenter sis
 Fleas, quoniam non remedium aliquod inueniemus: sed ci-
 tissime

Tenta, quo pacto iam tuam in patriam terram peruenias.
 Aut enim ipsum vinum deprehendes, aut Orestes
 Interfecerit praeueniens: tu vero sepulturae occurreris.
 Sic dixit: at mihi cor et animus generosus
 Rursus intra pectus, et tristi licet, laetabatur:
 Et ipsum allocutus verba alata dixi:
 „Istos quidem iam noui: tu vero tertium virum nomina,
 Quinam adhuc viuus detinetur in lato mari,

Aut.

- (Ἡ δὲ θανάων· ἐθέλω δὲ, καὶ ἀχνύμενός περ, ἀκούσαι.)
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 555 Ἵδὲς Λαέρτew, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων·
 Τὸν δ' ἶδον ἐν νήσῳ θαλερόν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαίαν ἱκέσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
 560 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Σοὶ δ' οὐ δέσποτόν ἐστὶ, Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε, +
 Ἀργεὶ ἐν ἵπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπιδπεῖν·
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλύσιον πεδῖον καὶ πείρατα γαίης
 Ἀθάνατοι πέμπουσιν, ὅθι ἔανδρός· Ῥαδάμανθους·
 565 Τῇ περ ρηϊστή βιωτῇ πέλει ἀνθρώποισιν·
 Οὐ νικητός, οὔτ' ἄρ χειμῶν πολὺς, οὔτε πόντος ὄμβρος,
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντας ἀήτας
 Ὠκεανὸς ἀνίσχιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
 Οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ ὅφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσθί.
 570 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδυδάτω κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν,
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον θ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβρωδὴ νύξ·
 575 Ἀὖ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύδαμεν εἰς ἄλλα διαν,
 Ἐν δ' ἰστούς τιθέμεσθαι καὶ ἰστία νηυσὶν ἐίσης·
 Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖδι κάθιστον·
 580 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολὴν ἄλα τύπτονέρετμοῖς.
 Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτιο, Διῖπετέος ποταμοῖο,
 Λ Στῆδα νέας, καὶ ἔρεξα τετρήεσθας ἑκατόμβας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ζόντων,
 Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἔν' ἄσβεστον κλέος εἶη.
 585 Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· δίδοσαν δέ μοι οὖρον
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 Ἀλλ' ἄγε γῶν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
 Ὅφρα κεν ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται·
 Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἄγλαα δῶρα,
 590 Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον εὖξοον· αὐτὰρ ἔπειτα,
 Πῶσω καλὸν ἄλκιβον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμέθεν μεμνημένος ἡματα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον, ἡῦδα·
 Ἀτρείδῃ,

Aut mortuus: volo autem, et moestus licet audire."
 Sic dicebam: ille vero me rursus respondens allocutus est:
 „Filius Laertae, in Ithaca aedes habitans:
 Hunc vero vidi in insula lacrimas vberes fundentem,
 Nymphae in aedibus Calypso, quae ipsum necessitate
 Detinet, nec ille potest in suam patriam terram peruenire;
 Non enim ei adsunt naues remigio instructae, et socii,
 Qui ipsum vehant per lata dorsa maris.
 Tibi vero non a fato decretum est, Iouis alumne, o Menelae,
 In Argo equos pascenti mori et fatum obire:
 Sed te in Elysium campum, et fines terrae
 Immortales mittent; vbi flauus Rhadamanthus est;
 Vbi utique facillima viuendi ratio est hominibus:
 Non nix neque hyems multa, neque vquam imber,
 Sed semper Zephyri argute spirantes auras
 Oceanus emittit, ad refrigerandum homines:
 Quod habes Helenam, et ipsius Iouis gener es.
 Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.
 „At ego ad naues simul cum eximiis sociis
 Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti,
 Ceterum postquam ad nauem venimus atque mare
 Coenamque apparauimus, superuenitque diuina nox,
 Tum utique dormiuimus in littore maris
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Naues quidem imprimis deduximus in mare vastum.
 Malosque imposuimus et vela nauibus aequalibus:
 Ipsique porro ingressi super transra sederunt;
 Ordine autem confidentes spumosum mare verberabant re-
 Rursus autem ad Aegyptum, a Ioue fluens flumen, (mis.
 Constitui naues, et feci perfectas hecatombas.
 At postquam sedassem deorum iram semper existentium,
 Aggessi Agamemnoni tumulum, ut sempiterna gloria esset,
 His peractis, redii: dederunt autem mihi ventum secundum
 Dii, qui me celeriter caxam in patriam miserunt.
 Verum age nunc mane in aedibus meis,
 Donec vndecimaque duodecimaque fuerit dies;
 Et tunc te bene dimittam, daboque tibi splendida dona,
 Tres equos et currum bene politum: ceterum deinde
 Dabo pulchrum poculum, vt libes diis
 Immortalibus, mei memor diebus omnibus."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

Ἀτρεΐδῃ, μὴ δὴ με πολλὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυνκε.

595 Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοίγ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι κύδος οὐδέ τοκήων —

Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι — ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι

Ἐν Πύλῳ ἡγαθέη· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρυνκεις.

600 Δῶρον δ', ὅ, τι κέ μοι δόιης, κειμήλιον ἔστω·

Ἴκπους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξιμαι, ἀλλὰ σοι αὐτῷ

Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις

Εὐρέος, ᾧ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,

Πυροὶ τε ζεαὶ τ' ἡδ' εὐρυφυνὲς κρὶ λευκόν.

605 Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὗτ' ἄρ' δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι
λειμών·

Αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.

Οὐ γάρ τις νήδων ἱππήλατος, οὐδ' εὐλειμών,

Ἄθ' ἀλλ' κεκλίεται· Ἰθάκῃ δέ τε καὶ περὶ πασέων.

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

610 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις·

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.

Δῶρων δ', ὅσσ' ἐν ἑμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,

Δῶσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν,

615 Δῶσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ

Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράανται·

Ἔργον δ' Ἠφαίστοιο· πόρεν δὲ ἔ Φαίδιμος ἦρως,

Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ' ἔος δόμος ἀμφεκάλυψεν

Κεῖσέ με νοστήσαντα· τέτν δ' ἐθέλω τόδ' ὑπάσσαι.

620 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Δαιτυμόνες δ' ἐς δῶματ' ἴσαν Δεῖου βασιλῆος.

Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·

Σίτον δὲ ὅφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.

Ὡς οἱ μὲν περὶ δαίπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

625 Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσεύῃος μεγάροιο

Δίοκοισιν ἔτρποντο καὶ αἰγανέρεσιν ἰέντες,

Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.

Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,

Ἀρχοὶ μνηστῆρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἀρίστοι.

630 Τοῖς δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἐγγύθεν ἔλθῶν,

Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·

Ἀντίνο', ἥ ρά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἥδ' καὶ οὐκί·

Ὅπποτε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλοιο ἡμαθόεντος;

„Atride, ne sane me multo tempore hic detine.

Etenim in annum ego apud te utique perdurarem

Sedens, neque me domus caperet desiderium, neque parentum:

Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens

Oblector; sed iam mihi taedio efficiuntur focii

In Pylo diuina; tu autem me *longum* tempus hic detines.

Donum autem, quodcumque mihi dederis, sit quod recondi possit;

Equos vero in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi

Hinc relinquam ornamentum, tu enim campo imperas

Lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,

Triticum, speltae, atque late germinans hordeum album;

In Ithaca autem neque sane curricula lata, neque omnino
pratum: (dis apto.

Capris pascendis apta *ea* est; et magis grata *solo* equis pascen-

Nulla enim insularum equis idonea neque pratis accommodata,

Quae mari circumdatae sunt; Ithaca autem et supra omnes.”

Sic dixit: risit vero bello strenuus Menelaus

Manuque ipsumprehendit, verbumque dixit, atque compellauit:

„Sanguinis es boni, care fili, qualia loqueris.

Atqui ego tibi haec *dona* commutabo; possum enim.

Donorum autem, quaecunque in mea domo recondita iacent,

Dabo, quod pulcherrimum et pretiosissimum est.

Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus vero

Est totus, auro autem labra munita sunt;

Opus vero Vulcani: donauit autem illum Phaëdimus heros

Sidoniorum rex, quando eius domus suscepit

Illuc me in reditu profectum: tibi autem volo id praebere.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Conuiuatores vero in domum ierunt diuini regis:

Illi vero adducebant quidem oues, afferebantque generosum

Panem vero ipsis uxores pulchris vittis attulerunt. (vinum:

Sic illi quidem circa coenam in aedibus *Menelai* occupabantur.

Proci autem ante Vlyssis aedes

Discis delectabantur et hastilibus iaculantes,

In sabrefacto pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.

Antinous vero confederat et Eurymachus deo forma similis,

Duces procorum; virtute autem erant longe optimi;

His autem filius Phronii Noemon prope accedens,

Antinuum verbis interrogans allocutus est:

„Antinos numquid scimus in mente nostra, an non,

Quando Telemachus redeat ex Pylo arenosa?

- Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεώ γίγνεται αὐτῆς,
 635 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
 Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί
 Ἀδμήτεσ' τῶν κέν τιν' ἐλασδάμενος δαμασάιμην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐδάμβειον· οὐ γὰρ ἔφαντο
 Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ πού αὐτοῦ
 640 Ἀγρῶν ἢ μῆλοισι παρέμμεναι, ἢ δὲ θυβῶτῃ.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Νημερτές μοι ἐνίσπε, πότ' ὥχετο, καὶ τίνας αὐτῶ
 Κοῦροι ἔποντ'; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἢ ἐοὶ αὐτοῦ
 Θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέεσθαι!
 645 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ.
 Ἡ δὲ βίη ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
 Ἡὲ ἐκὼν οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπύξατο μύθῳ;
 Τὸν δ' υἱὸς Φρονίσιο Νοήμων ἀντίον ἤνδα·
 Αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
 650 Ὅππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῶ,
 Αἰτίῃ; χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
 Κοῦροι δ', οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσιν μεθ' ἡμέας,
 Οἳ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνομ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἢ δὲ θεόν, τῷ δ' αὐτῶ πάντα ἐφίκει.
 655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
 Χριζὸν ὑψηλοῖον· τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός·
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσασατο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Μηστέρες δ' ἄμυδις κάδισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
 Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιнай
 Πίμπλαντ', ὅσσοι δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔκτεν.
 Ὡ πόποι! ἢ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 665 Ἐκ τόσσων δ' ἀέκητι νέος παῖς οἴχεται αὐτῶς,
 Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
 Ἀρξεί καὶ προτέρῳ κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἳ αὐτῶ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἰκος' ἐταίρους,
 670 Ὅφρα μιν αὐτὸν ἵοντα λοχῆσομαι, ἢ δὲ φυλάξω
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
 Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἴνεκα πατρός.
 Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπήγνον, ἢ δ' ἐκέλευον·
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.

Nauem mihi abiit abducens: mihi vero opus est illa,
Elidem in spatiosam ut traiciam, ubi mihi equae
Duodecim feminae, subtus autem muli patientes operis
Indomiti: ex quibus aliquem adigens domarem."

Sic ait: illi vero in animo obstupescabant; non enim puta-
In Pylum eum abisse Neleiam, sed alicubi illic (bant
In agris, aut ouibus adesse, aut cum subulco.

Hunc autem rursus Antinous allocutus est Euphithei filius:

„Vere mihi dic quando abierit, et quinam illum
Iuvenes secuti sint ex Ithaca electi? an sui ipsius
Mercenariiue mancipiasque? potueritne scilicet hoc etiam
Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam, (perficere?

An tibi vi inuito abstulit nauem nigram,

An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone?"

Hunc autem filius Phronii Noemon contra allocutus est:

„Ipse lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,

Quando vir talis, habens curas in animo,

Petat? difficile negare munus foret.

Iuvenes autem, qui in populo excellunt apud nos, (uari

Illi eum secuti sunt; ducem vero ego conscendentem obser-
Mentorem, aut deum; illi vero ipsi omnimodo similis erat,

Sed hoc miror: vidi hic Mentorem diuinum

Heri sub aurora; tunc autem conscendit nauem ad Pylum."

Sic locutus abiit ad domum patria.

His vero utrisque percussus est animus generosus.

Proci autem simul confederunt, et quieuerunt a certaminibus.

Ipsis vero Antinous interfatus est Eupitheii filius,

Dolens: furore autem multum praecordia circumfusa caligine
Implebantur, oculi vero ei igni splendenti similes erant:

„Papae! Certe ingens facinus superbe patratum est

Telemacho, profectio haec! dicebamus vero ei non perfectum
Tot nempe inuitis iuenculus puer exiit temere, (iri.

Nauē deducta, electisque per populum optimis.

Incipiet et ulterius malum esse: sed ei ipsi

Iupiter perdat vim, antequam nobis malum seuerit.

Verum agite, mihi date nauem celerem et viginti socios,

Ut eum ipsum venientem infidiis excipiam, atque obseruem.

In freto Ithacaeque Samique asperae:

Ut cum sua perniciē nauiget propter patrem."

Sic dixit; illi vero omnes laudabant atque hortabantur:

Statim deinde exsurgentes ibant in domum Vlyssis.

- 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μῆδων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυββόδομευον·
Κήρυξ γάρ οἱ εἶπε Μέδων, ὃς ἐπεύδετο βουλάς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἐνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἔμην ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείη·
- 680 Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντια προσηύδα Πηνελόπεια·
Κίρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἥ εἰπέμεναι δμῳγῶν Ὀδυσῆος Δείοιο,
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαίτα κένεσθαι;
Μὴ μνηστέυσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
- 685 Ὅσατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν! +
Οἱ θάμ' ἀνείρομενοι, βίοντον κατακείρετε πολλόν,
Κιτῶν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος, αὐδὲ τι πατρῶν
Ἑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόγτες,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
- 690 Οὔτε τινα ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπών
Ἐν δῆμῳ· ἦτ' ἐστὶ δίκη Δείων βασιλῆων.
Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοῖη.
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάυθαλον ἄνδρα ἐώργει·
Ἄλλ' ὃ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ αἰεκέα ἔργα.
- 695 Φαίνεται, οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Αἰ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλείστον κακὸν εἶη!
Ἄλλὰ πολὺ μείζον τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
- 700 Τηλέμαχον μεμῆασι κατακτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ,
Οἴκαδε νισθόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκουῖν,
Ἐς Πύλον ἡγαθὴν ἦδ' ἐς Λακεδαιμόνα διαν.
Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμφαράῃ ἐπέων λάβε· τῷ δέ οἱ ὄσσε
- 705 Λακρυόφι πλήσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ὅψε δὲ δὴ μιν ἐπεσθὶν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Κήρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεῶ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἶθ' ἄλως ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ ποντὸν ἐφ' ὕγρην.
- 710 Ἥ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνδρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Οὐκ οἶδ', εἴ τις μιν θεὸς ὥροεν, ἥε καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἔμην ἐς Πύλον, ὅφρα πύσθῃται
Πατρός ἐοῦ ἢ νόστον, ἢ ὄντινα πότμον ἐπέδπεν,
- 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.

Neque vero Penelope longo tempore fuit infcia
 Sermonum, quos proci in mente profunde cogitabant;
 Praeco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
 Extra/aulam cum esset: illi vero intus consilium texebant.
 Perrexit vero ire annunciaturus per domum Penelopae:
 Hunc autem per limen venientem allocuta est Penelope:
 „Praeco, cur vero te praemiserunt proci inclyti?
 An ut dicas ancillis Vlyssis diuini,
 Ut a labore cessent, iisque ipsis conuiuium apparent?
 Ne ambientes, neque alio decedentes,
 Vitium et postremum nunc hic coeant,
 Qui frequenter congregati, victum absumtis multum,
 Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam a patribus
 Vestris antea audiistis, pueri cum essetis,
 Qualis Vlysses erat inter vestros parentes,
 Neque ulli faciens iniuriam, neque quicquam *tale* locutus
 In populo; qui utique mos est magnorum Regum;
 Alium ut oderit *quis* mortalium, alium amet.
 Ille vero nunquam omnino malo quemquam affecit:
 Sed vester quidem animus, et indigna facinora
 Apparent, neque vlla est gratia post beneficiorum *acceptorum*.“
 Hanc autem rursus allocutus est Medon, prudentia doctus:
 „Vtinam enim sane, o regina, hoc maximum malum esset;
 Sed multo maiusque et grauius aliud
 Proci meditantur, quod ne perficiat Saturnius:
 Telemachum cogitant interficere acuto ferro,
 Domum reuertentem; ille vero profectus est ad patris famam
 In Pylum sacram, atque in Lacedaemona diuinam.“
 Sic ait; ast eius illic soluta sunt genus et carum cor:
 Diu autem ipsam inopia vocis tenuit; eique oculi
 Lacrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox.
 Tandem vero ipsum verbis respondens allocuta est:
 „Praeco, cur vero mihi filius abiit? neque omnino ipsum opus
 Naues celeres conscendere, quae maris equi erat
 Hominibus sunt, traiciuntque immensum humidum.
 An ut ne quidem nomen eius inter homines relinquatur?“
 Huic autem respondit deinde Medon, prudentia doctus:
 „Haud scio an aliquis ipsum Deus impulerit, an et ipse
 Animus impetum ceperit ire in Pylum, ut audiat
 Patris sui aut reditum aut quodnam fatum obierit.“
 Sic utique locutus abiit per domum Vlyssis.

- Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θήμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἐτ' ἔτι
 Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
 Ἄλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἰζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
 Οἷκτ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ θυγατρὶ μινύριζον
 720 Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἤδὲ παλαιαί.
 Τῆς δ' ἀδινὸν γοοῶσα μετηύδα Πηνελόπεια·
 Κλυτε, φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
 Ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἡδ' ἐγένοντο·
 Ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 725 Παντοίῃς ἀρετῇσι κέκασμένον ἐν Δαναοῖσιν·
 (Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρύκαδ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος)
 Νῦν αὖ καίδ' ἀγαπητὸν ἀνηρεύσαντο Δύελλαι
 Ἀχλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὀρμηθέντος ἄκουσα.
 Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάστη
 730 Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγείραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
 Ὅππότεν ἐκείνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὀρμαίνοντα,
 Τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσθύνεός περ ὁδοῖο·
 Ἦ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 735 Ἀλλὰ τίς ὀτρυνῶς Δολιὸν καλέσειε γέροντα,
 Ἀμῷ ἐμόν, ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἐπὶ δεῦρο κιοῦσθ,
 Καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον· ὅφρα τάχιστα
 Λαίρῃ· τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ·
 Εἰ δὴ ποῦ τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφῆνας,
 740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάσιν
 Ὅν καὶ Ὀδυσῆος φθίσαι γόνον ἀντιδέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλεὶ χαλκῷ·
 Ἦ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω.
 745 Ἦιδε' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσος ἐκέλευεν,
 Σίτον καὶ μέθυ ἡδὺ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν
 ὄρκον,
 Μὴ πρὶν σθαι ἔρπειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
 Ἦ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι·
 Ὅς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῶν καλὸν ἱάπτῃς.
 750 Ἄλλ' ὕδρηκαμένη, καθαρὰ χροῖ εἵμαδ' ἑλοῦσα,
 Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Εὖχε' Ἀθηναίῃ, κοῦρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἦ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σῶσαι,
 Μῆδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ οἶω
 755 Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιδάδοι

Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque am-
In sella sedere, plures in domo cum essent; (plius sustinuit
Verum super limen sedebat elaborati thalami,
Miserabiliter lamentans: circum autem ancillae eiulabant
Omnes; quotquot in domo erant iuvenes atque vetulae:

Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope: (dedit

„Audite, amicae, supra modum enim mihi Olympius dolores

Ex omnibus, quotquot una mecum nutritae atque natae sunt:

Quae antea quidem maritum bonum amisi magnanimum,

Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,

(Eximium, cuius gloria lata per Hellada et medium Argos.)

Nunc vero rursus filium dilectum abriperunt procellae

Inglorium ex aedibus, neque de abeunte audiui.

Infelices, neque vos quidem in animum induxistis unaquaeque

E lectulo me suscitare, scientes certe in animo,

Quando ille conscendit caenam navem nigram.

Si enim ego intellexissem istud iter molientem,

Sane certe aut mansisset, quantumvis festinans ad iter;

Aut me mortuam in aedibus reliquisset.

Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,

Mancipium meum, (quem mihi dedit pater iam huc eunti,

Et mihi hortum servat arboriferum;) ut celerrime

Laertae haec omnia assidens enarret:

Si fortasse aliquod ille in mente consilium commentus,

Progressus apud populos deploret, qui cupiunt

Ipsius et Vlyssis perdere prolem deo paris.“

Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclaea:

„Domina cara, tu quidem me interfiçe saeno ferro,

Vel sine in domo; sermonem vero omnino non celabo:

Noni ego ista omnia; praebui autem illi, quaecunque postulanit;

Panem et vinum dulce: a me autem exegit magnum iura-
mentum

Non prius tibi me dioturam, quam duodecima adesset dies

Aut tu ipsa desiderares, et abiisse rescivisses;

Ne flens corpus pulchrum laederes.

Verum tu lota, puris corpori vestibus sumtis,

In superiorem partem domus conscendens, cum ancillis mu-

Supplica Palladi, filiae Iovis Aegiochi:

(licibus,

Haec enim ipsum deinde et a morte servaverit,

Neque senem afflige afflictum, non enim existimo

Penitus diis beatis sobolem Arcefiadae

"Ελθεῖς· ἀλλ' ἐτι πού τις ἐπέσβεται, ὅς κεν ἔλθῃν
 404 Δώματα δ' ὑπερεφέα καὶ ἀπόπροδι πίνοντας ἀγρούς.

"Ὡς φάτο· τῆς δ' εὐνήσε γόον, σκέδε δ' ὅσα γόοιο.

"Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἶμαδ' ἑλουῖσα,
 760 Εἰς ὑπερῶν ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·

'Εν δ' ἔδειτ' οὐλοχύτας κανέω, ἥρατο δ' Ἀθήνη·

Κλυθεῖ μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυγέων,

Εἰποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς

"Ἡ βοὸς ἢ οἶος κατὰ πύονα μηρὶ ἔκην,

765 Τῶν νῦν μοι μνηῆσαι, καὶ μὲν φίλον νῖα σώωσον·

Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορόντας.

"Ὡς εἰπούς· ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδθησαν ἀνὰ μέγαρα σκυόεντα·

"Ὡδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορόντων·

770 "Ἡ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμήστῃ βασιλεία +

'Αρτυεῖ· οὐδέ τι οἶδεν, ὃ οἱ φόνος νῆ τέτυκται.

"Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἶδαν, ὥς ἐτέτυκτο.

Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε

775 Πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἐπαγγέλλῃσι καὶ εἰδῶ.

'Αλλ' ἄγε, διγῇ τοιον ἀναστάντες τελῶμεν

Μῦθον, ὃνδὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἦραρεν ἡμῖν.

"Ὡς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρέστους·

Βᾶν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θύα θαλάσσης.

780 Νῆα μὲν οὖν ἀμπρωτοὶ ἄλός βένθοσδε ἔρυσσαν·

'Εν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ,

Ἡρτύναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνουσιν·

(Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ δ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.)

Τεύχεα δέ οφ' ἤνθειαν ὑπέρδυμοι θεράποντες.

785 Ὑψοῦ δ' ἐν κοίτῃ τήνγ' ὄρμισαν, ἐν δ' ἔβαν αὐτοί·

"Ενθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον

ἔλθειν.

"Ἡ δ' ὑπερῶν αὐθι περίφρων Πηνελόπεια

Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἀπαύτος ἐδητύος ἡδὲ κοιτῆτος,

'Ορμαίνουσ', εἰ οἱ θάνατον φύγοι νιδὸς ἀμύμων,

790 "Ἡ δ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμειή.

"Ὅσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὀμίλῳ,

Δείσας, ἐππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγῳσιν·

Τόσσα μιν ὀρμαίνουσιν ἐπήλυθε νῆδυμος ὕπνος·

Εὐδε δ' ἀνακλιθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψα πάντα.

795 "Ενδ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Εἰδῶλον

Inuisam esse, sed adhuc alicubi aliquis superaret, qui habeat
 Domos excelsas, et procul sitos pingues agros."
 Sic ait; huius autem sedauit luctum, cohibuitque oculos luctu.
 Ipsa vero lota puris corpori vestibus sumtis,
 In superiorem partem domus conscendit cum ancillis mulieribus;
 Imposuitque molas canistro, supplicauitque Minervae:
 „Audi me, Aegiochi Iouis filia indomita,
 Si vnaquam tibi solara in aedibus Vlysses
 Aut bovis, aut ouis pingui femora adolevit;
 Horum nunc mihi memento, et mihi carum filium serua;
 Proceres vero auerte male superbientes."
 Sic locuta, eiulavit; dea autem eius audivit preces.
 Proci vero tumultuabantur per aedes obscuras:
 Sic autem aliquis dicebat inuenum superbientium:
 „Profecto iam nuptias nobis multum ambita Regina
 Apparat; neque omnino novit, quod suo caedes filio parata est."
 Sic utique aliquis dicebat: ea autem nesciebant, ut acta erant.
 Inter eos vero Antinous concionatus est et dixit:
 „Improvidi, sermones quidem arrogantes fugite
 Omnes pariter; ne forte aliquis annunciet etiam intus.
 Sed age silentio sic exsurgentes perficiamus
 Consilium, quod iam etiam omnibus in mente placuit nobis."
 Sic locutus, elegit viginti viros optimos:
 Perrexerunt autem ire ad nauem velocem et litus maris.
 Nauem quidem primum maris in altum traxerunt:
 Malum vero imposuerunt, et vela naui nigrae:
 Aptarunt porro remos vertebris coriaceis,
 Omnia rite; ac vela alba expanderunt,
 Arma porro ipsis tulerunt animosi famuli;
 Alte vero in humido hanc stiterunt; ingressique sunt ipsi:
 Illic autem coenam sumserunt, expectabantque dum vesper
 adueniret. (dens Penelope
 In superiorem vero partem domus cum conscendisset pru-
 lacebat sane ieiuna, non gustans cibum, neque potum,
 Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,
 An ille a procis superbis domaretur,
 Quam multa autem cogitat leo virorum in turba,
 Timens, cum ipsum doloso circulo circumdent;
 Tam multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus:
 Dormiebat vero recubens; solutaeque sunt ei compages omnes,
 Ibi tum aliud cogitavit dea caesia Minerva;

Εἰδῶλον ποιήσῃ, δέμας δ' ἦϊκτο γυναῖκί,
 Ἰφδίμῃ, κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
 Τὴν Εὐμήλος ὕπνιε, Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσῆος Δεῖτοιο,

800 Εἰὼς Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γούῳσαν,
 Παύσειε κλαυθμοῖο, γούοιό τε δακρυόεντος.
 Ἔς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Εὐδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιμημένῃ ἦτορ;

805 Οὐ μὲν οὐδὲ ἐῷσι θεοὶ βεῖα ζῶοντες
 Κλαίειν, οὐδ' ἀνάχθῃσι· ἐπεὶ ῥ' ἐτι νόστιμός ἐστιν
 Σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμενός ἐστιν.

Τὴν δ' ἡμέβει' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἦδ' ἄνδ' ἰδὼν μάλα κνώσδουσ' ἐν ὀνειρεῖσσι πύλῃσιν·

810 Τίπτε, καθιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
 Πῶλε', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
 Καὶ με κέλειαι παύσασθαι οἰζύος ἧδ' ὀδυνάων
 Πολλέων, αἳ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 Ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσά θυμολέοντα,

815 Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν.
 (Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρύκαδ' Ἑλλάδα καὶ μέδον Ἄργος.)

Ἢ νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηός,
 Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδώς, οὔτ' ἀγοράων.
 Τῷ δ' ἔγω καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἥ περ ἐκείνου·
 820 Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεῖδια, μή τι πάθῃσιν,
 Ἦ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἐν' οἴχεται, ἧ ἐνὶ πόντοισι.
 Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
 Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἀμαυρόν·
 825 Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δεῖδιδι λίην.
 Τοιῇ γάρ οἱ πομπὴς ἄμ' ἐσπεται, ἦν τε καὶ ἄλλοι
 Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι — δύναται γάρ —
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἔλεαίρει·
 Ἦ νῦν με προέθηκε, τέιν τάδε μυθήσασθαι.

830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐῷσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ', ἄγε μοι καὶ κείνον οἰζυρόν καταλέξον,
 Εἶπου ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο,
 Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν.

835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἀμαυρόν·
 Οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηγεκνέως ἀγορεύσω,

Idolum effinxit, corpore autem assimilatum erat mulieri
Iphthimae, filiae magnanimi Icarii:

Quam Eumelus duxerat, in Pheris aedes habitans.

Misit vero hanc *Minerva* ad domum *Vlyssis* dinini,

Si quo pacto Penelopen lamentantem, lugentem,

Compesceret a fletu, luctuque lacrymoso.

In thalamum vero ingressa est ad serae lorum;

Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est:

„Dormis, *Pepelepe*, caro afflicta corde?

Nequaquam te sinunt dii facile viuentes

Flere, neque tristem esse; quoniam adhuc rediturus est

Tuus filius: nequaquam enim Diis peccando obnoxius est.“

Huic autem respondit deinde prudens *Penelope*,

Suauiter admodum dormiens in somniorum portis:

„Cui, o soror, huc venisti? nequaquam antea quidem

Ventitabas, quandoquidem valde procul domum habitas;

Et me iubes cessare ab aerumna atque doloribus

Multis, qui me irritant in mento et in animo:

Quae ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,

Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,

Eximium; cuius gloria lata per Graeciam et medium Argos.

Nunc autem rursus filius dilectus abiit caua in naue

Puer, neque laborum probe gnarus, neque commerciorum.

Huius causa iam ego etiam magis lugeo, quam illius:

Et ob hunc contremisco et timeo, ne quid patiat

Aut ille eorum in populo, quo abiit: aut in ponto:

Hosites enim multi in ipsum mala machinantur,

Cupientes occidere, antequam in patriam terram venerit.“

Hanc autem respondens allocutum est simulacrum obscurum:

„Confide, neque omnino in mente timeas tantopere:

Talis enim comes una sequitur quam etiam alii

Viri optarint adesse, (pollet enim,)

Pallas Minerva: te vero lamentantem miseratur:

Quae nunc me praemisit, tibi haec ut dicerem.“

Hanc vero rursus allocuta est prudens *Penelope*:

„Siquidem tu dea es, deaeque audiisti vocem,

Agge mihi et illum aerumnosum enarra,

An alicubi adhuc viuat et videat lumen solis;

An iam mortuus sit, et in *Plutonis* aedibus.“

Hanc autem respondens allocutum est simulacrum obscurum:

„Non sane de eo quidem continuo dicam

Ζώει δ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.

"Ως εἰπὼν, σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιὰ δ' ἔβη.

Ἐς πνοιᾶς ἀνέμων· ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσεν

840 Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,

"Ως οἱ ἐναργεῖς ὄνειρον ἐπέβυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.

Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρα κέλευθα,

Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.

"Ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἀλλ' πετρῆεσσα,

845 Μεσσηγύς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε καιπαλοέσσης,

Ἀστερίς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ

Ἀμφίδυμοι· τῇ τόνγε μένον λοχόωντες

Ἀχαιοί.

S V M

L I B R I

Concilio deorum iterum facto, agente Minerva, Iupiter Mercurium mittit ad Calypso, ut Ulysssem ex insula sua abire patiatur (1—84.) Imperium gravate accipit Nympha, neque tamen detrectare ausa (85—147.), heroem dudum patriae desiderio tabescentem, edocet, non morari se, quo minus statim discedat (148—227.); ipsaque propere eum adiuvat in fabricanda rate, qua benigne dimissus navigationem solus aggreditur (228—281.) Duodevigesima die navigationis, quum jam Phaeacum insulam, Scheriam, e longinquo

Vinatne ille, an mortuus fit: malum nemp̄ vana loqui."
 Sic locutum ianuæ apud seram euanuit
 Inflatus ventorum: at ex somno exsurrexit
 Filia Icarii; carum autem ei cor exultauit.
 Vt ipsi euidens somnium superuenerat noctis in conticinio,
 Proci vero conscensa naue nauigabant humidæ vias,
 Telemacho caedem grauem in mente meditantes.
 Est autem quaedam insula medio mari petricosa
 Inter Ithacamque Samumque asperam,
 Asteria, non magna; portus vero nauibus apti in ipsa
 Ab utroque latere introitum habentes; hunc expectabant in-
 fidiantes Achiui.

MARIUM

Q U I N T I.

videt forte praetervehens Neptunus excitat tempestatem,
 quæ trabium compaginem dissolvit (282-332). Sed ipse
 alveo ratæ infidens, ventorum fluctuumque ludibrium, mise-
 ricordiam deæ marinæ experitur, Leucothese, quæ ei re-
 dimiculum præbet pectori subligandum, cuius virtute faci-
 lius in terram enatet (333-364). Atque ita tandem, quam-
 vis fremente Neptuno, præsentem mortem effugit, et ad
 proximum littus Phæacum nudus evadit, ubi semianimem
 cubile foliis stratum placido somno recreat, (365-493.)

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε΄.

Ὀδυσσεύς

- Η**ώς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
 Ὠρνυθ', ἱν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἥδ' ἐβροτοῖσιν·
 Οἱ δὲ θεοὶ δῶκόνδε καθίζανον· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὔτε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
- 5** Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος,
 Μνησάμενη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι Νύμφης·
 Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Μῆτις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτουῆχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἰδοῖμα εἰδώς·
- 10** Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἰδύλα ῥέζοι.
 Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσῆος Δείιοιο
 Λαῶν, οἷσιν ἀναβόε, πατήρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη
- 15** Ἰσχεῖ· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμιάσιν,
 Οἴκαδε νισδόμενον· δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκουήν
- 20** Ἐς Πύλον ἠγαθήν ἥδ' ἔς Λακεδαιμόνα διαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἔμὸν, ποῖδ' ὅ γε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 Οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,
 Ὡς ἦτοι κείναυς Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἔλθων;
- 25** Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως — δύνασθαι γάρ —
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκηται,
 Μνηστῆρες δ' ἐν νηϊ παλιμπτετὲς ἀπονέωνται.
 Ἥ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίοιγ' ἡῦδα·

Ἑρμεία

O D Y S S E A E V.

ο χ ε δ ι α.

Aurora autem ex lectis ab eximio Tithono
 Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus.
 Dii vero ad confessum confedebant; inter illos vero
 Iupiter altitonans, cuius potentia est maxima.
 Illis autem Pallas recensabat aerumnas multas Vlyssis,
 Recordata; curae enim illi erat existens in domo Nymphas;
 „Iupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
 Nullus amplius benignus, mitis, et mansuetus sit
 Sceptrafer rex, neque animo iusta sentiens;
 Sed semper durus sit, et iniusta faciat:
 Adeo nemo memor est Vlyssis diuini,
 Populorum, quibus praefuit, pater autem velut mitis erat. !
 Sed ille quidem in insula iacet graues dolores patiens,
 Nymphas in aedibus Calypsus, quae ipsum vi
 Detinet; is vero non potest suam in patriam terram venire:
 Non enim ei adsunt naues remigio instructae et focii,
 Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.
 Nunc rursus filium dilectum occidere cupiant,
 Domum revertentem: ille vero abiit ad patris famam,
 In Pylum diuinam atque in Lacedaemona claram.“
 Hanc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium?
 Nonne enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,
 Ut scilicet illos Vlysses vlciscatur reuersus?
 Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim,) (batnr:
 Ut incolumis suam in patriam terram veniat;
 Proci vero in naue retro iter relegant.“ Dixit:
 Dixit utique, et Mercurium, dilectum filium, contra alloque- „Mercuri,

Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὐτε τὰ τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι·

30 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν,
Νόστον Ὀδυσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νήηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνδρώπων·

Ἄλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου πῆματα πάσχω·

Ἡματί κ' εἰκοστώ Σχερίην ἐρίβωλον ἱκοίτο,

35 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγαάσιν·

Οἳ κέν μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμῆδουσιν,

Πέμπουσιν δ' ἐν νῆϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

Χαλκίον τε χρυσόν τε ἄλλῃς ἐσθλῆτά τε δόντες,

Πόλλ', ὅς' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,

40 Εἰ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληϊδος αἶσαν.

Ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι

Οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ εἶν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργεϊφόντης·

Αὐτίκ' ἔπειδ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

45 Ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὕγρην,

Ἡδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.

Ἐΐλετο δὲ ῥάβδον, τῇτ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλγει,

Ὡν ἐθέλει, τοὺς δ' αὐτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·

Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργεϊφόντης.

50 Πιερίην δ' ἐπιβάς, ἐξ αἰδέρος ἔμπεσε πόντῳ·

Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῆμα, λάρῳ ὀρνιδι εἰκωῶς,

Ὅστε κατὰ δεινούς κόλπους ἄλως ἀτρυγέτοιο

Ἰχθὺς ἀγρώσδων, πυκινὰ πτερά δέχεται ἄλμῃ·

Τῷ ἱκελος πολέεσβιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.

55 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,

Ἐνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἡπειρόνδε,

Ἡῖεν, ὅφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἐνὶ Νύμφῃ

Ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἐνδοδι τέτμεν ἐοῦσαν·

Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὁδμῇ

60 Κέδρου τ' εὐκαέτοιο θυῶν τ' ἀνὰ νῆσον ὀδῶδει,

Δαιομένων· ἡ δ' ἐνδον ἀοιδιάουσ' ὅπλ' ἀλγῇ,

Ἰσθὸν ἐποιοχόμην, χρυσεῖη κερκὶδ' ὕφαινε·

Τλῇ δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεδόωσα,

Κλήδρη τ' αἰγείρος τε καὶ εὐώδης κυκάρισσος.

65 Ἐνθα δὲ τ' ὀρνιδες τανυσίπτεροι ἐυνάζοντο,

Σκῶπές τ' ἱρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι

Εἰνάλλαι, τῆσόν τε θαλάσσια ἔργα μέμληεν.

Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο

Ἡμερὶς ἡβῶσα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσιν·

„Mercuri, (tu enim itidem et in aliis nuncius es)
 Nymphae comas pulchrae dicito firmum *nostrum* consilium,
 Reditum Vlyssis patientis; ut redeat,
 Neque deorum ductu, neque mortalium hominum:
 Sed is in rate multis vinculis apta aerumnas patiens
 Die vicefima ad Scheriam fertilem perveniat,
 Phaeacum ad terram, qui propinqui diis sunt;
 Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
 Mittantque in naui caram in patriam terram,
 Aesque aurumque abunde, vestemque cum dederint,
 Plurima, quanta nunquam ex Troia fustulisset Vlysses,
 Etiam si incolam is venisset, fortitus ex praeda portionem,
 Sic enim ei fatale est amicosque videre, et pervenire
 Domum in excelsam, et suam in patriam terram.“

Sic dixit; nec non paruit internuncius Argicida:
 Statim deinde pedibus subligavit pulchros calceos,
 Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sine per mare,
 Sine per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
 Cepit etiam virgam, qua virorum oculos demulcet,
 Quorumcunque vult, rursusque dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida:
 Pieriae autem cacumen nactus, ex aethere incidit in mare.
 Festinabat deinde super fluctus, Laro ani similis,
 Quae circum magnos sinus maris infructuosi
 Pisces venans, crebro alas mergit sibi falsugine:
 Huic similis plurimis superuectus est fluctibus Mercurius.
 Sed quando iam insulam pervenisset procul sitam,
 Tum ex ponto adscendens coeruleo, ad litus
 Ibat, donec ad ingentem specum pervenit, in quo Nymphae
 Habitabat comas pulchra: hanc vero intus inuenit.
 Ignis quidem ad focum ingens ardebat, procul vero odor
 Cedrique fililis thyaeeque per insulam redolebat,
 Ardentium: ipsa vero intus cantillans voce pulchra,
 Telam percurrens, aureo radio texebat,
 Sylva autem specum circumcreuerat virescens,
 Alnusque, populusque, et bene odorata cypressus.
 Ibi vero et aves extensas alas habentes nidulabantur,
 Bubones, acepitresque, latasque linguas habentes cornices
 Marinae, quibus utique marina opera curae sunt.
Ibidem porro extensa erat circum speluncam caenam
 Vitis pubescens, florebat vero vuis:

*ἢ δ' αὐτοῦ
 ἔσθ' ἐκεῖ*

- 70 Κρῆναι δ' ἐξείης πύουρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 Πλησίοιαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
 Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἔου ἡδὲ σελίνου ^{ῥιζῶν}
 Θήλεον· ἐνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀδανάτο's περ ἐπελθὼν
 Θηήσατο ἰδὼν, καὶ τερφθεῖη φρεσὶν ἡσὶν.
- 75 Ἐνθα σιὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
 Αὐτάρ ἐπειδὴ πάντα ἔω θηήσατο θυμῷ,
 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
 Ἦγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων —
- 80 Ἀδανάτοι, οὐδ' εἰ τις ἀπόπροθι δώματα ναλεῖ —
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα ἐνδον ἔτειμεν,
 Ἀλλ' ὅγ' ἐκ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἐνθα πάρος περ,
 Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
 Πόντον ἐκ' ἀτρυγέτον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
- 85 Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαιινῷ, σιγαλόεντι·
 Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσοῖ ῥαπι, εἰλήλουσας,
 Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
 Αὐδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
- 90 Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
 (Ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι παρ' ἑστίνια δείω.)
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
 Ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νίκταρ ἐρυθρόν.
 Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
- 95 Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἔδωδῃ,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἐπεσβὶν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεά, θεόν· αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
 Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
- 100 Τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσδόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
 Ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἷτε θεοῖσιν
 Ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτους ἐκατόμβας.
 Ἀλλὰ μάλ' οὐκὼς ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὐδ' ἀλιτῶσαι.
- 105 Φησὶ τοι ἀνδρᾶ παρεῖναι δίζυρώτατον ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ περὶ Πριάμοιο μάχοντο
 Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πύλιν πέρσαντες ἔβησαν
 Οἰκάδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
 Ἦ σφιν ἐπῶρσ' ἀνεμὸν τε κακόν καὶ κύματα μακρά.
- 110 (Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιγον ἐσθλοὶ ἱεῖαιροι·

Fontes autem ex ordine quatuor fluebant aqua limpida,
Vicini inter se versi alio alius.

Circum vero prata mollia violarum, atque apii,
Virescebat; ibi deinde etiam vel immortalis si accessisset,
Admiratus esset intuens, et oblectatus animo suo.

Illic stans mirabatur internuncius Argicida.

Ceterum postquam omnia suo admiratus est animo,
Statim in amplam speluncam perrexit: neque ipsum coram
Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.

(Non enim ignoti utique dii inuicem sunt
Immortales; neque si quis longe procul aedes habiter.)

Neque vero Vlysses magnanimum intus inuenit,
Sed is in littore flebat sedens; ubi antea etiam,
Lacrymis et gemitibus et doloribus animum macerans,
Pontum in infructuosum prospiciebat, lacrymas stillans.
Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,
In throno collocatum splendido, admirando:

„Cur ad me Mercuri aureo caduceo, venisti,

Venerandusque carusque? ante quidem neutiquam frequentabas:

Eloquere, quod in animo habes; perficere autem me animus

Si possum quidem perficere, et si perfici potest. (iubet.

Verum sequere ulterius, ut tibi hospitalia apponam.“

Sic utique locuta dea apposuit mensam,

Ambrosia repletam, miscuitque neectar rubrum;

Ceterum bibebat et comedeat internuncius Argicida.

Porro postquam coenauerat, et refecerat animum cibo,

Tum vero ipsam verbis respondens allocutus est:

„Interrogas me huc profectum, dea, deum? ast ego tibi

Vere sermonem enarrabo; iubes enim,

Iupiter me iussit huc ire inuitum:

Quis enim volens tantam percurreret salis aquam,

Immensam? neque ylla prope mortalium vrbs, qui utique diis

Sacraque faciunt, et eximias hecatombas.

Sed nullo modo fas est Iouis mentem Aegiochi

Neque praetergredi alium deum, neque irritam facere.

Ait, tibi virum adesse aerumnosissimum praeter ceteros

Viros, qui circa urbem Priami pugnabat,

Nouennio; decimo vero urbem depopulati abiuerunt

Domum: at in reditu Palladem offenderunt;

Quae ipsis excitauit ventumque malum, et fluctus ingentes.

Ibi alii quidem omnes perierunt eximii focii,

Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασθεν.)

Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅτι τάχιστα·

Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀκονδόνειν ὀλέσθαι,

Ἄλλ' ἐτι οἱ μοῖρ' ἐσσι φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι

115 Οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψώ, διὰ θεάων,

καὶ μιν φωνήσας· ἔπεια περόεντα προσήυδα·

Σχέτλιοι ἐστέ, θεοὶ, ζηλήμονες ἑξοχὸν ἄλλων!

οὔτε θεαῖς ἀγάσθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι

120 Ἀμφαδίην, ἣν τις τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.

Ὡς μὲν, ὅτ' Ὀρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

τόφρα οἱ ἠγάσθε θεοὶ ρεῖα ζῶντες.

Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγγή

οἷς ἀγανοῖς βελέεσθιν ἐποιομένη κατέπεφνε.

125 Ὡς δ' ὁπότ' Ἰαδίῳ ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,

ὦμι θυμῷ εἴλασα, μίγῃ φιλότῃτι καὶ εὐνῇ,

Νειῶ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἀπύστος

Ζεὺς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῇτι κεραυνῷ.

Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάσθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρῆναι.

130 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐδάωσα περὶ τρόπος βεβαῶτα

οἶον, ἐπεὶ οἱ νῆα δοῆν ἀργῇτι κεραυνῷ

Ζεὺς ἔλασας ἐκέασθε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

(Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιγον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·

Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασθεν.)

135 Τὸν ν' ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἥδ' ἐ

ἑφάσθιον

Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα,

Ἄλλ' ἐπεὶ οὐπὼς ἐστὶ Διὸς νόον

αἰγιδόχοιο

οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὐδ' ἀλιῶσαι·

Ἐρρέτω, εἰ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,

140 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δὲ μιν οὐπὴ ἐγώ γε.

οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,

οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

Αὐτὰρ οἱ πρύφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,

Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκταί.

145 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεῖφόντης·

οὔτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,

μήπως τοι μετὰπίσθε κοτεσδάμενος χαλεπήνῃ.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεῖφόντης·

Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσεῖα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη

Hunc autem huc ventusque ferens et fluctus appulit.
Eum nunc te iubet dimittere quam celerrime
Non enim ei hic fors est ab amicis seorsam perire;
Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, et peruenire
Domum in excelsam, et suam in patriam terram."

Sic dixit: exhorruit vero Calypso, nobilis dea,
Et ipsum compellans verba alata dixit:

„Improbi estis, dii, invidi prae aliis.

Qui utique deabus invidetis, cum viris eas dormire
Palam, si qua earum sibi fecerit maritum.

Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora,

Tamdiu illi inuidebatis dii facile viuentes,

Donec ipsum in Ortygia aureum solum habens Diana casta

Suis mitibus sagittis adgrediens occidit,

Sic etiam quando Iasioni comas pulchra Ceres

Suo animo obsecuta, commixta est amore et concubitu,

Novali in tertiato; neque diu fuit ignarus

Iupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.

Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse,

Illum quidem ego servavi navis carinae insistentem

Solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine

Iupiter percussam diffidit medio in nigro ponto,

Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,

Hunc vero huc ventusque ferens et fluctus appulit,

Hunc quidem ego amice excipiebam et enutriebam, atque
dicebam (nibus.

Me facturam eam immortalem, et senii expertem diebus om-

Verum quandoquidem nullo pacto fas est Iovis mentem

Aegiochi

Neque praetergredi alium deum, neque irritam facere;

Valeat, si eum ille impellit et ire iubet,

Pontum per infructuosum: dimittam vero ipsum nusquam ego

Non enim mihi adsunt naues remigio instructae et socii,

Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.

Ast ei lubens consulam, neque celabo,

Vt omnino incolamiae suam in patriam perueniat."

Hanc autem rursus allocutus est internuncius Argicida:

„Sic nunc dimitte, Iovisque respice iram,

Ne fortassis tibi in posterum iratus succensuerit."

Sic utriusque locutus abiit fortis Argicida.

At ad Vlysses magnanimum veneranda Nympha

- 150 Ἦν, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὔρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὅσση
 Δακρυόφιν τέρποντο· κατεΐβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
 Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.
 Ἄλλ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκη
- 155 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐδέλων ἐδελοῦσθ·
 Ἥματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἥιονεσσι καθίζων,
 (Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,) (155)
 Πόντον ἐπ' ἀπρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
 Ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφώνεε διὰ θεάων·
- 160 Κάμμορε; μὴ μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδὲ τοι αἰὼν
 Φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμφω.
 Ἄλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἀρμούζεο χαλκῷ
 Εὐρεῖαν σχεδὴν· αἰτάρ ἱκρία κῆξαι ἐπ' αὐτῆς
 Ὑψοῦ, ὥς σε φέρησιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
- 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σίτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
 Ἐνθήσω μενρεϊκέ· ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
 Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμφω δέ τοι οὔρον ὀπίσθεν,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἱκται,
 Αἰ κε θεοὶ γ' ἐδέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
- 170 Οἳ μιν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρίναι τε·
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολὺτλας διὸς Ὀδυσεύς,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεά, τόδε μήδεαι οὐδέ τι κομπήν,
 Ἥ με κέλεαι σχεδὴν περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
- 175 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἶσαι
 Ὡκύποροι περώσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὐρῷ.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδὴς ἐπιβαίην,
 Εἰ μὴ μοι τλαίης γε; θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 Μῆτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
- 180 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψώ, διὰ θεάων,
 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἥ δὴ ἀλιτρός γ' ἔσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς!
 Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράδης ἀγορευῆσαι!
- 185 Ἰστώ νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερδιν,
 Καὶ τὸ κατειβόρετον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
 Ὀρκος δεινότατος τεικέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
 Μῆτι σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἄσδ' ἂν ἐμοὶ περ
 Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρεῖω τόσον ἴκοι.
- 190 Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ

Ibat, postquam Iouis audierat mandata.

Ilum autem in littore inuenit sedentem; neque vnquam oculi

A lacrymis siccabantur, consumebatur vero dulcis aetas

Ob reditum lugenti, quoniam non amplius placebat Nympha.

At sane nocte quidem dormiebat etiam necessitate

In specubus cauis, nolens apud volentem;

Die vero in petris et littoribus sedens,

Lacrimis et gemitibus et doloribus animum macerans,

Pontum infructuosum prospiciebat, lacrimas stillans.

Prope autem adstans allocuta est nobilis dea:

„Infelix, ne mihi amplius hic lugeas, neque tibi aetas

Consumatur; iam enim te perquam lubens dimittram.

Verum age, lignis longis abscissis, compinge tibi ferro

Latam ratem: atque tabulata sige in ea

Alte, vt te ferat per obscurum pontum.

Porto ego panem et aquam, et vinum rubrum

Imponam animo gratum, quae tibi famem arceant:

Vestisque induam; mittamque tibi ventum a tergo,

Vt omnino incolumis tuam in patriam terram peruenias,

Si modo dii vtique voluerint, qui caelum latum habitant,

Qui me potiores sunt in cognoscendoque iudicandoque.”

Sic ait; exhorruit autem patiens nobilis Vlysses,

Et ipsam allocutus verba alata dixit:

„Aliud quid iam tu, dea, hoc moliris et neutiquam dimissionem:

Quas me iubes rate traicere ingentes fluctus maris,

Horrendosque difficilesque; quos neque naues aequales

Veloces traiciunt, gaudentes Iouis vento.

Neque ego, te inuita, ratem conscenderim,

Nisi mihi digneris, dea, magnum iusiurandum iurare,

Nullum mihi ipsi damnum malum structuram te aliud.”

Sic ait; risit vero Calypso, nobilis dea,

Manuque ipsum demulsit, verbumque fecit, dixitque:

„Profecto improbus es, et non incauta sciens;

Qualem iam hunc sermonem induxisti in animum proloqui?

Sciat nunc hoc Terra et Caelum latum superne,

Et subter labens Stygis aqua, (quod vtique maximum

Iusiurandum, grauissimumque est beatis diis;)

Non vllum tibi ipsi damnum malum me constructuram aliud.

Sed ea quidem cogito, et suadebo, quaecunque sane mihi

Ipsi suaderem, si quando me necessitas tantopere vrgeret.

Etenim mihi mens est aequa; neque mihi ipsi

Animus intra praecordia ferreus, sed misericors."

Sic utique locuta, praeiuit nobilis dea

Celeriter; ille vero deinde post vestigia ibat deae:

Peruenerunt autem ad speluncam cauae dea atque vir,

Et ille quidem illic refedit in solio, vnde surrexerat

Mercurius: Nympha vero apposuit omnem cibum

Ad edendum et bibendum; qualia mortales viri edunt.

Ipsa vero e regione sedit Vlyssis diuini;

Ipsi autem ambrosiam ancillae et nectar apposuerunt.

Hi vero ad cibos paratos appositos manus extendebant,

Ceterum postquam saturati sunt cibo et potu,

His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea:

„Inolyte Laertiade, versute Vlysses,

Siccine vero domum caram in patriam terram

Protinus nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominus.

Siquidem scires tua mente, quod tibi fatale est

Dolores implere, priusquam in patriam terram peruenias;

Certe hic manens vna mecum hanc domum custodires,

Immortalisque esses: quantumvis cupidus sis videndi

Tuam uxorem, cuius vsque desiderio teneris dies omnes.

Nequaquam certe illa inferior gloriore esse,

Nec corpore, neque oris habitu: quando quidem minime decet

Mortales cum immortalibus corpore et forma contendere."

Hanc autem respondens allocutus est versutus Vlysses:

„Veneranda dea, ne mihi ob hoc succenseas; scio enim ipse

Omnia omnino, quod te prudens Penelope

Forma deterior sit, staturaque, coram adspectu:

(Illa enim mortalis est, tu vero immortalis et senii expertus.)

Sed et sic volo, et desidero diebus omnibus,

Domumque redire, et reditus diem videre,

Quod si quis me pessundet deorum in nigro ponto,

Patiar, in pectore habens patientem aerumnarum animum:

Iam enim valde multa passus sum, et multa pertuli

Fluctibus et bello: post illa et hoc quoque fiat."

Sic dixit; sol vero occidit, et tenebrae advenerunt.

Profecti autem hi in secessum speluncae cauae,

Oblectabantur amore, prope invicem manentes,

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,

Continuo quidem chlaenamque tunicamque induit Vlysses;

Ipsa vero candidam stolam ingentem induit Nympha,

Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis

voile

Καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
καὶ τὸτ' Ὀδυσσεῖϊ μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.

Δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῳσιν,

235 Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀπαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ

Στελεῖδον περικαλλῆς ἐλαῖνον, εὖ ἐναρρηρός·

Δῶκε δ' ἔπειτα χιπέαρνον εὐξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο

Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,

Κλήδρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτῃ τ' ἦν οὐρανῷμυκῆς,

240 Αὔα πάλαι, περίκηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,

Ἥ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, διὰ θεάων.

Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον.

Εἵκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκῃσιν δ' ἄρα χαλκῷ,

245 Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάδμῳ ἰδυνεν.

Τόφρα δ' ἐνεῖκε τέρετρα Καλυψῶ, διὰ θεάων·

Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμωσεν ἀλλήλοισιν·

Γόμφοισιν δ' ἄρα τήγχε καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρηνεν.

Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνήρ·

250 Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσύναων,

Τόσσον ἐπ' εὐρείαν σχεδὴν ποιήσας· Ὀδυσσεύς.

Ἰκρία δέ στήσας, ἀραρῶν θαμέσι σταμίνεσθιν,

Ποιεῖ· αὐτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενιδέσσει τελευτά·

Ἐν δ' ἰστὸν ποιεῖ καὶ ἐπικρίον ἄρμενον αὐτῷ·

255 Πρὸς δ' ἄρα, κηδάλιον ποιήσας, ὅφρ' ἰδύνοι.

Φράζε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερές οἰοῦντοσιν,

Κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.

Τόφρα δὲ φάρε' ἐνεῖκε Καλυψῶ, διὰ θεάων,

Ἰστίᾳ ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσας καὶ τά·

260 Ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·

Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήγχε κατεΐρυσεν εἰς ἄλα διαν·

Τέτρατον ἡμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·

Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου διὰ Καλυψῶ,

Εἵματά τ' ἀμφιέσασθαι θυνώδεα, καὶ λούσασθαι.

265 Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο

Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦα

Κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὅσα τίθει μενοεικέα πολλὰ·

Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.

Γηδόσυνος δ' οὖρῳ πέτασ' ἰστίᾳ διὸς Ὀδυσσεύς.

270 Αὐτὰρ ὁ κηδαλῶ ἰδύνετο τεχνήντως,

Ἥμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,

Πληιάδας τ' ἐκέρωντι καὶ ὅψε δύνοντα Βρώτην,

Ἄρκτον

Pulchram, auream: capitique imposuit calyptram:
 Et tum Vlyssi magnanimo apparabat dimissionem.
 Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,
 Ferream, vtrinque acutam: ceterum in ipsa erat
 Manubrium: perpulchrum, oleaginum, bene aptatum.
 Dedit vero deinde asciam politam, et dux erat viae
 Insulae ad extremam oram, vbi arbores procerae crescebant
 Alnusque, populusque abiesque erat in caelum pertingens,
 Aridae dudum, valde siccas, quae, ei nauigarent leuiter,
 Ceterum postquam ostendisset, vbi arbores procerae crescerent,
 Rediit quidem domum Calypso, nobilis dea.
 At ille caedebat ligna; celeriter vero ei perficiebatur opus:
 Viginti autem deiecit arbores omnes, dolauitque deinde ferro,
 Laeuigauitque scite, et ad normam direxit.
 Interea autem attulit terebras Calypso, nobilis dea:
 Terebrauit vero is omnia, et composuit inter se.
 Clauis autem eam (*ratem*) et compagibus aptauit.
 Quantumque quis fundum navis fabricauerit vir
 Onerariae latae, bene peritus fabrilis artis,
 In tantum latam ratem confecit Vlysses.
 Tabulata vero erigens, coaptans densis trabibus,
 Faciebat; ceterum longis asseribus perficiebat. *qui quibusdam de l.*
 In ea porro malum fecit; et antenam congruentem ei: *quoniam la post et form*
 Praeterea gubernaculum fecit, ut dirigiret:
 Communijuit quoque ipsam cratibus vndique salignis,
 Fluctuum propugnaculum vt essent; multamque ingessit materiam.
 Interea vero lintea attulit Calypso, nobilis dea;
 Ad vela conficienda, ille autem bene confecit et ista.
 Illiganit quoque funesque rudentesque, pedesque in ea,
 Vectibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.
 Quartus dies erat, et ei perfecta erant omnia.
 Quinto vero dimisit ab insula nobilissima Calypso,
 Vestibusque indutum odoratis, et lauatum,
 Imposuit autem ei vtrem dea nigri vini
 Alterum, alterum vero aquae magnum; et viaticis.
 In pera; imposuitque ei obsonia animo grata multa:
 Ventum autem praemisit inuocuumque placidumque.
 Lactus vero vento secundo extendit vela nobilis Vlysses:
 Ipse vero gubernaculo dirigebat artificiose,
 Sedens: neque ei somnus palpebris incidebat,
 Pleiadasque contemplanti, et sero occidentem Booten,

Vrsamque;

Ἄρκιον δ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπιβλησὶν καλέουσιν,

Ἦν αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὀρίωνα δοκεῖν,

275 Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοετρῶν Ὠκεανοῖο.

Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψώ, διὰ θεάων,

Ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.

Ἐπὶ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,

Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα δριόεντα

280 Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἀγχιστὶν πέλεν αὐτῷ.

Εἶδατο δ', ὥς ὅτε ῥινὸν ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ.

Τὸν δ' ἐξ Αἰδιόπων ἀνιῶν κρείων Ἐνὸσίχθων

Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἶδεν· εἶδατο γὰρ οἱ

Πόντον ἐπιπλάων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόδι μᾶλλον,

285 Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ δν μυθήσατο θυμόν·

Ὡ πόποι, ἣ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἅλλως

Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰδιόπεσσιν ἐόντος·

Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ξνθα οἱ αἶσα

Ἐκφυγέειν μέγα πείρας δῖζύος, ἣ μιν ἱκάνει·

290 Ἀλλ' ἔτι μὲν μὴν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος. +

Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,

Χερσὶ τρίαιναν ἐλὼν· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἅελλας

Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

295 Σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαῆς,

Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῆμα κυλίνδων.

Καὶ τότε Ὀδυσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,

Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

Ὡ μοι ἐγὼ δειλός! τί νῦ μοι μήκιστα γένηται!

300 Δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,

Ἦ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,

Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

Οἰοῖσιν νεφέεσσι περιδῖττει οὐρανὸν εὐρὺν

Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἅελλαι

305 Παντοίων ἀνέμων! νῦν μοι ὥς αἰπὺς ὄλεθρος.

Τρισμακάρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότε ὄλοντο

Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.

Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν

Ἡματι τῷ, ὅτε μοι πλείστοι χαλκήρεα δοῦρα

310 Τρῶες ἐπέβριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι.

Τῷ κ' ἐλαχον κτερέων, καὶ μεν κλέος ἦγον Ἀχαιοί·

Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἴμαρτο ἁλῶναι.

Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἐλάβεν μέγα κῆμα κατὰ ἄκρης, +

Δείνδον

Vrfamque, quam et Currum cognomento vocant,
 Quae ibidem vertitur, atque Orionem obferuat:
 Sola vero expers eft lotionum Oceani,
 Hanc enim eum iuffit Calypfo, nobilis dea,
 Ponto nauigare ad finiftram manum habentem.
 Septendecim quidem nauigabat dies iter faciens mari.
 Decima octaua vero apparuerunt montes vmbrofi
 Terrae Phaeacum, qua proximum erat illi:
 Apparebat autem, veluti fcutum in obfcuro ponto.

Hunc vero ex Aethiopibus reuerfus potens Neptunus,
 Procul ex Solymorum montibus confpexit; vifus enim eft ei
 Super pontum nauigans; ille vero iratus eft ex corde magis:
 Quaffansque caput ad fuum dixit animum:

„Papae, profecto iam ftatuerunt dii aliter

De Vlyffe, me apud Aethiopas abfente:

Et iam Phaeacum terrae prope eft, vbi ei fatale

Effugere magnam metam aerumnarum, quae ipfum occupant:

Sed adhuc quidem ipfum puto abunde miferiarum fubiturum.“

Sic fatus collegit nubes, et turbauit pontum,

Manibus tridente fumto; omnesque concitauit procellas ^{die Nacht, das Meer}

Omnigenorum ventorum; nubibusque operuit ^{Inf. quoniam Minos von seinen}

Terram fimul et pontum; ingruit autem a caelo nox. ^{Zeit der Zerstörung}

Vna vero Eurusque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,

Et Boreas ferenus, ingentem fluctum prouoluens,

Et tunc Vlyffia foluta funi genus et carum cor:

Ingemifcensque dixit ad fuum magnum animum:

„Heu me miferum, quid mihi tandem fiet?

Vereor, ne iam omnia dea vera dixerit:

Quae me dicebat in mari, priusquam in patriam terram perueniffem,

Dolores impleturum effe; ea fane nunc omnia perficiuntur.

Qualibus nubibus obtegit caelum latum

Iupiter, turbauitque mare; ingruunt vero procellae

Omnigenorum ventorum; nunc mihi certum graue exitium.

Ter beati Danaï et quater, qui tunc perierunt

Troia in lata, Atridis gratificantes.

Vtinam ego mortuus fuiſſem, et fatum obiiffem,

Die illo, quando mihi plurimi aeratas hafas

Troiani iniecerunt circa Achillem mortuum.

Tum fortitus eſſem parentalia, et meam gloriam celebraſſent

Nunc vero me trifti morte deftinatum eſt perire.“ (Achiui:

Sic vtique ipſum locutum pepulit ingens fluctus a vertice,

Horren-

- Δεινὸν ἐπεσδύμενον, περὶ δὲ σχεδὴν ἑλέλιξεν.
 315 Τῆλε δ’ ἀπὸ σχεδὴς αὐτὸς πέσε· πηδάλιον δὲ
 Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δὲ οἱ ἰστὸν ἔαξεν
 Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἔλθοῦσα θυέλλα.
 Τηλοῦ δὲ σπείρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντω.
 Τὸν δ’ ἄρ’ ὑπὸ βρυχα θῆκε πολὺν χρόνον· οὐδ’ ἐδυνάσθη
 320 Αἶψα μαλ’ ἀνσχεδέειν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς.
 Εἴματα γὰρ ῥ’ ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψῶ.
 Ὅψε δὲ θῆ ῥ’ ἀνέδν, στόματος δ’ ἐξέπτυσεν ἄλμην
 Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 Ἄλλ’ οὐδ’ ὥς σχεδὴς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 325 Ἄλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἔλλαβετ’ αὐτῆς·
 Ἐν μέσῳ οὐ κἀνδιζε, τέλος θανάτου ἀλείνων.
 Τὴν δ’ ἐφόρει μέγα κύμα κατὰ ῥοὸν ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ὡς δ’ ὄγ’ ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας·
 Ἀμ πεδίον, πυκινὰ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται·
 330 Ὡς τὴν ἄμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρῇ προβάλεσκε φέρεσθαι,
 Ἄλλοτε δ’ αὐτ’ Εὐρὸς Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.
 Τὸν δὲ ἶδεν Κάδμου θνηγᾶτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἦν βροτὸς αὐδ’ ἡέσθα,
 335 Νῦν δ’ ἄλως ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.
 Ἡ ῥ’ Ὀδυσῆ’ ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε’ ἔχοντα·
 (Αἰδυίῃ δ’ εἰκυῖα, ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης,) νοῦ
 Ἰζε δ’ ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον·
 Κάμμορε, τίπτε τοι ὦδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 340 Ὀδύσαι’ ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
 Οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίνων.
 Ἄλλὰ μάλ’ ὦδ’ ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν.
 Εἴματα ταῦτ’ ἀποδύς, σχεδὴν ἀνέμοισι φέρεσθαι
 Κάλλιπ’· ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου δεινῆς
 345 Γαίης Φαιήκων, ὅδι τοι μοῖρ’ ἐστὶν ἀλῦξαι.
 Τῇ δὲ, τότε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσθαι
 Ἀμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος, οὐδ’ ἀπολέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπὶν χεῖρεσθιν ἐφάψεται ἡπείροιο,
 Ἄψ ἀποδυδάμενος βαλέειν εἰς οἶνοπα πόντον,
 350 Πολλὸν ἀπ’ ἡπείρου, αὐτὸς δ’ ἀκονόσφι τραπέσθαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·
 Αὐτὴ δ’ ἄψ ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,
 Αἰδυίῃ εἰκυῖα· μέλαν δὲ ἐ κύμα κάλυψεν.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολὺτλας διὸς Ὀδυσσεύς,

Horrendum irruens, circumque egit ratem,
 Longe vero a rate ipse excidit; clauum autem
 E manibus dimisit, medium vero malum ei fregit
 Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.
 Longe autem velum et antenna inciderunt ponto;
 Ipsum vero sub aqua detinuit longo tempore; neque potuit
 Cito admodum emergere, magni sub fluctus impetu:
 Vestes enim gratiabant, quas illi praeberat nobilissima Calypso.
 Sero vero tandem emerfit, et ex ore vomuit saluginem
 Amaram, quae ei multa a capite defluebat.
 Sed neque sic ratis oblitus est, tamen afflictus,
 Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam;
 In medio autem sedebat, finem mortis euitans.
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per vndarum impetum huc
 Vt vero cum autumnalis Boreas fert spinas (atque illuc.
 Per campum, densae autem inuicem cohaerent:
 Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc.
 Interdum quidem Notus Boreae obiectauit ferendum,
 Interdum vero rursus Eurus Zephyro cessit, vt persequeretur.
 Hunc autem vidit Cadmi filia, pulchra talos Ino,
 Leucothea, quae ante quidem erat mortalis vocalis;
 Nunc vero maris in fluctibus deorum sortita erat honorem;
 Haec Vlysem miserata est vagantem, dolores habentem:
 Mergo vero assimilata volatu emerfit e gurgite,
 Seditque in rate multis vinculis apta, et locuta est:
 „Infelix, quid tibi sic Neptunus terrae quassator
 Iratus est vehementer, quod tibi mala multa struat?
 Nequaquam quidem te perdet, licet valde cupiens.
 Sed omnino sic fac, (videris autem mihi non desipere,)
 Vestibus istis exutis, ratem ventis ferendam
 Relinque; at manibus natans quaere reditum
 Ad terram Phaeacum, vbi tibi fatale est effugere.
 Accipe autem hanc vittam, et sub pectore extendas
 Immortalem: haud tibi timendum ne quid patiaris ant' percas.
 At postquam manibus contigeris litus,
 Rursus exuens proiice in nigrum pontum,
 Longe a continente, ipse autem seorsum te auertas.“
 Sic vtique locuta dea vittam dedit:
 Ipsa vero rursus pontum ingressa est fluctuantem,
 Mergo assimilata: niger vero ipsam fluctus obtexit.
 Ceterum deliberauit patiens nobilis Vlyses,

355 Ὀχθήσας δ' ἄρ' εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

Ἦ μοι ἐγὼ, μή τις μοι ὑφαίνῃσιν δόλον αὐτε

Ἀθανάτων, ὅτε με σχεδὴς ἀποβῆναι ἀνώγει.

Ἀλλὰ μάλ' οὐπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκὰς ὀφθαλμοῖσιν
Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμεν, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.

360 Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἀρίστον·

Ὅφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήρῃ,

Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·

Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι σχεδὴν δία κῦμα τινάξῃ,

Νήεσσι· ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.

365 Ἔως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Ὀρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Δεινόν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.

Ὡς δ' ἄνεμος Ζαῆς ἦτων θημῶνα τινάξει
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ' τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·

370 Ὡς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἀμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὥς ἵππον ἐλαύνων·

Εἴματα δ' ἐξάπέδυνε, τὰ οἱ πόρε δία Καλυψῶ.

Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοισι τάνυσεν·

Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἀλλ' ἀπέπεσε, χεῖρε πετάσας,

375 Νηχέμεναι μετὰ ὧς. Ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,

Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·

Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,

Εἰδόνειν ἀνδρώποισι Διοτρεφέεσσι μιγείης·

Ἄλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσεσθαι κακότητος.

380 Ὡς ἄρα φωνήσας ἱμασεν καλλιτρίχας ἵππους·

Ἰκετο δ' εἰς Αἰγᾶς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔαδιν.

Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἄλλ' ἐνόησεν·

Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,

Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·

385 Ὀρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,

Ἔως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείῃ

Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.

Ἐνθα δὴ νύκτας, δύο δ' ἡματα κύματι πηγῶν

Πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτιόσσει ὕλεθρον.

390 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,

Καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἥδὲ γαλήνη

Ἐπλετο νηνεμίῃ· ὃ δ' ἄρα σχεδὸν εἶσινε γαῖαν,

Ὅθι μάλ' ἀπ' αἰθέρος βίονος παῖδεσσι φανήῃ

395 Πατρός, ὅς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,

Διὸς

Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum :

„Heu mihi, ne quis mihi struat dolum alium.

Immortalium, quando me a rate discedere iubet.

Sed omnino nondum parebo; quoniam procul oculis

Terram ego vidi, ubi mihi dixit effugium esse.

Sed omnino sic faciam, videtur vero mihi esse optimum

Quamdiu quidem ligna in compagibus cohaeserint,

Tamdiu hic manebo et sustinebo dolores patiens:

At postquam mihi rateis fluctus discusserit,

Natabo; quandoquidem nihil adest prospectu melius.“

Dum ille haec cogitabat in mente et in animo,

Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terrae quassator,

Horrendumque, gravemque, excelsum; impulit autem ipsum.

Vt vero cum ventus vehementer spirans palcarum acervum dissipat

Aridarum, quas quidem dispergat alias alio;

Sic ipsius tabulata longa dispersit: verum Vlysses

In unum lignum concendebat, celerem ut equum impellens:

Vestes vero exuit, quas ei praebebat nobilissima Calypso;

Statimque vittam sub pectus extendit

Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,

Natare paratus; vidit vero potens rex Neptunus,

Quassansque caput ad suum locutus est animum:

„Sic nunc mala plurima passus erra per mare,

Donec hominibus Iouis alumnis interis:

Sed neque sic te spero parui pensurum malum.“

Sic utique locutus impulit pulchros iubis equos;

Peruenitque ad Aegaeas, ubi ei inclytæ aedes sunt,

Ceterum Pallas, filia Iovis, aliud cogitavit:

Aliorum quidem ventorum obsiruxit vias;

Quiescere iussit, et consopitos esse omnes:

Incitavit autem velocem Boream, fluctusque praefregit,

Donec ipse Phaeacibus remigii studiosis inisceretur

Inclytus Vlysses, mortem et fatum elapsus.

Hic duas noctes, duosque dies in fluctu vasto

Errabat: saepe vero ei cor praesagebat mortem.

Sed quando iam tertiam diem comas pulchra complevit aurora

Et tum deinde ventus quidem quieuit, atque serenitas

Erat tranquilla; ipse vero deinde prope conspexit terram,

Acute admodum prospiciens magno a fluctu levatus.

Vt autem cum grata vita filiis appareat

Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,

† Διὸν τῆκόμενος, στυγερὸς δὲ οἱ ἔχραε δαίμων, ^{ἥρην}
 Ἀσπάσιον δ' ἄρα τόνγε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·

Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπασιὸν εἶδατο γαῖα καὶ ὕλη·

Νῆχε δ', ἐπειγόμενος ποδὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·

400 Ἀλλ' ὅτε τόδδον ἀπῆν, ὄδδον τε γέγωνε βοήδας,

Καὶ δὴ θοῦπον ἄκουσε πρὶτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.

Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα, ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο

Δεινὸν ἐρευνγόμενον· ἔλλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνη·

Οὐ γὰρ ἔδαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιώγαί,

405 Ἀλλ' ἄνται προβλήτες ἔδαν, σπιλάδες τε πάγοι τε·

Καὶ τότε Ὀδυσῆος λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,

Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

ὦ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι

Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτελέσσα,

410 Ἐκβάσις οὐπη φαίνειθ' ἁλὸς πολιόιο δῦραζε·

Ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα

Βέβρυχεν ῥόδιον, λιβὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ·

Ἀγχίβαδῆς δὲ θάλασσα, καὶ οὐπὼς ἐστὶ πόδεσσι

Στήμεναι ἀμφοτέροσσι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·

415 Μήπως με ἐκβαλίνοντα βάλλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ

Κῦμα μέγ' ἀρπάξαν, μελέῃ δέ μοι ἔσβεται ὀρμή·

Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω

Ἡϊόνας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης·

Δεῖδω, μὴ μ' ἑξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα

420 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα·

Ἢ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισβεύῃ μέγα δαίμων

Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·

Οἶδα γάρ, ὥς μοι ὁδῶδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.

Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

425 Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτῇ·

Ἐνθα κ' ἀπὸ ῥινούς δρύφδῃ, σὺν δ' ὄστέ' ἀράχθῃ,

Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσβύμενος λάβε πέτρης,

Τῆς ἔχετο στενάχων, εἰως μέγα κῦμα παρήλθεν.

430 Καὶ τὸ μὲν ὥς ὑπάλυξε· παλιρρόδιον δέ μιν αὖτις

Πλήξεν ἐπεσβύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἐμβαλε πόντος.

Ὡς δ' ὅτε πούλυποδος, θαλάμης ἐξελκόμενοι,

Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λαῖγγες ἔχονται·

Ὡς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν

435 Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.

Ἐνθα κε δὴ δύστηνος ὑπέρμορον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,

+ Diu contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;
Grate vero hunc dii a morbo liberarint;
Sic Vlyssi grate apparuit terra et filius.
Natabat vero, nitens pedibus continentem ut conscenderet:
Sed cum tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,
Tum vero sonitum audiuit ad scopulos maris;
Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
Horrendum eructans; obducta vero erant omnia maris adspergine:
Non enim erant portus navium capaces, neque secessus;
Sed littora proiecta erant, scopuli que, saxaque.
Et tunc Vlyssi soluta sunt genua et carum cor;
Ingemiscens vero dixit ad suum magnum animum:
„Heu mihi; postquam terram insperatam dedit videre ἀσπόμενος, ὅπως ἐλθὼν
Iupiter, et iam has undas fulcatas penetravi; ἡ δὲ μοῖρα προσέειπε, ἀσπόμενος ἀσπόμενος
Egressus nusquam apparet ex mari cano foras:
Extra enim saxa acuta, circumquae fluctus
Fremunt impetuosis, levisque eminet petra;
Prope autem profundum mare: et nullo modo licet pedibus
Consistere ambobus, et effugere malum:
Ne fortasse me egredientem iacet lapidosam ad petram
Fluctus magnus abripiens; vanus vero mihi erit conatus.
Sin adhuc ulterius praetermatabo, sicubi inueniam
Littoraeque obligna, Portusque maris;
Vereor, ne me rursus abripiens procella
Pontum in piscosum ferat, graviter gementem;
Aut etiam mihi et cetum immittat magnum deus
Ex mari, quanta multa nutrit inclita Amphitrite:
Non enim, quod mihi insensus est, inclitus Neptunus.“
Dum ille haec deliberabat in mente et in animo,
Interea utique ipsum magnus aestus tulit ad asperum litus.
Ibi cutisque lacerata simulque ossa confracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset dea caesia oculis Minerva:
Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
Cui adhaerebat ingemiscens: donec ingens fluctus praeteriiisset,
Et hunc quidem sic effugit: refluus autem fluctus ipsum rursus
Perculsit irruens, longeque ipsum iniiecit ponto.
Sicut vero cum Polypodis, e cubili extracti,
Acetabulis multi calceoli adhaerescunt:
Sic huius ad saxa fortibus a manibus
Cutis lacerata erat; ipsum vero ingens fluctus obtexit.
Ibi iam infelix praeter fatum periisset Vlysses,

- Εἰ μὴ ἐπιπροβύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Κύματος ἑξαναδύς, τὰτ' ἐρεύχεται ἥπειρόνδε,
 Νῆχε περέξ, ἐς γαῖαν ὀρώμενος, εἴ που ἐφεύροι.
 440 Ἕϊόνας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
 Ἰῆε νέων, τῇ δὴ οἱ εἶδατο χῶρος ἀριστός,
 Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐγὼ δὲ προρέοντα, καὶ εὖξάτο ὃν κατὰ θυμόν.
 445 Κλυδί, ἄναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω,
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπᾶς.
 Αἰδοῖός μιν τ' ἐσθὶ καὶ ἀθανάτοισι θεαῖσιν,
 Ἀνδρῶν ὅστις ἱκνῆται ἀλώμενος, ὥς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σόν τε ῥόον, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας.
 450 Ἄλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὐχόμαι εἶναι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐὼν ῥόον, ἔσχε δὲ
 κύμα.
 Πρόσθε δέ οἱ κοίτησε γαλήνην, τὸν δ' ἐδάωσεν.
 Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν,
 Χεῖράς τε σιβαράς· ἀλλ' γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 455 Ὦιδεε δὲ χροά πάντα· θάλασσα δὲ κῆκε πολλή.
 Ἄν στόμα τε ῥινάς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος καὶ ἀναυδος
 Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματός δέ μιν αἰνὸς
 ἵκανεν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρδη,
 Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῖο.
 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήντα μεδίηκεν.
 Ἀψ δ' ἔφερεν μέγα κύμα κατὰ ῥόον. αἶψα δ' ἄρ' Ἰνώ
 Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεῖς
 Σχοίνω ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζεῖδαρον ἄρουραν.
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
 465 ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω! τί νύ μοι μήκιθτα γένηται!
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
 Μῆ μ' ἄμυδις ἐτίβῃ τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
 Ἐξ ὀλιγηπελῆος δαμάσῃ κεκασπῆῶτα θυμόν.
 Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἥῳδι πρό.
 470 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτῶν ἀναβᾶς καὶ δάσκιον ὕλῃν,
 Θάμνοισι ἐν πυκινόδοσι καταδραθῶ, εἴ με μεθείη
 Ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 Δεῖδω, μὴ θήρεσδιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσάτο κέρδιον εἶναι.
 475 Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλῃν· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὔρεν.

Nisi prudentiam indidisset caesia oculis Minerva:
 Ex fluctu is ubi emerfit, qua propellitur ad littus,
 Praeternatabat in terram spectans, sicubi inueniret
 Littoraque obliqua, portusque maris.
 Sed quando iam fluvii ad ostia pulchre fluentis
 Pervenisset natans; ibi demum ei visus est locus optimus,
 Planus absque petris, et receptus inerat a vento;
 Agnouit autem profluentem, et supplicauit suo in animo:
 „Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
 Fugiens ex ponto Neptuni minas,
 Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis, (nunc
 Ex hominibus quicumque venerit errans, quemadmodum ego
 At tuum fluentum, tuaque genua accedo, plurima passus.
 Sed miserere, rex; supplicem enim tibi *me* esse profiteor.“
 Sic ait: ille vero continuo sedauit suum fluentum, continu-
 itque fluctum;
 Et ante eum fecit tranquillitatem ipsamque seruauit
 Ad fluvii ostia: ille vero deinde vtrumque genu flexit,
 Manusque fortes; mari enim afflictus erat carum cor,
 Tumebat vero corpore toto, mare autem manabat copiosum
 Per osque, naresque ille vero absque anhelitu et voce
 Iacebat viribus defectus: defatigatio nempe eum vehemens
 occupabat.
 Sed quando iam respiravit et in mente animus collectus est;
 Tum vero vittam a se soluit deae,
 Et ipsam fluvium in saluginosum immisit; (vero Iao
 Retro autem *illam* ferebat ingens fluctus per fluentum; statim
 Suscepit manibus caris; ille vero ex fluuio secedens
 Iunico recubuit, osculatusque est alnam terram:
 Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnū animū:
 „Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
 Si quidem in fluuio grauem *per* noctem extubauero,
 Timeo, ne me simul frigus malum et fertilis ros,
 Prae imbecillitate, conficiat afflictiū animo:
 Aura nempe ex fluuio frigida spirat matutino tempore.
 Si vero ad cliuam conscendens et umbrosam syluam,
 Arbutis in densis dormiero, si me fineret
 Frigus et lassitudo, iucundus autem mihi somnus obreperet:
 Vereor, ne feris captura et praeda fiam.“
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse:
 Perrexit nempe ire in syluam; hanc autem prope aquam inuenit

Ἐν περιφαινομένῳ· τοιοῦτος δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνουτ',

Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαίης.

Τοὺς μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάξει μένος ὑγρὸν ἀέντων,

Οὐδέ ποτ' Ἥλιος φαέδων ἀκτῖσιν ἐβαλλεν,

480 Οὐτ' ὄμβρος περάσσκε διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνοὶ

Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδῖς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεύς

Δύσετ'· ἄφαρ δ' εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν

Εὐρεΐαν· φύλλων γάρ ἔην χύσις ἥλιθα πολλή,

Ὅσδον τ' ἦδ' ὀφρὺς ἦδ' ὀφρὺς ἀνδρας ἔρυσθαι

485 Ὀρη χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι.

Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·

Ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.

Ὡς δ' ὅτε τις θαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ, ὡς

Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,

490 Σπέρμα πυρὸς σάωζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὖρι·

Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη

Ἰκνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα

Δυσκονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

S V M

L I B R I

Phaeacum regis Alcinoi filiam, Nausicaam, per quietem jubet. Minerva vestimenta lavatum ferre ad litus insulae, in quo Ulysses procubuerat (1 — 47.) Id facile permittente patre, ac vehiculum praebente, mane illuc pervehitur, tum opere facto ludum exercet cum ancillis (48 — 109). Eo strepitu excitatus Ulysses supplex implorat virginis miseri-

In conspicuo loco; duo autem deinde subiit arbuta,
 Ex vno loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleae.
 Haec quidem neque ventorum perflat vis humidum spirantium,
 Neque vnquam sol lucens radiis percutiebat,
 Neque imber penetrabat penitus; sic sane densa
 Inuicem creuerunt alterum alteri intertextum; quae Vlysses
 Subiit; statimque cubile congescit manibus oaris
 Latum: foliorum enim erat copia assatim ingens,
 Quantum utique duos, vel tres viros tegeret
 Tempestate hyberna, etiamsi vel admodum saeuiret.
 Illam quidem videns gaudius est patiens nobilis Vlysses:
 In medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.
 Quemadmodum autem cum aliquis torrem cinere absconderit
 Agro in extremo, cui non adsunt vicini alii, nigro,
 Semen ignis seruans, ut ne qua aliunde incendat;
 Sic Vlysses foliis se obtexit: huic autem Minerva
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum is cessare faceret citissime
 A difficili labore, caras palpebras obtegens.

M A R I U M

S E X T I.

cordiam (110 — 185), ab eaque statim in tutelam receptus,
 lavacro, veste ac cibo recreatur (186 — 250): mox, dili-
 genter admonitus, cum ancillis sequitur currum redeuntis,
 et occidente sole venit ad lucum Minervae, qui ante urbem
 est, ubi familiare sibi numen solita veneratione, precatur.
 (251 — 331).

Ὅ ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ΄.

Ὀδυσσεύς ἄφιξις

- 1 **Ω**ς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἰππῶ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Βῆ δ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
 5 Ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
 Οἱ σφεας δινέσκοντο, βίηφι, δὲ φέρτεροι ἦσαν.
 Ἐνθεν ἀναστῆσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής,
 Εἶδεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφειτῶν·
 Ἀμφὶ δὲ τείχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
 10 Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσδατ' ἀρούρας.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμείς Ἀιδόσδε βεβήκει·
 Ἀλκίνοος δὲ τότε ἦρχε, θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς.
 Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
 15 Βῆ δ' ἔμην ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κούρῃ
 Κοιμᾷτ', ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πὰρ δὲ δὺ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἀπο κάλλος ἔχουσαι,
 Σταδμοῖιν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί·
 20 Ἡ δ' ἀνέμου ὥς πνοιὴ ἐπέδυστο δέμνια κούρης·
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
 Ἡ οἱ ὀμηλική μὲν ἦν, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
 Τῇ μιν ξεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 25 Ναυσικάα, τί νύ σ' ὥδε μεθήμενα γείνατο μήτηρ;
 Εἶματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα·
 Σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἔστιν, ἵνα χρή καλὰ μὲν αὐτῇν
 ἔννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγωνται.

Ἐκ

O D Y S S E A E VI.

e i s P a t a x a s.

Sic illic dormiebat quidem patiens nobilis Vlyſſes,
 Somno et labore oppreſſus: verum Minerva
 Ibat ad Phaeacum virorum populumque urbemque;
 Qui antea quidem habitabant in ſpaciola Hyperes,
 Prope Cyclopa, viros ſuperbientes,
 Qui ipſos infeſtabant; viribus autem potiores erant.
 Inde excitos illos deduxit Nauſithouſ deo ſimilis,
 Collocavitque in Scheria, procul ab hominibus ingenioſis;
 Circum vero murum duxit urbi, aedificavit domos,
 Et templa fecit deorum, et diviſit agros.
 Sed hic quidem iamiam fato domitus, ad inferos deſcenderat:
 Alcinoſ vero tunc imperabat, a diis conſilia doctus.
 Huius quidem iuit ad domum dea caecia oculos Minerva,
 Reditum Vlyſſi magnanimo moliens:
 Perrexit autem ire ad thalamum fabrefactum in quo puella
 Cubabat, immortalibus oris habitu et forma ſimilis,
 Nauſicaa, filia magnanimi Alcinoi;
 Iuxta autem duae ancillae, a Gratiis pulchritudinem habentes,
 A poſtibus vtrinque, fores vero admodum erant ſplendidae,
 Illa vero venti veluti ſtatus acceſſit ad cubilia puellae:
 Stetitque ſupra caput, et ipſam ſermone allocuta eſt,
 Aſſimilata filiae celebris in re nautica Dymantis,
 Quae ei aequalis quidem erat, grataque animo;
 Huic ſe ipſam cum aſſimilaſſet, allocuta eſt caecia oculos Minerva:
 „Nauſicaa, quid te ſic negligentem peperit mater?
 Veſtes etenim tibi iacent neglectae, pulchrae;
 Tibi vero nuptiae inſtant, ubi oportet pulchras quidem teipſam
 Induere, aliaeque illis praebere, qui te ducant,

Ftenim

Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνδρώπους ἀναβαίνει

30 Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατήρ καὶ πότνια μήτηρ.

Ἄλλ' ἵομεν πλυνέουσai ἅμ' ἡοὶ φαινομένηφιν·

Καὶ τοι ἐγὼ σὺν ἑριδος ἅμ' ἔφομαι ὄφρα τάχιστα

Ἐντύνεαι· ἐπεὶ οὗτοι ἐτι δὴν παρδένος ἔσσεαι.

Ἦδ' ἡ γάρ σε μνῶνται ἀριστόηες κατὰ δῆμον

35 Πάντων Φαίηκων, ὅδι τοῖς γένος ἔστι καὶ αὐτῇ.

Ἄλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶδι πρό,

Ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσιν

Ζεῦστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα διγαλόμεντα.

Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἢ ἐπύδεσθιν

40 Ἐρχεσθαι· πολλὸν γάρ ἄπο πλυνοὶ εἶσι πόληος.

Ἡ μὲν ἄρ' ὧς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη

Οὐλυμπόνδ', ὅδι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ

Ἐμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι πινάσεται, οὔτε πόντ' ὄμβρῳ

Δεύεται, οὔτε χιῶν ἐπιπίλνεται· ἀλλὰ μάλ' αἰθρῇ +

45 Πέπταται ἀνέφελος, λευκῇ δ' ἐπιδέδρομεν αἶγλῃ·

Τῷ ἐνὶ τέρονται μάκαρες θεοὶ ἡματα πάντα.

Ἐνδ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διαπέφραδε κούρη,

Αὐτίκα δ' Ἡὼς ἦλθεν εὐδρόνος, ἥ μιν

ἔγειρεν.

Ναυδικάαν ἔνπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεδαίμασ' ὄνειρον.

50 Βῆ δ' ἵμεναι κατὰ δῶμαθ', ἐν' ἀγγεῖλεις τοκεῦσιν,

Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ καχῆσατο δ' ἔνδον ἑόντας.

Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρη ἦτορ, ὧν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν,

Ἠλέκατα στρωφάσ' ἀλιπρόφυρα· τῷ δὲ δύραζε

Ἐρχομένῳ εὐμβλήτο μετὰ κλειτοῦς βασιλῆας

55 Ἐς βούλῃν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.

Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στάδα φίλον πατέρα προσέειπεν·

Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσσεις ἀπήνην

Τῇσλῃν, εὐκνήλον, ἵνα κλυτὰ ἔμματα ἄγωμαι

Ἐς ποταμὸν πλυνέουσai, τὰ μοι ῥεφυκωμένα κείται;

60 Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε, μετὰ πρῶτοισιν ἑόντα.

Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροὶ εἶματ' ἔχοντα.

Πέντε δέ τοι φίλοι υἱες ἐνὶ μεγάροισι γεγάσιν,

Οἱ δὲ ὅπουόντες, τρεῖς δ' ἤϊεος θαλέδοντες·

Οἱ δ' αἰεὶ ἐδέλουσι νεόπλυτα εἶματ' ἔχοντες.

65 Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐαῖ φρενὶ πάντα μέμλεν.

Ὡς ἔφατ'· αἶδετο γὰρ θαλερόν γάμον ἐξονομήναι

Πατρὶ φίλῳ· ὃ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μῦθον·

Οὔτε τοι ἡμιόνων φρονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.

Ἐρχεῖν.

Etenim ex his fama apud homines oritur
 Bona; gaudent vero pater et veneranda mater.
 Quin famus loturae simul ac aurora illuxerit,
 Et ego adiutrix vna comitabor; ut celerrime
 Expediaris, quoniam non amplius diu virgo eris.
 Iamiam enim te ambiunt optimi in populo
 Omnium Phaeacum; ubi tibi genus et ipsi,
 Verum age, hortare patrem inclytum sub auroram
 Mulos et currum apparare, qui vehat
 Cingulaque, et peplos, et pallia mirabilia.
 Quippe tibi sic ipsi multo honestius est, quam pedibus
 Ire; multum enim absunt labra ab urbe."

Sic quidem locuta abiit caesia oculos Minerva
 Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper
 Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbro
 Rigatur, neque nix ingruit; sed omnino serenitas
 Panditur innubis; candidusque ambit splendor:
 In quo delectantur beati dii diebus omnibus.
 Eo abiit Pallas, postquam consilium contulerat puellae,
 Statim vero aurora aduenit pulchro sedens in folio, quae ipsam
 excitabat (somniaum.

Nausicaam pulchro peplo; continuo autem ea admirata est
 Perrexit vero ire per aedes, ut annuntiaret parentibus,
 Patri caro et matri; deprehendit autem eos intus existentes.
 Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,
 Pensa versans marina purpura tincta: in ipsum autem foras
 Eredientem incidit ad inclytos reges

Ad consilium, quo ipsum vocabant Phaeaces eximii.
 Haec autem valde prope adflans carum patrem allocuta est:

"Pater care, nonne iam mihi apparaveris currum
 Excelsum, agilem rotis, ut pulchras vestes feram
 Ad flumen lotura, quae mihi sorditate iacent?
 Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti
 Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.
 Quinque autem tibi cari filii in aedibus sunt.
 Quorum duo in matrimonio, tres autem caelibes florentes:
 Hi semper volunt, recens lotis vestibus induti,
 Ad choream ire; haec autem meae menti omnia curae sunt."

Sic dixit: verebatur enim floridas nuptias nominare
 Patri caro; ille vero omnia intelligebat, et respondit sermone
 „Nequaquam tibi mulos inuideo, filia, neque quicquam aliud.

Abi

Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσδουσιν ἀπήνην
70 Ἰψηλήν, εὐκυκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν.

Ὡς εἰκὼν, δμῶεσδιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίδοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχον ἡμιονεῖην
Ὀπλεον, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, Ζευξάων δ' ὑπ' ἀπήνην·
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρειν ἐσθῆτα φαινήν,
75 Καὶ τὴν μὲν κατέδθηκεν εὐξέστω ἐπ' ἀπήνην.

Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
Παντοίην, ἐν δ' ὕψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἄσκαῶ ἐν αἰγελῷ — κούρη δ' ἐπεβήσεται ἀπήνης —
Δῶκεν δὲ χρυσὴν ἐν ληκύθῳ ὕγρον ἔλαιον,
80 Εἰς ὧς χυτλώσασαίτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.

Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἥλια σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχή δ' ἦν ἡμιόνοισιν·
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτήν,
Οὐκ οἶην· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.

85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥύον περικαλλέ' ἴκοντο,
Ἐνδ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἐνδ' αἶγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.

Καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
90 Τρώγειν ἄγρωσθιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἴματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλιν ὕδωρ·
Στεῖβον δ' ἐν βόδροισι, δοῶς ἔριδα προφέρουσαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πλυνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἐξείης πέτασαν παρὰ θιν' ἁλός, ἥχι μάλιστα
95 Λαίγῳ⁴³³ ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θαλάσσοι.

Αἱ δὲ λοεσδόμεναι καὶ χρισδόμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Λείποντον ἐπειδ' εἶλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο·
Εἴματα δ' ἡελίοιο μένον τερσῆμεναι αὐγῇ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμῶαί τε καὶ αὐτή,
100 Σφαίρῃ ταῖτ' ἄρ' ἐπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἦρχετο μολπῆς.

Οἷη δ' Ἀρτεμὶς εἶδοι κατ' οὖρεος ἰοχέαιρα,
Ἡ κατὰ Τηῦγετον περιμήκετον ἦ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισιν·

105 Τῇ δὲ δ' ἅμα Νύμφαι, ποῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀγροῖνομοι παίζουσι· γέγηδε δὲ τε φρένα Λητώ·
Παδάων δ' ὑπερ ἦγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτῃ πέλεται, καλαὶ δὲ τε πᾶσαι·
Ὡς ἦν ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.

Abi; ceterum tibi famuli apparebunt currum
 Altum, agilem rotis, contabulatione instructum.^{part. inf. plur. m. dant. multaque complent}
 Sic locutus, seruis praecepit; illi vero paruerunt.
 Illi quidem foras currum agilem rotis a mulis tractum
 Instruebant multosque submiserunt, iunxeruntque sub curru;
 Virgo autem e thalamo ferebat vestes pulchras;
 Et eas quidem deposuit bene polito in curru;
 Mater vero in cista collocabat animo gratum cibum,
 Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit
 Vtre in caprino: (puella vero conscendit currum:)
 Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
 Vt ungeretur cum famulis mulieribus,
 Illa vero accepit flagellum et habenas pulchras,
 Flagellavitque ut inirent cursum; strepitus autem erat mulorum.
 Illi vero incessanter contendebant ferebantque vestes et ipsum
 Non solam; una cum illa scilicet et ancillae ibant aliae.
 Illae vero cum iam fluvii ad alueum perpulchrum peruenissent,
 Vbi labra erant perennia, multaque aqua
 Pulchra profluebat, etiam admodum sordidata ad purgandum;
 Ibi illae mulos quidem soluerunt a curru,
 Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticolum,
 Vt ederent gramen dulce: ipsae vero a curru
 Vestes manibus sumserunt, et inferebant in nigram aquam:
 Constipabant autem in scrobibus celeriter certamen proferentes.
 At postquam lauassentque, purgassentque sordes omnes,
 Ordine explicuerunt ad litus maris, vbi potissimum
 Lapillos ad litus abluibat mare.
 Ipsae porro lotae, et vinctae pingui oleo,
 Prandium deinde sumserunt ad ripas fluvii:
 Vestes autem solis manebant dum sicarentur splendore,
 Ceterum postquam cibo saturatae sunt ancillaeque, et ipsa;
 Pila ipsae deinde ludebant: capitis redimiculis depositis:
 Illis vero Nausicaa pulchra ulnas exordiebatur cantus.
 Qualis autem Diana incedit per montem sagittis gaudens,
 Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
 Oblectans se apris, et velocibus ceruis;
 Simul autem cum illa Nymphae, filiae Iouis Aegiochi
 Agrestes ludunt; gaudet vero mente Latona:
 Omnes autem ipsa capite supereminet, atque fronte;
 Facileque conspicua est, pulchrae vero et omnes:
 Sic illa inter ancillas excelebat virgo indomita.

110 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἴματα καλά·

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροίτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιο.

115 Σφαίραν ἔπειτ' ἔβριψε μετ' ἀμφιπόλον βασιλεια·

Ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, βαθεῖν δ' ἔμβαλε δῖνῃ·
Αἰ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσαν. — ὁ δ' ἔγρετο διὸς Ὀδυσσεύς·
Ἐξόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ὡ μοι, ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαίαν ἱκάνω;

120 Ἥ ῥ' οἷγ' ὑβρίζται τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,

Ἥ ἐ φιλόξεينوι, καὶ σῶιν νόος ἐστὶ θεουδής; +
Ὡστε με κουράων ἀμφήλυθε δῆλος αὐτῇ,
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πῖσα ποιήεντα.

125 Ἥ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ δχεδὸν αὐδηνέντων;

Ἄλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἡδὲ ἴδωμαι.
Ὡς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύβετο διὸς Ὀδυσσεύς·
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρδον κλάσε χειρὶ παχείῃ
φύλλων, ὥς ῥύσαιο περὶ χροῖ μῆδεα φωτός.

130 Ἡ δ' ἔμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλλὰ πιπιδῶς,

Ὅστ' εἶδ' ὕμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δὲ οἱ ὄσσε +
δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουδὶ μετέρχεται ἢ ὕπεδῶν,
Ἥ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δὲ ἐ γαστήρ,
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·

135 Ὡς Ὀδυσσεὺς κούρησιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλεν

Μίξεσθαι, γυμνὸς περ ἐών· χρειῶ γὰρ ἔκανεν.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένας ἄλμῃ·
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἡϊόνας προύχούσας·
Οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη

140 Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων.

Στῇ δ' ἄντα ὀχομένη· ὁ δὲ μερμηρίξεν Ὀδυσσεύς,
Ἥ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἥ αὐτῶς ἐπέεσδιν ἀποσταδὰ μελιχίοισιν
λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἴματα δοῖη.

145 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσβατο κέρδιον εἶναι,

λίσσεσθαι ἐπέεσδιν ἀποσταδὰ μελιχίοισιν,
Μὴ οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μελιχίον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·

Γοννοῦμαι σε, ἄνασσα· θεὸς νύ τις ἢ βροτὸς ἐσσι.

150 Εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Ἀρτέμιδι

Sed quum iam erat domum reditura,
 Iunctis mulis, plicatisque vestibus pulchris;
 Tunc rursus aliud cogitavit dea caesia oculis Minerva,
 Vt Vlysses excitaretur, videretque pulchram oculos puellam.
 Quae ipsum ad Phaeacum virorum urbem duceret,
 Pilam deinde iecit versus ancillam regina;
 Ab ancilla quidem aberravit profundum autem incidit in vorticem
 Illas vero alte clamarunt, experrectus est nobilis Vlysses
 Sedensque cogitabat in mente et in animo:
 „Heu mihi, quorum demum hominum in terram deveni?
 Anne hi iniurii et agrestes, neque iusti?
 An hospitales, et ipsis est mens deorum reverens?
 Vt me puellarum circumvenit femineus clamor
 Nympharum, quae habitant montium summos vertices,
 Et fontes fluviorum, et palustria loca herbosa
 An iam alicubi homines sum prope vocales?
 Quin age, ego ipse experiar atque videbo.“
 Sic locutus arbutis egrediebatur nobilis Vlysses:
 Ex densa autem sylva ramum fregit manu crassa,
 Foliosum, ut tegeret circa corpus pudenda viri.
 Perrexit autem ire, veluti leo montanus; viribus confusus,
 Qui incedit complus et ventos passus; intusque ei oculi
 Ardent: ceterum is boues inuadit, aut oves,
 Aut agrestiores cernas; iubet nempe eum venter,
 Pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire;
 Ita Vlysses puellis pulchris comas erat
 Congressurus, nudus licet esset; necessitas enim urgebat,
 Horribilis autem ipsis apparuit, deturpatus saefugine:
 Diffugerunt autem huc atque illuc per ripas prominentes:
 Sola autem Alcinoi filia mansit; ei enim Minerva
 Audaciam in mente indidit, et metum exemit e membris,
 Stetit vero contra expectans; deliberabat autem Vlysses,
 An supplicaret genibus prehensis pulchrae oculos puellae;
 An ut erat, verbis eminus stans blandis
 Precaretur, si ostenderet urbem, et vestes daret.
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse,
 Precari verbis eminus stantem blandis,
 Ne ei genus prehendenti irasceretur inerte puella.
 Protinus blandum et solertem dixit sermonem:
 „Supplex te oro, o regina; deane aliqua, an mortalis es?
 Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum coelum incolunt,

Ἀρτέμιδι σε ἔγωγε, Διὸς κούρη μέγαλοιο,
Εἰδὸς τε μέγεθός τε φυὴν τ' ἀγχιότα ἐτόκω.
Εἰ δέ τις ἐβόη βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
Τρισμάκαρες μὲν δοίγε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,

- 155 Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφι βίβη θυμὸς
Ἀλλ' ἐὺφροσύνησιν λαίνεται ἔνεκα σεῖο,
Λευσοδόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰδοιχνεύσαν.
Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάριτατος ἔεχον ἄλλων,
"Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίδας οἰκόνδ' ἀγάγηται.

- 160 Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰδορόσωντα.
Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
Φοῖνικος νέον ἔργος ἀνερχόμενον ἐνόησα —
Ἦλθον γὰρ καὶ κείσε, πολὺς δέ μοι ἔδπετο
λαὸς

- 165 Τὴν ὁδόν, ἣ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι —
Ὡς δ' αὐτως καὶ κείνο ἴδων, ἐτεθήπεα θυμῷ θυγῶ
Δῆν· ἐπεὶ οὐπω τοῖον ἀγγέλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
Ὡς σε, γύναι, ἀγάμαί πε τέθηπά τε, δεῖδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἀφασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.

- 170 Χειρὸς ἐεικοστώ φύγον ἤματι οἶνοπα πόντον·
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κύμα φόρει, κραιπναὶ τε θύελλαι,
Νήσου ἀπ' Ὀλυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
"Ὅφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ οἶω
Παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν

- 175 Ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρευ σέ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔς πρῶτην ἰκόμεν· τῶν δ' ἄλλων οὐτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.

"Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἰ τί που εἴλυμα σπειρῶν ἔχεις ἐνθάδ' ἰούσα.

- 180 Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς·
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὁπάσειαν·
Ἔσθλην· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἄρειον·
Ἦ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχῃτον·
Ἄνθρωπος ἦδ' ἐγὼ· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,

- 185 Χάρματα δ' εὐμένετρε· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λυκώλενος ἀντίον ἤϊδα·
Ἐεῖν· ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ

ἔοικας —

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
Ἔσθλοῖς ἦδ' ἐκακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστω·

Dianae te ego, Iouis filiae magni,
 Formaue, staturaue, ~~orisque habitu~~, quam proxime assimilo:
 Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,
 Ter beati quidem tibi pater et veneranda mater,
 Ter beati et fratres; valde nimirum ipsorum animus
 Semper laetitia perfunditur, tui gratia,
 Videntibus tale germen choream te ingredientem.
 Ille vero rursus animo felicissimus praeter ceteros,
 Quicumque te sponsaliis praeponderans, dorum duxerit.
 Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
 Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet adspicientem,
 In Delo equidem aliquando tale, Apollinis iuxta aram,
 Palmae recens germen succrescens vidi:
 (Profectus enim eram et illuc, multas autem me sequebatur
 populus

In ea profectione, quae demum erat mihi malum damnum futura.)
 Utque similiter et illud conspiciens, obstupui animo
 Diu, quando quidem nunquam tale succreuit lignum e terra;
 Ita te mulier, admiror, obstupear, et vereor admodum
 Genua prehendere: grauis autem me dolor occupat.
 Heri vigesimo effugi die nigrum ponturo;
 Eousque vero me perpetuo fluctus ferebat, et celeres procellae
 Insula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit deus,
 Vt adhuc foras et hic patiar malum; non enim puto
 Cessaturos; sed adhuc multa dii efficient prius.
 Verum, regina, miserere, te enim mala multa passus
 Primam accessi; ceterorum autem neminem noui
 Hominum, qui hanc urbem et terram incolunt. (gendum.
 Urbem vero mihi ostende, daque pannum ad me circumcine
 Si quod fortasse inuolucrum pannorum haberes huc profecta
 Tibi vero dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscas;
 Maritumque et familiam, et concordiam praebeant
 Bonam: non enim hoc quicquam praestantius et melius,
 Quam cum concordēs consiliis, rem familiarē administrent
 Vir atque coniux; multi dolores malevolis,
 Gaudia autem beneuolis; maxime vero sentiunt et ipsi.
 Hunc autem rursus Nausicaa vlnas candida contra allocuta est:
 „Hospes, quando quidem neque ignauo, nec stulto viro simi-
 lis es,
 Iupiter autem ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus,
 Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:

190 Καί ποῦ, σοι τάγ' ἔδωκε, δὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης —
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαίαν ἱκάνεις,

Οὐτ' οὖν ἐδῶγτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου,

ἢ ὅν ἐπεοῖχ' ἱκέτην καλαπείριον ἀγτιάσαντα.

"Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἔρέω δέ τοι σὺννομα λαῶν.

195 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν

Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,

Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.

"Ἢ ῥα, καὶ ἀμφίπολοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσεν

Στήτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόδε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;

200 Ἢ μή ποῦ τίνα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;

Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερός βροτός, οὐδὲ γένηται,

"Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαίαν ἵκηται,

Δηϊοτήτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.

Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύδῳ ἐνὶ πόντῳ,

205 Ἐδχατοί, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίδγεται ἄλλος.

'Ἄλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,

Τὸν νῦν χρὴ κομέεω· πρὸς γὰρ Διὸς εἰδὶν ἅπαντες

ΰεινοί τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλγῇ τε φίλῃ τε·

'Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ΰείνω βρωῶσιν τε πόσιν τε·

210 Λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·

Καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὥς ἐκέλευσεν

Ναυσικλᾶα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·

Πάρ δ' ἄρα οἱ φάρύς τε χιτῶνά τε εἴματ' ἔθηκαν·

215 Δῶκαν δὲ χρυδέη ἐν ληκύδῳ ὕγρον ἔλαιον,

"Ἠνώγον δ' ἄρα μιν λούσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν.

Δὴ ῥα τότε ἀμφίπολοισι μετηύδα διὸς Ὀδυσσεύς·

'Ἀμφίπολοι, στήθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὅφρ' ἐγὼ αὐτὸς

"Ἄλμην ὥμοισιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ

220 Χρίσομαι· ἥ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.

"Ἀντήν δ' οὐκ ἂν ἐγῶγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ

Γυμνοῦσθαι, κούρησιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθῶν.

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροά νίζετο διὸς Ὀδυσσεύς

225 Ἄλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὥμους·

Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἄλὸς χροὸν ἀτρυγέτοιο.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσδατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,

'Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσδαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς·

Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,

230 Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσοινα· κάδ' δὲ κάρητος

Et nimirum tibi isthaec dedit, te autem oportet pati omnino,
 Nunc vero, quum ad nostram et urbem et terram venis,
 Neque vestium indigebis, neque cuiusquam alius rei,
 Quarum decet supplicem miserum compotem factum esse.
 Urbem autem tibi ostendam, et dicam nomen populorum.
 Phaeaces hanc urbem, et terram habitant:
 Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi;
 Ex quo vtrique Phaeacum pendet et imperium, et potentia."

Dixit sane, et ancillis comas pulchra imperavit:

„Sistite mihi gradum, ancillae: quo fugitis, virum conspicias?

An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum?

Non est ille vir viuus homo, neque nascetur,

Qui Phaeacum in terram veniat,

Hostilia inferens; valde enim cari ii immortalibus.

Habituamus autem seorsum vndoso in mari

Extremi, neque quisquam nobiscum mortalium commercium

Sed hic aliquis infelix errans huc venit, (habet alius,

Quem nunc oportet curare: a Ioue enim sunt omnes

Hospitesque et egeni: donum autem etiam exiguum et gratum est.

Verum date, ancillae, hospiti cibumque et potum;

Et lauate in fluuio, ubi receptus est a vento."

Sic dixit: illae vero steterunt, et se invicem hortatae sunt:

Vlysses autem collocarunt sub umbraculo, quemadmodum iusserat

Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;

Eique pallium, et tunicam, vestes, apposuerunt:

Dederunt porro ei aurea in ampulla liquidum oleum,

Iusseruntque dein ipsum lauari se in fluuii fluento.

Ac tum ancillas allocutus est nobilis Vlysses:

„Ancillae, state ita eminus, dum ego ipse

Salsuginem ab humeris abluam, circumque oleo

Vngam me; iam enim diu a corpore abest vinctio.

Coram vero haud ego lauero; vereor enim

Nudari: inter puellas comas pulchras versans."

Sic dixit: illae vero secesserunt, narraruntque puellae.

At ex flumine a corpore lavabat nobilis Vlysses

Salsuginem, qui ei terga et latus obtexit humeros:

E capite etiam e luebat maris sordes indomiti.

Ceterum postquam omnem lauasset se, et oleo vnxisset,

Vestisque induisset, quas ei praebuerat virgo indomita;

Illum quidem Minerua reddidit, ex Ioue nata,

Maioremque adpectu, et crassiorē: a capite vero

Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει ὁμοίαις.

Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνῆρ

Ἰδρις, δν Ἥφαιστος δέδωκε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δέ ἔργα τελείει.

235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.

Ἐξετ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,

Κάλει καὶ χάρισι στίλβων. θηεῖτο δὲ κούρη.

Ἀή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐπλοκάμοισι μετηύδα.

Κλυτέ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὅφρα τι εἶπω.

240 Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν,

Φαίηκεσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμύθεται ἀντιθέοισιν.

Πρόσθεν μὲν γὰρ δὴ μοι αἰεκέλιος δέατ' εἶναι,

Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοῖς οὐρανὸν ἑρῦν ἔχουσιν.

Αἱ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη,

245 Ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μέμνεν!

Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξεῖνῳ βρώσιν τε πόσιν τε.

Ὡς ἔφαθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίδοντο.

Πάρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῇ ἔδεσαν βρώσιν τε πόσιν τε.

Ἥτοι ὁ πῖνε καὶ ἦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

250 Ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.

Αὐτὰρ Ναυδικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν.

Εἶματ' ἄρα πτύξαθα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,

Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἄν δ' ἔβη αὐτή.

Ὡτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

255 Ὅρθεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἵμεν, ὅφρα σε πέμψω

Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημι

Πάντων Φαίηκων εἰδησέμεν ὅσοι ἄριστοι.

Ἀλλὰ μάλ' ὥδ' ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν.

Ὅφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἵομεν καὶ ἔργ' ἀνδρώπων,

260 Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἁμαξάν

Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.

Αὐτὰρ ἔπην πόλιος ἐπιβείομεν — ἦν πέρι πύργος

Ῥηηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόλης,

Λεπτὴ δ' εἰσίδυμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιελίσσεται.

265 Εἰρύεται· πᾶσιν γὰρ ἐπίσιόν· ἐστὶν ἐκάστω.

Ἐνθα δέ τε ὅφ' ἀγορή, καλὸν Ποσειδῆιον ἀμφί,

Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσ' ἀραρυῖα.

Ἐνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσιν,

Πείσματα καὶ σπείρα, καὶ ἀποξένουσιν ἑρετμά.

270 Οὐ γὰρ Φαίηκεσσι μέλει βιός, οὐδὲ φαρέτρη,

Ἀλλ' ἰστὰ καὶ ἑρετμά νεῶν καὶ νῆες εἶδαι,

Ἥδιν

Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
 Quemadmodum autem cum quis auxum circumfundat argento vir
 Solens, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva
 Artem omnifariam; pulchra vero is opera perficit:
 Sic huic affudit gratiam capitique et humeris.
 Considebat is deinde, seorsum profectus, ad littus maris,
 Pulchritudine et gratia resplendens: admirabatur autem puella:
 Ac tunc ancillas comis pulchras allocuta est:
 „Audite me, ancillae, candidae ulnas, ut aliquid dicam;
 Non omnibus inuitis diis, qui caelum tenent,
 Ad Phaeacas hic vir pervenit diis similes
 Antea quidem mihi indecorus videbatur esse.
 Nunc vero diis similis est, qui caelum latum habitant,
 Vtinam mihi talis maritus vocatus esset
 Hic habitans, et ipsi placeret hic manere.
 Verum date, ancillae, hospiti cibumque, potumque.“
 Sic dixit; illae vero huic diligenter auscultaerunt et paruerunt;
 Vlyssique apposuerunt cibumque, potumque.
 Ac bibebat quidem et edebat patiens nobilis Vlysses
 Rapaciter; diu enim cibum non gustauerat,
 Ceterum Nausicaa candida vlnas aliud cogitavit;
 Vestes utique plicatas posuit pulchrum in currum,
 Iunxit vero mulos fortibus ungulis, conscenditque ipsa:
 Adhortata autem est Vlysses, verbumque dixit, et compellauit:
 „Surge nunc, hospes, ad urbem iturus, ut te deducam
 Patris mei ad domum prudentis; ubi te puto
 Omnium Phaeacum visurum esse quotquot optimi.
 Sed omnino sic facito, (videris autem mihi non desipere,)
 Donec quidem per agros iuerimus et opera hominum,
 Tandiu cum ancillis, post mulos et currum,
 Celeriter venito; ego autem viam monstrabo:
 At postquam ad urbem conscenderimus, circa quam murus
 Altus, pulcher vero portus ex utraque parte urbis,
 Arcus autem introitus; naves vero per viam utrinque agitatae
 Subductae sunt, omnibus enim statio est unicuique.
 Ibi porro et ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum,
 Vectitius lapidibus excisis exstructum
 Ibi vero navium armamenta nigrarum curant,
 Rudentes, et spiras: et poliant remos.
 Non enim Phaeacibus curae est arcus, neque pharetra,
 Sed mali, et remi navium, et naues aequales,

- Ἱδὶν ἀγαλλόμενοι πολλὴν περόωσι θάλασσαν —
 Τῶν ἀλεεῖνω φῆμιν ἀδευκέα, μήτις ὀπίσσω +
 Μωμεύρ — μάλα δ' εἶδιν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον —
 275 Καὶ νῦν τις ὧδ' εἶπρε κακώτερος ἀντιβολήσας·
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπεται καλὸς τε μέγας τε
 Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρε; πόσις νῦν τοι ἐσέεται αὐτῇ.
 Ἦ τινά που πλαγχθέντα κομίσσαστο ἥς ἀπὸ νηὸς
 Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὐτινες ἐγγύθεν εἶδιν·
 280 Ἦ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
 Οὐράνοθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἡματα πάντα.
 Βέλτερον, εἰ κ' αὐτὴ περ ἐποικομένη πόσιν εὔρεν
 Ἄλλοθεν· ἥ γὰρ τοῦδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοῖ μιν μνῶνται πολέες τι καὶ ἐσθλοί.
 285 Ὡς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνειδέα ταῦτα γένοιτο.
 Καὶ δ' ἄλλη νεμεσῶ, ἥτις τοιαυτὰ γε ῥέζοι,
 Ἦτ' αἰέκητι φίλων πατρός καὶ μητρός ἐόντων
 Ἀνδράσι μίσσηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθειν. +
 Ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα τάχιστα
 290 Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρός ἐμοῖο.
 Δῆεις ἀγλαὸν ἄλδος Ἀθήνης, ἀγχι κελεύθου,
 Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνῃ νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
 Ἔνθα δὲ πατρός ἐμοῦ τέμενος· τεθαλυῖα τ' ἄλωή, +
 Τόσδον ἀπὸ πτόλιος, ὅσδον τε γέγωνε βοήσας·
 295 Ἔνθα καθεζόμενος μέναι χρόνον, εἰσδόνεν ἡμεῖς
 Ἀστυδε ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἥδ' ἐρέεσθαι
 Δώματα πατρός ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 300 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἄν παῖς ἡγήσαιο
 Νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι εἰκότα τοῖσι τέτυκται
 Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 Ἦρωσ. ἀλλ' ὅπότ' ἂν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
 Ὡκα μάλα ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὅφρ' ἂν ἱκηαι
 305 Μητέρ' ἐμήν· ἥ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχαρῇ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 Ἠλάκατα στρωφῶς ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη· ὁμῶαί δέ οἱ εἶατ' ὀπισθεν.
 Ἔνθα δὲ πατρός ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ. +
 Τῷ ὅγε οἶνοπόταζαι ἐφήμενος, ἀθάνατος ὧς.
 310 Τὸν παραμειψάμενος, μητρός ποτὶ γούνασι χεῖρας
 Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἡμᾶρ ἴδῃαι
 Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.

Quibus laeti traiciunt spumofum mare.
 Horum euito famam amaram; ne quis a tergo
 Carpat: valde enim sunt insolentes apud vulgus.
 Et fortasse quis sic dicat vilior obuiam factus;
 Quisnam vero ille qui Nauficaam sequitur pulcherque magnusque,
 Hospes? ubi illum nacta est? maritus utique erit ipsi.
 Aut aliquem forte vagatum excepit sua a,navi,
 Virorum longinquorum; nam nulli prope sunt.
 Aut aliquis supplicanti multum exoptatus deus advenit.
 E caelo delapsus; habebit vero ipsum dies omnes.
 Rectius, si ipsa etiam adiens maritum invenit
 Aliunde: certe enim hos quidem spernit in 'populo
 Phaeaces, qui ipsam ambiunt multique et nobiles.
 Sic dicent; mihi vero probra haec essent:
 Etenim alii succensuerim, quaecunque talia utique fecerit,
 Quae scilicet, inuitis caris patre et matre viventibus,
 Viris misceatur, priusquam palam nuptiae advenerint,
 Hospes, tu vero ita meum obserua sermonem, ut celerrime
 Deductione et reditu potiaris a patre meo.
 Inuenimus pulchrum lucum, Palladis, prope viam,
 Ex populis; fons autem effluit, circa vero pratum:
 Ibi autem patris mei et praedium, et florentes horti,
 Tantum ab urbe, quantum utique auditur clamans:
 Ibi desidens mane aliquamdiu, donec nos
 Ad urbem accefferimus, et peruenerimus ad aedes patris.
 At postquam nos putaueris ad aedes peruenisse;
 Tum vero Phaeacum eas ad urbem, atque require
 Aedes patris mei magnanimi Alcinoi
 Facile autem conspicuae sunt, et vel puer duceret
 Infans, neque enim omnino similes illis sunt
 Aedes Phaeacum, qualis domus Alcinoi
 Herois; sed postquam te aedes oculuerint et aula,
 Celeriter valde ex regia ulterius perge, donec perueneris
 Ad matrem meam; illa autem sedet ad focum in ignis splendore,
 Pensum versans purpureum, mirabile visu,
 Columnae acclinata; ancillae vero seclent pone illam,
 Ibi autem patris mei solium adiacet ei,
 Quo ille vinum potat infidens, immortalis cen,
 Hoc praeterito matris ad genua manus
 Extende nostrae, ut reditus diem videas
 Gaudens, cito; etiamsi valde procul hinc sis.

- (Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃς ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρή τοι ἔπειτα, φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
 315 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.)
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
 Ἡμιόνους· αἱ δ' ὤκα λίπον πῆχταμοῖο ῥέεθρα·
 Αἱ δ' εὖ μὲν τρώων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
 Ἡ δὲ μάλ' ἠγνόχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίαιτο πεζοί,
 320 Ἀμφίπολοι τ' Ὀδυσσεύς τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθην.
 Δύσετό δ' ἥελιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἱκοντο
 Ἴρὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρᾱτο Διὸς κούρη μέγαλοιο·
 Κλυδί μοι, Αἰγίοχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυγάνη!
 325 Νῦν δὴ περ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὐ ποτ' ἄκουσας
 Ραιόμενον, ὅτε μ' ἔρραϊε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἔλθεῖν ἥδ' ἐλεεινόν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
 Αὐτῷ δ' οὐπω φαίνεται ἐναντίη· αἶδετο γάρ ῥα
 330 Πατροκαδύγνητον· ὃ δ' ἐπιζαφελῶς μενταίνειν
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαίαν ἱκέσθαι.

S V M

L I B R I

Postquam Nauficaa domum redierat, Ulyssi occurrit Minerva, in speciem puellae mutata, illumque nebula cinctum in urbem et ad aedes Alcinoi ducens diligenter admonet (1 — 77). Sic solus ingreditur regiam, splendidissime ornata; ubi primores Phaeacum congregatos videt circa Areten reginam, cui primum supplicat, atque Alcinoum, qui eum hospitio accipit, dona quoque promittit et navem, qua pro-

Si tibi illa utique bene voluerit in animo,
 Spes tibi deinde amicosque visurum te, et peruenturum
 Domum ad pulchre aedificatam, et tuam in patriam terram."
 Sic utique locuta, flagellavit flagello splendido
 Mulos; hi vero celeriter reliquerunt fluvii fluentia:
 Illi autem bene quidem currebant et pulchre alternabant pedes.
 Illa autem sedulo auxigabatur; ita ut simul sequerentur pedites
 Ancillaeque, Vlyssesque; arte vero impingebat flagellum.
 Occidebat autem sol, illi inclytum ad locum peruenerunt
 Sacrum Palladis, ubi proinde confedit nobilis Vlysses.
 Statim deinde supplicabat is Iouis filiae magni;
 „Audi me, Aegiochi Iouis filia indomita.
 Nunc tandem saltem me exaudi, quoniam antea nunquam ex-
 lactatum, quando me iactabat inclytus Neptunus. (audiuisti
 Da, me ad Phaeacas gratum venire, atque miserabilem."
 Sic dixit supplicans; cum autem audiuit Pallas Minerua:
 Ipsi vero nondum apparebat palam; verebatur enim
 Patrum; is autem vehementer irascebatur
 Nobili Vlyssi, antequam is suam ad terram veniret.

M A R I U M

S E P T I M I.

pediem in patriam deducatur (78 — 225). Percunctante post coenam Arete, cuius esset, et unde vestem haberet, (agnoverat enim ea), paucis refert, quae sibi acciderant ab Ogygia insula usque ad Scheriam naviganti (226 — 297.); bonumque animum habere iussus, suadente nocte, quieti concedit (298 — 347).

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Η΄.

Ὀδυσσεύς εἶσαδος

- 5 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἡράτο πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιονοῖν.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ οὐ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἔκτανεν,
 Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασιγνητοὶ δὲ μιν ἀμφὶς
 10 Ἰόταντ', ἀθανάτοισι ἐναλγῆκιοι· οἱ β' ὑπ' ἀπήρης
 Ἡμιόνους ἔλυσον, ἐσθλὰ τε ἔσφερον εἶσω.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐὼν ἦιε· δαΐε δὲ οἱ πῆρ
 Γρηῦς Ἀπειρατὴ, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἡγαγον ἀμφιέλισσαι·
 15 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὐνεκα πᾶσιν
 Φαιήκεσβιν ἀνάσσει, θεοῦ δ' ὥς δήμος ἄκουεν·
 Ἡ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 Ἡ οἱ πῆρ ἀνέκαιο, καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμει.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὥρτο πόλινδ' ἔμεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 20 Πολλὴν ἥερα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
 Μῆτις Φαιήκων μεγαδύμων ἀντιβολήσας
 Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἔξερέοιθ', ὅτις εἴη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννῆν,
 Ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 25 Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλλιν ἐχούσῃ·
 Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ὡ τέκος, οὐκ ἂν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
 Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνδρώποισιν ἀνάσσει;
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξείνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω,
 30 Τηλόθεν ἐξ ἀπῆς γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα
 Ἀνδρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με κελεύεις,

Δείξω·

O D Y S S E A E VII.

πρὸς Ἀλκίνοον.

Sic quidem ibi supplicabat patiens nobilis Vlysses ;
 Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
 Illa vero quando iam ad sui patris inclytas aedes peruenisset,
 Stetit in vestibulo : fratres vero ipsam undique
 Circumstabant, immortalibus similes ; qui utique a curru
 Mulos solverunt, vestemque portarunt intro.
 Ipsa vero ad thalamum suum ibat ; accendebat autem ei ignem
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex Epiro naues duxerunt utrinque remis actae :
 Alcinoos autem eam manus elegerunt, eo quod omnibus
 Phaeacibus imperabat et eum deum veluti populus audiebat :
 Quae enutritiuit Nausicaam vlnis pulchram in aedibus.
 Haec ei ignem accendebat, et intus coenam adornabat,
 Et tunc Vlysses surrexit ad urbem iturus ; at Minerva
 Multam caliginem circumfudit, bene cupiens Vlyssi,
 Nequis Phaeacum magnanimorum obuiam factus,
 Conuitiareturque verbis, et interrogaret, quisnam esset.
 Sed cum iam urbem ingressurus esset amabilem,
 Tum ei obviam facta est dea caesia oculis Minerva
 Virgini similis iuenculae, urnam gestanti ;
 Stetitque ante eum : interrogabat autem nobilis Vlysses :
 „O filia, nonne me ad domum viri deduxeris
 Alcinoi, qui inter hosce homines, imperat ?
 Etenim ego hospes multa passus huc venio,
 Procul e longinqua terra quare nullum novi
 Hominum qui hanc urbem et terram inhabitant.“
 Hunc autem contra allocuta est dea caesia oculis Minerva :
 „Equidem tibi, hospes pater, domum, quam me iubes,

Δείξω· ἐπεὶ μοι πατὴρ ἀμύμονος ἐγγυῶναι ναίει.

30 Ἄλλ' ἴδ'ι διγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·

Μηδὲ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.

Οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,

Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.

Νηυσὶ δοῇδιν τοίγε πεποιθότες ὤκειηδιν,

35 Λαῖτμα μέγ' ἐκπερφώδιν, ἐπεὶ σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων·

Τῶν νέες ὤκειαι, ὥσθ' ἐπτερὸν ἦν νόημα.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη

Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει θεοῖο.

Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυδικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν,

40 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστρ' διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη

Εἶα εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἦ ῥά οἱ ἀχλὺν

θεοπέδιον κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.

Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἶδας,

αὐτῶν δ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά,

45 Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγκλυτὰ δῶμαδ' ἵκοντο,

τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

οὗτος δὴ τοι, ξείνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις

Πεφραδέμεν· δῆεις δὲ Διοτρεφέας βασιλῆας, +

50 Δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κτε, μηδέ τι θυμῷ

Τάρβει· δαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων

Ἐργοῖσιν τελέθει, εἰ καὶ ποδὲν ἄλλοθεν ἔλθοι.

Δέσποιναν μὲν πρῶτα κηχήσεται ἐν μεγάροισιν·

Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων

55 Τῶν αὐτῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.

Ναυσίδοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,

Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος·

Ὅς ποδ' ὑπερδύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν·

60 Ἄλλ' ὃ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.

Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγένατο παῖδα

Ναυσίδοον μεγάλθυμον, ὅς ἐν Φαίηξιν ἀνασθεν·

Ναυσίδοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.

Τὸν μὲν, ἄκουρον ἐόντα, βάλ' ἀργυρότοξος

Ἀπόλλων

65 Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα

Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσας ἄκοιτιν,

καὶ μιν ἔτισ', ὥς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,

Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.

Ὡς

Monstrabo; quoniam mihi patrem eximium prope habitat;
 Sed eas tacite sic; ego vero viam monstrabo:
 Neque quēquam hominum respice, neque interroga.
 Non enim hospites hi crebro homines suscipiunt,
 Neque amanter excipientes amplectuntur, quicunque aliunde
 Nauibus velocibus hi freti celeribus, (venerit.
 Vndas ingentes tranant; quippe ipsis dedit Neptunus:
 Horum naues veloces, veluti penna, sive cogitatum."
 Sic sane locuta praeibat Pallas Minerva
 Celeriter: ille vero deinde post vestigia ibat deae.
 Hunc autem Phaeaces re nautica inclyti non aduerterunt
 Gradientem in urbe per ipsos: non enim Minerva
 Sinebat comas pulchra, potens dea; quae utique ei caliginem
 Diuinitus immissam offudit, bene cupiens in animo.
 Mirabatur autem Ulysses portus et naues aequales,
 Ipsorumque Heroum fora, et moenia longa,
 Sublimia, vallis munita, mirabile visu,
 Sed quando iam Regis ad inclytam domum pervenissent,
 Illice dein sermonis exordiebatur dea caesia oculos Minerva:
 „Haec sane tibi, hospes pater, domus, quam me iubes
 Monstrare; inuenies Iouis alumnos reges
 Conuiuium celebrantes: tu vero intro eas, neque quid animo
 Timeas: audax enim vir in omnibus potior
 Rebus existit; etiam sicunde aliunde venerit.
 Reginam quidem primo inuenies in aedibus;
 Arete vero nomen est inditum ei: ex parentibus autem
 Iisdem est, qui quidem genuerunt Alcinoū regem.
 Naustirhoum quidem primum Neptunus terrae quassator
 Genuit, et Periboea, mulierum forma pulcherrima,
 Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
 Qui olim superbia Gigantibus imperabat:
 Verum hic quidem perdidit populum scelestum, periit et ipse.
 Cum illa vero Neptunus missus est, et genuit filium
 Naustirhoum magnanimum, qui Phaeacibus imperabat:
 Naustirhous vero genuit Rhexenoreūque, Alcinoūque.
 Illum quidem prole mascula carentem interemit argenteum ar-
 cum gestans Apollo,
 Ducta recens vxore in regia, vnica sola filia relicta
 Arete; hanc vero Alcinoūs duxit uxorem,
 Et ipsam honorauit, ut nulla super terra honoratur alia,
 Quotquot nunc utique mulieres sub viris domum habent;

ὣς κείνη πέρι κῆρι τετίμηται τε καὶ ἐστὶν

70 Ἐκ τε φίλων παίδων, ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,
καὶ λαῶν, οἳ μιν ῥα θεὸν ὥς εἰδορόωντες,
Δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε στείχῃσ' ἀνὰ ἄστυ.
Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτῇ δεύεται ἐσθλοῦ.
οἴσιν τ' εὖ φρονέσῃ, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.

75 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρὴ τρι ἐπειτα, φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.

ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινὴν.

80 Ἰκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
Δύνε δ' Ἐρεχθίδος πυκινὸν δόμον. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δῶματ' ἱε κλυτά· πολλὰ δὲ οἱ κῆρ
Ὀρμαιν' ἰσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.

Ὡς τε γὰρ ἡλίου αἴγλη πέλεν ἥε δελήνης,

85 Δῶμα καδ' ὑπερεφῆς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.

Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηγέδατ' ἐνθα καὶ ἐνθα,

Ἐς, μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·

Χρῦσεται δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·

Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκῷ ἐδίασαν οὐδῶ,

90 Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσῇ δὲ κορώνῃ.

Χρῦσαιοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,

Οὓς Ἡφαίστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,

Δῶμα φυλασδόμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,

Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρωσ ἥματα πάντα.

95 Ἐν δὲ θρόνῳ, περὶ τοῖχον ἐρηγέδατ' ἐνθα καὶ ἐνθα,

Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι

Λεπτοὶ εὐννητοὶ βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.

Ἐνθα δὲ Φαίηκων ἡγήτορες ἐδριόωντο,

Πίνοντες καὶ ἐδόντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.

100 Χρῦσαιοι δ' ἄρα κοῦροι εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν

Ἔστασαν, αἰδομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,

Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσδιν.

Πεντήκοντα δὲ οἱ δμῶαὶ κατὰ δῶμα γυναικες,

Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μῆλοπα καρπόν,

105 Αἱ δ' ἰστὺς ὑφώσιν καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν,

Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·

Καιροσέων δ' ὀδονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.

Ὅσδον Φαίηκες πέρι πάντων ἱδρῖες ἀνδρῶν

Νῆα δοῖν ἐνὶ πόντι ἑλαυνέμεν, ὥς δὲ γυναῖκες

Adeo illa ex animo honoraturque, et est cordi,
 Et apud caros liberos, et apud ipsum Alcinoûm,
 Et ciues, qui ipsam sane, deam veluti, suspicientes,
 Excipiunt vocibus *faustis*, cum incedit per urbem.
 Neque enim omnino mente utique et ipsa eget bona,
 Quibus utique bene velit, et viris lites soluit,
 Si tibi illa quidem bene velit in animo,
 Spes tibi deinde amicosque visurum te, et perventurum
 Domum in excellam, et tuam in patriam terram."
 Sic utique locuta, abiit caesia oculis Minerua
 Pontum per infructuosum; reliquitque Scheriam amabilem:
 Venit autem ad Marathona, et latas vias habentes Athenas,
 Et ingressa est Erechthei bene munitam domum. At Vlysses
 Alcinoi ad domum ibat inclytam: multa vero ei cor
 Cogitabat stanti, priusquam ad aereum limen venisset:
 Instar enim solis splendor erat, aut lunae,
 Domum per excellam magnanimi Alcinoi.
 Aerei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,
 Ad intimum secessum a limine: circa autem corona ex cyano:
 Aureae vero fores firmam domum intus cladebant:
 Postes autem argentei in aereo stabant limine,
 Argenteum vero superliminare, aurea autem cornix,
 Aurei porro utrinque et argentei canes erant,
 Quos Vulcanus fecerat peritis praecordiis,
 Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi,
 Immortales existentes et senii expertes dies omnes.
 Intus vero folia circa parietem firmata erant hinc atque hinc
 Ad intimum secessum a limine usque: ibi pepli
 Tenuos bene neti insirati erant, opera mulierum.
 Hic autem Phaeacum primates sedebant,
 Bibentes et edentes; perpetuo enim *opulas* habebant,
 Aurei vero iuvenes bene struatas super aras
 Stabant, ardentes faces manibus tenentes,
 Illucentes nocte per domum conuiuiis.
 Quinquaginta porro ei ancillae per domum feminae:
 Aliae quidem molunt sub mola flauum frumentum;
 Aliae vero telas texunt et pensum versant
 Sedentes, qualia folia excelsae populi.
 Bene textis autem a linteis distillat humidum oleum.
 Tantum Phaeaces supra omnes periti sunt homines (*praestant*
 In celeri naue per pontum dirigenda: tantum etiam mulieres

- 110 Ἰδὼν τεχνῆσαι· περὶ γὰρ σφίσι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίδοσθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐδδλᾶς.
 Ἐκτόσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 Τετράγυος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
 115 Ὀγκυαὶ καὶ ῥοδιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι, *ῥοδιαὶ*
 Συκαὶ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
 Τάων οὐποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἀπολείπει
 Χείματος, οὐδὲ θέρους, ἐκτεήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίῃ πνέιουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δε πέσσει·
 120 Ὀγκυῇ ἐπ' ὄγκυῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σύκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 Ἐνθα δὲ οἱ πολύκαρπος ἁλῶν ἐβρίζωται·
 Τῆς ἑτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 Τέρσεται ἡελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
 125 Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφακές εἰδιν,
 Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἑτεραι δ' ὑποπερνάζουσιν.
 Ἐνθα τὲ κοσμηταὶ πρασίαι παρὰ νεῖατον ὄρχον *ῥοδιαὶ*
 Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι·
 Ἐν δὲ δῶα κῆρυαι, ἥ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
 130 Σκίδνεται, ἥ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἔησιν
 Πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
 Ἐνθα σιάς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐὼ θηήσατο θυμῷ,
 135 Καρταλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἰδῶ.
 Εὖρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
 Σπένδοντας δεπάεσθιν εὐσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
 Ὅμι πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησθαίαιτο κοῖτον.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 140 Πολλὴν ἥερ' ἔχων, ἣν οἱ περιέχευεν Ἀθήνη,
 Ὅφρ' ἔκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε δῆ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο δέσφοτος αἶψα.
 Οἱ δ' ἄνεφ' ἐγένοντο δόμον κάτα, φῶτα ἰδόντες·
 145 Θαύμαζον δ' ὀρώοντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς·
 Ἀρήτη, θυγάτηρ Ῥηξήνορος ἀντιδέοιο,
 Σόν τε πόδιν, δά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήδας,
 Τηύσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 Ζωέμεναι, καὶ παιδὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
 150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ', ὅ, τι δῆμος ἔδωκεν.

In tela texenda; supra modum enim illis dedit Pallas
 Operaque scire perpulchra, et ingenium bonum.
 Extra vero aulam ingens hortus prope ianuas
 Quatuor iugerum: circa autem septum ductum est utrinque.
 Ibi vero arbores proceræ crescebant virentes
 Pirus, et malus punica, et mali pulchrum fructum ferentes,
 Ficusque dulces, et oleæ virescentes.
 Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
 Hyeme, neque aestate, perennis; sed omnino semper
 Zephyrus spirans, alia quidem crescere facit, alia vero maturescere.
 Pirus post pirum senescit, malum post malum.
 Ac post vnam vna, ficusque post ficum.
 Ibi porro ei fructuosa vinea plantata est:
 Huius alterum quidem apricum solum lato in loco
 Siccatur sole; alias autem vindemiant
 Alias vero calcant; ante autem vineæ immaturæ sunt,
 Florem emittentes, alia vero submaturescunt.
 Ibi porro excultæ areolæ ad extremum ordinem
 Omnis generis confitæ sunt, perenne florentes:
 Insunt autem duo fontes, alter quidem per hortum totum
 Dispergitur, alter vero ex altera parte sub aulae limen fluit
 Ad domum excelsum, unde aquabantur ciues.
 Talia utique in Alcinoi domo deorum erant splendida dona.
 Ibi stans admirabatur patiens nobilis Vlysses.
 Ceterum postquam omnia suo admiratus esset animo,
 Celeriter super limen ingressus est domum intra.
 Inuenit autem Phaeacum ductores atque principes
 Libantes poculis speculatori Argicidæ;
 Cui ultimo libabant, quando cogitabant de lecto
 Verum iuit per domum patiens nobilis Vlysses,
 Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva,
 Donec pervenit ad Areten et Alcinoi regem.
 Circumiecit autem Aretæ genibus manus Vlysses.
 Et tum demum retro ab eo dissipatus est diuinitus offusus aer.
 Illi vero muti facti sunt per domum, virum conspicati;
 Admirabanturque intuentes: supplicabat autem Vlysses:
 „Arete, filia Rhexenoræ deo paræ,
 Ad tuum maritum, et ad tua genua venio, multa passus,
 Et ad hosce coniugas; quibus dii feliciter dent
 Vivere, et liberis transmittat unusquisque,
 Possessiones in aedibus, honoremque, quem populus dederit:

- Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἐκέσθαι
 Θᾶσδον· ἐπειδὴ δηδὰ φίλων ἄπο πύματα πάσχω.
 "Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
 Πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο βιωπῇ.
 155 'Οφῆ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένιος,
 "Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
 Καὶ μῦδοισι κίκαστο, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς·
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 'Αλκίνο', οὐ μὲν τοι τότε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικεν,
 160 Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἤσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·
 Οἶδε δὲ σὸν μῦθον ποιδέγμενοι ἰσχανόμενται.
 'Αλλ' ἄγε δὴ Ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦ λόφου
 Εἶδον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
 Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ περιπεραυνῶ·
 165 Σπείδομεν, ὅσθ' ἱκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
 Δόρπον δὲ Ξεῖνῳ ταμίῃ δότω ἔνδον ἐόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 "Ὡρσεν ἅπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἶδε φαιεινοῦ,
 170 Ἰλὸν ἀναστήσας ἀγᾶπηνορα Ἀσδοάμαντα,
 "Ὅς οἱ πλησίον ἴζε, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκεν.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λίσσητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ἑσθὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 175 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 Εἷδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
 Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 Ποντόνσε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθυ νεῖμον
 180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ περιπεραυνῶ
 Σπείδομεν, ὅσθ' ἱκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 "Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 Νώμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάζεσθιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἦδελε θυμός,
 185 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 "Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 'Ηῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλεόνας καλέσαντες,
 190 Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις Ξεινίδομεν, ἦδὲ θεοῖσιν
 'Ρέξομεν ἱερὰ καλὰ· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς

At mihi deductionem parate, in patriam ut perveniam
 Ocios quoniam diu *procul* ab amicis aerumnas patior.“
 Sic fatus, refedit ad focum in cineribus
 Iuxta ignem; alii vero omnes obmutuerunt silentio,
 Sero autem tandem interfatus est senex heros Echeus,
 Qui sane Phaeacum virorum maximus natu erat,
 Et eloquentia praestabat, priscaque et plurima doctus.
 Qui inter eos bene volens concionatus est et dixit:
 „Alcinoe, non sane tibi hoc honestius, neque conuenit,
 Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus:
 Hi vero tuum iussu expectantes continent se:
 Verum age iam hospitem in sede argenteis clavis distincta
 Colloca erectum: tu autem praeconibus impera
 Vinum infundere; ut et Ioui fulmine gaudenti
 Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur:
 Coenam vero hospiti proma det ex intus reconditis.“
 At postquam hoc audiisset sacra vis Alcinoi,
 Manu prehensum Vlyssē prudentem versutum,
 Erexit a foco, et in sedem collocavit splendidam
 Filio exfuscitato virtutis amante Laodamante,
 Qui ei proximus sedebat; maxime autem *ipse* eum diligebat
 Aquam vero ancilla gutturnio infudit ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem.
 Ad laundum, iuxtaque politam extendit mensam.
 Panem vero veneranda proma apposuit ferens,
 Fercula multa apponens, largiens de praesentibus.
 Ceterum bibebat et comedebat patiens nobilis Vlysses.
 Et tum praeconem allocuta est vis Alcinoi:
 „Pontonoe, cratere mixto vinum distribue
 Omnibus per domum; ut et Ioui fulmine gaudenti
 Libemus, qui cui utique supplices venerandos comitatur.“
 Sic ait, Pontonoe autem dulce vinum miscebat;
 Distribuitque omnibus; auspicatus poculis.
 Ceterum postquam libassentque bibissentque, quantum volebat
 Illis dein Alcinoe concionatus est et interfatus: (animus,
 „Audite, Phaeacum ductores atque principes,
 Ut dicam, quae me animus in pectoribus iubet.
 Nunc quidem epulati cubetis domum profecti:
 Mane vero senibus pluribus aduocatis,
 Hospitem in aedibus hospitio excipiemus, atque diis
 Faciemus sacra pulchra; deinde autem et de reductione

- Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ Ζεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκηται
 Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἔστιν·
- 195 Μῆδ' ἐτι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσιν,
 Πρὶν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Πείσεται, ὅσθα οἱ Αἶδα Κατακλώδεις τε βαρεῖαι
 Γεινομένῳ νῆσαντο λίνφ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
- 200 Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
 Αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 Ἡμῖν, εὐτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας·
 Δαίνυνται τε παρ' ἅμῃ καδήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μῦθος ἰὼν εὐμβλῆται ὁδίτης,
- 205 Οὐτι κατακρύπτουσιν· ἐπεὶ ὀφίσιον ἔγγυθεν εἰμέν,
 ὅσπερ Κύκλωπες τε καὶ ἄγρια φύλα Γιγάντων.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσὶν· οὐ γὰρ ἔγω γε
 Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοῖς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
- 310 Οὐδέμας, οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
 Οὕστινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀϊζὺν
 Ἀνδράπων, τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσώσασαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθήσασαίμην,
 Ὅσθα γε δὴ εὐμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
- 315 Ἄλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε, κηδόμενόν περ.
 Οὐ γὰρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 Ἐπλετο, ἦτ' ἐκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
 Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν· ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
- 320 Ἐσθόμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δὲ με πάντων
 Ληθάνει, ὅσθ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
 Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθαι ἅμ' ἡοῖ φαينوμένηφιν,
 Ὡς κε' με τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
 Καίπερ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
- 325 Κτῆσιν ἐμῇν, δμῳάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα.
 Ὡς ἔφαθ'· ὁ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦδ' ἐκέλευον,
 Περπέμεναι τὸν Ζεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπιόν θ', ὅτον ἦδελε θυμός,
 Οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάστος.
- 330 Αὐτὰρ ὁ ἐν μετάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Πὰρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς,
 Ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόςμεθ' ἑνία δαιτός.

Cogitabimus, ut hospes absque labore et molestia
 Deductione sub nostra suam in patriam terram perueniat,
 Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit;
 Neque quid interea mali et damni patiatur,
 Antequam ipse suam terram conscendat: ibi vero deinde
 Patietur quaecunque ei Fatum, Parcaeque graues,
 Nascenti neuerunt filo, quando ipsum peperit mater.
 Quod si quis immortalium utique de caelo venerit
 Aliud quippiam hoc deinceps dii moliantur.
 Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
 Nobis, quando facimus inclytas Hecatombas;
 Conuiuanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
 Si autem aliquis et solus profectus occurrerit viator,
 Nequaquam occultant; quoniam ipsos prope sumus,
 Quemadmodum Cyclopesque, et agrestes gentes Gigantum.
 Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses:
 „Alcinoe, aliud quid tibi curae sit in animo; non enim ego
 Immortalibus similis sum, qui caelum latum habitant,
 Neque torpore, neque oris habitu; sed mortalibus hominibus;
 Quoscumque vos nostis maxime subeuntes aerumnam
 Hominum; hisce in doloribus aequipararer.
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
 Quae sane omnia deorum voluntate pertuli.
 Verum me quidem coenare finite, dolentem licet:
 Non enim odioso ventre importunius aliud
 Est, qui iubet sui recordari necessitate,
 Etiam valde afflictum hominem, et in animo dolorem habentem.
 Sic et ego luctum quidem habeo in animo; hic vero omnino
 Comedere iubet, et bibere; et me omnium (semper
 Obluisci facit, quaecunque passus sum, et repleti iubet.
 Vos autem festinate, simul atque aurora illuxerit,
 Vt me infaustum meam deducatis in patriam,
 Quamuis multa passum: conspicatum me vel relinquit vita,
 Possessionem meam famulosque, et altam magnam domum.
 Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortantur
 Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.
 At postquam libassentque bibissentque quantum volebat animus,
 Illi quidem decubitori iuerunt domum unusquisque.
 At in aedibus relinquebatur nobilis Vlysses,
 Apud autem ipsum Areteque, et Alcinous deo par,
 Sedebant: famulae autem auferbant vasa conuiuii.

- Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 Ἐγὼ γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδοῦσα
 235 Καλά, τὰ ῥ' αὐτῇ τεύξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ζεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
 Οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον, βασιλεία, διηνεκέως ἀγορεύσαι
 Κῆδε', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
 Τοῦτο δέ τοι ἔρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς.
 Ὀγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλλ' κεῖται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολοέσβα Καλυψώ,
 Ναίει ἑυπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
 Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἦγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι ἤα θοὴν ἀργῇτι κεραυνῷ
 250 Ζεὺς ἔλασεν ἐκείσδε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιζον ἔσθλοι ἱταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, ἔρδην ἀγκὰς ἑλών νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασάν θεοί, ἔνθα Καλυψώ
 255 Ναίει ἑυπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβούσα,
 Ἐνδυκέως ἰφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
 Θήσειν ἄδανάτων καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσβιν ἔπειδε.
 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἴματα
 δ' αἰεὶ
 260 Δάκρυσι δεύεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἤλθεν,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
 Ζηνὸς ῥ' ἄγγελίης, ἥ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίστη πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκεν,
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἠδὲ καὶ ἄμβροτα εἴματα ἔσβεν·
 Οὐρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 Ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλεόν ἥματα ποντοπορεύων,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιοέεντα
 Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
 270 Δυσμόρῳ ἥ γὰρ ἔμελλον εἰ ξυγέσεσθαι οἷζυϊ
 Πολλῇ, τὴν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐροβίχων·
 Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε καλεύδα,

His vero Arete vlnas candida exordiebatur sermonis,
Agnovit enim pallium et tunicam, vestimenta videns,
Pulchra, quae scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus;
Et ipsum allocuta alata verba dixit:

„Hospes, hoc quidem te primum interrogabo ipsa,
Quis? unde es hominum? quis tibi haec vestimenta dedit?

An non dicis, per mare errantem te huc venisse?“

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses:

„Difficile, Regina, penitus enarrare

Aerumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii caelestes,

Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas et inquiris,

Ogygia quaedam insula procul in mari iacet,

Vbi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,

Habitat comas pulchra grauis dea: neque quisquam cum ipsa
Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.

Sed infelicem me inquilinum ei duxit deus

Solum; postquam mihi nauem velocem candenti fulmine

Iupiter percussam diffidit, medio in nigro mari;

Vbi alii quidem omnes periire boni locii:

At ego, carina vlnis compressa navis utrinque remis agitatae

Nouem diebus ferebar: decima autem me nocte nigra

Insulam ad Ogygiam adpulerunt dii; ubi Calypso

Habitat comas pulchra, grauis dea; me susceptum

Amico tractabatque, et alebat, et dicebat se

Facturam immortalē, et senii expertem diebus omnibus:

Sed meum nunquam animum in pectoribus flectebat.

Illic quidem septem annos manebant perpetuo vestimenta
autem semper

Lacrymis rigabam, quae mihi divina dedit Calypso:

Sed cum iam octavus mihi revolutus annus venisset

Et tum demum me iussit hortans redire,

Iouis ex iussu, siue etiam animus mutatus est ipse,

Misit vero me in rate multis vinculis apta: multa autem dedit,

Panem et vinum suave, et diuinas vestes induit;

Ventumque praemisit innocuumque, placidumque,

Septendecim quidem nauigabam dies per mare iter faciens,

Decima octava vero adparuerunt montes umbrosi

Terrae vestrae; laetatum vero est mihi carum cor,

Infelici: certe tamen eram adhuc conflictaturus aerumnis

Multis, quas mihi immisit Neptunus terrae quassator;

Qui mihi incitatis ventis impediuit iter,

*Ωρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· οὐδὲ τι κύμα
Εἶα ἐπὶ σχεδὴς ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.

275 Τὴν μὲν ἔπειτα θυελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε
Νηχόμενος τόδε λαΐμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
Ἑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἀνεμός τε καὶ ὕδωρ.

*Ενθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήδατο κύμ' ἐπὶ χέρσου,
Πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὼν καὶ ἀτερπεί χώρῃ·

280 *ΑΛΛ' ἀναχασσάμενος νῆχον κάλιν, ἔως ἐπῆλθον
Ἔς ποταμόν, τῇ δὲ μοι εἰδείατο χώρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.

*Εκ δ' ἐπεδον θυμηχερέων· ἐπὶ δ' ἀμβροσίῃ νύξ
Ἦλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε Διίπετέος ποταμοῖο

285 *Εκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραδον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἥφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.

*Ενθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
Εὐδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἧῶ καὶ μέσον ἡμάρ·
Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.

290 *Αμφιπόλους δ' ἐπὶ Δινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
Παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἦν εἰκὺία θεῶδιν.

Τὴν ἱκέτευσ'· ἥ δ' οὔτε νοήματος ἡμυροτεν ἐδδλυῖ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα.

*Ερξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

295 *Ἡ μοι οἶτον ἔδωκεν ἄλις ἥδ' αἰδοπα οἶνον,
Καὶ λουῖσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι, ἀχνύμενος περ, ἀληθεῖην κατέλεξα.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', ἦτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν

300 Παῖς ἐμή, οὐνεκά σ' οὔτε μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρῶτην ἱκέτευσας.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

*Ἦρως, μή μοι τοῦνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην·

*Ἡ μὲν γάρ με κέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεσθαι·

305 *ΑΛΛ' ἐγὼ οὐκ ἔδελον, δειδῶς, αἰδοχυνόμενός τε,
Μῆπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκῦδάδιτο ἰδόντι·

Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

Ξεῖν', οὐ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ

310 Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἰδῖμα πάντα.

Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλόνι!

Τοῖος ἐώην, οἷός ἐσσι, τὰ τε φρονέων, αἶτ' ἐγὼ περ,

Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,

Αὐδῇ

Commovitque mare immensum; neque ullo pacto *me* fluctus
 Sinebat in rate vehementer ingemiscentem, vehi
 Hanc quidem deinde procella disperfit: at ego
 Natans hoc pelagus emensus sum; donec me terrae
 Vestrae appulit ferens ventusque et aqua,
 Ibi me egredientem allisisset fluctus ad terram,
 Petras ad magnas iaciens, et inamabilem locum:
 Sed retrogressus nataui rursus, donec veni,
 Ad fluvium, ubi demum mihi visus est locus opportunissimus
 Laevis absque petris; et receptus inerat a vento.
 Excidi autem animum collecturus: diuina vero nox
 Advenit: ego autem seorsum ab a Ioue fluente fluvio
 Egressus in arbuftis dormiui: circumquaque vero folia
 Congessi: somnum autem deus immensum infudit.
 Ibi quidem in foliis, caro afflictus corde,
 Dormiebam tota nocte, usque ad auroram, et meridiem;
 Occidebatque sol, et me dulcis somnus dereliquit.
 Ancillas vero in littore tuae vidi filiae
 Ludentes: inter eas autem ipsa erat similis diis
 Et supplicani: illa vero neutiquam a mente aberrabat bona:
 Vt non sperares iuniorem obuiam factum
 Acturum: semper etenim iuniores *despiunt*.
 Quae mihi cibum dedit affatim, et generosum vinum,
 Et lauit in flumine, et mihi has vestes dedit.
 Haec tibi, tametsi afflictus, vere enarraui."
 Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque:
 „Hospes, certe quidem hoc recte non aduertit
 Filia mea, quod te neutiquam cum ancillis mulieribus
 Duxerit in nostram *domum*: tu nempe *illi* primae supplicasti.
 Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses:
 „Heros, ne mihi ideo eximiam reprehende puellam:
 Nam ipsa quidem me iussit cum ancillis sublequi;
 Sed ego nolui, timens reveritusque,
 Ne fortassis et tibi animus irasceretur conspicato:
 Susplicaces etenim sumus supra terram genus hominum."
 Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque:
 „Hospes, non mihi tale in praecordiis carum cor
 Temere ut irascatur: potiora autem honesta omnia.
 Vtinam enim, Iupiterque pater, et Minerva et Apollo,
 Talis, existens, qualis es eaque sentiens quae ego et ipse,
 Filiam meam habere velles, et meus gener vocari,

- Αἶθι μένων· οἶκον δέ, ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
 315 Εἰ κ' ἐθέλων γέ μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
 Φαίηκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο!
 Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὅφρ' εὖ εἰδῇς,
 Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνω
 Λέξεται· οἱ δ' ἑλίσσονται γαλήνην, ὅφρ' ἂν ἴκηαι
 320 Πατρίδα θῆν καὶ δῶμα, καὶ εἰ ποῦ τοι φίλον ἐστίν·
 Εἶπερ καὶ μάλα πολλὸν ἐκαστέρω ἔσθ'· Εὐβοίης·
 Τὴν περ τηλοτάτῳ φάσθ' ἔμμεναι, οἱ μιν ἴδοντο
 - Λαῶν ἡμετέρω, ὅτε τε Ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον, ἐπὶφόμενον Τιτυδὸν, Γαιήϊον υἱόν·
 325 Καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
 Ἥματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπῆλυσαν οἶκαδ' ὀπίσσω.
 Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσων ἄρισται
 Νῆες ἑμαὶ, καὶ κοῦροι ἀναρρήκτειν ὅλα πηδῶ.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τε ὀνόμαζεν·
 Ζεῦ πάτερ, αἶθ', ὅσα εἶπε, τελευτήσῃεν ἅπαντα,
 Ἀλκίνοος! τοῦ μὲν κεν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν
 Ἀσβεστόν κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κέκλετο δ' Ἀρήτη Λευκώλενος ἀμφικόλοισιν
 Δῖον ὑπ' αἰδοῦσθαι δέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἑμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδέμεναι οὐλας καδ' ὑπερθε ἑσάσθαι.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ στορέσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονιόουσαι,
 Ὀτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
 Ὅρσο κέων, ὧ ἔειπε· πεποιῆται δέ τοι εὐνή.
 Ὡς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν δαΐδατο κοιμηθῆναι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 345 Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰδοῦσθαι ἑριδούπῃ.
 Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχρὸν δόμου ὑψηλοῖο·
 Πάρ δὲ γυνὴ δέδοποινα λέχος κόρσυνε καὶ εὐνήν.

Hic manens; domum autem ego et bona darem,
 Si modo volens maneres; inuitum vero te nullus derinebit
 Phaeacum; ne hoc gratum Ioui patri sit.
 Deductionem vero in hoc ego constituam ut bene intelligas,
 Cras: in id temporis autem tu quidem dormitus somno
 Decumbes, illi vero remigabunt per tranquillum; donec perno-
 In patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit; (neris
 Etiam si valde multo longius absit, quam Euboea:
 Eam enim longissime aiunt abesse; qui eam viderunt
 Ex populo nostro; quando flauum Rhadamanthium
 Duxerunt, inuisurum Tityum, Terrae filium:
 Atque illi quidem illuc venerunt, et absque labore perfecerunt
 Die eodem; et deduxerunt domum retro. (iter
 Cognoscens vero et ipse in mente, quam optimae
 Naves meae et iuvenes in torquendo mari remis."
 Sic dixit; gaudens autem patiens nobilis Vlysses:
 Precatus vero deinde dixit, verbumque fecit et locutus est:
 „Iupiter pater, utinam quaecumque dixit, perficeret omnia,
 Alcinous: huius quidem per almam terram
 Immortalis gloria esset; ego autem in patriam venirem."
 Sic illi quidem talia inuicem colloquebantur.
 Inssit autem Arete candida vlnas ancillas
 Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra
 Purpurea iniicere, insternereque desuper tapetas,
 Chlaenasque imponere villosas, a superne induendum.
 Illae vero iuerunt ex aedibus, facem in manibus tenentes.
 Ceterum postquam stravissent densum lectum accelerantes,
 Hortabantur Vlysses adstantes verbis:
 „Surge decubiturus, o hospes: paratus vero est tibi lectus."
 Sic dixerunt: huic vero gratum visum est dormire.
 Sic ille quidem ibi dormiebat patiens nobilis Vlysses,
 Tornatis in lectis, sub porticu sonante,
 Alcinous vero decubit in penetrali domus excelsae:
 Iuxta vero vxor regina lectum ornauit et cubile.

S V M

L I B R I

Postero die in publico consilio consultat Alcinous de hospite domum deducendo, principesque populi et florem iuventutis ad epulas vocat illi praeendas. (1 — 45.) Statim juvenes, adornata naui in regiam Alcinoi conveniunt, quo et Demodocus accitur, canendi ad citharam peritus | (46 — 103). Pransi omnes conferunt se in forum ad gymnicos ludos faciendos, quibus Ulysses laceffit se immiscet et certamine disci vincit (104 — 255). Deinde saltatur a iuvenibus carmen, quod Demodocus cantat de amoribus Mar-

M A R I U M

O C T A V I.

tis et Veneris; etiam simplex genus saltationis additur (256 — 384). Jam parantur Ulyssi dona a principibus et Euryalo, qui eum antea dictis lacefferat; mox in Alcinoi aedibus calida lotus epulas adit. (385 — 469). In his Demodocus, de equo ligneo et Ilii excidio canens, heroi memoriam superioris fortunae et lacrimas movet; ex quo eum rogat Alcinoüs, ut, quis sit et quos casus perpeßus sit exponat (470 — 586).

Ὁ Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Θ.

Ὁδυσσεύως δούδατις

- 1 **Ἡ**μος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Ὄρνυτ' ἄρ' ἔξ· εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 Ἄν δ' ἄρα Διογενὴς ὦρτο πολίπορδος Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 5 Φαιήκων ἀγορήνδ'· ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
 Ἐλθόντες δὲ κάθιστον ἐπὶ ξεστοῖσι· λίθοισιν
 Πλησίον· ἥ δ' ἀνὰ ἄστυ μετώχετο Πάλλας Ἀθήνη,
 Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
 Νόστον Ὀδυσεῖ· μεγαλήτορι μητιόωσα·
 10 Καὶ ῥα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
 Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἦδὲ μέδοντες,
 εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὅφρα ξεινοῖο πύθῃσθε,
 Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἔκετο δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
 15 Ὃς εἰποῦσ', ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 Καρπαλίμως δ' ἐμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἔδραι
 Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρα θηήσαντο ἰδόντες
 Ὑῖὸν Λαέρταο δαΐφρονα, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Θεόπεσιν κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
 20 Καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
 Ὃς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
 Δεινὸς τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
 Πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἡγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 25 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἦδὲ μέδοντες,
 Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ξείνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλώμενος ἔκετ' ἐμὸν δῶ,

O D Y S S E A E VIII.

πρὸς Φαίαντα.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos Aurora,
 Surrexit ex lecto sacra vis Alcinoi.
 Surrexit porro nobilis urbium everfor Vlysses.
 Illis verò præibat sacra vis Alcinoi
 Phaeacum ad concionem, quae iphs apud naves constituta erat.
 Ingressi autem confidebant in politis lapidibus
 Prope inuicem: per urbem autem obibat Pallas Minerva,
 Assimilata praeconi prudentis Alcinoi,
 Reditum Vlyssi magnanimo meditans:
 Et sane, unicuique viro adstans dixit verbum:
 „Huc age, Phaeacum ductores et principes,
 Ad concionem ite, ut de hospite audiat,
 Qui recens Alcinoi prudentis venit domum,
 Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.“
 Sic locuta, incitavit robur et animum uniuscuiusque.
 Cito vero implebantur hominibus forumque, et sedilia,
 Congregatis, multi enim admirati sunt conspici
 Filium Laertis prudentem: ei vero Minerva
 Divinam affudit gratiam capitique, et humeris;
 Et ipsum proceriorem et crassorem reddidit adspectu,
 Ut Phaeacibus gratus omnibus fieret.
 Gravisque et venerabilis, et ut perficeret certamina
 Multa, quibus Phaeaces experientur Ulysssem.
 Ceterum postquam convenerant, congregatique erant,
 Illis dein Alcinoi concionatus est et interlocutus:
 „Audite, Phaeacum ductores, atque principes.
 Ut dicam, quae me animus in pectoribus iubet:
 Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum,

Ἦε πρὸς ἠοίων ἢ ἐσπερίων ἀνθρώπων·

30 Πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.

Ἡμεῖς δ', ὥς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἔκηται,

Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.

Ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαινην ἐρύσσομεν εἰς ἄλα διαν

35 Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα·

Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰδὼν ἄριστοι.

Δησάμενοι δ' εὐ πάντες ἐπὶ κληῖδιν ἔρετμά

Ἐκβητ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,

Ἡμέτερόνδ' ἑλθόντες· ἐγὼ δ' εὐ πᾶσι παρέξω.

40 Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

Σκηπτουχοὶ βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ

Ἐρχεσθ', ὅφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·

Μηδέ τις ἀρνεῖσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ᾠοιδόν,

Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ᾠοιδήν,

45 Τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεδεῖν.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' αὖμ' ἔποντο

Σκηπτουχοὶ· κήρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ᾠοιδόν.

Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα

Βήτην, ὥς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο.

50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἥδὲ θάλασσαν,

Νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἀλὸς βένθοσδε ἑρυσσαν·

Ἐν δ' ἰσθόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηϊ μέλαινῃ,

Ἡρτύναντο δ' ἔρετμά τροποῖς ἐν δερματινοῖσιν,

Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.

55 Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὤρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα

Βάν ῥ' ἔμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.

Πλήντο δ' ἄρ' αἰθουσάι τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν.

(Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.)

Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυσκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,

60 Ὅκτω δ' ἀργιόδοκτας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·

Τοὺς δέρον, ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δαῖτ'

ἐρατεινὴν.

Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ᾠοιδόν,

Τὸν περὶ Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τι·

Ὅφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἠδείαν ᾠοιδήν.

65 Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον

Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἑρείσας·

Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφῃ κρέμασεν φόρμιγγα λιγείαν,

Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέσθαι

Κήρυξ·

Sive ab Orientalibus, sive Occidentalibus hominibus;
 Deductionemque flagitat, et precatur ratam esse.
 Nos vero, ut antea quidem, maturemus deductionem.
 Neque enim quisquam alius, quicumque meam domum pervenerit,
 Hic lugens diu manet, propter deductionem.
 Sed age nauem nigram deducamus in mare vastum
 Recentem: iuvenes autem duo, et quinquaginta,
 Eligantur e populo, quicumque olim sunt optimi.
 Ligatis autem bene omnes ad transira remis
 Exite: ac deinde subitum apparate convivium,
 Ad nostram domum profecti; ego autem laute omnibus praebebo,
 Iuvenibus quidem haec praecipio: at ceteri
 Sceptrigeri reges meam ad domum pulchram
 Veniatis; ut hospitem in aedibus amice excipiamus,
 Neque quis recuset; advocate vero divinum cantorem
 Demodocum: huic etenim deus excellenter dedit cantilenam
 Iucundam, utcunque animus *ipsum* impellat ad canendum.
 Sic utique locutus praeivit; simul vero sequebantur
 Sceptrigeri: praeco autem adibat divinum cantorem.
 Iuvenes vero electi duo, et quinquaginta,
 Ierunt, ut praeceperat *Alcinous*, ad litus maris infructuosi.
 Porro postquam ad nauem pervenissent, atque mare,
 Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt.
 Imposueruntque malum, et vela navi nigrae;
 Aptaruntque remos vincula per coriacea,
 Omnia rite; velaque alba expanderunt;
 Alte vero in humidum ipsam steterunt: ceterum postea
 Perrexerunt ire *Alcinoui* prudentis ad magnam domum.
 Implebantur autem porticusque, et septa, et domus viris
 Congregatis: multi nempa erant iuvenes atque senes.
 Illis vero *Alcinous* duodecim oves mactavit,
 Octoque albos dentibus sues, duosque camuros boues:
 Quos excoriarunt, curaruntque, appararuntque convivium
 amoenum.
 Praeco autem prope venit ducens amabilem cantorem:
 Quem supra modum *Musa* dilexit, dedit vero bonumque malumque:
 Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum,
 Huic vero deinde *Pontoonus* posuit sedem argenteis clavis
 In medio convivarum, columnae longae affixam: (distinctam,
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam;
 Ipsi^{us} supra caput, et monuit manibus prendere

- Κήρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κᾶνεον, καλήν τε τράπεζαν,
 70 Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πικρὴν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητίος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἔκτανεν·
 75 Νεῖκος Ὀδυσσεύς καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλεύς,
 "Ὡς ποτε δηρίδαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖῃ,
 Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Χαῖρε νόω, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
 "Ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 80 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
 Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλινδετο πῆματος ἀρχὴ
 Τρωῶσι τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλᾶς.
 Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἀεῖδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ σπιβαρῆσιν,
 85 Κὰκ κεφαλῆς εἵρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
 Αἶδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
 "Ἦτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδός,
 Δάκρυ' ὀμωξάμενος, κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἑλέσκειν,
 Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείδασκε θεοῖσιν.
 90 Αὐτὰρ ὅτ' ἄψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι· ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν·
 "Ἄψ' Ὀδυσσεὺς κατὰ κράτα καλυψάμενος γοάσκειν.
 "Ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἷος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
 95 "Ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκούσεν.
 Αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηῦδα·
 Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 "Ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἔϊσης,
 Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήγορός ἐστι θαλεῖῃ·
 100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέδλων πειρηθῶμεν
 Πάντων· ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἶσι φίλοισιν,
 Οἴκαδε νοστήσας, ὅσδον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 Πύε τε παλαισμοδύνη τε καὶ ἄλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἤγγεβατο· τοὶ δ' αἶμ' ἔποντο.
 105 Κὰδ' δ' ἐκ πασάλοφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κήρυξ· ἤρχε δὲ τῶ αὐτὴν ὁδόν, ἥνπερ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θανυμανέοντες.
 Βάν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετο πούλυς ὄμιλος,

Praeco; iuxta autem apponebat canistrum, pulchramque mensam,
 Iuxta etiam poculum vini, ut biberet, quoties animus iuberet.
 Illi vero ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exornissent,
 Musa dein cantorem excitavit, ut caneret laudes virorum,
 Cantilenae, cuius tunc utique gloria ad caelum latum pervenit:
 Contentionem Ulyssis ac Pelidae Achillis,
 Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,
 Acris verbis! rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo, cum optimi Achiuorum contenderent.
 Sic enim ei vaticinans praedixerat Phoebus Apollo
 In Pythia divina, quando supergressus est lapideum limen
 Oraculum petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium
 Troianisque et Danaïs, Iouis magni per consilia.
 Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
 In caput traxit, obtexitque pulchram faciem:
 Reverebatur enim Phaeaces, sub superciliis lacrymas stillans.
 At quando desit canere divinus cantor,
 Lacrymis absterfis, a capite vestem domfit,
 Et poculo rotundo sumto, libavit diis:
 Verum quando rursus incipiebat, et hortabantur eum, ut caneret,
 Phaeacum optimates, (quippe oblectabantur illius carminibus)
 Rursus Ulysses, capite obuoluto, lugebat.
 Ibi alios quidem omnes latebat, lacrymas stillans,
 Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque observavit.
 Sedens prope ipsum; graviter autem suspirantem audivit:
 Continuo vero inter Phaeaces romigii studiosos loquebatur:
 „Audite Phaeacum ductores, atque principes:
 Iam quidem convivio saturavimus animum aequali
 Citharaque, quae convivio congruens est lauto:
 Nunc vero exeamus, et certamina experiamur
 Omnia; ut hospes narret suis amicis,
 Domum reversus, quantam superemus alios,
 Pugillatque, luctaque, et saltu atque cursu.“
 Sic unique locutus, praesivit; illi vero una secuti sunt.
 E paxillo autem suspendit citharam argutam,
 Demodocum vero prehendit manu, et eduxit ex aedibus
 Praeco; praebat autem ei eandem viam, quam et alii
 Phaeacum optimates, certamina spectaturi.
 Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba.

- 110 Μυρίοι· ἄν δ' ἴσταντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἑσθλοί.
 Ὄρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὠκύαλος καὶ Ἐλατρεὺς,
 Ναυτεὺς τε Πρυμνεὺς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεὺς,
 Ποντεὺς τε Πρωρεὺς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε,
 Ἀμφιάλος δ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
- 115 Ἄν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῶ ἴσος Ἀρηϊ,
 Ναυβολίδης δ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδὸς τε δέμας τε
 Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα,
 Ἄν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας δ' Ἀλῖός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
- 120 Οἱ δὴ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσθιν.
 Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
 Τῶν δὲ θῆειν ὄχ' ἄριστος ἦν Κλυτόνηος ἀμύμων·
 Ὀσδὸν τ' ἐν νειῶ οὐρον πέλει ἡμιονοῖιν,
- 125 Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἔκεδ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πευρήσαντο·
 Τῷ δ' αὐτ' Εὐρύαλός ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
 Ἄλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
 Δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεὺς·
- 130 Πῦξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοισι,
 Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, παῖς Ἀλκινόοιο·
 Δεῦτε, φίλοι, τὸν ἔεινον ἐρώμεδα, εἴ τιν' ἀέθλον
 Οἷδέ τε καὶ δεδάηκε· φυὴν γε μὲν οὐ κακὸς ἐστίν,
- 135 Μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
 Αὐχένα τε στιβαρόν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
 Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσθιν.
 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
 Ἄνδρα τε συγχεῦναι εἰ καὶ μάλα καρτερός εἴη.
- 140 Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν εἶπες.
 Αὐτὸς νῦν προκαλέσσαι ἰών, καὶ πέφραδε μῦθον!
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
 Στῇ δ' ἐς μέσσον ἰών, καὶ Ὀδυσεῖα προσέειπεν·
- 145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σύ, ἔεινε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
 Εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους.
 Οὐ μὲν γὰρ μείζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ᾗσιν,
 Ἥ δ', τι κοσθὶν τε βέξει καὶ χερσὶν ἐῷσιν.
 Ἄλλ' ἄγε, πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
- 150 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἤδη

Innumeri; surgebant vero iuvenes multique, et fortes.
 Surrexit quidem Acronensque, et Ocylaus et Elatreus,
 Nauteusque Prymneusque, et Anchialus et Eretheus,
 Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,
 Amphialusque, filius Polynei Tectonidae:
 Surrexit etiam Euryalus, homicidae similis Marti,
 Naubolidesque, qui optimus erat specieque corporeque,
 Omnium Phaeacum, post egregium Laodamantem:
 Surrexerunt porro tres filii eximii Alcinoi,
 Laodamasque, Haliusque, et deo par Clytoneus.
 Hi porro primum quidem periculum fecerunt pedibus.
 Eis autem a carceribus extensus erat cursus; simul vero omnes
 Celeriter volabant pulverem excitantes in campo.
 Horum autem currendo longe optimus erat Clytoneus eximius;
 Quantumque in novali spatium est mularum,
 Tantum praecurrens ad populum venit; ceteri vero relictis sunt.
 Alii autem lactae molestae periculum fecerunt:
 In hac porro Euryalus vicit omnes optimates,
 Saltu vero Amphialus omnium optimus erat:
 Disco autem omnium praestantissimus erat Elatreus:
 Pugilatu denique Laodamus, eximius filius Alcinoi.
 Ceterum postquam omnes oblectassent animum certaminibus,
 Inter hos deinde Laodamas locutus est, filius Alcinoi:
 „Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
 Novitque et didicit: habitu corporis quidem non malus est,
 Femoribusque, et cruribus, et ambabus manibus superne,
 Cerviceque firma, ingentique robore: neque omnino vigore
 Caret; at malis contractus est multis (iuvenili
 Non enim ego quid existimo peius aliud mari,
 Ad hominem confringendum, etiam si valde fortis fuerit.“
 Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque:
 „Laodama, sane hunc sermonem recte dixisti.
 Ipse nunc provoca profectus, et admone sermone.“
 At postquam hoc audiisset eximius filius Alcinoi,
 Stetit in medio progressus, et Ulysses allocutus est:
 „Huc age et tu, hospes pater, periculum fac certaminum,
 Si quod fortassis didicisti; par enim est, te scire certamina;
 Neque enim maior gloria hominis, quoad fuerit,
 Quam quod pedibus strenue agat et manibus suis.
 Verum age, fac periculum; et polle moestitiam ab animo:
 Tibi vero profectio non adhuc diu aberit, sed tibi jam

Νηὺς τε κατεϊρυσταί, καὶ ἐπαρτέες εἰδὼν ἑταῖροι,

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;

Κῆδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἥ περ ἄεθλοι,

155 Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἐπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα·

Νῦν δέ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων

Ἡμαί, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην·

Οὐ γάρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ εἶδω

160 Ἀδλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνδρώποισι πέλονται·

Ἄλλα τῷ, ὅςδ' ἄμα νηὶ πολυκλήϊδι θαμίζων,

Ἀρχὸς ναυτῶων, οἷτε πρηκτῆρες ἔαδιν,

Φόρτου τε μνημῶων, καὶ ἐπίσκαπος ἦσιν ὁδαίων,

Κερδέων θ' ἀρπαλέων· οὐδ' ἀδλητῆρι ἔοικας.

165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ξεῖν', οὐ καλὸν λείπεις· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.

Οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα δίδουσιν

Ἀνδράσιν, οὔτε φυήν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτ' ἀγορήν ^{ῥαυτοῦ, ῥαυτοῦ}

Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,

170 Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν

Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει

Αἰδαὶ μελιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·

Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὥς, εἰσορόωσιν.

Ἄλλος δ' αὖτ' εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·

175 Ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριδτέφεται ἐπέεσσιν.

Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως

Οὐδὲ θεὸς τέυξετε· νόον δ' ἀποφωλὸς ἔσσι.

Ὀρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,

Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἄεθλων,

180 Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὄτω

Ἐμμεναι, ὅφρ' ἦβῃ τε πεποίθεα χερσὶ τ' ἐμῇδιν.

Νῦν δ' ἐχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,

Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἄλεγεινά τε κύματα πείρων.

Ἀλλὰ καὶ ὥς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·

185 Θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπὼν.

Ἡ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρεϊ ἀναΐξας λάβε δίσκον

Μεῖζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,

Ἡ οἷω Φαίηκες ἐδίδσκεον ἀλλήλοισιν.

Γόν ῥα περιστρέψας ἦκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·

190 Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπηξαν ποτὶ γαίῃ.

Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,

Et navis deducta est, et parati sunt focii.“
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 „Laodama, quid me ista iubetis incessentes?
 Dolores mihi etiam magis in animo, quam certamina;
 Qui antea quidem valde multa passus sum, et multa pertuli;
 Nunc vero in vestro confesso reditus indigena
 Sedeo, precans regemque, omnemque populum.“
 Huic vero tursus Euryalus respondit, oburgavitque palam:
 „Neque enim te hospes, perito viro assimilo
 Certaminum, qualia utique multa inter homines sunt;
 Sed illi, qui apud navem multis transiris instructam frequen-
 Princeps nautarum, qui et negotiatores sunt, (ter versans,
 Onerisque memor, et inspector sit viaticorum,
 Lucrique rapto acquisiti; neque athletae similis es.“
 Illum autem torue intuitus allocutus est solers Ulysses:
 „Hospes, non honeste dixisti; proteruo viro similis videris.
 Ita non omnibus Deus amabilia munera donat
 Hominibus, neque formam, neque ingenium, neque eloquentiam
 Etenim alius quidem specie ~~vanosior~~ est vir, ~~et fortior~~
 At deus formam verbis ornat: alii vero in ipsum
 Oblectari adspiciunt: hic autem secure loquitur
 Modestia cum suavi, eminetque inter congregatos;
 Incedentem autem eum per urbem, deum veluti, adspiciunt:
 Alius vero rursus forma quidem similis immortalibus:
 Verum haud ei gratia circum affunditur sermonibus.
 Sic et tibi species quidem decora, neque aliter
 Ne Deus quidem fingeret; mente vero imperitus es,
 Irritasti mihi animum in praecordiis caris,
 Locutus indecenter: ego vero non ignarus certaminum,
 Ut tu fabularis, verum inter primos puto
 Fuisse me, donec iuventa fretus fui, manibusque meis:
 Nunc vero premor aerumna et doloribus; multa enim passus sum,
 Virorumque bella, saevosque fluctus penetrans.
 Sed etiam sic, mala multa passus, periculum faciam certaminum;
 Mordax enim est sermo tuus; impulisti autem me locutus.“
 Dixit utique, et cum ipsa veste impetu factoprehendit discum
 Maiorem et crassum, graviolemque non paulo quidem,
 Quam quali Phaeaces ludebant invicem,
 Hunc utique circumrotatum misit valida e manu:
 Insonuit vero lapis; inclinaverunt autem se ad terram
 Phaeaces longis remis utentes, navigatione celebres vixi,

- Λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. ὁ δ' ὑπέρπτατο δήματα πάντα,
 ῥίμψα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
 ἄνδρ' ἰδέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 195 Καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ δῆμα
 ἄμφαφών· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
 ἄλλ' πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε
 γ' ἄεθλον·
 Οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἔξειται, οὐδ' ὑπερήσει.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 200 Χαίρων, οὐνεχ' ἑταῖρον ἐνὲά λευῖσθ' ἐν ἄγωνι.
 Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαίηκεσδιν·
 Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι! τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
 ἦσεν ἢ τοσδούτον ὅτομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
 205 Δεῦρ' ἄγε, πειρηθήτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λίην,
 ἥ κ' ἔξῃ ἢ δὲ πάλῃ ἢ καὶ ποδὶν, οὔτι μεγαίρω,
 Πάντων Φαίηκων, κλῆν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
 Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
 Ἄφρων δὴ κείνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
 210 Ὅστις εἰσιδοῦσθ' ἔριδα προφέρηται ἄεθλων,
 Δῆμ' ἐν ἀλλοδάπῳ· ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
 Τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
 ἄλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἄντην.
 Πάντα γὰρ οὐ κακὸς εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσοι
 ἄεθλοι.
 215 Εὖ μεν τόξον οἶδα εὔξαον ἀμφαφάσθαι·
 Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι, οἷστέυσας ἐν ὁμίλῳ
 ἄνδρ' ὀδυμένων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
 ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξάζοιτο φωτῶν.
 Οἷος δὴ με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,
 220 Δῆμ' ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξοζοίμεθ' Ἀχαιοί·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
 Ὅσοι νῦν βροτοὶ εἶδιν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες.
 Ἄνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθέλησ' ὄν,
 Οὐδ' Ἡρακλεῖ, οὐτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῇ,
 225 Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
 Τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
 ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
 ἔκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἷστέω.
 230 Οἷοισιν δεῖδοικα ποδὶν μή τις με παρίλθῃ

Φαίηκων·

Lapidis ab impetu: is vero superuolavit signa omnium
 Rapide ruens a manu: posuit vero signa Minerva,
 Viro corpus affimilata, verbumque dixit, et locuta est:
 „Etiam caecus tibi, hospes, posset distinguere signum
 Palpando; quandoquidem nequiquam mixtum est multitudini,
 Sed longe primum: tu autem confide hoc quidem in certamine:

Nullus Phaeacum ad hoc utique perveniet neque transmittet.“
 Sic ait, laetatus vero est patiens nobilis Vlysses,
 Gaudens, quod socium benignum videret in circo:
 Et tum levius allocutus est Phaeacas:

„Hunc nunc adsequemini, Iuvenes; brevi autem denuo alium
 Me missurum esse aut tantum puto, aut adhuc maius.
 Ex aliis vero, quemcunque cor animusque iubet;
 Huc age, periculum faciat, quoniam me irritastis valde,
 Aut pugilatu, aut lucta, aut etiam cursu; nihil recuso,
 Ex omnibus Phaeacibus, praeter ipsum Laodamantem;
 Hospes enim mihi ille est; quis cum amico pugnaverit?
 Insuper ille et nullius pretii est vir,
 Quicumque cum hospite contentionem proferat certaminum
 Populo in alieno; sui que ipsius res omnes perturbat.
 Aliorum autem haudquaquam ullum reiicio, neque despicio;
 Sed volo cognoscere et periculum facere palam.
 Non enim omnino ignavus sum inter homines, quotquot certamina sunt:

Bene quidem arcum novi perpolitum tractare:
 Primus virum contingerem, sagitta missa in turba
 Virorum hostilium; etiamsi valde multi socii
 Iuxta adstarent, et sagittas mitterent in viros,
 Solus sane me Philoctetes vincebat arcu,
 Populo in Troianorum, quando arcum tendebamus Achiui.
 Aliis vero me aio longe praestantiorum esse,
 Quotquot nunc mortales sunt in terra panem edentes:
 Cum viris autem priscis contendere nolo,
 Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oschaliensi;
 Qui etiam cum immortalibus contendebant de arcuum peritiis:
 Ideo etiam statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senem
 Pervenit in aedibus; iratus enim Apollo (otutem
 Occidit, eo quod ipsum provocasset ad arcum tendendum.
 Hasta porro iaculor, quantum non alius quisquam sagitta:
 Solis timeo pedibus, ne aliquis me superet

Phaea-

Φαίηκων· λίην γὰρ ἀεικeliως ἔδαμάδῃην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.

ᾠς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο δῖωπῃ·
235 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἔειν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταυτ' ἀγορεύεις,
Ἄλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἣ τει ὀπηδεῖ,
Χωόμενός ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
Νεῖκεσεν· ὥς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐτις ὄνοιτο,

240 Ὅστις ἐπίστατο ἦσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν·

Ἄλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ἔυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλω
Εἵπῃς ἡρώων, ὅτε κεν δοῖς ἐν μεγάροισιν
Δαινύη παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ δοῖδι τέκεσθιν,
Ἡμετέρης ἀρείῃς μεμνημένος, οἷα γὰρ ἡμῖν

245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν·

Οὐ γὰρ πυγμάχοι ἐίμεν ἀμύμανες, οὐδὲ παλαισται,
Ἄλλὰ ποδὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι·
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη, κίθαρίς τε χοροὶ τε,
Ἐῖματά τ' ἐξημοιβά, λοετρά τε δερμὰ καὶ εὐναί.

250 Ἄλλ' ἄγε, Φαίηκων βητάρμονες, ὅσοι ἄριστοι,
Παῖδατε· ὥς χ' ὁ ξείνος ἐνίσπῃ οἶδι φίλοισιν,
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσὶ καὶ ὀρχηστῷ, καὶ αἰοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἵψα κιῶν φόρμιγγα λίγειαν

255 Οἰόετ'ω, ἣ κου κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.

ᾠς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κήρυξ,
Οἶδων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
Αἰδουμνήται δὲ κριτοὶ ἐγνέα πάντες ἀνέσταν
Δῆμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐϋπρήσδεσθον ἑκάστα·

260 Λεῖπναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὐρυαν ἀγῶνα·

Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κούροι
Πρωθῆβαι ἔσταντο, δαήμενες ὀρχηθμοῖο·

Πέλληγον δὲ χορόν θείον ποδῖν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

265 Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεδεῖν,
Ἄμφ' Ἄρεος φιλότῃος, εὐστεφάνου τ' Ἀφροδίτης·

ᾠς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισιν

Λάδρη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤδονε καὶ εὐνήν·

270 Ἡφαίστοιο ἄνακτος· ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν

Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότῃ.

Ἡφαίστος

Phaeacum : nimum enim male domitus sum
 Fluctibus in multis ; quoniam non commeatus apud navim
 Erat perpetuus ; ideoque mihi cara membra soluta sunt.
 Sic dixit ; illi vero omnes obmutuerunt silentio :
 Alcinoüs autem ipsum solus respondens allocutus est :
 „Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos haec concionaris,
 Sed vis virtutem tuam ostendere, quae te comitatur ;
 Iratus, quod te ille vir in certamine adstans
 Obiurgavit ; ut tuam virtutem mortalis nullus vituperaret,
 Quicumque norit sua mente idonea loqui.
 Sed age, nunc meum intellige sermonem : ut etiam alii
 Dicas heroum, quando tuis in aedibus
 Epuleris apud tuamque uxorem et tuos liberos,
 Nostrae virtutis recordatus ; qualia etiam nobis
 Iupiter opera imponat perpetuo iam inde a maioribus.
 Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
 Sed pedibus celeriter currimus, et navibus optimi sumus :
 Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, chorique,
 Vestesque mutatoriae, lavacraque calida, et cubilia.
 Verum age, Phaeacum saltatores, quotquot optimi,
 Ludite ; ut hospes dicat suis amicis,
 Domum reversus, quantum superemus alios
 Rei nauticae peritia, et pedibus, et saltatione, et cantu.
 Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam
 Afferat, quae alicubi iacet in nostris aedibus.”
 Sic dixit Alcinoüs deo similis : surrexit autem praeco
 Allaturus citharam argutam domo ex regis.
 Praefecti autem Ludorum lecti novem omnes surrexerunt
 Publici, qui in certaminibus ordinabant singula :
 Complanarunt autem aream, pulchrumque dilatarunt circum.
 Praeco vero prope venit ferens citharam argutam
 Demodoco ; is autem deinde iuit in medium ; circum vero iuvenes
 Iam pubescentes stabant, periti saltationis :
 Quatiebant vero circum dinimum pedibus : at Vlysses
 Micationes admirabatur pedum, stupescibatque animo.
 Ceterum Demodocus citharam pulsans coepit pulchre canere,
 De Martis amore, pulchreque coronatae Veneris,
 Ut primum coierint in Vulcani aedibus
 Clam : plurima autem dedit, lectumque dedecoravit et cubile
 Vulcani regis : statim vero illi nuncius venit
 Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.

Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,
Perrexit ire in officinam, mala animo profunde cogitans:
Imposuit autem incudis repositoio ingentem incudem, cude-
batque vincula

Infrangibilia, insolubilia; ut firmiter illic manerent.

Ceterum postquam struxisset dolum, iratus Marti,

Perrexit ire in thalamum, ubi ei cara cubilia strata erant:

Circumfudit autem *lecti* fulcris vincula circulatim omni ex parte:

Multa autem et desuper e fastigio effusa erant,

Perinde atque araneae fila tenuia, quae nemo ne cerneret
quidem,

Neque deorum beatorum: perquam enim dolosa facta erant.

Ceterum postquam omnem dolum circa lectum fudisset,

Simulavit se ire in Lemnum, pulchre aedificatum oppidum,

Quae illi terrarum multo carissima est omnium

Neque caecam speculationem habebat aureo freno utens Mars;

Ut vidit Vulcanum inclytum arte seorsum profectum;

Perrexit autem ire ad domum inclyti Vulcani,

Cupiens amoris pulchrae coronatae Veneris.

Illa vero recens a patre praepotente Saturnio

Veniens iam desidebat: ille vero intra domum iuit,

Inque manu eius haesit, verbumque dixit, atque compellavit:

„Age cara, ad lectulum divertamus decubituri;

Non enim amplius Vulcanus domi *est*, sed alicubi iam

Proficiscitur in Lemnum, ad Sintias barbaros voce.“

Sic dixit: huic autem gratum visum est cubare.

Illi vero lectum ingressi concumbebant; vincula autem

Fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani;

Neque ullum movere erat membrum, neque attollere.

Et tum demum agnoscebant; non amplius effugium patere.

Prope autem eis venit inclytus Vulcanus,

Retro reversus, antequam ad Lemni terram venisset;

Sol enim ei speculationem habuit, narravitque historiam,

Perrexit autem *is* ire ad domum, caro afflictus corde:

Stetitque in vestibulo, ira autem ipsum vehemens cepit:

Horrendum vero clamavit, auditumque movit omnibus diis:

„Iupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,

Venite, ut opera ridicula et non tolerabilia videatis;

Vt me, claudus cum sim, Iovis filia Venus

Semper ignominia afficit, amatque perniciosum Martem:

Eo quod ille quidem pulcher et sanus pedibus, at ego

- Ἡπεδιανὸς γενόμεν· ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
 Ἀλλὰ τοκῆε δῦω· τῷ μὴ γείνασθαι ὄφελον!
 Ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τώγῃ καθεύδειτρι ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὀρώων ἀκάχημαι.
- 115 Οὐ μὲν σφεας ἔτ' ἔολκα, μίνυνδά γε, κειέμεν οὔτω,
 Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐδελήσεται ἄμφω
 Εὐδειν· ἀλλὰ σφωε δόλος καὶ δεσμός ἐρύξει,
 Εἰδόκε μοι μάλα πάντα κατῆρ ἀποδώσει ἔδνα,
 Ὅσθα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης·
- 120 Οὔνεκά οἱ καλῇ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέδνμος.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ·
 Ἥλθε Ποσειδάων γαίηοχος· ἦλθ' ἐριούνης
 Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μὲνόν αἰδοὶ οἴκῳ ἐκάστη.
- 125 Ἔστιαν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἑάων·
 Ἀσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
 Τέχνας εἰδορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστιοιο.
 Ὡδε δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Οὐκ ἀρετῇ κακὰ ἔργα· κηχάνει τοι βραδὺς ὤκυν·
- 130 Ὡς καὶ νῦν Ἡφαιστος ἑὼν βραδὺς εἶλεν Ἀρηα,
 Ὡκύκατόν περ ἐόντα θεῶν, οἷ' Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Χωλὸς ἑὼν, τέχνησί· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων·
- 135 Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων,
 Ἡ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐδέλοισ κρατεροῖσι πιεσθεῖς
 Εὐδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσεῇ Ἀφροδίτῃ;
 Τὸν δ' ἡμείβεται ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης·
 Αἶ γὰρ τοῦτο γένοιτο· ἄναξ ἐκατηβόλ' Ἀπολλων!
- 140 Δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχουσιν,
 Τρεῖς δ' εἰδορόωτε θεοὶ, πᾶσαι τε θέαιναι·
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμι παρὰ χρυσεῇ Ἀφροδίτῃ!
 Ὡς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλως ὦρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσεται δ' αἰεὶ
- 145 Ἡφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἀρηα·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερύοντα προσηύδα·
 Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπὶσχομαι, ὥς σὺ κηλεύεις,
 Τίσειν αἰδύμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
- 150 Μὴ με, Ποσειδάων γαίηοχε, ταῦτα κέλευε·
 Δεῖλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάσθαι.

Imbecillis fuerim : ac neutiquam mihi causa alius est,
 Quam parentes duo ; qui non genuisse debebant.
 Sed videre, ubi illi dormiunt in amore,
 Meo lecto conscenso ; ego autem adspiciens tristior.
 Non quidem illos amplius puto vel paululum dormituros hoc
 Et valde licet amantes : cito non volent ambo (modo,
 Dormire : sed ipsos dolus et vinculum detinebit,
 Donec mihi prorsus omnia pater retribuat sponsalia,
 Quaecunque ei praebui impudentem ob puellam :
 Quoniam illi pulchra filia, at non animi continens."
 Sic dixit ; congregati autem sunt dii aeream ad domum.
 Venit Neptunus terrae quassator ; venit et utilitatum auctor
 Mercurius ; venit etiam rex iaculator Apollo.
 Feminae autem deae manebant pudore domi singulae,
 Stabant vero in vestibulo dii, datores bonorum.
 Immensus vero risus exortus est diis beatis,
 Artificia insipientibus prudentis Vulcani,
 Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium :
 „Non bene succedunt mala opera : assequitur tardus celerem ;
 Vt nunc Vulcanus, cum sit tardus, cepit Martem ;
 Velocissimum licet deorum, qui Olympum tenent,
 Claudus existens, artificio : propter quod et adulterii mulctam
 Sic illi quidem talia inter se loquebantur. (debet :"
 Mercurium autem allocutus est rex, Iovis filius, Apollo :
 „Mercuri, Iovis fili, internuncie, dator bonorum,
 Nunquid in vinculis velles fortibus compressus
 Dormire in lectulo, apud auream Venerem ?"
 Huic autem respondit deinde internuncius Mercurius :
 „Vtinam enim hoc fieret, o rex iaculator Apollo :
 Vincula quidem per tot infinita circumfusa essent,
 Vos autem inspiceretis dii, omnesque deae,
 At ego dormirem apud auream Venerem."
 Sic dixit ; risus autem exortus est immortalibus diis.
 Non vero Neptunum risus tenebat, precabatur autem is inde-
 Vulcanum inclytum, artificem, ut solveret Martem : (sinenter
 Et ipsum allocutus verba alata dicebat :
 „Solue ; ego autem tibi ipsum spondeo, ut tu iubes,
 Pensurum aequa omnia inter immortales deos."
 Hunc autem rursus allocutus est inclytus Vulcanus :
 „Ne me, Neptune terrae quassator, haec iube :
 Miseræ utique pro miseris etiam sponsiones ad spondendum.

- Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἄθανάτοισι θεοῖσιν,
 Εἰ κεν Ἄρης οἴχοιτο, χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 355 Ἦφαιστ', εἶπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑκαλύξας
 Οἰχῆται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 Οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, δεσμῶν ἀνίει μένος Ἦφαιδστοιο.
 360 Τῷ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος,
 Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηγδε βεβήκει,
 Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη,
 Ἐς Πάφον· ἔνθα δὲ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις·
 ἔνθα δέ μιν Χάριτες λαῦσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ
 365 Ἀμβρότιῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
 Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔδσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοδὸς ἄειδε περικλυτὸς· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἧσιν ἀκούων, ἥδὲ καὶ ἄλλοι
 Φαιήκες δολιχήμετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
 Μουνάξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισὶν οὕτις ἔριζεν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
 Πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων·
 Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκυόεντα,
 375 Ἰδὼνωεῖς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεῖς,
 Ῥηϊδίῳ μεθέλεσκε, πάρος ποδὶν οὐδας ἰκέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖρην ἄν' ἰθὺν πειρήσαντο,
 Ὀρχέσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πούλυβοτειρην,
 Ταρφέ' ἀμειβομένῳ· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,
 380 Ἐσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ἀπὸ κόμπος ὀρώρει.
 Δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδεῖκετε λαῶν,
 Ἡ μὲν ἀπειλήσας, βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 Ἡ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰδορόωντα.
 385 Ὡς φάτο· γῆθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηνύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδὲ μέδοντες·
 Ὁ ξείνας μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι.
 Ἄλλ' ἄγε ρὶ δῶμεν ξεινήϊον, ὥς ἐπεικέες.
 390 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
 Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
 Τῶν οἱ φῶρος ἑκάστος εὐπλυνὲς ἥδὲ χιτῶνα

Quo pacto ego te obligarim inter immortales deos,
 Si Mars abierit, debito et vinculis elapsus ?“
 Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terrae quassator :
 „Vulcane, etiamsi enim Mars debitum renuens
 Abierit fugiens, ipse tibi ego haec persoluam.“
 Huic autem respondit deinde inclytus Vulcanus :
 Non fas est, neque decet, tuam orationem abnuere.“
 Sic locutus, vincula soluit robur Vulcani,
 Illi vero postquam vinculis soluti erant, fortia licet essent,
 Statim proficientes, ille quidem in Thraciam iuit ;
 Ad Cyprum vero pervenit risum amans Venus,
 In Paphum ; ubi scilicet ei locus araque odonata.
 Ibi autem ipsam Gratiae lavarunt, et unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis gratiam addunt semper existentibus :
 Vestesque induerunt amabiles, mirabile visu.

Haec utique cantor cantabat inclytus : at Vlysses
 Oblectabatur mente sua audiens, atque etiam alii
 Phaeaces longis remis utentes, re nautica inclyti viri.
 Alcinous autem Halium et Laodamanta iussit
 Solos tripudiare, quoniam cum ipsis nemo certabat.
 Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus acceperant
 Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens :
 Hanc alter iactabat ad nubes umbrosas,
 Flexus retro ; alter autem a terra in altum elevatus,
 Facile receptabat antequam pedibus in solum venisset.
 At postquam pila in rectum iacienda periculum fecissent,
 Saltabant deinde in terra alma,
 Frequenter alternantes ; iuvenes vero applaudebant ceteri,
 Stantes in certamine : multus autem strepitus subortus est.
 Tum vero Alcinoum allocutus est nobilis Vlysses :

„Alcinoe rex, omnium clarissime populorum,
 Sane quidem pollicitus es tripudiatōres esse optimos ;
 Sane autem proinde perfecta sunt : stupor me tenet inspicientem.“
 Sic dixit ; laetata autem est sacra vis Alcinoi ;
 Statimque Phaeaces remigii studiosos allocutus est :
 „Audite, Phaeacum ductores atque principes ;
 Hospes mihi valde videtur prudens esse.
 Verum agite, ei demus hospitale munus, uti par est :
 Duodecim enim in populo praeclari reges
 Principes imperant, tertius decimus autem ego ipse.
 Horum singuli ei vestem bene lotam et tunicam,

- Καὶ χραΐδοιο τάλαντον ἐνείκατε τιμήντος·
 Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶν
 395 Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἔη χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
 Εὐρύαλος δὲ ἐκ αὐτὸν ἀρεσδάσσω ἐπέεσιν
 Καὶ δώρῳ· ἐπεὶ οὐτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἧδ' ἐκέλευον·
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσόμεναι πρόεσαν κήρυκα ἑκαστος·
 400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνηδέν τε·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκτετε λαῶν,
 Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν Ξεῖνον ἀρέσδομαι, ὥς σὺ κελεύεις·
 Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπα κόπη
 Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἑλέφαντος
 405 Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ σι ἄξιον ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει Ξίφος ἀργυρόηλον,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτέρωεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, πάτερ ὦ Ξεῖνε! ἔπος δ' εἶπερ τι βέβακται
 Δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασθαι ἄελλαι.
 410 Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἰκέσθαι
 Δοῖεν· ἐπειδὴ δηδὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Καὶ σύ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν!
 Μηδέ τί τοι Ξίφεός γε ποδῇ μετόπισθε γένοιτο
 415 Τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας, ἀρεσδάμενος ἐπέεσιν.
 Ἡ ῥα, καὶ ἄμφ' ὥμοισι θέτο Ξίφος ἀργυρόηλον,
 Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρήεν·
 Καὶ τάγ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγανοί·
 Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 420 Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔδεσαν περικαλλέα δῶρα.
 Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν.
 Δῆ ῥα τότε Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥ τις ἀρίστη·
 425 Ἐν δ' αὐτῇ θες φάρος εὐπλυνὲς ἧδὲ χιτῶνα.
 Ἀμφὶ δὲ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
 Ὅφρα λοεσδάμενός τε, ἰδὼν τ' εὖ κείμενα πάντα
 Δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἐνεικαν,
 Δαιτί τε τέρπηται, καὶ αἰοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
 430 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλειδον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω,
 Χρῦδεον, ὅφρ' ἐμέδεν μεμνημένος ἡῆματα πάντα
 Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ', ἄλλοιόσιν τε θεοῖσιν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμῳῶσιν ἔειπεν,

Ἀμφὶ

Et auri talentum ferte pretiosi:
 Statim vero omnia portemus conferti; ut in manibus
 Hospes habens ad coenam veniat gaudens in animo.
 Euryalus autem eum ipsum placet verbis,
 Et dono; quoniam nequaquam decenter locutus est.
 Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortabantur;
 Donaque portatum praemisere praeconem singuli.
 Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque:
 „Alcinoo rex, omnium clarissime populorum;
 Equidem ego hospitem placabo, sicut tu iubes:
 Dabo ei hunc ensen totum aereum, cui est manubrium
 Argenteum, vagina autem recens secti eboris
 Circumdatus est: magni autem ei pretii erit.“
 Sic fatus, in manibus posuit ensen argenteis clavis distinctum,
 Et ipsum allocutus verba alata dixit:
 „Gaude, pater o hospes! verbum vero si quod temere dictum est
 Grave, statim illud auferant abreptum procellae.
 Tibi autem dii uxorem videre, et in patriam redire,
 Dent, quando quidem diu procul ab amicis aerumnas pateris.“
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 „Et tu, amice, valde gaude; dii vero tibi felicia dent;
 Neque amplius tibi ensis desiderium posthaec fiat
 Huius, quem iam mihi dedisti ubi placasses verbis.“
 Dixit utique, et circa humeros sibi posuit ensen argenteis clavis
 Occidebat tandem sol, et ei incluta dona aderant: (distinctum.
 Et haec in domum Alcinoi tulerunt praecones illustres;
 Suscepit autem filii eximii Alcinoi,
 Matrem iuxta venerandam posuerunt perpulchra dona,
 Illis autem praeibat sacra vis Alcinoi,
 Profecti vero sedebant in altis solis.
 Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinoi:
 „Age, mulier, fer arcam perpulchram, quae optima
 Inque ea pone vestem bene lotam et tunicam.
 Et ei super ignem ahenum calefacite, tepesciteque aquam;
 Ut ubi et laverit se, et viderit bene posita omnia
 Dona, quae ei Phaeaces eximii huc tulerunt,
 Convivioque oblectetur, et cantilenae melos audiens.
 Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum praebebo,
 Aureum; ut mei memor diebus omnibus
 Libet domi suae Iovique, aliisque Diis.“
 Sic ait; Arete autem ancillis dixit,

- Ἀμφὶ πυρὶ στήσθαι τρίποδα μέγαν ὅτι τάχιστα,
 435 Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἴστασαν ἐν πυρὶ
 κηλέῳ.
 Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλουῦσαι.
 Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
 Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
 Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 440 Ἐδῆται, χρυσὸν τε, τὰ οἱ Φαίηκας ἔδωκαν.
 Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλὸν τε χιτῶνα,
 Καί μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλον,
 Μήτηρ τοι καδ' ὁδὸν δηλήσεται, ὀππότ' ἂν αὐτε
 445 Εὐδῆσθαι γλυκὺν ὕπνον, ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας διος Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπήρτει πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλεν
 Ποικίλον, ὃν ποτὲ μιν δέδαιε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
 Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταυτὴ λούσασθαι ἄνωγεν,
 450 Ἔς ῥ' ἀδάμινδον βάνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
 Θερμὰ λοέτρ'. ἐπεὶ οὐτι κομιζόμενος γε θάμιζεν,
 Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠὲ κόμοιο.
 Τόφρα δὲ οἱ κομιδὴ γε, θεῷ ὥς, ἔμπεδος ἦεν.
 Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 455 Ἀμφὶ δὲ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἥδ' ἐ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀδαμίνδου βᾶς ἄνδρας μετὰ οἶνοποτῆρας
 Ἦε· Ναυδικᾶά δὲ, θεῶν ἀπο κάλλος ἔχουσα,
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳσα,
 460 Καί μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα πρόβηυδα·
 Χεῖρε, ξεῖν! ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 Μνήσῃ ἐμεῖ, ὅτι μοι πρώτη ζωάγρι' ὀφέλλεις.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ναυδικᾶά, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 465 Οὔτ' ἔτι νῦν Ζεὺς θεῖη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
 Ωικάδ' ἐτ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι·
 Τῷ κέν τοι καὶ κείθι, θεῷ ὥς, εὐχετοφύμην
 Αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσας, κεύρη.
 Ἥ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἵζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 470 Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον, κερύοντό τε οἶνον.
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον αἰοδόν,
 Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.

Ut super ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.
Hae autem lauacralem lebetem posuerunt super ignem ar-
dentem :

Aquamque insuderunt, subtusque ligna accendebant allata.
Aluum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua :
Interea vero Arete hospiti perpulchram arcam
Efferebat e thalamo, imposuitque pulchra dona,
Vestes, aurumque, quae ei Phaeaces dederant:
In ea porro pallium imposuit, pulchramque tunicam,
Et ipsa allocuta verba alata dixit :

„Ipse nunc vide de operculo, statim vero vinculum inde,
Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte
Dormieris dulcem somnum, profectus in nave nigra.“
Ceterum postquam hoc audiisset prudens nobilis Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriter vinculum indidit
Varium, quod olim eum docuit in animo veneranda Circo.
E vestigio autem ipsum mulier oecronoma lavari iussit,
In balneum ingressum ; ille vero libenter vidit animo
Calida lavacra ; quoniam nequitiam curatus scilicet frequenter
Ex quo reliquerat domum Calypsus comas pulchrae, fuerat,
Tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat
Hunc vero postquam ancillae lavassent et unxissent oleo,
Circaque ipsum laenam pulchram iecissent atque tunicam,
E balneo utique egressus viros ad vini potatores
Ibat : Nauficaa vero, a diis pulchritudinem habens,
Stetit iuxta postes tecti pulchre fabricati :
Admirabatur autem Ulysses oculis adspiciens,
Et ipsum allocuta verba alata dicebat :

„Salve, hospes, ut etiam olim, cum fueris in patria terra,
Memineris mei, quod mihi primae vitae *conservatae* pretium
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses : debes.“

„Nauficaa, filia magnanimi Alcinoi,
Sic nunc Iupiter det altitonans maritus Iunonis,
Domumque ut veniam, et reditus diem videam :
Ita tibi etiam illic, deo veluti, vota fecerim
Semper diebus omnibus : tu enim me servasti, puella.“
Dixit, et in thronum sedit iuxta Alcinoi regem.
Hi vero iam portiones distribuebant, miscebantque vinum.
Praeco autem prope venit, ducens amabilem cantorem,
Demodocum, populo honoratum ; collocavitque ipsum
In medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.

- Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 475 Νώτου ἀποπροταμών - ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο -
 Ἀργιόδοτος υἱός, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή.
 Κήρυξ, τῇ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησιν,
 Δημοδόκῳ, καὶ μιν προσπύξομαι, ἀχνύμενός περ.
 Πᾶσι γὰρ ἀνδρώποισιν ἐπιχθονίοισιν αἰοιοῖ
 480 Τιμῆς ἔμποροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφέας
 Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φύλον αἰοιδῶν.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 Ἥρῳ Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 485 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Δὴ τότε Δημοδόκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δημοδόκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομαι ἀπάντων·
 Ἦ σέγε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἦ σέγ' Ἀπόλλων.
 Αἶψα γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰδεῖς,
 490 Ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαδόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
 Ὡστε που ἢ αὐτὸς παρεῶν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον αἰεσον
 Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν οὖν Ἀθήνη,
 Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε διὸς Ὀδυσσεύς,
 495 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 Αἰ κεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνδρώποισιν,
 Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὦπασε Δῖος πιν αἰοιδῆν.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ὀρμηδεῖς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ'
 αἰοιδῆν,
 500 Ἐνθεν ἑλῶν, ὥς οἱ μὲν εὐσσελμῶν ἐπὶ νηῶν
 Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγκυλιτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
 Αὐτοὶ γὰρ μιν Τρώες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
 505 Ὡς ὁ μὲν ἐστίηκει· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
 Ἥμενοι ἄμφ' αὐτόν· τρίχα δὲ σφισιν ἦνδανε βουλή,
 Ἥε διατμῆσαι κοῖλον δόρυ νηλεῖ χαλκῷ,
 Ἥ κατὰ πετρῶων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
 Ἥ ἐαῖν μέγ' ἄγ' ἄλμα θεῶν δελκτήριον εἶναι·
 510 Τῇπερ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
 Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
 Δουράτειον μέγαν ἵππον, ὅς εἵατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.

Ἥειδεν

Ae tunc praeconem allocutus est solers Vlyſſes,
 A tergo *parte* abſciſſa; multum vero ſupererat
 Albiſ dentibus ſuis, florida autem erat circum pinguedo:
 „Praeco, accipe iam, hanc praebe carnem, ut comedat,
 Demodoco; et ipſum compectar, moeſtus licet.
 Omnibus enim hominibus terreſtribus cantores
 Honoris compotes ſunt et reverentiae; eo quod ipſos
 Cantus Muſa docuit; amavitque genus cantorum.“
 Sic dixit; praeco autem ferens in manibus poſuit
 Heroi Demodoco; is autem acceperit, gaudebatque animo.
 Illi vero ad cibos paratos appoſitos manus extenderunt.
 Ceterum poſtquam potus et cibi deſiderium exemiſſent,
 Tum vero Demodocum allocutus eſt ſolers Ulyſſes:
 „Demodoco, longe ſane te ſupra mortales laudo omnes:
 Aut te Muſa docuit, Iovis filia, aut te Apollo;
 Valde enim accurate Achiuorum fatum canis.
 Quanta fecerint, paſſique ſint, et quanta laborarint Achiui:
 Tanquam alicubi et ipſe praefens *fuoris*, aut ab alio audieris.
 Verum age iam perge, et equi apparatus cantu
 Lignei, quem Epeus fecit cum Minerva,
 Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulyſſes,
 Viris impletum, qui Ilium diripuerunt,
 Si iam mihi haec accurate enarraveris.
 Statim ego omnibus edicam hominibus,
 Quod ſane tibi benignus deus praeberit divinum cantum.“
 Sic dixit: ille vero concitus a deo incipiebat, exhibebatque
 cantilenam,
 Inde aggreſſus, quo pacto alii quidem bene tabulatis navibus,
 Conſenſis enavigarunt, igne in tentoria iniecto
 Argiui: alii vero iam inclytum circum Ulyſſem
 Sedebant in Troianorum coetu, tecti equo:
 Ipi enim eum Troiani in arcem protraxerant.
 Sic ille quidem ſtabat; ii autem incerta multa praedicabant,
 Sedentes circa ipſum: trifariam autem ipſis placebat conſilium
 Aut diſcindere cavum lignum ſaevo ferro,
 Aut de rupe deiicere protractum in ſummitatem.
 Aut ſinere ingens ſimulacrum deorum placamen eſſe;
 Qua utique *ſententia* etiam poſtea peragendum erat:
 Fatale enim erat ut perirent, poſtquam urbs intra ſe concluſiſſet
 Ligneum ingentem equum, ubi ſedebant omnes optimates
 Argiuorum, Troianiſ caedem et mortem ferentes.

- "Ἐιδεν δ', ὥς ἄστυ διέπραδον νῆες Ἀχαιῶν,
 515 Ἰππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
 "Ἄλλον δ' ἄλλη ἀεῖδε πόλιν καραϊζέμεν αἰπὴν·
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὶα προτὶ δῶματα Διηφόβοιο
 Βήμεναι, ἧτ' Ἀρηα, σὺν ἀντιδῶ Μενελάῳ.
 Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
 520 Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάλθυμον Ἀθήνην.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδος ἀεῖδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Τήκετα· δάκρυ δ' ἔδενεν ὑπὸ βλεφάροισι καρτείας.
 Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
 "Ὅστε ἔης πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσθῃν,
 525 Ἀστέϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἥμαρ·
 Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐδιδούσα,
 Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύνει· οἱ δὲ τ' ὀπισθεν
 Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὦμους,
 Εἴρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζύν·
 530 Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἀχεῖ φθινύθουσι παρειαί·
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσιν δάκρυον εἶβεν.
 Ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἶος ἐπεφράσας, ἧδ' ἐνόησεν,
 "Ἡμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
 535 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτοισιν μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 Δημόδοκος δ' ἦδη σχεδέτω φόρμιγγα λίγειαν·
 Οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀεῖδει.
 Ἐξ οὐ δορπέομέν τε, καὶ ὥρορε θείος ἀοιδός,
 540 Ἐκ τοῦδ' οὐπω παύσας ὀϊζυροῖο γόοιο
 Ὁ ξείνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
 Ἄλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεδέτω, ἴν' ὁμοῦς τερπώμεθα πάντες,
 Ξεινοδόκοι καὶ ξεινος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
 Εἵνεκα γὰρ ξεινοῖο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
 545 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες.
 Ἀντὶ καθιγνήτου ξεινός θ' ἱκέτης τε τέτυκται·
 Ἀνέρι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιφαίῃ πραπίδεσσιν.
 Τῷ νῦν μηδὲ σύ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
 "Ὅ τι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἔστιν.
 550 Εἰπ' ὄνομ', ὁ, τι τε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατὴρ τε,
 Ἄλλοι θ', οἳ κατὰ ἄστυ, καὶ οἳ περιναϊεταοῦσιν.
 Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνδρώπων,
 Οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
 Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι, τοκήες.

Canebat porro, ut urbem depopulati sint filii Achinorum,
 Ex equo effusi, cavis infidiis relictis.
 Alium autem alias canebat urbem diripere excelsam;
 At Vlysses ad aedes Deiphobi
 Iuisse; tanquam Martem, cum deo pari Menelao.
 Illic iam gravissimum bellum dicebat ausum
 Vicisse etiam deinde, per magnanimam Mineruam.
 Haec utique cantor cantabat eximius; at Ulysses
 Tabescebat; lacryma autem rigabat sub palpebris genas.
 Ut vero femina flet dilectum virum, ei circumvoluta,
 Qui suam ante urbem populumque ceciderit;
 Urbi et liberis arcens saevum diem:
 Haec quidem illum morientem et palpitantem intnita,
 Super illum fusa stridulae eiulat; illi vero pone
 Caedentes hastis tergum, atque etiam humeros,
 Servitutem inducunt, laboremque ut sustineat et aerumnam
 Huius autem miserabilissimo dolore tabescunt genae:
 Sic Ulysses miserabilem sub palpebris lacrymam stillabat.
 Ibi alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
 Alcinous autem ipsum solus animadvertit atque observavit,
 Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscentem audivit:
 Statim vero Phaeacibus remigii studiosis dicebat:
 „Audite, Phaeacum ductores atque principes,
 Demodocus vero iam cohibeat citharam argutam;
 Nequaquam enim omnibus gratificans haec cantat.
 Ex quo coenauimusque, et coepit divinus cantor
 Ex hoc nunquam cessavit ab aerumnoso luctu
 Hospes; valde ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.
 Sed age, illi quidem cesser, ut simul oblectemur omnes,
 Hospitio suscipientes, hospesque: quoniam multo satius ita.
 Propter enim hospitem haec venerandum parata sunt,
 Deductio et amica bona, quae ei damus amanter excipientes,
 Instar fratris et hospes et supplex est
 Viro, qui utique vel paululum attingat mente
 Ideo nunc neque tu cela ingenio versuto,
 Quodcumque te percontatus fuero: dicere nemp̄ te satius est
 Dic nomen, quo te illic vocabant materque, paterque,
 Aliique, qui in urbe tua, et qui circum habitant.
 Etenim nemo omnino absque nomine est hominum,
 Neque malus, neque bonus, postquam primum natus sit;
 Sed omnibus imponunt, simul atque genuerint parentes.

- 555 Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεῖν, δῆμόν τε πόλιν τε·
 Ὅφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔαδιν,
 Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τάτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 Ἄλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
- 560 Καὶ πάντων ἴσασι κόλιν καὶ πλόντας ἀγροὺς
 Ἀνθρώπων· καὶ λαῖμα τάχισθ' ἄλως ἐκπερώσω,
 Ἢέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
 Οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
 Ἄλλὰ τὸδ' ὥς ποτε πατὴρ ἐγὼν εἰκόντος ἄκουσα
- 565 Ναυσιδόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
 Ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
 Φῇ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ
 Ραιδέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψειν.
 Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
 Ἥ κ' ἀτέλεσθ' εἶη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄστινας ἔκσο χώρας
 Ἀνθρώπων· αὐτοὺς τε πόλεις τ' εὐ ναίετασθας·
- 575 Ἥ μὲν ὅσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οἳ τε φιλόξεinoι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
 Εἰπὲ δ', ὅ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθι θυμῷ,
 Ἀργείων, Δαναῶν, ἥδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
 Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον·
- 580 Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν αἰοιδῇ.
 Ἥ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρό,
 Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερός, οἷτε μάλιστα
 Κῆδιστοι τελέθουσι, μεθ' αἰμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
 Ἥ τίς που καὶ ἐταῖρος ἀκῆρ κεχαρισμένα εἰδώς,
- 585 Ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μὲν τι καδὶ γνήτοιο χερσίων
 Γίγνεται, ὅς κεν, ἐταῖρος ἐὼν, πεπνυμένα εἰδῇ.

Dic etiam mihi terramque tuam, populumque, urbemque,
 Ut te illuc mittant collimantes mente naues.
 Non enim Phaeacibus navium gubernatores sunt,
 Neque omnino gubernacula sunt, quae scilicet aliae naves habent;
 Sed ipsae sciunt cogitata et mentes virorum :
 Et omnium norunt urbes et pingues agros
 Hominum; et undas celerissime maris tranant,
 Caligine et nebula obtectae, neque unquam ipsis
 Neque damni quid subeundi est metus, neque pereundi.
 Sed haec ita quondam patrem ego locutum audiui
 Nausthōum, qui dicebat Neptunum succensere
 Nobis, quod deductores tuti simus omnium.
 Dixit aliquando Phaeacum virorum affabre factam navem
 Ex deductione reversam in obscuro ponto
 Perditurum eum esse, ingentemque nobis montem urbi obductu-
 Sic praedicabat senex : ea vero deus vel perfecerit, (rum,
 Vel imperfecta sint, ut ei placitum est in animo.
 Verum age mihi hoc dic, et vere enarra.
 Ubinam erraveris, et ad quamquam perveneris regiones
 Hominum; enarra ipsosque, urbesque bene habitatas :
 Et quotquot saevique et agrestes, neque iusti;
 Quique hospitales, et iis mens sit deorum reverens.
 Dic item, quidnam fleas et lugeas intra animum,
 Argiuorum, Danaorum, atque Ilii fatum audiens,
 Hoc autem dii quidem fecerunt, destinaruntque interitum
 Hominibus, ut sit et posteris cantilena.
 An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
 Qui eximius erat gener, aut focer, qui utique maxime
Curae sunt, post sanguinem et genus hominum ipsorum?
 An aliquis fortasse socius vir grata doctus.
 Eximius? Quoniam nequaquam quidem fratre inferior
 Est, qui, socius cum sit, prudentia doctus sit."

S V M.

LIBRI

Quatuor hinc libris Ulysses apud Phaeacas seriem multiplicis erroris sui enarrat. Itaque refert, quis et unde domo sit (1 — 38); ut ab Ilio profectus, primum ad Ciconas appulerit, atque expugnata eorum urbe Ismaro, LXXII sociis amissis, fugatus abscefferit (39 — 61); usque inde circa Maleam promontorium Borea a cursu suo ad Lotophagos sit deiectus (62 — 104) tum in terram immanium Cyclopum

M A R I U M

N O N I.

(105 — 192); ubi cum duodecim viris ad Polyphemum, Neptuni filium. penetraverit (193 — 286): qui cruentis dapibus expletus, quas caede sex sociorum eius instruxerat (287 — 334): vino etiam, quod Ulysses ingesserat, temulentus, quum in somnum procubisset, excaecatus (345 — 412), et parte gregis spoliatus, fugientem saxo incoellit (413 — 566).

Ὁ Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Γ.

Ἀλκίνοῦ ἀπό

- Τ**ὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 "Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
 Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
 5 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
 "Ἡ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατά δῆμον ἅπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
 "Ἡμενοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσβων
 10 Οἶνοχόος φορέησι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσθιν·
 Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
 Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπειράπετο στονόνετα
 Εἴρεσθ', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
 Τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
 15 Κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὅφρα καὶ ὑμεῖς
 Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὑπο νηλεὲς ἦμαρ,
 Ὑμῖν ἑξίνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
 20 Ἀνδρώποισι μέλω, καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἵκει.
 Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ,
 Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
 Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
 Δουλιχίον τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
 25 Αὐτὴ δὲ χθοναυγὴ πανυπεριάτῃ εἰν ἀλλ' κεῖται
 Πρὸς Ζόφον, — αἱ δέ τ' ἀνευθε πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελίον τε —
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτι ἔγωγε
 "Ἡς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.

Ἡ

O D Y S S E A E IX.

λογος. Κυκλωπεία.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
 Sane, hoc pulchrum est, audire cantorem
 Talem, qualis hic est, diis adsimilis voce :
 Non enim ego ullum puto eventum gratiorem esse,
 Quam cum lætitia quidem detineat populum universum,
 Convivæque per domum audiant cantorem,
 Sedentes ordine ; iuxta autem plonæ sint mensæ
 Pano et carnibus ; vinum autem ex cratere hauriens
 Pincerna afferat et infundat poculis ;
 Hoc quiddam mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
 Tibi vero meas aerumnas animus institit luctuosas
 Sciscitari ; ut adhuc magis lugens ingemiscam.
 Quid primum, quid autem deinde, quid vero ultimum narrabo
 Aerumnas quando quidem mihi multas dederunt Dii caelestes
 Nunc vero nomen primum dicam ; ut et vos
 Sciatis : ego vero deinde, postquam effugero sævum fatum,
 Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans :
 Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
 Hominibus curae sum, et mea fama ad caelum pervenit :
 Habito autem Ithacæ apicem : in ipsa vero mons est
 Nerius, nemorosus, conspicuus : circum autem insulæ
 Multæ habitantur valde prope invicem,
 Dulichiumque, Sameque, et nemorosa Zacynthus :
 Ipsa autem humilis longe suprema in mari iacet
 Ad Occasum, illæ vero seorsum ad auroram solemque ;
 Aspera, sed bona iuvenum alitrix ; nihil ego
 Propria terra possum dulcius aliud videre.

Ἡ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δια' θεάων·

30 (Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.)

Ὡς δ' αὖτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη, δόλοεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·

Ἄλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσβιν ἔπειθον.

Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων

35 Γίγνεται, εἴπερ καὶ τίς ἀπόπροθι πίρνα οἶκον

Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῆων.

Εἰ δ', ἄγε τοι καὶ νόστιον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσκω,

Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηςδεν ἰόντι.

Ἰδιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασθεν,

40 Ἰσμάρῳ· ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὦλεσα δ'
αὐτούς·

Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασδάμεθ', ὥς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίσι ἴσῃς.

Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερωῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας

Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.

45 Ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα

Ἐσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἑλικας βοῦς.

Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,

Οἱ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,

Ἠπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἄφ' ἱππῶν

50 Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὄδι χρή πεζὸν ἔόντια.

Ἠλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὄρη,

Ἠέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἶδα παρέσθη

Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάδοιμεν.

Στηδάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ δοῦδιν·

55 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείησιν.

Ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν, καὶ ἄεξετο ἱερὸν ἦμαρ,

Τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάς περ ἔοντας·

Ἡμος δ' Ἠέλιος μετενίσβετο βουλυτόνδε,

Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάδαντες Ἀχαιοὺς.

60 Ἐξ δ' ἄφ' ἐκάστης νηὸς εὐκνήμιδες ἑταῖροι

Ὀλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.

Ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἥτορ,

Ἀσμενοι ἐκ θανάτιοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

Οὐδ' ἄρα μοι προτέρῳ νῆες κίον ἀμφιελίσσαι,

65 Πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρὶς ἑκαστόν ἀΰσαι,

Οἱ θάνον ἐν πεδίῳ, Κικόνων ὑπο δρωθέντες.

Νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς

Δαίλαπι δεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν

Γαίαν

Sane quidem me illic detinebat Calypso, nobilissima dearum,
In specubus cavis, cupiens *sibi* maritum esse;
Similiter porro Circe detinebat domi suae
Aeaea, dolosa, cupiens *sibi* maritum esse:
Sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
Adeo nihil dulcius sua patria neque parentibus
Est, etiamsi et quis procul divitem domum
Terra in aliena habitat seorsum a parentibus.
Age vero tibi et reditum meum lacrymosum narrabo,
Quem mihi Iupiter immisit a Troia profecto,
Ab Ilío me ferens ventus Ciconibus appulit,
Ad Ismarum: ibi autem ego urbem depopulatus sum, occidi-
que ipsos *incolas*.

Ex urbe vero uxores et possessiones multas ubi ceperamus,
Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret aequali portione.
Tum vero quidem ego celeri pede fugere nos
Hortabar; illi vero valde stulti non parebant.
Hic vero multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves
Mactabant ad littus, et flexipedes camuros boves.
Interea vero abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,
Qui ipsis vicini erant simul plures et meliores,
Continentem habitantes, docti quidem ab equis
Cum hominibus pugnare, et cum opus esset peditem pugnare.
Venerunt deinde, quot folia et flore nascantur vere,
Matutini: tunc sane malum Iovis fatum affuit
Nobis infelicibus; ut dolores multos pateremur.
Consistentes autem pugnant pugna ad naves veloces;
Feriebantque se invicem aereis hastis.
Quamdiu quidem tempus matutinum erat, et augebatur sacra dies,
Tamdiu utique nos defendentes sustinebamus, plures licet essent:
Quando vero sol transibat vespeream versus.
Tum vero Cicones pepulerunt domitos Achinos.
Sex autem a singulis navibus bene ocreati socii
Perierunt: ceteri vero effugimus mortemque fatumque.
Illinc vero ulterius navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, caris amissis sociis.
Neque sane mihi ulterius naves procedebant remis utrinque agitatae,
Priusquam horum miserorum sociorum ter unumquemque vo-
Qui perierunt in campo a Ciconibus trucidati, (caesum,
Navibus autem immisit ventum Boream nubium coactor Iupiter
Cum procella ingenti, nubibusque cooperuit

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὁρῶρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

- 70 Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρδιαι, ἰστία δέ σφιν
Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διέδχιδεν ἕς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἕς νῆας κάδεμεν, δειδαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ' ἐβδυσμένως προερύσσαμεν ἠπειρόνδε.
Ἐνθα δὴ δύο νύκτας, δύο τ' ἡμέματα συνεχῆς αἰεὶ
75 Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.

Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
Ἰστοῦς σθηδάμενοι, ἀνὰ θ' ἰστία λεῦκ' ἐρύσαντες,
Ἡμέδα· τὰς δ' ἀνέμους τε κυβερνήται τ' ἴθυνον.

- Καὶ νῦ κεν ἀδοκηθῆς ἰκόμεν ἕς πατρίδα γαίαν,
80 Ἀλλὰ με κύμα, ῥόος τε, περιγυάμπιοντα Μάλειαν,
Καὶ Βορέης ἀπέωδε, παρέπλαχ' ἔεν δὲ Κυθήρων.

Ἐνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὁλοοῖς ἀνέμοισιν·
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'· αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἷτ' ἄνδρινον εἶδαρ ἔαουσιν.

- 85 Ἐνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασδάμεθ' ἥδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότε ἑγὼν ἐτάρους προτεῖν πεύθεσθαι ἰόντας,
Ἄνδρε δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὑπάσδας,

- 90 Οἷτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες.
Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγην ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν·
Οὐδ' ἀρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἐτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλὰ σφι θόσαν λωτοῖο πάσασθαι.

Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιθδεά καρπὸν,
95 Οὐκ ἐτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
Ἄλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν

Λωτῶν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστον τε λαδέσθαι.
Τοὺς μὲν ἑγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
Νηυσὶ δ' ἐν γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ διῆσα ἐρύσσας.

- 100 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειῶν,
Μῆπω τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθῃται.
Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.

- 105 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ·
Κυκλώπων δ' ἕς γαίαν ὑπερφιάλων, ἀθεμισίων,
Ἰκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ' ἀρύωσιν·
Ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

Terram simul et pontum; ingruit vero e caelo nox,
 Hac quidem deinde ferebantur obliquae; vela autem ipsis
 In tres quatuorque partes discidit vis venti.
 Et haec quidem in naves deposuimus, timentes interitum;
 Ipsas vero festinanter subduximus ad continentem.
 Hic duas noctes et duos dies continenter semper
 Iacebamus, simul laboreque et doloribus animum rodentes:
 Sed quando iam tertium diem comas pulchra complevisset aurora;
 Malis erectis, velisque albis explicatis,
 Sedebamus: illas vero ventusque gubernatoresque dirigebant.
 Et iam incolumis pervenissem in patriam terram,
 Sed me unda, aestusque, circumflectentem Maleam,
 Et Boreas depulit, et aberrare fecit Cytheris.

Hinc autem novem diebus ferebar perniciosis ventis
 Pontum per piscosum: at decimo conscendimus
 Terram Lotophagorum, qui utique floridum cibum edunt.
 Hic vero continentem ingressi sumus et hausimus aquam;
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves focii,
 At postquam cibum gustassemus, et potum,
 Tum vero ego socios praemisi sciscitatum profectos
 (Viris duobus electis, tertio praecone simul addito,)
 Quinam viri essent in terra panem edentes.
 Hi vero statim abeuntes congressi sunt viris Lotophagis.
 Neque sane Lothophagi parabant fociiis mortem
 Nostris, sed ipsis praebuerunt lotum gustandam.
 Horum autem quicumque loti comedisset dulcem fructum,
 Non amplius renunciare rursus volebat, neque redire;
 Sed illic volebant apud viros Lothophagos
 Lotum edentes manere, reditusque oblivisci.
 Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,
 Navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.
 At ceteros iussi dilectos socios
 Festinantes naves conscendere celeres,
 Ne fortassis quis loto pastus reditus oblivisceretur.
 Hi autem statim ingrediebantur, et per transtra sedebant:
 Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.
 Illinc autem ulterius navigabamus dolentes corde,
 Cyclopum autem ad terram superborum, exlegum,
 Venimus, qui scilicet diis facti immortalibus,
 Neque plantant manibus plantam, neque arant:
 Sed haec absque semine et aratione omnia proveniunt,

110 Πυροὶ καὶ κριθαὶ ἡδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὐτ' ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε δέμιστες·

Ἄλλ' οἷγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσιν κάρηνα
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· δέμιστεύει δὲ ἕκαστος

115 Παίδων ἡδ' ἀλόχων· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν.

Νῆδος ἔπειτα κάχεια παρὲν λιμένος τετάνυσται
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτῆλου,
Ἐλήεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάαδιν

Ἀγριαί· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·

120 Οὐδέ μιν εἰδοιχνεύσι κυνηγέται, οἷτε καδ' ὕλην

Ἀλγέα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.

Οὐτ' ἄρα ποιμνησὶν καταίσχεται, οὐτ' ἀρότοισιν,

Ἄλλ' ἦγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἡμᾶτα πάντα,

Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.

125 Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες παρά μιτοπάρηροι,

Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνι τέκτονες, οἳ κε κάμοιεν

Νῆας ἐυσδέλμους, αἳ κεν τελέοιεν ἕκαστα,

Ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι· οἶά τε πολλὰ

Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περώωσι θάλασσαν·

130 Οἳ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο.

Οὐ μὲν γὰρ τι κακὴ γε, φέροι δὲ κεν ὥρια πάντα·

Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας

Ἰδρυητοὶ, μαλακοί· μάλα κ' ἄφδιτοι ἄμπελοι εἶεν.

Ἐν δ' ἄροσις λεῖη· μάλα κεν βαδὺ λῆϊον αἰεῖ

135 Εἰς ὥρας ἀμῶεν· ἐπεὶ μάλα πίαρ ὑπ' οὐδας.

Ἐν δὲ λιμὴν εὐορμος, ἔν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,

Οὐτ' εὐνάς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,

Ἄλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰδόκε ναυτέων

Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπεπνεύσωσιν αἴηται.

140 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,

Κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἰγέροι πεφύαδιν.

Ἐνθα κατεπλέγμεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν

Νύκτα δὲ ὄρφναιήν· οὐδὲ προῦφαινεν ἰδέσθαι·

Ἄηρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαδεῖ ἦν, οὐδὲ Σελήνη

145 Οὐρανόθεν προῦφαινε· κατείχετο δὲ νεφέεσβιν.

Ἐνθ' οὕτως τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·

Οὐτ' οὐν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον

Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐυσδέλμους ἐπικέλσαι.

Κελσάσσει δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἰστία πάντα·

150 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·

Ἐνθα

Triticum, et hordeum, atque vites, quae utique ferunt
 Vinum ex magnis vuīs, et ipsis Iovis imber incrementum dat.
 Illis vero neque conciones consiliariae, neque leges;
 Sed ipsi celsorum montium inhabitant cacumina,
 In speluncis cavis; ius autem dat unusquisque
 Liberis atque uxoribus; neque se invicem curant.
 Insula deinde humilis prae portu obtenditur
 Terae Cyclopiū, neque prope, neque remote,
 Sylvosa; in ea vero caprae innumerae nascuntur
 Agrestes; neque enim frequentatio hominum prohibet;
 Neque ipsam ingrediuntur venatores, qui per sylvam
 Dolores patiuntur, iuga montium lustrantes.
 Neque sane gregibus occupatur, neque arationibus,
 Sed ipsa absque semente et inarata diebus omnibus
 Viris caret; pascit vero balantes capras.
 Non enim Cyclopiū naves adsunt proras rubras habentes,
 Neque viri insunt navium fabri, qui conficiant
 Naves bonis transiris instructas, quae perficiant singula,
 Ad urbes hominum euntes; veluti crebro
 Viri ad se invicem navibus trahiciunt mare;
 Qui ipsis et insulam bene habitata elaborarent,
 Neque enim omnino mala; ferret autem tempestiva omnia;
 Insunt enim prata maris cani ad littus
 Irrigua, mollia; omnino perennes vites essent,
 In ea etiam aratio facilis; valde altam segetem semper
 Statis temporibus mererent; quia valde pingue subest solum
 In ea porro portus opportunus, ut non opus fume sit,
 Neque anchoras iacere, neque rudentes alligare.
 Sed qui appulerint manere aliquamdiu, donec nautarū
 Animus impulerit, et adspirarint venti.
 Ceterum in vertice portus fuit limpida aqua,
 Fons sub specu; circum autem populi nascuntur.
 Huc descendebamus, atque aliquis deus ducebat
 Noctem per obscuram: non enim apparebat, ut videretur;
 Caligo enim circa naves densa erat, neque luna
 E caelo lucebat; obtegebatur enim nubibus.
 Hic nullus insulam vidit oculis;
 Neque sane fluctos magnos volutos ad littus
 Vidimus, antequam naves bonis transiris instructae appulissent.
 Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia;
 Egressi autem et ipsi sumus in littus maris;

- Ἐνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.
 Ἥμος δ' δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 Νῆσον θανυάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
 Ὀρσαν δὲ Νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 155 Αἴγας ῥεδκώους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
 Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
 Εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 Βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μεροειχέα θήρην.
 Νῆες μὲν μοι ἔποντο δυνάδεκα, ἔξ δὲ
 ἑκάστην
 160 Ἐννέα λάγχανόν αἶγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἶω.
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 Ἡμεθα δαινύμενοι κρῖα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρός,
 Ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γάρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἑπαστοί
 165 Ἠφύδαμεν, Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἐόντων,
 Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγήν, οἶων τε καὶ αἰγῶν.
 Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλδεν,
 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 170 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορήν δέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 Ἄλλοι μὲν νῦν μέμνεν' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηϊ τ' ἐμῇ καὶ ἱμοῖς ἑτάροισιν
 Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵτινές εἰσιν·
 175 Ἡ ρ' οἷγ' ὑβρίζται τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 Ἦε φιλοξέιναι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
 Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐμέλευσα δ' ἑταίρους,
 Αὐτοὺς τ' ἀμβάλειν, ἀνὰ τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κἀθίζον·
 180 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἐόντα,
 Ἐνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
 Ὑψηλόν, δάφνησσι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
 Μῆλ', οἷες τε καὶ αἶγες ἰαυέσχον· περὶ δ' αὐλή
 185 Ὑψηλὴ δέδμητο κατ' ὤρι· χέεσσι λίθοισιν,
 Μακρῇσιν τε πίτυσιν ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 Ἐνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
 Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
 Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίδια ᾗδῃ.
 190 Καὶ γὰρ θάυμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἐφώνει

Ἄνδρϊ

Ibique somno soluti expectavimus auroram divinam.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
Insulam admirantes, obambulabamus per eam.

Excitarunt vero Nymphae, filiae Iovis Aegiochi,

Capras montanas, ut prandium fumerent socii.

Continuo incurvos arcus et hastas longis cuspidibus

Cepimus ex navibus: in tres partes autem dispositi

Iaculabamur; statim vero dedit deus copiosam venationem.

Naves quidem me sequebantur duodecim, in unamquamque
autem

Novem sortito contigerunt caprae, mihi vero decem elegi soli,

Sic tum toto die, ad solis occasum,

Sedebamus epulantes carnes immensas, et vinum dulce.

Nondum enim ex navibus absumentum erat vinum rubrum,

Sed inerat: multum enim in amphoris singuli

Hausimus, Ciconum sacro oppido capto.

Cyclopium autem ad terram prospiciebamus, prope existentium,

Fumumque, ipsorumque vocem oviumque, et caprarum.

Quando autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,

Sane tunc decubuimus in littore maris.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,

Tum vero ego concione habita omnes allocutus sum:

„Alii quidem nunc manete mihi dilecti socii;

At ego cum navi mea et meis sociis

Profectus, hos homines explorabo, quinam sint;

An illi contumeliosi et agrestes, neque iusti,

An hospitales et ipsis mens sit deorum reverens.“

Sic fatus, navem conscendi: iussique socios

Ipsosque conscendere, et rudentes solvere.

Illic vero continuo conscendebant, et per transra sedebant;

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.

Sed cum iam in locum pervenissemus, prope existentem,

Hic deinde in extrema parte speluncam vidimus, prope mare,

Excelsam, lauris contextam: ibi vero multa

Pecora, ovesque, et caprae quiescebant: circum autem cohors

Excelsa aedificata erat excisis lapidibus,

Procerisque pinis, et quercubus alte comantibus.

Hic autem vir habitabat ingens, qui scilicet pecora

Solus pascebat procul; neque cum aliis

Verlabatur; sed seorsum existens nefaria sciebat.

Etenim monstrum erat horrendum, neque similis videbatur

- Ἄνδρ' ἔγε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ^{οὐ}βίῳ ὕληντι
 Ἵψηλων ὀρέων, ὅ, τε φαίνεται οἶον αἶψ' ἄλλων.
 Αἷ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήτρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ' κῆτ' τε μένειν, καὶ νῆα ἐρυσθαι.
 195 Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεκα ἄριστους
 Βῆν'· ἀτὰρ αἶγεον ἄσκον ἔχον μέλανος οἴνοιο,
 Ἡδέος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐόνθεος υἱός,
 Ἴρεὺς Ἀπέλλανος, ὅς Ἰσμαρον ἀμφιβεβήκει,
 Οὐνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
 200 Ἀζόμενοι· ὥκει γὰρ ἐν ἄλσει δεινδρήντι
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος· ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
 Χρυσοῦ μὲν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·
 Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσθας
 205 Ἡδὺν, ἀκηρασίον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτόν
 Ἡεῖδη δμῶων, οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἄλλ' αὐτὸς, ἄλοχός τε φίλη, ταυτὴ τα μὲν οἶη.
 Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυσθρόν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἰκοσι μέτρα
 210 Χεῦ'· ὁδμῇ δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδῶδει,
 Θεσπεσίη· τότε ἂν οὗτοι ἀποσχεῖσθαι φίλον ἦεν.
 Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἄσκον μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
 Κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι οἶδατο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν,
 215 Ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα, οὔτε θέμιστας.
 Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
 Εὐρομεν, ἀλλ' ἐνόμεινε νομὸν κατὰ πλονα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐξηεύμεσθα ἕκαστα·
 Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στεινόντο δὲ σῆκοι
 220 Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι ἕκασται
 Ἐρχατο· χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ
 μετὰσθαι,
 Χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι· ναῖον δ' ὄρω ἀγγεα πάντα,
 Γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἑταροὶ λίσσοντ' ἐπέεσσιν,
 225 Τυρῶν αἰνυμένους ἔναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα δοῆν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 Σηκῶν ἐξελάσαντας, ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Ἄλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἥ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν —
 Ὅφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίῃ·
 230 Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἐτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.

Homini pane vefcenti, fed cacumini fylvofo
 Excelforum montium, cum appareat folum ab aliis,
 Atque tum ceteros iuffi dilectos focios
 Illic apud navemque manere, et navem custodire:
 Aff ego, electis fociorum duodecim optimis,
 Ivi; ceterum caprinum utrem habebam nigri vini
 Dulcis, quod mihi dederat Maron, Evanthæi filius,
 Sacerdos Apollinis, qui Ifmarum tuebatur;
 Quod ipfum cum liberis tutati fimus atque uxore,
 Reverentia moti, habitabat enim in luco arborifero
 Phœbi Apollinis: ille utique mihi dedit pulchra dona:
 Auri quidem mihi dedit elaborati feptem talenta;
 Dedit autem mihi craterem totum argenteum: ceterum deinde
 Vinum in Amphoris duodecim ipsis hauftum,
 Suave, incorruptum, divinum potum: neque quifquam illud
 Norat famulorum, neque ancillarum in domo,
 Sed ipfeque, uxorque cara, promaque una fola.
 Hoc autem quoties biberent dulce vinum rubrum,
 Unum: poculum qui impleverat, aquae viginti menfuras
 Infundebat; dulcis autem odor a cratere fpirabat,
 Divinus: tum nequaquam abftinere gratum fuiffet.
 Huius ferebam impletum utrem magnum; itemque viatica
 In pera: ftatim enim mihi fufpicatus eft animus generofus,
 Virum fuperventurum ingenti praeditum robore,
 Agreftem, neque iura bene doctum, neque leges.
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipfam intus
 Invenimus; fed pafcebat per pafcuâ pingua pecora
 Ingreffi vero antrum admirabamur fingula:
 Calathi quidem cafeis gravabantur; repleta autem erant ftabula
 Agnorum atque hoedorum: feparatae vero fingulae
 Inclufae erant; feorfum quidem grandiores natu, feorfum et
 ætate mediae,
 Seorfum itidem recens natae: natabant autem fero vafa omnia,
 Mulctralia, fcapthiaque, elaborata, quibus immulgebat.
 Tum me quidem imprimis focii precabantur verbis
 Ut fumtis cafeorum nonnullis abiremus retro; at deinde
 Confefsim ad navem celerem hoedosque et agnos
 E ftabulis agentes navigaremus falſam aquam;
 Sed ego non parni, (certe multo fatius fuiffet,)
 Donec ipſum viderem, et experirer ſi mihi hoſpitalia daret:
 Neque ſane erat ſociſ viſus amabilis futurus.

- Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐδύσαμεν· ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τε μιν ἔνδον
 Ἡμενοί, ἕως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 Ἰγλῆς ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
- 235 Ἐκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὄρυμαγδὸν ἔθηκεν·
 Ἡμεῖς δὲ δεισαγτες ἀπασδύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
 Αὐτὰρ ὄγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
 Πάντα μάλ', ὅσδ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενά λείπε θύρῃφιν,
 Ἀρνεῖους τε τράγους τε, βαδείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑπόδ' αἰέρας,
 Ὀβριμον· οὐκ ἂν τόνγε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 Εὐδολαί, τετράκυκλοι, ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
 Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν.
- Ἐξόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
- 245 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 Αὐτίκα δ' ἡμῖν μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
 Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμειβάμενος κατέθηκεν·
 Ἡμῖν δ' αὐτ' ἔσθηθεν ἐν ἄγγεσιν, ὕφρα οἱ εἴη
 Πίνειν αἰνυμένω, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
- 250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδεν, εἶρετο δ' ἡμέας·
 Ὡ ξεῖνοι, τίνας ἐστέ; πόθεν πλεῖδ' ὕγρα κέλευθα;
 Ἥ τι κατὰ πρῆξιν, ἧ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 Οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοῖτ' ἀλόωνται
- 255 Ψυχὰς παρδόμενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὐτὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Δειδάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτὸν τε πέλωρον.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσβιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἡμεῖς τοι Τροίηνδεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
- 260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 Οἴκαδε ἵεμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
 Ἥλθομεν· οὐτωλοῦ Ζεὺς ἤδελε μητίσασθαι.
 Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
 Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν·
- 265 Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
 Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὐτὲ κιχανόμενοι τὰ σά γούνα
 Ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεῖνῆϊον, ἦε καὶ ἄλλως
 Δοίης δωτίνην, ἦτε ξείνων δέμης ἐστίν.
 Ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεοὺς· ἱκέται δέ τοι εἰμεν.
- 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἱκετῶν τε ξείνων τε,
 Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.

Tum vero igne accenso sacrificavimus et ipsi
E caseis fumentes comedimus, expectabamusque ipsum intus
Sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
Ligni aridi, ut ei ad coenam esset.

Extra autem antrum deiiciens firepitum fecit:

Nos vero perterriti diffugimus in recessum antri.

Ast ille in latam speluncam egit pingua pecora,

Omnia prorsus, quae mulgebat: maris autem reliquit foris,

Arietesque, hircosque, altam extra chortem.

Ceterum deinde admovit operculum ingens alte sublatum,

Grave: non illud duo et viginti currus

Fortes, quaternis roris, a solo dimovissent:

Tantam excelsam petram admovit ostio.

Sedens autem mulgebat oves et palantes capras,

Omnia rite, et foetum submisit singulis.

Statim autem dimidium ubi coagulasset albi lactis,

Textilibus in calathis constructum reposuit:

Dimidium vero rursus constituit in vasibus, ut sibi esset

Ad potandum epulanti, et sibi ad coenam foret.

At postquam expediisset obiens sua opera,

Tum vero ignem accendebat, et adspexit, interrogabatque nos:

„O hospites, quinam estis? unde navigatis humidae vias?

Nunquid ad negotiationem, an temere erratis?

Tanquam praedones super mare, qui errant,

Animas periculo obiectantes, malum alienigenis ferentes?“

Sic dixit, nobis autem statim, confractum est carum cor

Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrosum,

Sed et sic ipsum verbis respondens alloquebar:

„Nos quidem a Troia devii acti Achivi

Varis ventis super ingentes fluctus maris,

Domum petentes alia via aliis itineribus

Venimus: sic nimirum Iupiter voluit constituere.

Populi autem Atridae Agamemnonis gloriamur esse,

Cuius sane nunc maxima sub caelo gloria est:

Tantam enim diripuit urbem, et perdidit populos

Multos: nos autem demum procumbentes ad tua genua

Supplicamus, si quod praebeas hospitale munus, sive etiam aliter

Donum des: qui utique hospitem mos est.

Sed verere, optime, deos: supplices nempe tibi sumus:

Iupiter autem ultor est supplicumque, hospitemque,

Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.“

"Ως ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτὴν ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ·

Νήπιός εἰς, ὧ ἔειν', ἥ τηλόθεν εἰλήλουθας,

"Ὅς με θεοῦς κέλεαι ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι.

275 Οὐ γάρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.

Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθρος ἀλευάμενος περιδοίμην

Οὔτε δεῦ, οὔθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύει.

Ἀλλὰ μοι εἴφ', ὅπῃ ἔδχες ἰὼν εὐεργέα νῆα·

280 Ἡ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἥ καὶ σχεδόν, ἔφρα δαείρω.

"Ὅς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλὰ

Ἀλλὰ μιν ἄφορβον προσέφην δολίοις ἐπέεσσιν·

285 Νῆα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὑμῆς ἐπὶ πειρασί γαίης.

285 Ἀκρῇ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἐνείκει·

Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.

"Ὅς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ·

Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἱαλλεν·

Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ

290 Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγνέφαλος χαυμάδις ῥέε, δεῦτε δὲ γαίαν.

Τοὺς δὲ διαμελεῖσθι ταμῶν ὠπλίσσατο δόρπον·

Ἡδῶτε δ', ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν

Ἐγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελύοντα.

Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχήσομεν Διὶ χεῖρας,

295 Σχέτλια ἔργ' ὀρόωντες· ἀμυχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσσατο νηδύν,

Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,

Κεῖτ' ἐντοσθ' ἄντροιο τανυστάμενος διὰ μήλων.

Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν,

300 Ἀσθὸν ἰὼν, ἔϊφος δ' ἐξ ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,

Οὐτάμειναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,

Χεῖρ' ἐπιμάσσωμένος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.

Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπώλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·

Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων

305 Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέδηκεν.

"Ὅς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῷ διῶν.

Ἡμὸς δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,

Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,

Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.

310 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,

Σὺν δ' ὅγε δ' αὐτὲ δύω μάρψας ὠπλίσσατο δειπνον.

Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,

Sic dicebam: ille vero mihi rursus respondit saevo animo:

„Stultus es, o hospes, vel longe advenisti,

Qui me deos iubes aut timere, aut observare

Non enim Cyclopes Iovem Aegiochum curant,

Neque deos beatos, quoniam multo praestantiores sumus.

Neque ego Iovis inimicitias evitans pepercerim

Neque tibi, neque fociis, nisi animus me iubeat.

Sed mihi dic, ubi appuleris huc profectus sabrefactam navem;

An alicubi ad extremam oram, an et prope, ut sciam.“

Sic dixit tentans: me autem non latuit scientem multa;

Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosis verbis:

„Navem quidem mihi confregit Neptunus terrae quassator,

Ad scopulos coniectam; vestrae ad fines terrae,

Promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit:

At ego cum hisce effugi arduam perniciem.“

Sic dicebam; ille autem mihi nihil respondit saevo animo;

Sed ipse impetu facto fociis manus inferebat;

Simulque duos correptus, tanquam catulos ad terram

Illidebat: cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram

His vero membratim dissectis apparuit coenam:

Vorabat autem, quemadmodum leo montanus, neque relinquebat

Intestinaque, carnesque, et ossa medullis plena.

Nos vero flentes sustulimus Iovi manus,

Misera opera videntes; desperatio autem tenebat animum.

Ceterum postquam Cyclops magnum implevisset ventrem,

Humanas carnes comedens, et insuper merum lac bibens,

Iacebat intra antrum extensus inter pecora.

Hunc quidem ego volui, magnanimo in animo,

Propius accedens, gladio acuto stricto a ferro ore

Vulnerare ad pectus, ubi praecordia hepato circumdant,

Manu admota; aliud autem me consilium retinebat.

Ibidem enim et nos periissemus saeva morte;

Non enim potuissemus ab officio excelsio

Manibus amovere saxum grave, quod admoverat.

Ita tum quidem ingemiscientes expectabamus auroram divinam.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora,

Tum vero ignem accendebat, et mulgebat egregia pecora

Omnia rite, et foetum submisit singulis.

At postquam expediisset obiens sua opera,

Simul ille rursus duobus correptis apparuit prandium.

Pransus autem, ex antro egit pinguis pecora,

Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄφ' ἐπέδηχ', ὥδαι τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιδείη.

315 Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύνλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπύμην κακὰ βυβόδομεύων,
Εἰ πῶς τιδαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.

Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή.

Κύνλωψος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σπηῶ,
320 Χλωρὸν, ἐλατνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίη
Λυάνδην· τὸ μὲν ἄμμες εἰσκόμεν εἰσορόωντες,

Ὅσον δ' ἰσθμὸν νηὸς ζεικοδόρριο μελαίνης,

Φορτίδος, εὐρείης, ἧτ' ἐκπεράα μέγα λαΐτμα·

Τόσσον ἦν μήκος, τόσσον πάχος εἰσοράσθαι.

325 Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοφα παραστάς,
Καὶ παρέδηχ' ἐτάροισιν, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα.

Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δὲ θοῶσα παραστάς

Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω.

Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέδηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,

330 Ἦ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἥλιδα πολλή.

Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους πλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,

Ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰέρας,

Τρίψαι ἐν ὄφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱάνοι.

Οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,

335 Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.

Ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα γομεύων·

Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἦλασε πίονα μῆλα,

Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λείπε βαδείης ἔκτοθεν αὐλῆς,

Ἦ τοι οἰσάμενος, ἧ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευσεν.

340 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέδηκε θυρεὸν μέγαν ὑφ' ὅς' αἰέρας,

Ἐξόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,

Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρυον ἦκεν ἐκάσθῃ.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,

Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτὲ δύω μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.

345 Καὶ τότε γὰρ Κύνλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς,

Κισθύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·

Κύνλωψ, τῇ, πῖε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·

Ὅφρ' εἰδῆς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς·

ἐκεκεύδει

Ἡμετέρῃ σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας

350 Οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.

Σχέτλιε, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἱκοίτο

Ἀνδρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.

Ὡς

Facile amoto operculo ingenti: at deinde
 Rursus admovit, veluti si pharetræ operculum imponeret.
 Multo autem strepitu ad montem agebat pingua pecora
 Cyclops: ceterum ego relictus eram mala profunde cogitans.
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi gloriam Pallas.
 Hoc autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
 Cyclopi enim iacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
 Arefactam; eam et nos tantam imaginabamur insipientes,
 Quantus utique malus navis viginti remis agitatae nigrae,
 Onerariae, latae, quae scilicet traiecit ingentem pelagum;
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo adspectu.
 Ab hac quidem, quantum ulna est, ego abscondi adstans,
 Et apposui fociis, laevigareque iussi.
 Hi vero laevem fecerunt; ego autem acui adstans
 Summum; statimque prehensam adurebam in igne ardente.
 Et hanc quidem bene deposui reconditam sub stercore,
 Quod per speluncam fufum erat admodum dense multum.
 At ceteros sorte sortiri iussi,
 Quinam auderet inecum vectem sublatum
 Terere in oculo, quando eum dulcis somnus occuparet.
 Hi autem ^{recte: fuisse autem illorum} sorte electi sunt, quos utique et voluissem ipse eligere.
 Quatuor, ast ego quintus cum his delectus sum.
 Vespertinus autem rediit pulchra velleribus pecora pascens:
 Continuo vero in latam speluncam egit pingua pecora
 Omnia prorsus; neque ullum relinquebat altam extra chortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam deus sic iusserit.
 At deinde admovit operculum ingens alte sublatum;
 Sedensque mulgebat oves et balantes capras,
 Omnia rite, et foetum submisit singulis,
 Ceterum postquam expediisset obiens sua opera,
 Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit coenam.
 Et tum ego Cyclopem alloquebar prope adstans,
 Poculum in manibus tenens nigri vini:
 „Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas carnes;
 Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum ha-
 buerat
 Nostra; tibi autem porro libamen ferebam, si forte me miseratus
 Domum mitteres: tu vero furis non amplius tolerabiliter,
 Inique, quomodo quisquam ad te in posterum alius accedat
 Ex hominibus multis? quoniam non recte fecisti.“

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν· ἦδατο δ' αἰνῶς
Ἦδ' ὑποτόν πίνων· καὶ μ' ἦτε δεύτερον αὐτίς·

355 Δύς μοι ἐτι πρόσφρων, καὶ μοι τεὸν οὔνομα εἶπε
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίρης.
Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει Ζεῖδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἔριδτάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
Ἀλλὰ τὸδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.

360 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ πόρον αἶδοπα οἶνον·
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίχσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
Καὶ πότε δὴ μιν ἐπεσθὶ προσηΐδων μελιχλοισιν·

Κύκλωψ, εἰρώτᾳς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
365 Ἐξερῶ· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέσθης.
Οὔτις ἔμοιγ' ὄνομα· Οὔτιν δέ με κικλήσκουσιν
Μήτηρ ἦδὲ πατήρ ἦδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
Οὔτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισιν,
370 Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τόδε τοι ξεινῆϊον ἔσται.

"Ἢ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμῶδας παχὺν αὐχένᾳ· καδ δέ μιν ὕπνος
Ἥριε πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέβυτο οἶκος,
Ψωμοὶ τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.

375 Καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
Εἴως θερμαίνοιτο· ἔπεσθ' τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυναν, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.

"Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαΐνος ἐν πυρὶ μέλλεν
Ἀφεςθαί, χλωρὸς περ ἐὼν, διεφαίνεται δ' αἰνῶς,

380 Καὶ τότε ἐγὼν ἄσβον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἰσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.

Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαΐνον, ὅξυν ἐπ' ἄκρῳ,
Ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
Δίνεον· ὥς δ' ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νῆϊον ἀνῆρ

885 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἐνερθεν ὑποσβείουσιν ἱμάντι
Ἀφάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἑμμενὲς αἰεὶ·

"Ὡς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες
Δινέομεν, τὸν δ' αἶμα περιῖρρε θερμὸν ἔοντα.

Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὐσεν αὐτῇ,
390 Γλήνης καιομένης· σφαραγεύετο δὲ οἱ πυρὶ ρίξαι.

"Ὡς δ' ὅτ' ἀνῆρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν, ἥε σκέπαρνον
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα,
Φαρμάσκειν· τὸ γὰρ αἵτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·

"Ὡς

Sic dicebam: is autem accepit et ebibit; delectatusque est vobis.
Dulcem potum bibens; et a me petebat secundo rursus; (menter
„Da mihi adhuc lubens, et mihi tuum nomen dic
Statim nunc; ut tibi dem hospitale munus, quo tu gaudeas.

Etenim Cyclopibus fert alma terra

Vinum ex magnis uvis, et ipsis Iovis imber dat incrementum;

Verum hoc ambrosiae et nectaris est latex.“

Sic dixit; at ei rursus ego dedi generosum vinum;

Ter quidem praebui ferens, ter autem is ebibit stultitia,

Ceterum postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,

Tunc utique ipsum verbis alloquebar blandis:

„Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi

Dicam; tu autem mihi da hospitale munus, ut scilicet pollicitus es:

Nemo mihi nomen est; Neminem vero me vocant

Mater atque pater, omnesque alii socii.“

Sic dixi; ille vero mihi rursus respondebat inclementi animo;

„Neminem ego postremum edam post suos socios,

Ceteros autem prius; hoc tibi hospitale munus erit.“

Dixit, et recumbens cecidit supinus; at deinde

Iacebat inflexa crassa cervice: et illum somnus

Capiebat omnium domitor; e gutture vero erumpebat vinum,

Frustraque humanae carnis; ipse autem eructabat vino gravatus,

Et tum ego vectem sub cinere demisi multo,

Donec calefieret; verbisque omnes socios

Confirmabam, ne quis mihi subveritus deficeret.

Sed cum iam vectis oleaginus in igne erat

Arsurus, viridis licet esset, candeatque vehementer;

Tum vero eius propius afferebam ex igne, circum autem socii

Stabant; ceterum audaciam inspiravit ingentem deus.

Hi quidem vectem prehensum oleaginum acutum in summo,

Oculo infixerunt; ego autem superne arrectus

Verfabam: Ut vero cum quis terebrat lignum navale vir

Terebra, alii autem infra torquent loro

Apprehensam utrinque: illa autem circumvolvitur assiduo semper:

Sic eius in oculo ignitum vectem prehensum

Verfabamus; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.

Omnes vero ei palpebras circum et supercilia cremavit vapor,

Pupilla ardente; crepitabant autem ei igne radices,

Veluti autem cum vir faber securim magnam, aut asciam,

In aqua frigida mergit valde stridentem,

Temperans, (hoc enim deinde ferri et robur est);

- 395 "Ὡς τοῦ σῆς' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω περὶ μοχλῶ.
 Σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤμωξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρῃ·
 Ἡμεῖς δὲ δειδαντες ἀπεσσύμεσθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο, πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἑο χερσὶν ἀλυσῶν.
 Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυνεν, οἳ ῥά μιν ἀμφὶς
 400 "Ὀϊκεὸν ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσθας·
 Οἱ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
 Ἰστάμενοι δ' εἶροντο περὶ σπέος, ὃ, τι ἐκήδοι·
 Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ αὐπνοὺς ἄμμε τίθησθαι;
 405 Ἡ μήτις σεῦ μήλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει·
 Ἡ μήτις δ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ, ἥδ' ἐβίηφιν;
 Τοὺς δ' αὐτ' ἐξ ἀντροῦ προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.
 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευον·
 410 Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἷον ἐόντα,
 Νοῦσόν γ' οὕτως ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
 Ἀλλὰ σύγ' εὐχεο πατρὶ Προσειδάωνι ἀνακτι.
 "Ὡς ἄρ' ἔφην ἀπίοντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 "Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μήτις ἀνύμων.
 415 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὑδύνησιν,
 Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἴλε θυράων·
 Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσθας,
 Εἰ τινα ποῦ μετ' ὀέσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
 Οὕτω γάρ ποῦ μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 Εἰ τιν' ἐταίροισιν θανάτου λύσιν ἤδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 Εὐροίμην· πάντας δὲ δούλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
 "Ὡστε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 "Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ.
 425 Ἀρδενες οἷες ἦσαν εὐτρεφέες, δαδύμαλλοι,
 Καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
 Τοὺς ἀνέων συνέεργον εὐδρεφέεσσι λύγοισιν, οὐκ
 Τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εὐδε πέλωρ, ἀδεμίστια εἰδώς,
 Σύντρεψ αἰνόμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
 430 Τῷ δ' ἐτέρω ἐκάτερθεν ἵτην, δάοντες ἐταίρους.
 Τρεῖς δ' ἑκάστον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε —
 Ἀρνεῖός γάρ ἦν, μήλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων —
 Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λαδίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεῖς
 Κεῖμην· αὐτὰρ χερσὶν αἴωτον δεσπεδίῳ

Sic eiūs stridebat oculus oleaginum circa vectem.
 Horrendum autem valde eiulavit; insonuit vero petra.
 Nos autem perterriti diffugimus: at ille vectem
 Extraxit oculo foedatum sanguine multo.
 Illum quidem deinde abiecit a se manibus dolore furens:
 Ceterum ipse Cyclopas magno clamore vocabat, qui utique circa
 Habitabant in speluncis, per promontoria ventosa: (ipsum:
 Illi autem clamorem audientes accurrebant aſtunde alius;
 Conſiſtentesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipſum
 „Cur tantum, Polypheme, lacūs ſic clamaſti, (aſſligereti
 Noctem per divinam, et inſomnes nos facis:
 Num quis a te oves mortalium invito abigit?
 An metuas ne quis te ipſum occidat dolo aut vi?“
 Hos autem rurfus ex antro allocutus eſt fortis Polyphemus:
 „Amici, nemo me occidit dolo, neque viribus.“
 Illi vero reſpondentes verba alata dicebant:
 „Si quidem revera nullus tibi vim inferit, ſolus cum ſis,
 Morbum ſano nullo modo licet Iovis magni eſſugere:
 Sed tu quidem ſupplica patri Neptuno regi.“
 Sic dixerunt abeuntes; meum autem riſit carum cor
 Quod nomen decepiſſet meum et conſilium eximium.
 Cyclops autem ingemiſcensque, et cruciatus doloribus,
 Manibus palps, amovit quidem lapidem ab oſtio;
 Ipſe vero in oſtio ſedebat, manibus extenſis,
 Si quem fortaiſſis inter oves deprehenderet exeuntem foras;
 Adeo enim videlicet me putabat in mente ſtultum eſſe.
 Aſt ego deliberabam, quid factu optimum eſſet,
 Si quam locis mortis liberationem, atque mihi ipſi
 Invenirem; omnes vero dolos et conſilium texebam,
 Utpote de vita; ingens enim malum imminebat.
 Hoc vero mihi in animo optimum videbatur conſilium.
 Mares oves erant bene nutriti, denſis velleribus,
 Pulchrique, magnique, violaceam lanam habentes;
 Hos tacite colligabam bene tortis viminibus,
 In quibus Cyclops dormiebat; monſtrum, nefaria doctus,
 Tres una ſumens: medius quidem virum ferebat,
 Ceteri autem duo utrinque ibant, ſervantes ſocios.
 Terni autem virum oves, ferebant: ceterum ego,
 (Aries enim erat, pecudum longe optimus omnium,)
 Huius tergo arrepto, villoſum ſub ventrem volutus
 Extendebat; at manibus lanae egregiae

435 Νωλεμέως στρέφεις ἐχόμην τιτληότι θυμῷ.

Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος Ἡῶς,

καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέδοντο ἄρδενα μῆλα,

θῆλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ δηκούς.

440 Οὐδάτα γὰρ σφαραγεύντο. ἀναξ δ' ὀδύνησι κακῆσι

τειρόμενος, πάντων ὄϊων ἱεμαίετο νῶτα

Ὀρῶν ἐσταότων· τὸ δὲ νῆπιος οὐκ ἐνόησεν,

Ὡς οἱ ὑπ' εἰροπόκων ὄϊων δτέρνοισι δέδεντο.

Ἵστατος ἀρνειὸς μῆλων ἐστείχε δύραζε,

445 Λαχνῷ στεινόμενος καὶ ἐμοί, πυκινὰ φρονέοντι.

Τὸν δ' ἐπιμασδάμενος προσέφη κρατερός Πολύφημος·

Κριε πέπον, τί μοι ὦδε διὰ σπέος ἐδύε μῆλων

Ἵστατος; οὐτί πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἴων,

Ἄλλὰ πολὺ πρῶτος νέμειαι τέρεν' ἄνδρα ποιῆς,

450 Μακρὰ βιβιάς· Πρῶτος δὲ βοᾶς ποταμῶν ἀφικάνεις·

Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεται ἀπονέεσθαι

Ἐσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος — ἢ οὐγ' ἀνακτος

Ὀφθαλμὸν ποδέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν,

Σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμασδάμενος φρένας οἴνω,

455 Οὔτις, ὃν οὐπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.

Εἰ δὴ ὁμοφρονέεις, ποτιφωνήεις τε γένοιο,

Εἰπεῖν, ὅπῃ κτῖνος ἐμὸν μένος ἤλασκάζει·

Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε δια σπέος ἀλλυδεις ἄλλη

Θεινομένου ραίοιτο πρὸς οὐδεῖ· καδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ

460 Λωφῆσεια κακῶν, τὰ μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.

Ὡς εἰπὼν, τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε δύραζε.

Ἐλθόντες δ' ἥβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,

Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμεν, ὑπέλυσα δ' ἐταίρους.

Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πλὴνα δημῷ,

465 Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα

Ἰκόμεθ'· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,

Οἱ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.

Ἄλλ' ἐγὼ οὐκ εἶων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἐκάστω

Κλαίειν· ἄλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα

470 Πόλλ' ἐν νηϊ βαλόντας, ἐπιπλεῖν ἄλμυρόν ὕδωρ.

Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·

Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.

Ἄλλ' ὅτε τόσδον ἀπῆν, ὅσδον τε γέγωνε βοήσας,

καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κέρτομοῖσιν·

475 Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἐμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους

ἔδμεναι

Firmiter implicitus haerebam constanti animo,
 Sic tum quidem ingemiscens expectavimus auroram divinam
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Tum vero deinde ad pascua erumpebant mascula pecora;
 Feminae vero balabant immulctae per stabula,
 Ubra enim gravabantur; Dominus vero doloribus gravibus
 Afflictus, omnium ovium palpabat terga
 Recte stantium; illud autem stultus non animadvertit,
 Ut illi sub lanigerarum ovium pectoribus ligati essent.
 Ultimus aries pecorum exibat foras,
 Vellere gravatus, et me multa cogitante.
 Hunc autem palpatum allocutus est fortis Polyphemus:
 „Aries care, quid mihi ita per speluncam exis pecudum
 Ultimus? neutiquam antea scilicet relictus venire soles ab ovibus,
 Sed multo primus pasceres teneros flores herbae,
 Magnis passibus incedens; primusque ad fluentia fluviorum per-
 Primus porro in stabulum cupis redire (venis:
 Vespertinus: nunc contra omnium ultimus: num tu domini
 Oculum desideras? quem vir malus eruit,
 Cum perniciosi sociis, postquam domuisset mentem vino,
 Nemo; quem nondum existimo elapsum esse mortem.
 Si iam idem mecum sentires, vocalisque fieres,
 Ut diceres, ubinam ille meum robur euit;
 Profecto ei cerebrum per speluncam huc et illuc
 Eliso spargeretur ad solum; meum vero cor
 Quiesceret a malis, quae mihi nullius pretii vir intulit Nemo.“
 Sic locutus, arietem a se mittebat foras.
 Quum venissemus autem paululum a speluncaque et chorte;
 Primus ab ariete me expedivi; solvi vero socios.
 Celeriter autem pecora longipeda, pinguis adipe,
 Multa circumducentes abigebamus; donec ad navem
 Pervenissemus; desiderati vero caris sociis apparuimus.
 Qui effugimus mortem: ceteros autem lugebant flentes.
 Sed ego non sinebam, superciliis autem innuebam unicuique.
 Ne flerent; sed insi celeriter, pulchris velleribus pecora
 Multa in navem cum immisissent, navigare salsam aquam.
 Illi vero statim conscendebant, et per transra sedebant;
 Ordineque sedentes cantum mare verberabant remis.
 Sed quando tantum aberam, quantum utique audiri potest clamans,
 Tum vero ego Cyclopem alloquebar convitiis:
 „Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios

"Εδμεναι ἐν ὀπῇ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφιν!
 Καὶ λίην σέγ' ἔμελλε κηχέσθαι κακὰ ἔργα,
 Σχέτλι! ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζω σὸς ἐνὶ οἴκῳ
 "Εσθόμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίδατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.

480 "Ὡς ἔφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόδι μᾶλλον·

"Ηκε δ' ἀπορρήξας κορυφήν ὄρεος μεγάλοιο·

Κὰδ δ' ἔβαλε προκάροιζε νεὸς κυανοπρώροιο.

(Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήσων ἄκρον ἰκέσθαι.)

"Εκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·

485 Τὴν δ' αἰψ' ἠπειρόνδε καλιρρόδιον φέρε κύμα,

Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωδε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.

Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν περιμήκεα κόντων

"Ὡσα παρέξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα

"Εμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,

490 Κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεδόντες ἔρεδδον.

"Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσδον ἄλα πρήδδοντες ἀπῆμεν,

Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι

Μιλιχίοις ἐπέεσδιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·

Σχέτλιε, τίπτ' ἐδέλεις ἐρεδιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;

495 "Ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα

Αὐτὶς ἐς ἠπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.

Εἰ δὲ φθευξαμένου τευ ἡ αὐδήσαντος ἀκουσεν,

Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νῆια δοῦρα,

Μαρμάρῳ ὀκρίδοντι βαλὼν· τόσδον γὰρ ἴηδιν.

500 "Ὡς φάσαν· ἄλλ' οὐ πείθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,

"Ἀλλὰ μιν ἀφορρόν προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·

Κύκλωψ, αἶ κέν τις σε καταδνητῶν ἀνδρώπων

"Οφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικέλην ἀλαωτύν, νεύσεται

Φάσσαι, "Οδυσῆα πτολιπόρδιον ἐξαλαῶσαι,

505 Τιδὸν Λαέρτεω. Ἰθάκῃ ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.

"Ὡς ἔφάμην· ὁ δὲ μ' οἰμώξας ἡμεῖβετο μύθῳ·

"Ὀ πόποι! ἡ μάλα δὴ με παλαιάφατα θέσφαθ' ἰκάνει.

"Εσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ, ἧς τε μέγας τε,

Τήλεμος Εἰρυμίδης, ὃς μαντοσύνην ἐχέκαστο,

510 Καὶ μαντευόμενος κατεγῆρά· Κυκλώπεσδιν·

"Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,

Χειρῶν ἐξ' "Οδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.

"Ἄλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην

"Ενθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπικειμένον ἀλκήν·

515 Νῦν δέ μ' ἔων ὀλίγος τε καὶ οὔτιδανός καὶ ἀκίχυσ

"Οφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἐδαμάσδατο οἶνω.

"Ἄλλ'

Comesurus in spelunca cava, forti vi,
 Et abunde te utique asssecutura erant mala facta tua;
 Inique! quoniam hospites non verebaris tua in domo
 Comedere: ideo te Iupiter ultus est et dii alii."
 Sic dixi; ille autem deinde iratus est ex corde magis:
 Misit autem abruptum verticem montis magni;
 Deiecitque ante navem nigram proram habentem;
 Paululum vero absuit quin clavum extremum attingeret.
 Inundavit autem mare decidente a petra:
 Ipsam autem (*navim*) statim ad continentem refluus forebat fluctus,
 Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut veniret.
 At ego manibus sumto praelongo conto
 Detrusi a *littore*; sociosque hortatus, iussi
 Incumbere remis, ut malum fugeremus,
 Capite annuens: illi vero, incumbentes remigabant.
 Sed quando iam bis tantum mare sulcantes aberamus,
 Tum vero ego Cyclopem alloquebar; circum vero socii
 Blandis verbis inhibebant aliunde alius:
 „Imprudens, cur vis irritare ferum virum?
 Qui etiam nunc in pontum iacto telo deduxit navem
 Rursus ad continentem, et sane existimabamus illic *nos* perituros.
 Si vero vociferatum aliquem, aut locutum audiisset,
 Collisisset nostra capita, et navalia ligna,
 Saxo aspero coniecto; tantum enim iaculatur."
 Sic dixerunt, sed non flectebant meum generosum animum,
 Sed ipsum rursus allocutus sum irato animo:
 Cyclops, si quis te inter mortales homines
 De oculi interrogaverit foeda caecitate,
 Dic, Ulyssēm urbium everlorem excaecasse te,
 Filium Laertis, in Ithaca aedes habentem."
 Sic dixi; ille autem mihi eiulans respondebat sermone:
 „Papae! certe omnino iam me antiqua vaticinia attingunt.
 Erat quidam hic vates vir bonusque, magnusque,
 Telemus Eurymedes, qui vaticiniis excellebat,
 Et vaticinans consensescibat inter Cyclopas;
 Qui mihi dixit haec omnia perfectum iri in posterum,
 Manibus ex Ulyssis privatum iri visu.
 Sed semper aliquem virum ingentem et pulchrum expectabam
 Huc venturum esse, magno praeditum robore;
 Nunc autem me, parvusque cum esset, et nullius pretii, et imbellis,
 Oculo privavit, postquam me domuisset vino.

- 'Αλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσσεῦ, ἵνα τοι παρ' ἑλίνια θείω,
 Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον.
 Τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται εἶναι.
 520 Αὐτὸς δ', αἶ κ' ἐδέλφησ', ἰήσεται, οὐδὲ τις ἄλλος,
 Οὔτε θεῶν μακάραων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Αἰ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
 Εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον "Αἴδος εἶδω.
 525 "Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐννοσίγαιων.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
 Εὐχέτο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
 Κλυθε, Ποσειδαον γαίηοιχε, κυανοχαῖτα·
 Εἰ ἐτεόν γε σὸς εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται εἶναι,
 530 Δὸς μὴ Ὀδυσσεῖα πολυπόρθιον οἴκαδ' ἰκέσθαι.
 ('Τῶν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.)
 'Αλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ ἔην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 'Οπὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταῖρους,
 535 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίῃς, εὖροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
 "Ὡς ἔφατ'· εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαΐτης.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
 'Ηκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον.
 Κάδ' δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
 540 Τυτθὸν, ἐδεύηθεν δ' οἰήϊδον ἄκρον ἰκέσθαι.
 'Εκλύσθη δὲ θάλασσαν κατερχομένης ὑπὸ πείρης·
 Τὴν δὲ πρόσω φέρε κύμα, θέμενός δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
 'Αλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ
 ἄλλαι
 Νῆες εὐσσελμοὶ μένον ἄνθρωποι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 545 Εἶατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ·
 Νῆα μὲν, ἐνθ' ἔλθόντες ἐκέλαμεν ἐν φαρμάσοισιν,
 'Εκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα δὲ Κύνλῳπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Δασδάμεθ', ὥς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴδῃς.
 550 Ἀρνεῖον, δ' ἐμοὶ οἶω εὐκνήμιδες ἑταῖροι,
 Μήλων δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὲ
 Ζηνὶ κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, ὃς πάσιν ἀνάσσει,
 'Ρέξας, μῆρ' ἔκαλον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
 'Αλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
 555 Νῆες εὐσσελμοὶ καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
 "Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἥελιον καταδύντα,
 "Ἡμεθα

Sed age huc veni, Ulysses, ut tibi hospitalia praebeam
Deductionemque hortor ut det inclytus Neptunus :
Huius enim ego filius sum, pater autem is meus gloriatur esse :
Ipse autem, si voluerit, sanabit, neque quisquam alius,
Neque deorum immortalium, neque mortalium hominum."
Sic dixit: at ego ipsum respondens alloquebar :

„Utinam enim iam anima et vita te possem

Privatum mittere domum Plutonis intra :

Adeo haud oculum utique sanabit neque Neptunus."

Sic dixi: ille autem deinde Neptuno regi

Supplicabat, manus tendens ad caelum stellatum :

„Audi, Neptune, terram continens, caeruleae crines :

Si revera tuus sum, patremque te meum profiteris esse,

Da, ut ne Ulysses urbium everfor in patriam veniat,

Filius Laertis, in Ithacā domum habens,

At si ei fatale est amicosque videre, et pervenire

Domum ad bene aedificatam, et suam in patriam terram :

Sero male veniat, amissis omnibus sociis

Nave in aliena; inveniatque calamitates domi."

Sic dixit precans, eum autem audivit Neptunus,

Ceterum ille rursus multo maiore lapide sublato,

Misit circum rotatum, intendit autem vim immensam.

Deiecit vero post navem nigram prors,

Paululum abfuit autem, quin clavum extremum attingeret.

Inundavit vero mare decidente a petra (terram ut veniret,

Ipsam autem (navim) ulterius ferebat fluctus, adegitque prope

Sed quando iam ad insulam pervenissemus, ubi scilicet ce-
terae

Naves bonis transiris instructae stabant confertae, circum autem
Sedebant lugentes, nos expectantes semper focii

Navem quidem, illuc ubi venissemus, subduximus in arenis,

Ipsique porro exivimus in littus maris

Pecudes autem Cyclopi cava ex navi sumtas,

Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret aequali portione.

Arietem autem mihi soli bene ocreati socii

Divisis ovibus, dederunt insuper; eum vero in littore

Iovi atrarum nubium coactori Saturnio, qui omnibus imperat,

Ubi sacrificassem, femora incendebam: ille vero non curabat sacra;

Sed sane deliberabat, quo pacto perderentur omnes

Naves bonis transiris instructae, et mihi dilecti focii.

Sic tunc quidem tota die, ad solis occasum,

"Ημεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.

"Ημους δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

560 "Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Δὴ τότε γῶν ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήδια λῦσαι.

Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον, καὶ ἐπὶ κληῖδι κάθιζον·

Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολὴν ἄλα τύπον ἐρετμοῖς.

565 "Ενθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀναχήμενοι ἦτορ,

"Αδόμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.

S V M

L I B R I

Refert deinceps, ad insulam Aeoli, tempestatum arbitri, pervectum se accepisse ab eo ventos praeter Zephyrum, Ithacam petenti secundum utre conclusos (1 — 27); socios autem, quum patria iam in conspectu esset, male cupidos solvisse utrem, unde emissam procellam eos ad Aeoliam reiecis-
se, verum expulsos ab rege et in vastum mare occidentalis plagae abreptos (28 — 79). Ita ad Laestrigonas anthropophagos deferuntur, ubi naves XI. et multi sociorum intercidunt (80 — 132): mox una navi ad Aesacem appellant, insulam Circes, a

Sedebamus, epulantes carnesque immensas et vinum dulce,
 Quando vero sol occiderat, et tenebrae supervenerant,
 Tum sane decubuimus in littore maris.
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitos Aurora,
 Tum vero ego socios adhortans iussi,
 Ipsosque conscendere et rudentes solvere:
 Illi vero statim ingrediebantur, et per transra sedebant;
 Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.
 Hinc vero ulterius navigabamus, dolentes corde,
 Lubentes ex morte, caris amissis sociis.

MARIUM

DECIMI.

qua XXII. viri cum Eurylocho praemissi in suum ora conver-
 tuntur (133 — 260). Ulysses tum ipse, herba magica a Mer-
 curio accepta, ad deam ingressus, potentiam eius effugit, at-
 que adeo virtute efficit ut socii, pristinam speciem recipiant
 (261 — 399). Denique anno exacto apud Circen cum sociis,
 Ithacae memor, iubetur ab illa consulendi Tiresiae causa pro-
 ficisci ad fauces inferorum prope Oceanum, quo loco defunc-
 torum animae excitantur (400 — 549). Illuc navigaturo casus
 unum etiam socium eripit, Elpenorem (550 — 574).

ὍΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

Τὰ περὶ Αἰόλου

- 1 **Αἰολίην** δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἐνθα δ' ἔναιεν
 Αἰολος Ἰκποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τε μιν περὶ τεῖχος
 Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσῇ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.
 5 Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάαδιν·
 Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱέες ἡβώνοντες.
 Ἐνθ' ὄγε θυγατέρας κόρεν νιάσιν εἶναι ἀκοίτις.
 Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
 Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὄνειατα μυρία κεῖται·
 10 Κνιδόσῃεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
 Ἡμᾶτα· νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν
 Εὐδουσ', ἐν τε τάπησιν καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσιν.
 Καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλὰ.
 Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἑξέρεεινεν ἑκάστια,
 15 Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
 Καὶ μὲν ἐγὼ τῶ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ᾗτεον, ἥδ' ἐκέλευον
 Περμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
 Δωκέ μοι ἐκδείρας ἀσκόδ' βοὸς ἐννεώροιο,
 20 Ἐνθα δὲ βυκτιάων ἀνέμων κατέδρησε κέλευθα·
 Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
 Ἡμὲν παύεμεναι, ἥδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐδάλρσιν.
 Νῆϊ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδδει μέρμηδι φαεινῇ,
 Ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
 25 Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἄῃηναι,
 Ὅφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 Ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίρσιν.
 Ἐννήμαρ μὲν ὁμῶς πλόμεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·

O D Y S S E A E X.

καὶ Αἰότρυγόνων καὶ Κίρκης.

In Aeoliam autem insulam pervenimus, ubi habitabat
 Aeolus Hippotades, carus immortalibus diis.
 Natatili in Insula; totam vero ipsam circa murus *est*
 Aereus, infrangibilis; laevisque sursum procurrat petra.
 Huius et duodecim liberi in aedibus nati sunt;
 Sex quidem filiae, sex autem filii pubescentes.
 Ibi ille filias dedit filiis ut essent uxores.
 Hi vero semper apud patrem carum et matrem venerandam
 Convivantur; ipsisque cibaria varia apponuntur.
 Odorata autem domus circum personat aula
 Die; nocte vero rursus apud pudicas uxores
 Dormiunt; inque tapetibus et in tornatis lectis.
 Et quidem ad horum pervenimus urbem et aedes pulchras
 Mensen vero totum amice excipiebat me, et exquirebat singula
 De Ilio, Argivorumque navibus, et reditu Achiivorum;
 At ego ei omnia accurate enarravi.
 Sed quum iam et ego iter postulabam, atque hortabar
 Dimittere, nihil quicquam ille abnuir, paravit autem deductionem
 Deditque mihi excoriatum utrem bovis novennis;
 In eo vero procelloforum ventorum ligavit flatus.
 Illum enim promum ventorum fecit Saturnius,
 Et ut compescat, et ut cieat, quemcunque velit.
 Nave vero in cava alligavit funiculo splendido
 Argenteo, ut ne quid praeter flaret vel paululum;
 Ceterum mihi flatum Zephyri immisit ad flandum,
 Ut ferret navesque et nos; neque sane erat
 Perfecturus; ipsorum enim perimus insipientia.
 Per novem quidem dies continuo navigabamus noctesque et dies

- Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρίς Ἄρουρα·
 30 Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσομεν, ἐγγὺς ἔοντας.
 "Ενδ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκηνηῶτα·
 Ἀαῖ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδὲ τῷ ἄλλῳ
 Δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θάσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαίαν.
 Οἱ δ' ἑταροὶ ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 35 Καὶ μ' ἔφασαν χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον οἰκαδ' ἄγεσθαι,
 Δῶρα παρ Αἰόλου μεγαλήτορος Ἰπποτάδαο·
 Ὡς δὲ τις εἶπεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 "Ω πόποι, ὥς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
 Ἀνδρώποισι, ὅτεων τε πόλιν καὶ γαίαν ἱκται!
 40 Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
 Ληϊδος· ἡμεῖς δ' αὐτὲ ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
 Οἴκαδε νισσοίμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
 Καὶ νῦν οἱ τὰδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃτι·
 Αἰολός· ἄλλ' ἄγε θάσσον ἰδῶμεθα, ὅ, τι τὰδ' ἐστίν,
 45 Ὅσος τις χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἀσκή' ἔστιν.
 "Ὡς ἔφασαν· βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἐταῖρων·
 Ἀσκήν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
 Τοὺς δ' αἰψ' ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
 Κλαιόντας, γαίης ἅπο πατρίδος· αὐτὰρ ἔγωγε
 50 Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
 Ἥε πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
 Ἥ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
 Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηϊ
 Κεῖμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θύελλῃ
 55 Αὐτὶς ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἐταῖροι.
 Ἐνθα δ' ἐπ' ἡκίρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
 Αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασδάμεθ' ἠδὲ ποιῆτος,
 Δῆ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασδάμενος καὶ ἐταῖρον,
 60 Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δῶματα· τὸν δ' ἐκίχανον
 Δαινύμενον, παρὰ ἧ τ' ἀλόχῃ καὶ οἶσι τέκεσβιν.
 Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
 Ἐξόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐδάμβειον, ἐκ τ' ἐρέοντο·
 Πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
 65 Ἥ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
 Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν.
 Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μεταφώνεον, ἀχνύμενος κῆρ·
 Ἀσθάν μ' ἑταροὶ τέ κακοὶ, πρὸ τοῖσιν τε ὕπνος
 Σχέτλιος· ἄλλ' ἀνέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὕμιν.

Decima vero iam apparebat patria terra :
 Et iam ignem accendentes videbamus, propo existentes.
 Ibi me quidem somnus occupavit defessum ;
 Semper enim pedem navis movebam, neque cuiquam alii.
 Dedi fociorum, ut citius perveniremus in patriam terram.
 Socii autem verbis ad se invicem loquebantur,
 Et me dixerunt aurumque et argentum domum reportare,
 Dona ab Aeolo magnanimo Hippotada
 Sic autem aliquis dicebat intuitus in proximum alium :
 „Papae ! ut hic omnibus gratus et magni pretii est
 Hominibus, quorumcunque in urbem et terram venerit.
 Multas quidem ex Troia ducit res pretiosas, pulchras,
 Ex praeda : nos vero contra, idem iter emensi,
 In patriam redimus vacuas manus habentes.
 Et nunc ei haec dedit gratificans prae amicitia
 Aeolus ; sed age ocyus videamus, quidnam haec sint,
 Quantum quid aurique et argenti utri insit.“
 Sic dicebant ; consiliumque malum vicit fociorum :
 Utrum quidem solverunt, venti autem omnes eruperunt.
 Illos vero statim abreptos ferebat in pontum procella
 Flentes, terra a patria ; at ego
 Experrectus, in animo eximio deliberavi,
 Utrum delapsus ex navi perirem in ponto,
 An tacitus sustinerem, et adhuc vivis interesssem ;
 Sed sustinui et mansi ; tectus autem in navi
 Iacebam ; illae vero ferebantur malo venti turbine
 Rursus ad Aeoliam insulam : gemitabant autem focii.
 Ibi vero litus conscendimus, et hausimus aquam :
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves focii.
 At postquam cibumque gustaveramus atque potum,
 Tum sane ego, praeconem mihi ubi adsciveram et focium,
 Ivi ad Aeoli inclytas aedes ; eum autem inveniebam
 Convivantem apud suam uxorem et suos liberos.
 Ingressi autem domum : ad fores in limine
 Sedebamus : illi vero in animo obstupescabant, interrogabantque :
 „Quomodo venisti, Ulysses ? quis tibi malus ingruit deus ?
 Certe quidem te accurate demittebamus, ut pervenires
 In patriam tuam et domum, et sicubi tibi gratum sit.“
 Sic dixerunt ; at ego alloquebar, moerens corde :
 „Laeserunt me sociique mali, insuperque somnus
 Infaustus ; sed medemini, amici ; potestas enim penes vos.“

70 Ὡς ἰφάμην, μαλακοῖσι καθ'απτόμενος ἐπέεσσιν·

Οἱ δ' ἀνεω' ἐγένοντο· πατήρ δ' ἡμείβετο μύθῳ·

Ἐρρ' ἐκ νήσου θάσσοι, ἐλέγχιστε ζωόντων!

Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν

Ἄνδρα τόν, ὃς κα θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν.

75 Ἐρρ', ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.

Ὡς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.

Ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.

Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρησίνης ἀλεγεινῆς,

Ἡμετέρῃ ματιῇ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.

80 Ἐξήμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·

Ἐβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰτὸ πτολίεθρον,

Τηλέφυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμῆν

Ἡπύει εἰσελάων, ὃ δὲ τ' ἐξελάων ὑπακούει.

Ἐνθα κ' αὖπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς,

85 Τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δ', ἄργυφα μῆλα νομεύων·

Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.

Ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρῃ

Ἡλίβατος τετύχηκε διαμπερές ἀμφοτέρωθεν,

Ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν

90 Ἐν στόματι προὔχουσιν· ἀραιή δ' εἰσοδὸς ἐστίν·

Ἐνθ' οἶγ' εἶδω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.

Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο

Πλησῖαι· οὐ μὲν γὰρ πότ' ἀέξετο κύμα γ' ἐν αὐτῷ,

Οὔτε μέγ', οὐτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνῃ.

95 Αὐτὰρ ἐγὼν οἷος σχέδον ἔξω νῆα μέλαιναν,

Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δῆσας·

Ἐσθιν δὲ, σκοπιὴν ἐς παικαλόεσσαν ἀνελθῶν.

Ἐνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὐτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,

Καπνὸν δ' οἷον ὀρῶμεν ἀπὸ χθονὸς αἰσβόντα.

100 Δῆ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι λόντας,

Οἵτινες ἄνδρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες,

Ἄνδρε δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας,

Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λεινὴν ὁδόν, ἥπερ ἄμαξαι

Ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὁρέων καταγίνεον ὕλην.

105 Κούρῃ δὲ εὐμβληντο πρὸ ἄστεος ὕδρευούσῃ,

Θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.

Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιπρέεθρον

Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστν φέρεσκον·

Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἐκ τ' ἔρέοντο,

110 Ὅστις τῶνδ' εἴη βασιλεύς, καὶ τοῖσιν ἀνάσσει.

Sic dixi, blandis demulcens verbis:

Illi vero muti facti sunt; pater autem respondebat sermone:

„Abi ex insula ocyus, pessime viventium:

Non enim mihi fas est excipere neque dimittere

Virum illum, qui diis invisus sit beatis.

Abi; quoniam sane diis invisus huc venis.“

Sic locutus, demittebat ex aedibus graviter gementem.

Hinc vero ulterius navigabamus, dolentes corde.

Fatigabatur autem virorum animus a remigatione molesta,

Nostra stultitia; quoniam non amplius apparebat reductio,

Per sex dies quidem continuo navigabamus noctesque et dies;

Septima vero venimus Lami ad excellentem urbem,

Telepylum Laestrigoniam, ubi pastorem pastor

Inclamat intro agens, alter vero exigens audit.

Ibi insomnis vir duplicem caperet mercedem,

Unam quidem pascendis bobus, alteram vero pascendis candidis

Prope enim noctisque et diei sunt viae. (pecudibus;

Ibi postquam ad portum inclytum venissemus, quem circum petra

Excelsa est, continenter utrinque;

Littoraeque prominentia e regione sibi invicem

In ostio procurrant; angustus autem introitus est:

Ibi illi intus omnes tenebant naves remis utrinque agitatae.

Atque hae quidem intra portum concavum ligatae erant

Propinquae: nunquam enim attollebatur fluctus in ipso,

Neque magnus, neque parvus; candida autem erat circum tran-

At ego solus tenui extra navem nigram, (quillitas.

Illic in extrema parte, et petra funibus ligatis.

Constiti vero, specula praerupta conscensa:

Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,

Fumum autem solum videbamus a terra exsurgentem.

Tum vero ego socios praemissi sciscitatum profectos,

Quinam viri essent supra terram pane vescentes;

Viris duobus electis, tertio praecone una comite addito.

Hi vero iverunt egressi per planam viam, qua utique plaustra

Ad urbem ab excelsis montibus devehebant lignum.

Puellae vero obvii facti sunt ante urbem aquant,

Filiae eximiae Laestrigonis Antiphatae.

Haec quidem ad fontem descendebat pulchre fluentem

Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant;

Illi vero adstantes alloquebantur, interrogabantque,

Quisnam illorum esset rex, et quibus imperaret.

- 'Η δὲ μάλ' αὐτίκα πατρός ἐπιφραδεν ὑπερεφές δῶ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
 Εὐρον, ὅσῃν τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔβρυχον αὐτήν.
 'Η δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιπατῆα,
 115 "Ὀν πόσιν, ὅς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 Αὐτίχ' ἔνα μάρψας ἐτάρων, ὠπλίεσατο δειπνῶν.
 Τῷ δὲ δὺ' αἰῶντες φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκέσθην.
 Αὐτὰρ ὁ τεύχε βοήν διὰ ἄστεος· οἱ δ' αἶοντες
 Φοίτων ἴφθιμοι λαϊστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 120 Μυρίοι, οὐκ ἀνδρεσσὶν ἐοικότες, ἀλλὰ Πηλαῖον.
 Οἱ ῥ' ἀπο πετράων ἀνδραχθεῖσι χερμαδιοῖσιν
 Βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει,
 Ἀνδρῶν τ' ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων.
 Ἰχθὺς δ' αὖτ' αἰὲρ πεύροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
 125 "Οφρ' οἱ τοὺς ὄλεον λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
 Τόφρα δ' ἐγὼ εἶφος· ὅξυ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοφα νεῶς κυανοπρώριοι.
 Αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευε
 Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲρ κακότητα φύγοιμεν.
 130 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀρέβριψαν, δειδότες ὄλεθρον.
 Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
 Νηὺς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἀσμενοὶ ἐκ θανάτοιο, φίλους δλέσαντες ἐταίρους.
 135 Αἰατὴν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός, αὐδήςεσσα,
 Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Λήηταιο.
 Ἀμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσμιμβρότου Ἥελίοιο,
 Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
 140 Ἐνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νῆι κατηγαγόμεσθα διωπῇ
 Ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
 Ἐνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἡμᾶτα καὶ δύο νύκτας
 Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτω τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
 145 Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἐγχος ἔλῶν καὶ φάσγανον ὀξὺ,
 Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνῆϊον ἐς περιωπῆν,
 Εἴ πως ἔργα ἰδοίμι βροτῶν, ἐνοπὴν τε πυδοίμην.
 Ἔσθην δὲ, σκοπὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 Καὶ μοι εἶδατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.
 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
 Ἐλθεῖν,

Illa vero valde cito patris ostendit excelsum domum.
 Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum mulierem utique
 Invenērunt, velut montis verticem; horrueruntque illam.
 Illa autem continuo e foro vocabat inclytum Antiphatem,
 Suum maritum, qui sane illis molitus est saevam mortem:
 Statim uno correpto sociorum, apparuit sibi coenam:
 Alteri vero duo conciti fuga ad naves pervenerunt.
 Ceterum ille clamorem excitabat per urbem, audientes vero
 Ibant fortes Laestrigones aliunde alius,
 Innumeri, non hominibus similes, sed Gigantibus;
 Qui a petris viro gravibus saxis
 Iaciebant; statim autem malus strepitus per naves excitatus est,
 Virorum pereuntium, naviumque simul fractarum,
 Pisces vero tanquam, transigentes, tristes epulas ferebant,
 Dum illi hos perdebant profundum portum intra,
 Interea urique ego, gladio acuto extracto a femore,
 Eo funes abscidi navis prora caeruleae.
 Statim autem meos socios adhortatus iussi
 Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.
 Hi vero simul omnes remigabant, veriti mortem.
 Libenter autem in portum imminentes effugit petrae.
 Navis mea; at reliquae una omnes illuc perierunt.
 Hinc autem ulterius navigabamus dolente corde,
 Lubentes ex morte, caris amissis sociis,
 Acaeam vero ad insulam pervenimus; ibi autem habitabat
 Circe comas pulchra, veneranda dea, vocalis,
 Germana soror prudentis Acaetae:
 Ambo enim nati sunt ex hominibus lucem praebente Sole,
 Et matre ex Perae, quam Oceanus genuit filiam.
 Hic vero ad littus nave appulimus tacite.
 Navium capacem in portum, et deus aliquis dux erat,
 Ibi tum egressi, duosque dies et duas noctes
 Iacebamus, pariter et labore, et doloribus animum rodentes.
 Sed quando iam tertiam diem comas pulchra complevisset Aurora,
 Tum vero ego mea hasta sumpta et gladio acuto,
 Celeriter a nave adscendi in speculam,
 Sicuti opera viderem mortalium vocemque audirem.
 Steti autem, speculam in praeruptam ubi conscendissem,
 Et mihi visus est fumus a terra lata,
 Circes in aedibus, per quercetum densa et sylvam.
 Cogitavi autem deinde in mente et in animo

Ἐλθεῖν ἦδὲ κυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθορα καπνόν.

Ὡδὲ δέ μοι φρονέοντι δοᾶσθαι τὸ κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης,

155 Δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι, προέμεν τε κυθέσθαι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιῶν νεὸς ἀμφιφλίσσης,

Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, μῦνον ἔοντα,

Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν
αὐτὴν

Ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,

160 Πιόμενος· δὴ γὰρ μιν ἔχεν μένος ἥελιοιο.

Τὸν δὲ ἐγὼ ἐμβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέγα νῶτα

Πληῆα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν·

Καδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μῆκων, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.

Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς

165 Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ

Εἶας· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥωπὰς τε λύγους τε·

Πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν,

Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοιο πελώρου.

Βῆν δὲ κατὰ λῶφ' ἀδιὰ φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,

170 Ἐγχεὶ ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐπως ἦεν ἐπ' ὤμου

Χεῖρὶ φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.

Καδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεῶς· ἀχέγειρα δ' ἐταίρους

Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἑκάστον·

Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ πῶ καταδυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ,

175 Εἰς Ἀῖδαο δόμους, πρὶν μόρδιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

Ἄλλ' ἄγεται, ὅφρ' ἐν νηὶ θοῇ βρωδῖς τε πόσις τε,

Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχάμεθα λιμῷ.

Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὥκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίδοντο·

Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἄλῳς ἀτρυγέτοιο

180 Θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,

Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.

Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ, ἐς ἥελιον καταδύντα,

Ἡμεδα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἰδύ.

185 Ἡμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,

Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Καὶ τότε ἐγὼν ἀγορὴν δέμενος, μετὰ πάνσιν ἔειπον·

Κέλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι·

190 Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ θόφος, οὐδ' ὅπῃ Ἥως,

Οὐδ' ὅπῃ ἥελιος φαεσίμβροτος εἰδ' ὑπὸ γαίαν,

Οὐδ'

Ire atque sciscitari; postquam vidi atrum fumum.
Sic vero mihi cogitanti visum est satius esse,
Primum profectum ad navem celerem et litus maris,
Prandium locis dare, praemittereque sciscitatum
Sed quando iam prope eram profectus navem remis utrinque agitatum
Tum vero aliquis me deorum misertus est solum existentem,
Qui utique mihi excelsis cornibus cervum magnum in viam
ipsum

Misit: is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvae
Potaturus, dudum enim ipsum urgebat vis Solis:
Illum vero ego egredientem per spinam medio tergo
Percussi, penitus autem hastile aereum transiit;
Decidit vero is in pulveribus vociferatus, avolavitque anima,
Illi vero ego irruens, hastam aeream ex vulnere
Extraxi, quam quidem illic reclinatam in terra
Reliqui; at ego avulsi virgultaque viminaque;
Funeque ad ulnae longitudinem bene torto undique
Complicato, colligavi pedes ingentis monstri.
Ibam autem cervico ferens ad navem nigram.
Hasta fultus, quoniam nequaquam erat in humero
Manu ferre altera; valde enim magna bellua erat.
Deieci autem ante navem; excitavique socios
Blandis verbis, adstans, viros singulos:

„O amici, nequaquam enim descendemus, afflicti licet,
In Plutonis aedes, antequam fatalis dies advenerit.
Sed agite, quamdiu est in navi celeri cibusque potusque,
Recordeamur escae; neque vexemur fame.“

Sic dixi; illi vero ocyus mea verbis paruerunt:
Egressi autem e latebris, ad litus maris infructuosi
Admirabantur cervum; valde enim magna bellua erat.
Ceterum postquam oblectati essent spectantes oculis,
Manibus lotis apparabant eximium convivium.
Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulces:
Quando autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,
Utique tunc decubuimus in littore maris.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
Tum vero ego conquire facta inter omnes locutus sum:
„Audite meos sermones, mala licet patientes, socii:
O amici neque enim scimus, ubi Occasus neque ubi Aurora,
Neque ubi sol hominibus lucem praebens vadit sub terram,

- Οὐδ' ὅπῃ ἀντίκειται· ἀλλὰ φραζώμεθα θάδδον,
 Εἴ τις ἐτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι εἶναι.
 Εἶδον γάρ, σκοπιῇν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 195 Νῆσον, τὴν πέρι πάντος ἀπείριτος ἐδιεφάνωται.
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κείται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσῳ
 Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι, διὰ θρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 "Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Μνησάμενοις ἔργων Λαιδρυγόνος Ἀντιφάταο,
 200 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδροφάγοιο.
 Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλρὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἄλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρδόμενοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἑταίρους
 Ἡρίθεμον, ἄρχον δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὀπαδσα·
 205 Τῶν μὲν ἐγὼν ἤρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
 Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα·
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρύλοχου.
 Βῆ δ' ἱέναι, ἅμα τῶγε δύω καὶ εἰκοσ' ἑταῖροι
 Κλαίοντες· κατὰ δ' ἅμμε λίπον γρόωντας ὀκίσθεν.
 210 Εὐρον δ' ἐν βῆσθρσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
 Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ.
 Ἀμφὶ δὲ μετ' ἄνθρωποι ἦσαν ὀρέστεροι, ἦ δὲ λέοντες,
 Τοὺς αὐτὴ κατέδελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οἷγ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
 215 Οὐρῆσιν μακρῆσι περισσάινοντες ἀνίσταν.
 Ὡς δ' ὅτ' ἄν' ἀμφὶ ἀνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
 Σαῖνωσ'· αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ.
 "Ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἦ δὲ λέοντες
 Σαῖνον· τοῖ δ' ἔδδιδαν, ἐπεὶ ἶδον αἰνὰ πέλωρα.
 220 Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουεν αἰδουούσης ὅπῃ καλῇ,
 Ἰστόν ἐποιομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἷα θεῶν
 Λεπτὰ τε καὶ χαρίεντα καὶ ἄγλαα ἔργα πέλονται.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 225 "Ὡς μοι κῆριδος ἐτάρων ἦν, κεδνότατότ' τε·
 "Ὡ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιομένη μέγαν ἰστόν,
 Καλὸν ἀοιδιάει — δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμήνυξεν —
 Ἡ θεὸς ἡὲ γυνή· ἀλλὰ φραζώμεθα θάδδον.
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τοῖ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
 230 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὥϊξε φαιινάς,
 Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσθιν ἔποντο·
 Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, ρυδάμενος δῶλον εἶναι.

Neque ubi refurgit; sed consultemus ocyus,
 Si quod amplius sit consilium; ego autem non existimo esse,
 Vidi enim, speculam in praeruptam ubi adscendissem,
 Insulam, quam pontus infinitus circumdat;
 Ipsa vero humilis iacet: fumum autem in medio
 Conspicatus sum oculis, per querceta densa et silvam."
 Sic dixi: illis vero confractum est carum cor,
 Recordatis facinorum Laestrigonis Antiphatae:
 Cyclopiisque violentiae magnanimi, viros devorantis.
 Flebant autem stridule, uberes lacrymas profundentes:
 Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
 At ego bipartito omnes bene ocreatos socios
 Numerabam: ducemque utrisque praebui: (deosimilis.
 Alterorum quidem ego dux eram, alterorum vero Eurylochus
 Sortes autem in galca aerea concutiebamur celeriter;
 Exsiliit vero fors magnanimi Eurylochi.
 Perrexit autem is ire; unaque cum eo duo et viginti socii
 Flentes; nos vero reliquerunt lugentes pone.
 Invenerunt autem in convalle aedificatas aedes Circes
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa vero ipsam lupi erant montani atque leones,
 Quos ipsa cicuraverat, postquam mala medicamina dedisset,
 Neque illi sane irruerunt in viros, sed utique ipsi
 Caudis longis adulantes assurrexerunt.
 Ut vero cum circa dominum canes a convivio profectum
 Adulantur, semper enim fert delinimenta animi;
 Sic circa hos lupi fortibus atque unguibus leones,
 Adulabantur; illi vero timuerunt, ut viderunt gravia monstra.
 Steterunt autem in vestibulo deae comas pulchrae;
 Circeen autem intus audiebant cantantem voce pulchra;
 Telam percurrentem ingentem, divinam; qualia dearum
 Subtiliaque, et venusta; et splendida opera sunt:
 His vero sermonem exordiebatur Polites princeps virorum.
 Qui mihi carissimus sociorum erat, maximeque venerandus:
 „O amici; intus enim aliqua percurrentem ingentem telam
 Pulchre canit, (pavimentum autem torum resonat),
 Aut dea, aut femina; sed compellemus ocyus."
 Sit-nique dixit: illi vero compellabant vocantes:
 Ea autem continuo egressa fores aperuit splendoras,
 Et invitabat; illi vero una omnes imprudentis sequebantur:
 Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.

- Εἶδεν δ' εἰσαγαγεῖν κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 Ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
 235 Οἶνω Πραυνεῖω ἐκύκ' ἀνέμιγε δὲ σίτω
 Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαοδοίωτο πατρίδος αἵης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δώκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 Ῥάβδω πεπληγυῖα, κατὰ θυφροῖσιν ἔεργνυ.
 Οἱ δὲ θυῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε τρήχας δε,
 240 Καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἐπιπεδός, ὥς τὸ κάρος περ.
 Ὡς οὐ μὲν κλαίοντες ἔερχατο· τοιοῦτο δὲ Κίρκη
 Πάρ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπὸν τε κρανείης,
 Ἐόμεναι, οἷα οὖς χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδονσιν.
 Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἤλπε δοῖον ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 245 Ἀγγελίην ἐτάρων ἔρεων καὶ ἀδυνκέα πότμον.
 Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἑμενός περ,
 Κῆρ ἄχει μεγάλῳ βεβυλημένος· ἐν δὲ οἱ ὄσσε
 Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὤλετο θυμός.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
 250 Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν Ὀδυσσεύς·
 Ἦιομεν, ὥς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυιᾶ, φαίδιμ' Ὀδυσεῦ·
 Εὖρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα παλά.
 (Ξεστοῖσιν λάεσσι, περιδρόμῳ ἐνὶ χώρῳ.)
 Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ' αἶδεν,
 255 Ἦ θεὸς ἦε γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
 Ἦ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊε φαεινάς,
 Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσθιν ἔποντο·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἷδάμενος δόλον εἶναι.
 Οἱ δ' ἅμ' αἰστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 260 Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐδοκίμαζον.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ἕλφος ἀργυρόηλον
 Ὡμοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἄμφι δὲ τόξα·
 Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγήσασθαι.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσεται γούνων·
 265 (Καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·)
 Μὴ μ' ἄγε κεῖω ἀέκοντα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
 Οἶδα γάρ, ὥς οὐτ' αὐτὸς ἐλεύσεται, οὔτε τιν' ἄλλον
 Ἀεῖς ὄφρ' ἐτάρων· ἀλλὰ εὖν τοιοῦδεσι θάσσοιν
 Φεύγωμεν· εἴ γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἡμᾶρ.
 270 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μὲν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Ἐσθλῶν καὶ πόνων, κοίλῃ παρὰ κτῆ μελαίνῃ·
 Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμα· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.

Collocavit vero ea introductos per sediliaque, thronosque,
 Ipsisque caseumque et farinam et mel recens.
 Vino Pramnio immiscebat; cominiscibatque pani
 Medicamina pernicioſa, ut penitus obliſcerentur patriae terrae.
 Ceterum poſtquam praeſuiſſentque et ii ebibiſſent, ſtatim deinde
 Virga percuſſos intra haras concluſeſbat.

Illi vero ſuum quidem habebant capita, vocemque ſetasque
 Et corpus; at mens erat integra, ut antea ſcilicet.

Sic hi quidem ſtentes concluſi ſunt; eis autem Circe
 Glandem iliguam, quernamque proiecit, fructumque corni,
 Ad edendum, qualia ſues humi cubantes ſemper edunt.

Eurylocheus autem continuo venit celerem ad navem nigram,
 Nuncium de ſociis relaturus, et amarum ſatum.

Neque ullum proloqui poterat verbum, capiens licet,
 Cor dolore ingenti percuſus ei, autem oculi

Lacrymis implebantur: lactumque imaginabatur animus.

Sed poſtquam eum omnes admirati ſumus interrogantes,

Tum vero ceterorum ſociorum narravit exitium:

„Inimus, ut inebas, per querceta, inclyte Ulyſſes;

Invenimus in convalle aedificatas aedes pulchras

Politis lapidibus, conſpicio in loco.

Illic autem quaedam magnam telam percurrens argute caneſcit,

Aut dea, aut mulier: hi vero compallabant vocantes.

Illa autem continuo egreſſa fores aperuit ſplendidas,

Et invitabat; hi vero ſimul omnes imprudentia ſequebantur;

At ego ſubſtiti, ſuſpicatus dolum eſſe.

Illi vero ſimul evanuerunt univerſi, neque quisquam eorum

Apparuit: diu autem deſidens ſpeculabar.“

Sic dixit: at ego gladium quidem argenteis clavis diſtinctum

Humeris circumſtici ingentem, aereum; circumque arcum.

Illum vero continuo iuſſi eandem viam praeire,

At ille utraque manu prehendiſſis precabatur genibus,

Et me lugens verbis alatis allocutus eſt:

„Ne me duo illuc invitum, Iovis alumne, ſed relinque hic:

Novi enim, quod neque ipſe redibis, neque quenquam aliorum

Reduces tuorum ſociorum: ſed cum hiſce ocyus

Fugiamus: adhuc enim effugere poterimus malum diem.“

Sic dixit: at ego ipſum reſpondens allocutus ſum:

„Euryloche, ſane tu quidem mane ibidem hoc in loco,

Edens et bibens, cavam apud navem nigram:

At ego ibo; dura enim mihi adeſt neceſſitas.“

Ὡς εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνῆϊον ἤδὲ θαλάσσης.

275 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσδας,

Κίρκης Ἰεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,

Ἐνθα μοι Ἑρμείας χρυσόβραπις ἀντεβόλησεν, μινυμένη

Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἑοικώς,

Πρῶτον ὑπηγνῆτη, τοῦπερ χαριεστάτη ἦβη.

280 Ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

Πῇ δ' αὐτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,

Χαίρου ἄϊδρις ἐών; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης

Ἐρχεται, ὥστε σύες, πυκινούς κευθμῶνας ἔχοντες.

Ἢ τοὺς λυοόμενος δεῦρ ἔρχεαι; οὐδὲ σέ φημι

285 Αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύγ', ἐνθα περ ἄλλοι.

Ἄλλ' ἄγε δὴ-σε κακῶν ἐκλύσομαι ἢ σὲ σαώσω.

Τῇ, τόδῃ φάρμακον ἰδθλὸν ἔχων, ἐς δῶματα Κίρκης

Ἐρχεῦ, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάληθῃν κακὸν ἤμαρ.

Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δῆνεα Κίρκης.

290 Τεύξει τοι κνέῳ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα

σίτῳ.

Ἄλλ' οὐδ' ὥς θέλλαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει

Φάρμακον ἰδθλὸν, ὃ τοι δώσω· ἐρέω δὲ ἕκαστα.

Ὅπότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκει ράβδῳ,

Δῆ τότε σὺ ξίφος· οὐδ' ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ,

295 Κίρκη ἐπαίξει, ὥστε κτάμεναι μνεαίνων.

Ἢ δέ σ' ὑποδδεῖσάσα κελήσεται εὐνήθῃναι.

Ἐνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήναισθαι θεοῦ εὐνήν,

Ὅφρα κέ τοι λύσῃ σ' ἐτάρους, αὐτὸν τε κομήσῃ.

Ἀλλὰ κελεύσαι μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,

300 Μῆτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

Μῆ σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀκῆνορα δεῖν.

Ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,

Ἐκ γαίης ἐρύσας, καὶ μοι φύδιον αὐτοῦ ἔδειξεν.

Ῥίξῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνδρος.

305 Μῶλυ δὲ καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δὲ τ' ὀρύσσειν

Ἀνδράσι γε θῆτοισι· θεοὶ δὲ τὰ πάντα δύνανται.

Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,

Νῆσον ἄν' ὀλήεσθαι· ἐγὼ δ' ἐς δῶματα Κίρκης.

Ἦϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.

310 Ἐστὶν δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο.

Ἐνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς.

Ἢ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὥϊε φαεινάς,

Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐκόμην, ἀπαχήμενος ἦτορ.

Sic fatus, a nave adscendebam, atque mari.
 Sed cum iam eram profectus sacras per valles,
 Circes accessurus veneficae ad magnam domum,
 Ibi mihi Mercurius aureo caduceo obviam venit
 Proficiscenti ad domum, adolescenti viro similis;
 Primum pubescenti; cuius scilicet gratiosissima pubertas;
 Inhaesitque mihi manui, verbumque dixit, et compellavit:
 „Quosum vero temere, infelix, per iuga vadis solus,
 Locorum ignarus cum sis? focii autem tibi illi in Circes aedibus.
 Conclusi sunt, ut fues densa fatibula habitantes.
 An eos liberaturus huc venis? neque te puto
 Ipsum rediturum esse: manebis vero tu, ubi utique alii.
 Sed age iam te ex malis expediam, atque servabo:
 Accipe hoc medicamen bonum, habensque ad aedes Circes
 Vade, quod tibi a capite avertat malum diem,
 Omnia autem tibi dicam perniciofa consilia Circes:
 Apparabit tibi potionem miscellaneam, iniiciet vero medica-
 mina in escam:

Sed neque sic incantare te poterit; non enim sinet
 Medicamen eximium, quod tibi dabo; dicam vero singula;
 Quando Circe te percutiat praelonga virga,
 Tum sane tu, gladio acuto sticto a femore,
 In Circeam irrue, quasi interficere cupiens.
 Illa vero te subverita invitabit ad concubitum;
 Ibi tu nequaquam deinde recusa deae cubile.
 Ut tibi solvatque focios, teque ipsum benigne excipiat:
 Sed iube ipsam beatorum magnam iuramentum iurare,
 Nullum tibi ipsi damnum malum machinaturam se aliud;
 Ne te nudatum vilem et enervem reddat.“

Sic utique locutus praebeuit medicamen Mercurius,
 Ex terra evulsum, et mihi naturam eius ostendit.
 Radice quidem nigrum erat, lacti autem simile florem;
 Moly autem ipsum vocant dii: difficile vero effossa
 Viris utique mortalibus; dii autem omnia possunt.
 Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympon,
 Insulam per silvofam; ego autem ad domum Circes
 Ivi; multum vero mihi cor aestuabat profecto.
 Steti autem in vestibulo deae comas pulchrae:
 Ibi stans clamavi; dea autem meam audivit vocem.
 Illa vero statim egressa fores aperuit splendidas,
 Et invitabat; at ego sequebar, dolens corde.

Εἶδε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου,
 315 Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρήνου πόδιν ἦεν·
 Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπα', ὄφρα

πλοίμῃ·

Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔδελεξεν,
 Ῥάβδω πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

320 Ἔρχεο νῦν θυφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων!

Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσδάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.

Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
 Καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

325 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόδι τοι πόλις ἦδὲ τοκῆες;

Θαῦμά μ' ἔχει, ὥς οὔτι πῶν τάδε φάρμακ',
 ἐδέλχθης·

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτηλ',

Ὅς κε πῆλ', καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.

(Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.)

330 Ἡ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐδοι πολῦτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ

φάσκεν ἐλευσέσθαι χρυσόρρακτις Ἀργειφόντης,

Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηϊ μελαίνῃ.

Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θεο, νῶϊ δ' ἔπειτα

Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν, ὄφρα μιγέντε

335 Εὐνῇ καὶ φιλότῃ, πεποιθόμεν ἀλλήλοισιν.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

Ὡ Κίρκη, πῶς πάρ με κέλη σοι ἥπιον εἶναι;

Ἡ μοι σὺς μὲν ἔδηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·

Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις

340 Ἔς θάλαμόν τ' ἵεναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς.

Ὅφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήγορα δείης;

Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐδέλοισι τέης ἐπιβήμεναι εὐνῆς,

Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,

Μῆτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευόμεν ἄλλο.

345 Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυνεν, ὥς ἐκέλευον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὀμοσέν τε τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,

Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.

Ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο

Τέσδαρες, αἳ οἱ δῶμα κάτα δρήσκειται ἔασιν.

350 Γίγνονται δ' ἄρα ταίγ' ἐκ τε κρηνέων, ἀπὸ τ' ἀλσέων,

Ἐκ δ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσιν.

Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοισι ἐνὶ ῥήγεα καλά,

Πορφύρεα

Collocavit autem me introductum in throno argenteis clavis di-
Pulchro, fabrefacto; scabellum vero sub pedibus erat: (fincto,
Apparuit autem mihi potionem miscellaneam aureo poculo,
ut biberem;

Immisitque medicamen, mala meditans in animo.

At postquam dederatque et ebiberam, neque me incantavit,
Virgula ubi percussisset, verbumque fecit, dixitque:

„Abi nunc in haram, cum ceteris cuba sociis.“

Sic dixit: ego vero, gladio acuto stricto a femore,

In Circen irrui, quasi interficere cupiens,

Illa vero vehementer exclamans subtercurrit et prehendit genua,

Et me lugens verbis alatis allocuta est:

„Quis? unde es hominum; ubi tibi urbs atque parentes?

Stupor me tenet, quod cum biberis haec medicamina non
incantatus sis

Minime enim quisquam alius vir haec medicamina sustinuit,

Quicumque hauserit, et primum transierit septum dentium:

Tibi vero quaedam in pectoribus indomabilis mens est.

Profecto tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper

Praedicabat venturum aureo caduceo Mercurius,

E Troia reversum celeri cum nave nigra?

Sed age nunc in vaginam gladium pone: nos vero deinde

Lectum nostrum conscendamus, ut commixti

Cubili et amore, confidamus nobis invicem.“

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:

„O Circe, quo autem pacto me iubes tibi mitem esse?

Quae mihi sues quidem fecisti in aedibus socios:

Ipsam vero hic detinens dolos meditans iubes

In thalamumque ire, et tuum conscendere lectum,

Ut me nudatum, vilem et enervem reddas?

Non ego voluerim tuum conscendere lectum,

Nisi mihi sustinneris, dea, magnum iuramentum iurare,

Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.“

Sic dixi; illa vero continuo abiurabat, ut iubebam.

At postquam iurasset perfecissetque iusiurandum,

Tum vero ego Circes conscendi perpulchrum lectum,

Ancillae autem honestae in aedibus ministrabant

Quatuor, quae ei domi famulae sunt.

Natae vero hae trique sunt ex fontibus et a sylvis,

Et ex sacris fluminibus, quae in mare profluunt.

Harum una quidem iniiciebat thronis stragula pulchra,

- Πορφυρέα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λιθ' ὑπέβαλλεν.
 'Η δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
 355 Ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια.
 'Η δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρχα
 'Ηδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
 'Η δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιεν
 Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· λαίνετο δ' ὕδωρ.
 360 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσειεν ὕδωρ ἐν ἥνοπι χαλκῷ,
 'Ες ῥ' ἀσάμινδον ἔδαβα, λό' ἐκ τρίποδος μέγαλοιο,
 Θυμῖρες κεράσασα κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων,
 'Οφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυῖων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχριδεν λίπ' ἐλαίῳ,
 365 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἥδ' ἐ χιτῶνα.
 Εἶδε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
 Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρήνυς ποδὶν ἦεν.
 (Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχώω ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 370 Νύφασθαι· παρὰ δὲ ἑσθὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 Σιτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέδθηκε φέρουσα,
 Εἰδῶτα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.)
 'Εσθήμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ.
 'Αλλ' ἦμιν ἄλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσβετο θυμός.
 375 Κίρκη δ' ὥς ἐνόησεν ἐμ' ἦμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
 Χεῖρας ἰάλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
 'Αγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίφθ' οὕτως, 'Οδυσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξειαι ἴσος ἀναῦδω,
 Θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἄπτεαι οὐδὲ ποτῆτος;
 380 'Η·τινά που δόλον ἄλλον ὄτεαι, οὐδέ τι σε χρὴ
 Δειδόμεν· ἦδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὄρκον.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἴη,
 Πρὶν τλαίῃ πάσθασθαι ἐδῆτύος ἥδ' ἐ ποτῆτος,
 385 Πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 'Αλλ' εἰ δὴ πρόφρασθα πειῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
 Λύσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρήφας ἐταίρους.
 "Ὡς ἐφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 'Ράβδον ἔχουσα ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέωγε θυφειοῦ,
 390 'Εκ δ' ἔλασεν διάλοισιν εὐοκίτας ἐννεώροισιν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἕσθησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
 'Ερχομένη προβάλειφεν ἐκάστω φάρμακον ἄλλο.
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἄς πρὶν ἐφυσεν

Purpurea superne, inferne autem linthea subiiciebat;
 Altera vero ante thronos extendebat mensas
 Argenteas, eisque imponebat aurea canistra;
 Tertia autem trattere suave vinum miscebat
 Dulce in argenteo, distribuebatque aurea pocula;
 Quarta vero aquam ferebat, succondebatque ignem
 Multum sub tripodem magno; calefiebat autem aqua
 Ceterum postquam calefacta esset aqua in splendido sheno,
 In balneum me inductum lavabat ex tripode magno,
 Suaviter fusa aqua per caputque et humeros,
 Donec mihi defatigationem animum rodentem exemisset membris.
 At postquam lavasset et unxisset pingui oleo,
 Laenanque mihi pulchram induisset, atque tunicam;
 Collocavit me deinde introductum in throno argenteis clavis di.
 Pulchro, fabrefacto; scabellum vero sub pedibus erat. (stincto,
 Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,
 Ad lavandum; iuxta vero politam extendit mensam,
 Victum autem veneranda proma apposuit ferens,
 Fereulis multis appositis, largiens de praesentibus.
 Edere vero iubebat; meo autem non placebat animo;
 Sed sedebam alia cogitans, mala autem imaginabatur animus.
 Circe vero ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum
 Manus porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
 Prope stans verba alata dixit:
 „Quid sic Ulysses, sedes similis muto,
 Animum rodens? cibum autem non attingis, neque potum,
 Certe aliquem dolum alium suspicaris: neque te oportet
 Timere; iam enim tibi e contra iuravi, firmum iuramentum.“
 Sic dixit; at ego ipsam respondens allocutus sum:
 „O Circe, quis enim vir, qui aequus fuerit,
 Prius sustinuerit gustare cibum atque potum,
 Quam redemerit socios et oculis viderit?
 Sed si re vera ex animo bibere edereque iubes,
 Libera ut oculis videam dilectos socios.“
 Sic dixi; Circe autem ex sedibus ivit,
 Virgam tenens in manu; foresque aperuit harae,
 Exegitque porcis similes novennibus.
 Illi quidem deinde stabant ex adverso: illa vero per eos
 Obiens adungebat unicuique medicamen aliud. (produxerat
 Eorum autem e membris quidem pili desinebant, quos ante

- Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
 395 "Ἄνδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν,
 Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰδοράσθαι.
 "Ἐγνωσαν δέ με κείνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἑκάστος.
 Πᾶσιν δ' ἡμερόεις ὑπέδν γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλέον κανάχιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
 400 Ἡ δέ μεν ἄγχι σταῖσα προσηύδα διὰ θεάων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 "Ἐρχο νῦν ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσετε ἡπειρόνδε,
 Κτήματα δ' ἐν σπηεσσι πελάσσετε, ὅπλα τε πάντα·
 405 Αὐτὸς δ' αἰψ' ἵεναι, καὶ ἄγειν ἐρίφρας ἑταίρους.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεκίδετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Εὐρον ἔπειτ' ἐπὶ νηϊ Δοῦ ἐρίφρας ἑταίρους,
 Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
 410 "Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄγρηνυλοι ἦοριες περὶ βουὸς ἀγελαίας,
 "Ἐλθούρας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
 Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδ' ἔτι σκηοὶ
 "Ἰσχύουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιδέουσιν
 Μητέρας· ὥς ἐμὲ κείνοι, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 415 Δακρύσαντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 "Ὡς ἔμεν, ὡς εἰ πατρίδ' ἰκοίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τρηχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν, ἥδ' ἐγένοντο·
 Καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Σοὶ μὲν νοστήσαντι, Διοτρεφές, ὥς ἐχάρημεν,
 420 "Ὡς εἶτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαίαν·
 "Ἄλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
 "Ὡς ἔφην· αὐτὰρ ἐγὼ προδέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν.
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσομεν ἡπειρόνδε,
 Κτήματα τ' ἐν σπηεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα·
 425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθ' ἵνα μοι ἅμα πάντες ἐπιθδε,
 "Ὅφρα ἴδῃθ' ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπητανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 "Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὥκα ἔμοις ἐπέεσσι πίθοντο·
 Εὐρύλοχος δὲ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους·
 430 (Καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·)
 "Ἄ δειλοί, πόσ' ἔμεν; τί κακῶν ἡμείρετε τούτων,
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἅπαντας
 "Ἡ σὺς ἢ ἐ Λύκουσ ποιήσεται, ἢ ἐ Λέοντας·

Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe:
Viri autem statim facti sunt iuniores, quam antea fuerant,
Et multo pulchriores et maiores adspectu.

Agnoverunt vero me illi, haeseruntque in manibus unusquisque.
Omnibus autem dulcis subortus est luctus; circumque domus
Horrendum resonabat; dea vero miserabatur et ipsa,
Prope autem me stans allocuta est nobilissima dearum:

„Generose Laertiade, solers Ulysses,

Vade nunc ad navem celerem et littus maris:

Navem quidem omnium primum subducite ad littus,

Possessiones vero in speluncis deponite, armaque omnia:

Ipse autem statim revertere, et adduc dilectos socios.“

Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:

Perrexì autem ire ad navem celerem et littus maris.

Inveni deinde apud navem celerem dilectos socios,

Miserabiliter lugentes, uberes lacrymas profundentes.

Ut vero cum villaticae vitulae circum vaccas armentales

Profectas ad mandram, postquam herba se saturaverint,

Omnea simul vitulantur adversae; neque amplius stabula

Detinent, sed crebro mugientes circum currunt

Matres: sic circum me illi, postquam viderunt oculis,

Lacrymabundi fusi sunt; visusque est etiam ipsorum animus

Ita esse, ac si in patriam venissent et urbem suam

Asperae Ithacae, ubi et nutriti atque nati sunt;

Et me lugentes verbis alatis allocuti sunt:

„Tibi quidem reverso, Iovis alumne, sic gratulamur,

Ac si in Ithacam venissemus patriam terram;

Sed ago, ceterorum sociorum narra interitum.“

Sic dixerunt: at ego allocutus sum blandis verbis:

„Navem quidem omnium primum subducamus in littus,

Possessionesque in speluncis deponamus, armaque omnia;

Vos autem properate me una omnes sequi;

Ut videatis socios sacris in aedibus Circes,

Bibentes et comedentes: affatim enim habent.“

Sic dixi; illi autem celeriter meis verbis paruerunt;

Eurylochus vera solus mihi detinebat omnes socios,

Et ipsos allocutus verba alata dixit:

„Ah miseri, quo imus? quid mala appetitis ista,

Circes ad aedes ut descendatis? quae omnes

Aut sues, aut lupos reddat, aut leones;

Οὐ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη.

435 Ὡς περ Κύκλωφ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἔκοντο
Ἡμέτεροι ἑταροί, σὺν δ' ὁ θρασυὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·
Τούτου γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμηρίξαι,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
440 Τῷ οἱ ἀποτιμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι,
Καὶ πῶς περ εἰσὶν μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέσσαν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·

Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἔαδομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
Αὐτοῦ παρ νηὶ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·
445 Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.

Ὡς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνῆϊον ἡδὲ θαλάσσης.
Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λέλειπτο,
450 Ἀλλ' ἔπετ'· ἔδδεδίεν γὰρ ἐμὴν ἑκπαυλον ἐνιπῆν.

Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκῃ
450 Ἐνδυκῶς λουθέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλεν ἡδὲ χιτῶνας·
Δαιτυμένους δ' εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.

455 Ἡ δὲ μὲν ἄγχι σταῖσα προσηύδα διὰ θεῶν·
(Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,)
Μηκέτι νῦν θαλερόν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτῇ,
Ἡμὲν δ' ἐν πόντῳ πάθεται ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἡδ' ὅα' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλῆσαντ' ἐπὶ χέρσου.

460 Ἀλλ' ἄγετ', ἀσδίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰδόκεν αὐτῷ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
Οἷον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαίαν
Τρήχεις Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκελῆες καὶ ἄθυμοι,
Λιεὶ ἀλγὴς χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδὲ ποδ' ὑμῖν.

465 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειὴ μάλα πολλὰ πέποσθε.
Ὡς ἔφαδ'· ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεκείδετο θυμὸς ἀγῆνωρ·
Ἐνθα μὲν ἡμᾶτα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἡμεῖα, δαιτυμένοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ β' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἑταρὸν ἔραι,

470 (Μηνῶν φθινόγοντων, περὶ δ' ἡμᾶτα μακρὰ τελέσθη,)
Καὶ τότε μ' ἐγκαλέσαντες ἔφην ἐρήρες ἑταῖροι·
Δαιμόνι', ἥδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἰ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι

Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate.
Sicut Cyclops fecit, quando ei ad caulam venerunt
Nostri focii, unaque hic audax comitatus est Ulysses;
Huic enim etiam illi vecordia perierunt."

Sic dixit: at ego in mente cogitavi,
Stricto gladio longo, crasso a femore,
Illo ei abscissum caput ad solum deicere,
Etiam si consanguinitate mihi proximo, sed me focii
Mollibus verbis retinebant altitudo alius:

„Iovis alumne, hunc quidem sinemus, si tu iubes,

Hic apud navem manere, et navem custodire:

Nobis autem dux tu esto sacrum ad domum Circes."

Sic locuti a nave adscendebant atque mari.

Neque quidem Eurylochus cavam apud navem relictus est,
Sed saquebatur; veritus est enim meas atroces minas.

Interea vero ceteros focios in aedibus Circo

Studiose lavitque, et unxit pingui oleo;

Circumque deinde laenas pulchras induit atque tunicas:

Epulantes autem omnes invenimus in aedibus.

Hi vero postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
Flebant lugentes; circum autem gemiscebant domus.

At prope me stans allocuta est nobilissima dearum:

„Generose Laertiade, solers Ulysses,

Ne amplius nunc uberem luctum excitetis: novi etiam ipsa

Et quot in ponto passi estis dolores pisces,

Et quot hostiles viri damna intulerunt in terra;

Sed agite, comedite cibum, et bibite vinum,

Donec rursus animum intra praecordia receperitis,

Qualem habuistis, quando primum relinquebatis patriam terram

Asperae Ithacae: nunc vero imbecilles et abiecti estis,

Semper erroris duri recordati; neque unquam vobis

Animus in laetitia est, quippe valde multa passi estis."

Sic dixit: nobis autem continuo persuasus est animus generosus,

Illic quidem diebus omnibus integrum in annum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas, et vinum dulces;

Sed quando iam annus erat, et circumverterant horae,

Mensibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt:

Utique tunc me evocato dixerunt dilecti focii:

„Infelix, iam nunc memor esto patriae terrae,

Si tibi fatale est servari et pervenire

Οἶκον ἐς ὑπόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

475 ("Ὡς ἔφην· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεκείθετο θυμὸς ἀγῆτωρ.

"Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα

"Ἡμεδα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.

"Ἡμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,

Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.)

480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβάς περικαλλέος εὐνῆς,

✱ Γούνων ἐλλιγάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

"ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν, ἦνπερ ὑπέσθης,

Οἴκαδε πεμφέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔδδεται ἤδη,

485 "Ἡδ' ἄλλων ἐτάρων, οἳ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ,

"Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγ γε νόσφι γένηαι.

"Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Μηκέτι νῦν ἄεκοντες ἑμῶ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·

490 Ἄλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι

✱ Εἰς Ἀἶδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,

Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίου,

60) 495 Μάντιός ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσιν·

Ἰὼ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,

495 Ὅλω πεπνύσθαι· τοι-δὲ σκιαὶ αἰδούουσιν·

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·

Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς

"Ἡδεῖ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρῃν φάος ἡελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθη,

500 Καὶ τότε δὴ μιν ἐπέσβιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

"ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;

Εἰς Ἀἶδος δ' οὐκω τις ἀφίκετο νηῖ μελαίνῃ.

"Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

505 Μῆτι τοι ἡγεμόνος γε κοθῇ παρὰ νηῖ μελέσθω·

Ἰσθὸν δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἰσθία λευκὰ πετάσθας,

"Ἡσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοὴ Βορέας φέρησιν.

"Ἀλλ' ὅπότ' ἂν δὴ νηῖ δι' Ὀκεανοῖο περήσῃς,

✱ "Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχεια καὶ ἄλσος Περσεφονείης,

✱ 510 Μακραί τ' αἰγειροί, καὶ ἱεταὶ ὠλεσίκαρχοι·

Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὀκεανῶ βαθυδίνῃ,

Αὐτὸς δ' εἰς Ἀἶδω ἵεναι δόμον εὐρώεντα.

"Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέων τε ῥέουσιν

Κώκυτός

Domum in excelsam, et tuam in patriam terram.
 Sic dixerant: at mihi persuasus est animus generosus.
 Sic tum quidem, toto die ad solis occasum
 Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulce:
 Quando vero sol occidit, et tenebrae supervenerunt,
 Illi quidem decubuerunt per aedes obscuras,
 At ego Circes consensu perpulchro lecto,
 Ad genua supplex rogavi; dea vero meam audivit vocem;
 Et ipsam compellans verba alata dixi:
 „O Circe, perfice mihi promissum, quod scilicet pollicita es,
 Domum te me missuram; animus nempe mihi impellitur iam,
 Et ceterorum sociorum, qui mihi macerant carum cor,
 Circa me lugentes; quodocunque tu seorsum obsis.“
 Sic dixi: continuo vero respondebat nobilissima dearum:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Ne amplius nunc inviti mea manete in domo:
 Sed aliam oportet primum viam perficere, et pervenire
 In Plutonis domos, et formidabilis Proserpinae,
 Animam consulturos Thebani Tiresiae,
 Vatis caeci, cuius utique mens integra est;
 Cui etiam mortuo mentem praebuit Proserpina,
 Solus ut sapiat; reliqui vero, umbrae circum volitant.“
 Sic dixit: at mihi confractum est carum cor:
 Flebam autem in lecto desidens, neque omnino animus
 Volebat amplius vivere, et videre lumen solis.
 Ceterum postquam fiendoque volutandoque satiatum fueram,
 Tum vero deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum:
 „O Circe, quisnam enim huius itineris dux erit?
 Ad Orcum autem nondum quisquam pervenit nave nigra.“
 Sic dixi: continuo vero respondebat nobilissima dearum:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Minime tibi ducis desiderium apud navem curae sit:
 Malo autem erecto, velisque albis expansis,
 Sede: illam vero tibi flatus Boreae ferat.
 Sed cum iam nave per Oceanum traieceris,
 Ubi litusque humile et luci Proserpinae,
 Excelsaeque populi, et salices fructum peremptes:
 Navem quidem illuc appelle in Oceano profundo vorticibus
 Ipse autem in Plutonis eas domum squalidam,
 Ibi quidem in Acherontem Pyriphlegetonque fluunt,

Καίκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ·

- 515 Πέτρη τε, ἐννεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων·
 "Ενθα δ' ἐπειθ', ἦρως, χοιμφθεῖς πέλας, ὥς σε καλεύω,
 Βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούριον ἐνθα καὶ ἐνθα·
 Ἄμφ' αὐτῷ δὲ χοῆν χειῶσαι πᾶσιν νεκύεσσιν,
 Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδεῖ εἴνω,
 520 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ καλύουσιν.
 Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμειννὰ κάρηνα,
 "Ελθὼν εἰς Ἰθάκην, στειραν βοῦν, ἣτις ἀρίστη,
 "Ρέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
 Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν δῖν ἱερουσέμεν οἴω.
 525 Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μετακρέπει ὑμετέροισιν.
 Αὐτίρ ἐπὴν εὐχῆσι λίσθ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 "Ενθ' ὅτι ἀρνειὸν βέζειν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἑρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόεφρι τραπέσθαι,
 Ἰέμενος ποταμῷο βοάων· ἐνθα δὲ πολλὰ
 530 Ψυχὰι ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων.
 Διή τ' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακτεῖαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰρδίμω τ' Αἰδῇ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
 535 Αὐτὸς δὲ ἔλφος ὅξυ ἐρυσβάμενος παρὰ μηροῦ
 Ἥσθαι, μηδὲ ἔῃν νεκύων ἀμειννὰ κάρηνα
 Αἵματος ἄσσον ἔμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πυθέσθαι.
 "Ενθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 "Ὅς κέν τοι εἴκηδιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
 540 Νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥσθε.
 Ἄμφι δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔδδεν·
 Αὐτὴ δ' ἄργύφρον φάρος μέγα ἐννυτο Νύμφη,
 Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱεῦ.
 545 Καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ δώματ' ἰὼν, ὠτρυνον ἐταῖρους
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
 Μηκέτι νῦν εὐδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον·
 Ἄλλ' ἴομεν· δὴ γὰρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
 550 "Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεκείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Οὐδὲ μὲν αὖθ' ἐνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἐταῖρους·
 Ἑλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
 Ἀλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ἦεν ἀρηρώς,

Cocytusque, qui scilicet Stygis aquae est rivus;
 Rupesque est, et concursus duorum fluminum sonorum.
 Illic autem deinde, heros, admotus prope, ut te iubeo,
 Fossam sode magnitudine cubitalem quaquaversum;
 Circa illam autem libamen funde omnibus mortuis,
 Primum mulso, deinde vero dulci vino,
 Tertium itidem aqua; farinamque albam insperge.
 Valde vero precare roanum inania capita, *vouens*,
 Ubi veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quaecunque optima,
 Sacrificaturum te in aedibus, pyramque impleturum rebus bonis.
 Tiresias vero separatim arietem sacrificaturum soli,
 Prorsus nigrum, qui inter oves excoilat vestras.
 Ceterum postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
 Ibi ovem marem sacrifica, feminamque nigram,
 Ad Erebum versos; ipse vero seorsum aversus sis,
 Contendens ad fluvii fluentis: ibi vero multas
 Animae accedent mortuorum defunctorum.
 Tum vero deinde socios hortare et iube
 Pecudes, quae iam faciant mactatae saevo ferro,
 Excoriatae comburere: vota que facere diis,
 Praepotentique Plutoni, et formidabili Proserpinae.
 Ipse autem gladio acuto stricto a femore
 Sede neque sine manuum inania capita
 Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam scilicet fueris
 Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum,
 Qui tibi dicat iter et mensuras viae,
 Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum."
 Sic dixit: statim autem aureo folio venit aurora,
 Mihi vero laenamque, tunicamque, vestimenta induit:
 Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha
 Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram, auream; capitique imposuit calyptram.
 At ego per domum profectus hortabar socios,
 Mollibus verbis adfians virum unumquemque:
 „Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum;
 Sed eat: iam enim me monuit veneranda Circe."
 Sic dixi: illis vero persuasus est animus generosus.
 Neque quidem vel illino incolumes abduxi socios;
 Elpenor nempe quidam erat minimus natu, neque valde
 Fortis in bello, neque mente sua aptus,

- "Ὅς μοι ἄνευδ' ἐτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 555 Ψύχεος ἱμεῖρων, καταλέξατο οἴνοβαρεῖων·
 Κινυμένων δ' ἐτάρων ὄμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
 "Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦδιν
 "Ἀφ' ὀρβρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 "Ἀλλὰ καταντικρὺ τέχεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 560 "Ἀστραγάλων ἔαγε, ψυχὴ δ' "Αἰδόσδε κατήλθεν.
 "Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·
 Φάσθε νῦ που οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 "Ἐρχεσθ'· ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 Εἰς "Αἶδα δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 565 Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαιο.
 "Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάβε φίλον ἦτορ·
 "Ἐζόμενοι δὲ κατ' αὐτὴν γόων, τίλλοντό τε χαίτας.
 "Ἄλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.
 "Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης
 570 "Ἦιομεν ἀχνύμενρι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
 "Ἀρνειὸν κατέδησεν ὄϊν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 "Ρεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἄ' θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
 "Ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῖτ', ἦ ἔνδ', ἦ ἔνθα κίοντα;

Qui mihi seorsum a sociis, sacris in aedibus Circes,
 Refrigerii cupiens decubuit vino gravatus:
 Moventium autem se sociorum tumultu et strepitu auditó,
 Repente experrexit, et oblitus est mente sua
 Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam;
 Sed recta de tecto decidit: ei autem cervix
 Ex atticulis fracta est: anima vero ad orcum descendit.
 Venientibus autem illis ego sermonem dixi:
 „Existimatis iam fortassis domum caram ad patriam terram
 Profecturos; aliud vero nobis iter designavit Circe
 Ad Plutonis domum, et formidabilis Proserpinae
 Animam consulturos Thebani Tiresias.“
 Sic dixi: illis vero confractum est carum eor.
 Desidentes autem illis flebant, vellebantque capillos:
 Sed neque ullus profectus fiebat lugentibus.
 At quando iam ad navem celerem et litus maris
 Ibamus tristes, uberes lacrymas profundentes;
 Interea utique vadens Circe ad navem nigram,
 Masculam alligavit ovem, feminamque nigram,
 Facile clam praetergressa: quis deum nolentem
 Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectam?

S V M.

L I B R I

A Circe digressus venit in oram Cimmeriorum, cum ad locum, qui descensus ad manes perhibetur (1 — 22). Ibi sacris rite perfectis, serobem complet sanguine victimarum; at circumvolantibus animabus, nullam finit attingere haustum, nisi prius Tiresias vates inde libasset (23 — 50). Primum obvio Elpenori sepulturam promittit; tum matrem videt, Anticleam; mox Tiresiam, cuius caues venerat, ex quo reditum ac reliquos vitae casus cognoscit (51 — 151); ex matre, quae iam ad haustum cruoris admittitur, fortunam domus suae (152 — 224); plures etiam priscarum videt heroidum, Tyro, Antiopen, Alcmenen, Epicaestem,

MARIUM

DUODECIMI.

Chloridem, Ledam, Iphimediā, Phaedram, Procridem, Ariadnen, Maeram, Clymenen, Eriphylen (225 — 332). Excitatus deinde a Phaeacibus ad persequendum sermonem (333 — 376), heroēs quoque, quorum animae occurrerint, recenset, Agamemnonem, de sua suorumque caede exponentem (377 — 466), Achillem, Patroclum, Antilochum, Aiacem maiorem (467 — 567) praeter hos Minoem iudicantem et feras sectantem Orionem; item Tityum, Tantulum, Sisyphum, variis suppliciis cruciatos; denique imaginem Herculis (568 — 626). Quibus visis, partim et colloctus, ex Oceano revehitur in altum (627 — 640).

Ὅ ΔΥΣΣΕΪΑΣ Α.

N 2

- Α**ὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἥδ' ἐ δάλασσαν,
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα διαν,
 Ἐν δ' ἰσθὸν τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ·
 Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
 5 Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
 Ἰκμενον οὖρον ἱεὺ πλησίεστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
 Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδῆεσσα.
 Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἑκάστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 10 Ἡμεῶ· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴδυνεν.
 Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰστία ποντοπορούσῃς·
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιδρόντο τε πᾶσαι ἄγυιαι.
 Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἔκανε βαθυβρύου Ὠκεανοῖο.
 Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
 15 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδὲ ποτ' αὐτοὺς
 Ἥλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὅποτ' ἂν στείλῃσι πρὸς οὐρανὸν ἄστερόεντα,
 Οὐθ' ὅτ' ἂν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
 Ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
 20 Νῆα μὲν, ἔνθ' ἐλθόντες, ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
 Εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὐτε παρὰ ῥόον Ὠκεάνοιο
 Ἦιομεν, ὅφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράδε Κίρκη·
 Ἐνθ' ἱερῆϊα μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
 Ἔσχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 25 Βόθρον ὄρυξ', ὄσσον τε πυγούσιον. Ἐνθα καὶ ἔνθα·
 Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χέομην πᾶσιν νεκύεσσιν,
 Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνω,
 Τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ κάλυνον.
 Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκῶν ἀμεγνὰ κάρηνα,

O D Y S S E A E XL.

x v i a.

Ceterum postquam ad navem venissemus et mare,
 Navem quidem omnium primum deduximus in mare vastum;
 Malumque imposuimus et vela navi nigrae!
 Pecudes autem sumas induximus; ipsique deinde
 Ingrediebamur dolentes, uberes lacrymas profundentes.
 Nobis vero dein pone navem caeruleam prora
 Secundum ventum immisit, implentem velum, bonum socium,
 Circe comas pulchra, veneranda dea vocalis,
 Nos autem armis singulis ordinatis per navem
 Sedebamus, hanc vero ventusque, gubernatorque dirigebat.
 Huius autem tota die extendebantur vela per pontum vadentis
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.
 Illa vero ad fines pervenit profundi Oceani:
 Ibi autem Cimmeriorum erat virorum populusque civitasque,
 Caligine et nebula tecti: neque unquam eos
 Sol lucidus adspicit radiis,
 Neque cum vadat ad coelum stelliferum,
 Neque cum rursus in terram de coelo vertatur,
 Sed nox perniciofa effunditur miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti subduximus; pecudes autem
 Exprompsimus; ipsique deinde propter fluentem Oceani
 Ivimus, donec in locum pervenissemus, quem monuerat Circe;
 Hic victimas quidem Perimedes Eurylochosque
 Tenebant; ego vero gladio acuto extracto a femore
 Fossam fodi, magnitudine cubitalem quaqua-versus;
 Circa eam, autem libamina fundebamus omnibus manibus,
 Primum mulso, postea vero dulci vino,
 Tertio demum aqua; farinamque albam inspergebam.
 Multum autem supplicabam manium inanibus capitibus, *vovens,*
Rever.

- 90 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στείραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
 ῥέειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμλησέμεν ἐσθλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἷν ἱερυσέμεν οἶω
 Παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισιν.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
- 35 Ἑλλιδάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
 Ἔς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντες
 Ψυχαὶ ὑπὲρ Ἐρέβους κεκῦδὼν κατατεθνηῶτων.
 (Νύμφαι τ' ἡἷδεςοί τε, πολὺτλητοὶ τε γέροντες,
 Παρθενικαὶ τ' ἀταλαί, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
- 40 Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκῆρεσιν ἐγχείηδιν,
 Ἄνδρες Ἀρηϊφάτοι, βεβρωτῶμένα τεύχε' ἔχοντες·
 Οἳ κολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
 Θεσπεσίη λαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἤρει.)
 Δῆ τοῦτ' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσα,
- 45 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακτεῖναι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφθίμῳ τ' Αἰδῇ καὶ ἐκαινῇ Περσεφονεῇ·
 Αὐτὸς δὲ εἶφος οἷον ἐρυδάμενος παρὰ μηροῦ
 Ἥμην, οὐδ' εἶων νεκῶν ἀμερηνὰ κάρηνα
- 50 Αἵματος ἄσδον ἔμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πυθέσθαι.
 Πρώτῃ δὲ ψυχῇ Ἐλπινόρος ἦλθεν ἐταῖρον·
 Οὐ γάρ πω ἐτέδαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
 Σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ καταλείπομεν ἡμεῖς
 Ἀκλαυτον καὶ ἄδαπτον· ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἐπείγεται.
- 35 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ Ζῴφον ἡρόεντα;
 Ἐφθης πεζοῦς ἔων, ἢ ἐγὼ σὺν νηϊ μελαίνῃ;
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οἰμώϊας ἡμείβετο μύθος·
- 60 (Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῷ,)·
 Ἀσέ με δαίμονος αἶδα κροῖ καὶ ἀδέσφοτος οἶνος·
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 Ἀφορρὸν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 Ἀλλὰ κατακτινῶ τέγος πέδον· ἐκ δέ μοι αὐτὴν
- 65 Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἀιδόσδε κατήλθεν.
 Νῦν δέ σε τῶν ὄπισθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
 Πρὸς τ' ἀλόχου καὶ πατρός· ὃ σ' ἔπρεπε τυτθὸν εἶναι,
 Τηλεμάχου θ', ὃν μούπον ἐπὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
 Οἶδα γάρ, οἷς ἐνδένδε κίων δόμου ἐξ' Αἴδαο
- 70 Νῆσον ἐς Αἰαίην στήσεις εὐεργέα νῆα·

Reversum in Ithacam, sterilem bovem, quaecunque optima,
 Sacrificaturum me in aedibus, pyramque impleturum bonis;
 Tiresiae vero seorsum ovem sacrificaturum soli
 Totum nigrum, qui inter pecudes excellat nostras,
 Hos vero postquam votis precibusque, gentes mortuorum,
 Precatus sum; pecudes utique prehasas ingulavi
 Super fossam, fluebat autem sanguis ater; congregabantur vero
 Animae ex Erebo manium defunctorum,
 Sponsaeque, coelibesque, et multa palli senes,
 Virgunculaeque tenellae, recenti luctu affectum animum habentes;
 Multi quoque vulnerati aeratis hastis,
 Viri in bello occisi, cruentata arma habentes,
 Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alius,
 Immenso clamore: me vero pallidus timor cepit,
 Tum vero deinde socios adhortatus iussi,
 Pecudes, quae iam iacebant mactatae saevo ferro
 Excoriatis adolere, et vota facere diis,
 Fortique Plutoni, et horrendae Proserpinae.
 At ego gladio acuto stricto a femore
 Sedebam, neque sinebam manium inania capita
 Ad sanguinem prope accedere; priusquam Tiresiam sciscitatus essem.
 Prima vero anima Elpenoris venit socii:
 Nondum enim sepultus erat sub terra spatiosa:
 Cadaver enim in aedibus Circes reliqueramus nos
 Indefletum et insepultum, quoniam labor alius urgebat.
 Illum quidem ego flevi conspiciatus; miseratusque sum animo,
 Et ipsum allocutus verba alata dixi:
 „Elpenor, quo pacto venisti sub caliginem obscuram?
 Prius venisti, pedes cum fueris, quam ego cum navi nigra?“
 Sic dixi: ille vero mihi plorans respondebat sermone:
 „Generose Laertiade, consiliis abundans Ulysses,
 Laesit me daemonis fatum malum, et copiosum vinum:
 Circes autem in domo cubans non adverti,
 Retrorsum ut descenderem, profectus ad scalam longam,
 Sed recta de tecto decidi; mihiqve cervix
 Ex articulis fracta est: anima vero ad inferos descendit.
 Nunc vero te per eos qui pone te sunt, oro, non praesentes,
 Per uxoremque et patrem, qui te nutrit, parvulus cum esses,
 Telemachumque, quem unicum in aedibus reliquisti;
 Novi enim, quod hinc profectus ex domo Plutonis,
 Insulam in Aeam appelles sabrefactam ravam;

- "Ενθα δ' ἔπειτα, ἀναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἑμεῖο·
 Μή μ' ἀκλαυτον, ἄδαπτον, ἰὼν δ' ἔτι καταλείπειν,
 Νοσφισθεῖς, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
 Ἀλλὰ με κακκείαι σὺν τεύχεσιν, ἄδσα μοι ἔστιν,
 75 Σῆμά τέ μοι χεῦται, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ἄνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐδομένοισι πυθέσθαι·
 Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἑρετμόν,
 Τῷ καὶ ζωὸς ἔρευσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 80 Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν,
 "Ημεῖς· ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἰσχων,
 Εἶδωλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυῖης,
 85 Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
 Τὴν ζωὴν κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλήσά τε θυμῷ·
 Ἀλλ' οὐδ' ὥς εἶων προτέρην, πυκινόν περ ἄχευών,
 Αἵματος ἄδσον ἔμεν, πρὶν Τειρεσίῃα πυθέσθαι.
 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Χρῦσεον σκήπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
 (Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,)·
 Τίπτε αὐτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἡελίοιο,
 Ἦλυθες, ὄφρα ἴδῃ νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
 95 Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἅπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
 Αἵματος ὄφρα πίω, καὶ τοι νημερτέα εἰπῶ.
 "Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, εἴφορ ἀργυρόηλον
 Κουλεῷ ἐγκατέπηξ'· ὁ δ' ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαινόν,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
 100 Νόστον δίδηαι μελιθεῖα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ οἶω
 Ἀήσειν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνδeto θυμῷ,
 Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἀλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὥς, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοισθε,
 105 Αἰ κ' ἐδέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακῆειν καὶ ἐταίρων,
 Ὅππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
 Θρινακίῃ νῆσῳ, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον·
 Βοσκομένας δ' εὗρητε βόας καὶ ἱφία μῆλα
 Ἥελιου; ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει,
 110 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀδινέας ἑάσῃς, νόστου τε μέδῃαι,
 Καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοισθε·

Ibi te deinde, rex, hortor recordari mei,
 Ne me indefectum, insepultum profectus pone relinquo,
 Digressus, ne qua tibi deorum indignatio fiam:
 Sed me combure cum armis, quaecunque mihi sint,
 Tumulusque mihi aggere cani in littore maris,
 Viri infelices; etiam posteris audiendum:
 Haec mihi perfice, fugeque super sepulchrum remum,
 Quo etiam vivus remigabam, cum essem apud meos socios."
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 Haec tibi, o infelix, perficiam et expediam.
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Sedebamus; ego quidem, super sanguine gladium tenens;
 Simulacrum vero ex altera parte socii multa loquebatur.
 Supervenit autem anima matris defunctae,
 Autolyco filia magnanimi Anticlea,
 Quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacram.
 Hanc quidem ego flevi conspiciens, miseratusque suum animo;
 Sed neque sic sinebam priorem, valde licet dolens,
 Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam sciscitatus essem.
 Supervenit vero anima Thebani Tiresiae,
 Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit et allocuta est:
 „Generose Laertiade, consiliis abundans Ulysses,
 Quid vero, o infelix, relicto lumine solis,
 Venisti, ut videas manes et inamabilem locum?
 Verum recede a fossa, amoveque gladium scutum,
 Ut de sanguine bibam, et tibi vera dicam."
 Sic dixit: ego vero retrogressus gladium argenteis clavis distinctum
 Vaginae infixi: at postquam bibisset sanguinem nigrum,
 Tum sane deinceps me verbis alloquebatur vates eximius:
 „Reditum quaeris dulcem, illustris Ulysses;
 Hunc vero tibi difficilem faciet deus: non enim puto
 Latiturum te Neptunum, qui in te iram reposuit animo,
 Iratus, quod ei filium carum excaecasti.
 Verum adhuc quidem et sic, mala licet patientes, perveneritis.
 Si velis tuum animum cohibere et sociorum,
 Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem
 Trinacriam ad insulam, elapsus obscurum pontum:
 Pascentesque inveneritis boves et pingues pecudes
 Soli, qui omnia videt et omnia audit.
 Has si quidem illaefas sinas reditusque memor sis,
 Etiam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis:

- Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 Νῆϊ τε καὶ ἑτάροισ· αὐτὸς δ' αἶπερ κεν ἀλύξης,
 Ὅφρ' ἐκ κακῶς νείαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
 115 Νῆὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἶκῳ,
 Ἄνδρας ὑπερφιάλους· οἳ τοι βλοτον κατέδουδιν,
 Μνῶμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 Ἄλλ' ἦτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεται ἑλθῶν.
 Αὐτὰρ ἐπὶ μνηστήρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
 120 Κτείνης, ἧς δόλω, ἧ ἀμφιδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
 Ἐρχεσθαι δὴ ἔπειπα, λαβῶν εὐῆρες ἑρετμόν,
 Εἰδόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴδασι θάλασσαν
 Ἀνέρες, οὐδὲ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
 Οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴδασι γέας φονικοπαρήους.
 125 Οὐδ' εὐῆρ' ἑρετμά, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ τοι ἑρέω μάλ' ἀρδραδέες, οὐδὲ σε λήσει·
 Ὅκποτε κεν δὴ τοι ἐμβλημένος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆη, ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνὰ Φαιδίμῳ ὦμφ,
 Καὶ τότε δὴ γαίῃ πῆξας εὐῆρες ἑρετμόν,
 130 Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 Ἀρνεῖόν, ταῦρόν τε, σὺν τ' ἐπιβήτορα κᾶπρον,
 Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῷ
 135 Ἀβληκρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνη
 Γῆρα' ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 Ὀλβιοι ἐσθόνται· τάδε τοι νημερτέα εἶρω.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' οὐκ ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 140 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 Μητρὸς τήνδ' ὀρώω ψυχὴν κατατεδνηυῖς·
 Ἡ δ' ἀκέουσ' ἦσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἐὼν υἱὸν
 Ἐτλη ἔσαντα ἰδεῖν, οὐδὲ προτιμυθῆσασθαι.
 Εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίῃ τὸν ἐόντα.
 145 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ῥηϊδίον τοι ἔπος ἑρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
 Ὅντινα μὲν κεν ἔῃς νεκύων κατατεδνηώτων
 Αἵματος ἄσθοον ἔμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
 Ὡς δέ κ' ἐπιφθονέοις, ὅδε τοι πάλιν εἰσὶν ὀπίσσω.
 150 Ὡς φασμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἰδίοιο εἶδω
 Τειρεσίαο ἀνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέρσφατ' ἔλεξεν.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ

Sin laedas, tum tibi praedico exitium
 Navique et fodalibus: ipse vero etiam si effugeris,
 Sero male redibis, amissis omnibus fociis,
 Nave in aliena; inveniesque mala domi,
 Viros superbos, qui tibi victum comedunt,
 Ambientes divinam uxorem, et munera dantes:
 Sed sane illorum iniurias ulcisceris cum adveneris,
 Ceterum postquam procos in aedibus tuis
 Interfeceris, siue dolo, siue palam acuto ferro,
 Proficiscere deinde, sumto fabrefacto remo,
 Donec ad illos perveneris, qui haud norunt mare
 Viri, neque sale conditum cibum comedunt;
 Neque sane hi norunt naves proras rubras habentes,
 Neque fabrefactos remos, qui utique alae navium sunt.
 Signum vero tibi dicam valde manifestum, neque te latebit;
 Quando utique tibi obviam factus alius viator
 Dixerit te ventilabrum habere super splendido humero,
 Tum sane terrae infixo fabrefacto remo,
 Factisque sacris eximiis Neptune regi,
 Ariete, tauroque, suumque marito verre,
 Domum revertere, faciasque sacras hecatombas
 Immortalibus diis, qui caelum latum habitant,
 Omnibus prorsus ordine: mors vero tibi ex mari ipsa
 Lenis admodum talis adveniet, quae te occidat
 Senectute sub molli confectum: circum autem populi
 Felices erunt: haec tibi vera dico."

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:

„Tiresia, haec quidem quodammodo decreverunt dii ipsi

Sed age mihi hoc dic et vere enarra,

Matris hanc video animam defunctae:

Illa autem tacita sedet prope sanguinem, neque suam filium

Dignata est palam adspicere, neque alloqui.

Dic, rex, quo pacto me agnoscat talem esse."

Sic dixi: ille vero me rursus respondens allocutus est:

„Facile tibi verbum dicam, et in mente ponam;

Quemcumque quidem sinas manium defunctorum

Ad sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet:

Cui vero inideas, ille tibi abiit retro."

Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra

Tiresiae regis, postquam vaticinia edixerat.

Ast ego illic manebam constanter, donec mater

Ἦλυθε, καὶ πῖεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

- 155 Τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ Ζόφον ἡερόεντα,
Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τὰδε ζωῶσιν ὀραῖσθαι.
(Μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐπῶς ἐστὶ περῆσαι,
Πεζὸν ἐόντ', ἦν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.)

- 160 Ἡ νῦν δὴ Τροίηνθεν ἀλῶμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Νηὶ τε καὶ ἑτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μενάροισι γυναῖκα;
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Αἶδα,

- 165 Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσῖαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι οὐζύν,
Ἐξ οὗ τὰ πρῶτισθ' ἐπόμεν Ἀγαμέμνονι δίω
Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.

- 170 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
τίς νῦν σε Κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἡ δολιχὴ νοῦδος; ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
οἷς ἀγανοῖς βελέεσδιν ἐποιομένη κατέπεφνεν;
εἰπὲ δέ μοι πατὴρ τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,

- 175 Ἡ ἔτι παρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἥ τίς ἦδη
Ἄνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασι νέεσθαι.
εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλὴν τε νόον τε,
Ἡ μένει παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει·
Ἡ ἦδη μιν ἔγνημεν Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος.

- 180 Ὡς ἑφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο ποτνία μήτηρ·
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Ζοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡματα δακρυχεοῦσθρ.
Σὸν δ' οὐπῶς τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκμηλος

- 185 Τηλέμαχος τερένῃ νέμεται, καὶ δαῖτας εἰσας
δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
πάντες γὰρ καλέουσι, πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μένει
Ἄγρῳ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·

- 190 Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὐδει, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνι ἄγχι πυρός, κανὰ δὲ χροῖ εἵματα εἴται·
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρους, τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἶνοπέδοιο

Advenit, et bibit sanguinem nigrum: statim vero agnovit,
Et me lugens verbis alatis allocuta est:

„Fili mi, quo pacto venisti sub caliginem obscuram
Vivus cum sis? difficile nempe haec viventibus videre:
In medio enim ingentes fluvii et gravia fluentia;
Oceanus quidem primum, quem nequaquam licet traicere,
Peditem, nisi quis habeat fabrefactam navem,
Num iam demum a Troia errans huc venis
Cum navique et sociis, longo tempore? necdum pervenisti
In Ithacam? neque vidisti in aedibus uxorem?“

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:
„Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis aedes,
Animam consulturum Thebani Tiresiae,
Nondum enim prope veni Achaiam; neque nostram
Terram attingi; sed semper habens etro aerumnam.
Ex quo primum secutus sum Agamemnonem nobilem
Ad Ilium equis aptum, ut cum Troianis pugnarem.
Sed age mihi hoc dic et vere narra;
Quodnam te fatum domuit longum somnum adforentis mortis?
An diurnus morbus, an Diana sagittis gaudens
Suis mitibus telis superveniens occidit?
Dic item mihi et de patre, et filio quem reliqui,
An adhuc apud illos meum munus, an aliquis iam
Virorum alius habeat; me autem non amplius putent rediturum?
Dic etiam mihi nuptae uxoris consiliumque mentemque,
An maneat cum puero, et salva omnia custodiat;
An iam eam duxerit Achivorum, quicumque optimus?“

Sic dixi: statim vero respondebat veneranda mater:

„Et omnino illa quidem manet afflicto animo
Tuis in aedibus; aerumnosae autem ei semper
Consumuntur noctesque diesque lacrymas fundenti,
Tuum vero nondum quis habet pulchrum munus; sed quietus
Telemachus praedia colit, et convivias aequalia
Epulatur, quae decet principem virum curare;
Omnes enim invitant: pater autem tuus illic manet
In agro, neque in urbem proficiscitur; neque ei lecti,
Strata et laenae, stragula splendida;
Sed ille hyeme quidem dormit, ubi mancipia, in domo,
In pulvere, prope focum; vilibus vero corpori vestimentis indu-
Ast ubi venerit aestasque, virensque autumnus, (tus est:
Undique illi per fertilem partem vineae vitiferae

Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλάι βεβλήταται εὔναι·

195 Ἐνθ' ὄγε κειτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
Σὺν πότμον γούων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.

Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·

Οὔτε μέ γ' ἐν μεγάροισιν εὐδκοπος Ἰοχέαιρα

Οἷς ἀγανοῖς βελέεσθιν ἐποικομένη κατέπεφνεν·

200 Οὔτε τις οὖν μοι γούσος ἐπήλυθεν, ἦτε μάλιστα

Τηκεδόνι στρυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμὸν·

Ἄλλὰ με σὸς τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,

Σὴ τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπύρα.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔδελον φρεσὶ μεμνηρίξας

205 Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεδνηυῖης·

Τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,

Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν, ὅκιτ' εἴκελον ἦ καὶ ὄνειρφ,

Ἐπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὁξὺ γενέσκειτο κηρόδι μᾶλλον·

Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

210 Μητὲρ ἐμῇ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,

Ὅφρα καὶ εἰν Αἴδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,

Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθαι γούοιο;

Ἡ τί μοι εἰδῶλόν τὸδ' ἀγανὴ Περσεφόνεια

Ὀτρυν', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;

215 Ὡς ἑφ' ἄμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·

Ὡ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φρωτῶν,

Οὔτι σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,

Ἄλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν·

Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴγες ἔχουσιν,

220 Ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερόν μένος αἰδομένοιο

Σαμνᾶ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμὸς·

Ψυχὴ δ', ἥντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότνται.

Ἀλλὰ φόωςδε τάχι' ἵστα λιλαῖεο· ταῦτα δὲ πάντα

Ἰδῷ, ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἰπῆσθαι γυναικί.

225 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσθιν ἀμειβόμεσθ'· αἱ δὲ γυναῖκες

Ἦλυθον, — ὥτρυνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνεια —

Ὅσθαι ἀρίστων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θύγατρες·

Αἱ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέδοντο,

Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην·

230 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·

Σπαρσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,

Οὐκ εἶων πίεσιν ἄμα πάδας αἶμα κελαινόν.

Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπῆρσαν, ἠδὲ ἐκάστη

Ὅν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάδας,

Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli;
Hic ille iacet dolens, ingentemque in mente dolorem auget,
Tuum fatum deffens molesta autem insuper senectus urget.
Sic enim et ego perii, et fatum obii!

Neque me in aedibus iaculatrix certa Diana
Suis mitibus telis superveniens interemit;
Neque aliquis me morbus invasit, qui utique maxime
Tabè invisa ex membris tollere solet animum;
Sed me tuique desiderium, tuique curae, inclyte Ulysses,
Tuaque benignitas dulci animo privarunt."

Sic dixit; Ceterum ego volebam mente cogitans
Matris meae animam prehendere defunctae:
Ter quidem aggressus sum, amplectique me animus iubebat:
Ter autem mihi ex manibus, instar umbræ vel et somnii,
Avolavit; mihi vero dolor acutus exortus ex animo magis:
Et ipsam allocutus verba elata dixi:

„Mater mea, cur me non manes amplecti te cupientem,
Ut etiam apud inferos, caris circa manibus amplexi,
Ambo tristi satiemur luctu?

Nunquid mihi simulacrum hoc inclyta Proserpina
Immisit, ut adhuc magis lamentans ingemiscam?"

Sic dixi; statim vero respondit veneranda mater:

„Eheu, fili mi, supra omnes infelix viros,
Minime te Proserpina, Iovis filia, deludit,
Sed hæc conditio est mortalium, cum mortui fuerint;
Non enim amplius carnesque et ossa nervi habent,
Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
Absumit, ubi primum reliquerit alba ossa animus:
Anima vero, tanquam somnium, avolans volitat.
Sed in lucem celerrime contende: hæc autem omnia
Scias, ut etiam in posterum tuæ dicas uxori."

Nos quidem sic verbis alloquebamur; mulieres autem
Accesserunt, (incitabat enim inclyta Proserpina),

Quotquot optimatum uxores erant, atque filiae;
Hæc utique circa sanguinem nigrum frequenter congregabantur,
Ceterum ego consultabam, quo pacto interrogarem singulas:
Illud autem mihi animo optimum videbatur consilium;
Stricto acuto gladio, crasso a femore,
Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.
Illæ vero deinceps accedebant; unaquæque autem
Suum genus narrabat; ego vero interrogabam omnes.

- 235 Ἐνθ' ἦτοι πρώτην Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν,
 Ἡ φέτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
 Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο.
 Ἡ Ποταμοῦ ἠράσδατ', Ἐνιπῆος Δείοιο,
 Ὃς πολὺ κάλλιότος ποταμῶν ἐπὶ γαίαν ἦσεν.
- 240 Καὶ ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
 Τῷ δ' ἄρ' εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
 Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος.
 Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὐρεῖ ἴδον,
 Κυρτωθέν· κρύψεν δὲ θεὸν, θνητὴν τε γυναῖκα.
- 245 (Λύσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.)
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσθε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Χαῖρε, γύναι, φιλότῃτι! περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
 Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναί.
- 250 Ἀδανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, αἵτιταλλέμεναι τε.
 Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνῃς.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τοι εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἡ δ' ὑποκυδσαμένη, Περίην τέκε καὶ Νηληϊά·
- 255 Τῷ κρατερῷ θεράποντε Διὸς μέγαλοιο γενέσθην
 Ἀμφοτέρω· Πελῆης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
 Ναϊε πολύρρηνος· ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
 Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασιλεια γυναικῶν,
 Αἰδονά τ' ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθᾶονά δ' ἱπποχάρμην.
- 260 Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
 Ἡ δὲ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοινησὶν ἰαῶσθαι·
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιόνά τε Ζῆδόν τε,
 Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο,
 Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο.
- 265 Ναίεμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῷ περ ἔοντε.
 Τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἀκοῖτιν,
 Ἡ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμοννα, θυμβλέοντα,
 Γείνατ', ἐν ἀγκοινησὶ Διὸς μέγαλοιο μιγεῖσα·
 Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
- 270 Τὴν ἔχευ Ἀμφιτρύωνος υἱὸς, μένος αἰὲν ἀτειρής.
 Μητέρα τ' Οἰδιπύδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικαστήν,
 Ἡ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδορέϊσσι νόοιο,
 Γημαμένη φ' υἱεῖ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρξίας
 Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνδρώποισιν.
- 275 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,

Hic sane primam Tyro vidi nobili patre natam,
 Quae dixit Salmonei eximii *se* filiam esse;
 Dixitque Crethei *se* uxorem esse Aëolidæ;
 Quae fluvium amavit Enipeum divinum,
 Qui longe pulcherrimus fluviorum super terram labitur;
 Et ea propter Enipei versabatur pulchra fluenta.
 Huic vero cum se adsimilasset terram cingens Neptunus,
 In ossibus fluvii fecerunt vorticosi:
 Purpureus autem fluctus circumstitit, monti aequalis,
 Curvatus: absconditque deum, mortalemque feminam;
 Solvit autem virgineam zonam, fornumque offudit.
 Ceterum postquam perfecisset deus amatoriam opera,
 Inhaesit sane ei manui, verbumque dixit, et compellavit:
 „Gaude, mulier, amore *hoc*: circumvoluto autem anno,
 Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus
 Immortalium: tu vero eos cura enutrique.
 Nunc autem abi ad domum, et contine te, neque mentionem feceris
 At ego tibi sum Neptunus terræ quassator.”
 Sic locutus, pontum subiit fluctuantem;
 Illa autem gravida facta, Peliam peperit et Neleum;
 Qui fortes ministri Iovis magni fuerunt
 Ambo: Pelias quidem in spatiosa Ialco
 Habitabat abundans pecore; hic vero in Pylo arenosa,
 Alios vero Cretheo peperit regina mulierum,
 Aesonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem equis
 Post hanc vero, Antiopen vidi, Asopi filiam;
 Quae utique et Iovis gloriabatur in ulnis *se* dormisse;
 Et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque,
 Qui primi Thebarum sedem condiderunt septem portas habentium,
 Turribusque munierunt; quoniam non absque turribus poterant
 Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent,
 Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,
 Quae scilicet Herculem audacem, animum leonis habentem,
 Peperit in ulnis Iovis magnanimi commissa:
 Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;
 Quam habuit Amphitryonis filius, robore semper indomitus,
 Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicaestem,
 Quae ingens facinus commisit insipientia mentis,
 Nupta suo filio: ille vero suum patrem ubi interfecisset,
 Eam uxorem duxit: statim vero *haec* vulgata dii fecerunt hominibus,
 Sed ille quidem in Thebe amabili dolore patiens,

Καδμείων ἥνασσε, θεῶν ὁλοὰς διὰ βουλὰς·
 Ἡ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
 Ἀφαιμένη βρόχον αἰπὺν ἄφ' ὑψηλοῖα μελᾶδρου,
 Ὡς ἄχει σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
 280 Πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρός Ἐριννύες ἐκτελεύουσιν.

Καὶ Χλωρίν εἶδον περικαλλέα· τὴν ποτε Νηλεὺς
 Γῆμεν ἐὼν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
 Ὀκλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαιο,
 Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυητῷ ἥνασθεν·
 285 Ἡ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 Νέστορά τε Χρομιόν τε Περικλύμενόν τ' ἄγέρωχον.

Τοῖσι δ' ἐκ' ἰφθίμην Πηρῷ τέκε, θαῦμα βροτοῖσιν,
 τὴν πάντες μνῶοντο περικίτται· οὐδέ τι Νηλεὺς
 Τῷ ἐδίδου, ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπους
 290 Ἐκ Φυλάκης ἐλάσσειε βίης Ἰφικληίης

Ἀργαλέας· τὰς δ' οἷος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 Ἐξελάν· χαλεπὴ δὲ θεοῖ κατα Μοῖρ' ἐπέδωκεν,
 Δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροιοῦνται.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεύντο,

295 Ἀφ' περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπῆλυθον ὥραι,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληίη,
 Θέσφατα πάντ' εἰκόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·

Καὶ Αἴδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
 Ἡ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
 300 Καστόρά δ' ἰππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα·
 Τοὺς ἄμφω ζῶους κατέχει φυσίζους αἶα·

Οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
 Ἄλλοτε μὲν ζῶουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τεθνῶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσιν.

305 Τὴν δὲ μέτ' Ἰφιμέδειαν, Ἀλκῆος παράκοιτιν,
 Εἶδιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίῳ δὲ γενέσθην,
 Ὡτιόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφριάτην·
 Οὗς δὴ μηκίστους θρέψε Ζεῖδωρος Ἄρουρα,

310 Καὶ πολλὸν καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὀρίωνα.
 Ἐννέωροι γὰρ τοίγε καὶ ἐννεαπῆχες ἦσαν
 Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
 Οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ
 Φυλόπιδα στήθειν πολυαἶκος πολέμοιο·

315 Ὅσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμασαν δέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀδῶν
 Πήλιον

Cadmeis imperabat, deorum dira per consilia :
Illa autem abiit in orcum validas portas habentem, firmum,
Deligato laqueo sublime ab alta trabe,
Suo dolore correpta ; illi vero dolores reliquit pone
Valde multos, quotquot scilicet matris Furiae efficiunt.
Et Chlorin vidi perpulchram ; quam olim Neleus
Uxorem duxit, suam ob pulchritudinem postquam dedisset innu-
Minimam natu filiam Amphionis Isidæ : mera sponsalia,
Qui quondam in Orchomeno Minyeo fortiter imperabat ;
Atque in Pylo regnabat : peperit autem ea illi insignes liberos ;
Nestoreique , Chromiumque , Periclymenumque magna-
nimum.

Post hos autem eximiam Pero peperit miraculum hominibus,
Quam omnes ambiebant vicini: neque omnino Neleus
Ulli dabat: qui non camuras boves latis frontibus
Ex Phylace abegisset roboris Iphiclei
Difficiles abactu: has vero solus pollicitus est vates eximius
Abacturum se: grave autem dei fatum impedivit,
Vinculaque saeva, et bubulci agrestes.
Sed cum iam mensesque et dies exacti essent,
Rursus circumvoluto anno, et advenissent horae;
Tum vero demum ipsum solvit vis Iphiclea,
Vaticinia omnia locutum: Iovis autem perficiebatur consilium.
Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,
Quae ex Tyndaro magnanimos peperit filios,
Castoremque equorum domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem
Quos ambos vivos detinet alma terra;
Qui etiam infra terram, honorem a Iove habentes,
Interdum quidem vivunt alternis diebus, interdum autem rursus
Mortui sunt: honorem vero sortiti sunt aequaliter diis.
Post hunc autem Iphimedian, Aloï uxorem,
Adspexi, quae sane dicebat Neptuno se commixtam fuisse:
Et peperit utique duos filios. (brevis autem vitae fuerunt),
Otumque deo parem; inclytumque Ephialtem;
Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,
Et longe pulcherrimos post inclytum Otionem:
Novannes etenim hi etiam novem cubitorum erant
Latitudine: at longitudine erant novem ulnarum.
Qui etiam immortalibus minabantur in Olympo
Certamen moturos se tumultuosi balli:
Ossam Olympo cenati sunt imponere, at Ossae

- Πηλιον εἰνοσίφυλλον, ἔν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
 Καί νῦ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἤβης μέτρον ἔκοντο·
 Ἄλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
 Ἀμφοτέρω· πρὶν σφωῖν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
 320 Ἀνδῆσαι, πυκᾶσαι τε γένυς εὐάνδει λάχνη.
 Φαίδρην τε, Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
 Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεὺς
 Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηναίων ἱεράων
 Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἀρτεμις ἔκτα·
 325 Δίη ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρήσιν.
 Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον, στυγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 Ἡ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.
 Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 Ὅσδας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θύγατρας·
 330 Πρὶν γάρ κεν καὶ νῦν φθιῖ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὦρῃ
 Εὐδειν, ἣ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
 Ἡ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
 Ὡς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο διωπῇ·
 Κληθμῶ δ' ἔρχοντο κατὰ μέγαρα σκιάοντα,
 335 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 Φαίηκες, πῶς ὕμιν ἀνὴρ ὕδε φαίνεται εἶναι,
 Εἰδὸς τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας;
 Ξείνος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν· ἑκάστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
 Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 340 Οὕτω χρηρίζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὕμιν
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέονται.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἥρως Ἐχένηος·
 (Ὅς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·)
 Ὡ φίλοι, οὐ μὰν ἡμῖν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης·
 345 Μυθεῖται βασιλεία περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶ κεν ἐγώ γε
 Ζωὸς Φαίηκεῦσι φιληρέτοιμοισιν ἀνάσσω.
 350 Ξείνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
 Ἐμψης οὖν ἐπιμείναι ἐς αὖριον, εἰδόκε πᾶσαν
 Δωτινὴν τελέσω· πομπὴ δ' ἀνδρεῶσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἐστ' ἐνὶ δήμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 355 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόδι μίμνειν,

Pelium nemorosum ; ut caelum scansile esset,
 Et sane perfecissent, si ad pubertatis mensuram pervenissent ;
 Sed perdidit *eos* Iovis filius, quem comas pulchra peperit Latona,
 Ambos : antequam ipsis sub temporibus pili
 Florerent, tegerentque mentum florenti lanugine.
 Phaedramque, Procrinque vidi, pulchramque Ariadnem,
 Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus,
 Ex Creta in foecundum solum Athenarum sacrarum,
 Duxit quidem, sed non porius est ; antea nempe ipsam Diana detinuit
 Dia in circumflua, Bacchi testimonio.
 Maeramque, Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylum,
 Quae aurum pro dilecto marito accepit pretiosum.
 Omnes vero non ego dixero, neque nomina vero,
 Quotquot Heroum uxores vidi, et filias ;
 Prius enim etiam nox periret divina : sed et hora
 Dormiendi *mihi*, sive ad navem celerem digresso ad secios,
 Sive hic : deductio autem diis vobisque curae erit,
 Sic dixit : illi vero omnes muti facti sunt silentio ;
 Voluptateque tenebantur per domum obscuram.
 His vero Arete candida ulnis exordiebatur sermonem :
 „Phaeaces, quomodo vobis vir hic videtur esse,
 Formaue, magnitudineque, atque mente intus aequa ?
 Hospes vero itidem meus est ; unusquisque autem particeps est
 Ideo ne festinantes dimittite, neque dona (honoris :
 Sic egenti inhibete : multa enim vobis
 Bona in aedibus, deorum benignitate, iacent.“
 Inter hos autem et locutus est senex Heros Echeueus,
 Qui sane Phaeacum virorum maximus natu erat :
 „O amici, non utique vobis a scopo neque praeter decorum
 Loquitur regina prudens ; sed obedite :
 Alcinoos autem ex ipso pendet opusque, dictumque.“
 Huic autem rursus Alcinoos respondit, dixitque :
 „Hoc quidem ita demum peractum erit verbum, si ego
 Vivus Phaeacibus navigandi studiosis imperem.
 Hospes autem sustineat, valde licet reditum desiderans,
 Omnino igitur expectare in crastinum, donec totum
 Munus perficiam : deductio autem viris curae erit (in populo.“
 Omnibus, potissimum autem mihi ; huius enim imperium est
 Huic autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 „Alcinoos rex, omnium clarissime populorum,
 Si me etiam in annum iusseritis hic manere,

Πομπήν τ' ὀτρύνετε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα δεδοῖτε,
Καὶ κε τὸ βουλομένην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Πλεισιτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἐκέσθαι.

360 Καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδ' ἰδοῖατο νοστήσαντα.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

'Ὡ 'Οδυσσεῦ, τὸ μὲν οὔτι δ' εἴδομεν εἰσορόωντες,

'Ηπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπῶν, οἷά τε πολλοὺς

365 Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·

Σοὶ δ' ἐπὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί·
Μῦθον δ', ὥς ὅτ' αἰοιδός, ἐπισταμένως κατέλεξας,

Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ, κῆδεα λυγρά.

370 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
Εἰ τινὰς ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἄμ' αὐτῶ

'Ἴλιον· εἰς ἄμ' ἔποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νῦν δ' ἦδε μάλα μακρῇ, ἀδέσφατος· οὐδέ πω ὦρῃ

Εὐδεῖν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε Δέσκελα ἔργα.

375 Καὶ κεν ἐς ἧῶ διαν ἀγασχομένην, ὅτε μοι σὺ
Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σά κῆδεα μυθήσασθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·

'Αλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδεῖν κτε λαῶν,

'Ὡρῃ μὲν πολέων μύθων, ὦρῃ δὲ καὶ ὕπνου·

480 Εἰ δ' ἔτ' ἀκουόμεναι γε λιλαιεαι, οὐκ ἂν ἔγωγες

Τούτων σοὶ φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύσαι,

Κῆδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μειόπισθεν ὄλοντο·

Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονύεσσαν αὐτῇν,

'Εν νόστῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.

385 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη

μῆτις ἄγλῃ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτέρων,

'Ἠλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαι

'Αχρυσμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγχιέραθ', ὅσσαι ἄμ' αὐτῶ

Οἴκῳ ἐν Αἰγίδοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.

390 Ἐγὼ δ' αἰψ' ἐμὲ κείνος, ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελευστόν·

Κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερόν κατὰ δάκρυον εἰβων,

Πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·

'Ἄλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἵς ἔμπεδος, οὐδέ τε κίχως,

Οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμποιῖσι μέλεσσιν.

395 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῶ,

Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

'Ατρεΐδῃ κῆδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνον,

Deductionemque apparaveritis, et splendida dona dederitis,
 Etiam hoc mallet, et multo utilius esset,
 Pleniori cum manu caram patriam pervenire;
 Et magis honorabilis et carior viris essem
 Omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum."
 Hunc autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque :
 „O Ulysses, hoc quidem neutiquam te suspicamur adspicientes,
 Impostoremque esse et fallacem, perinde ut multos
 Pascit terra nigra late dispersos homines,
 Mendaciaque concinnantes; unde quis neque suspicaretur:
 Tibi vero inest quidem elegantia verborum, inest et mens bona;
 Historiam vero, ut et cantor, scite recensuisti
 Omniumque Argivorum tuique ipsius dolores tristes,
 Sed age mihi hoc dic, et accurate narra;
 Si quos eximiorum sociorum videris, qui teipsum
 Ad Ilium una comitati sunt, et illic fatum obierunt.
 Nox autem haec valde longa, immensa; neque adhuc tem-
 Dormiendi in aedibus: tu autem mihi dic mira opera
 Etiam in auroram divinam sustinerem, quando mihi tu
 Sustineres in aedibus tuos dolores narrare."
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Alcinoe rex, omnium clarissime Populorum,
 Tempus quidem multi sermonis, tempus vero et somni:
 Sin adhuc audire utique cupis, haud ego
 His tibi reculavero et miserabiliores alios narrare
 Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt:
 Qui Troianorum quidem effugerunt luctuosum bellum,
 In reditu vero perierunt, malae consilio feminae.
 Ceterum postquam animas quidem dispersisset huc atque illuc
 Casta Proserpina mulierum feminarum,
 Supervenit deinde anima Agamemnonis Atridae
 Dolens; circumque aliae congregatae erant, quaecunque simul cum eo
 Domo in Aegisthi perierunt et fatum obierunt.
 Agnovit vero statim me ille postquam bibisset sanguinem nigrum
 Flebat autem is vehementer; uberes lacrymas stillans,
 Extendens ad me manus, attingere cupiens:
 Sed non amplius ei aderat vis firma, neque omnino potentia,
 Qualis scilicet antea erat in flexilibus membris.
 Illum quidem ego et flevi conspiciatus, misertusque sum in animo.
 Et ipsam compellans verbis alatis allocutus sum:
 „Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

- Τίς νῦν δε Κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτῳ;
 Ἡέ σέγ' ἐν νῆεσσι Προειδάων ἐδάμασσεν,
 400 Ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν;
 Ἡέ δ' ἀνῆρσιν ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 Βοῦς περιταμνόμενον ἥδ' οἴων πάρεά καλὰ,
 Ἡέ περὶ πόλιος μαχεούμενον ἥε γυναικῶν;
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 405 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὔτε μέ γ' ἐν νῆεσσι Προειδάων ἐδάμασσεν,
 Ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν.
 Οὔτε μ' ἀνῆρσιν ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
 Ἀλλὰ μοι Αἰγισθος τεύχεας θάνατόν τε μόρον τε,
 410 Ἐκτα σὺν οὐλομένη ἄλόχῳ, οἰκόνδε καλέσσας,
 Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ
 φάτῃ.
 "Ὡς θάνον οἰκτιστῶ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
 Νώλεμέως κτείνοντο, σύες ὥς ἀργιόδοντες,
 Οἷ ῥά τ' ἐν ἀφνειῷ ἀνδρὸς μέγα δυναμένιοι
 415 Ἡ γάμῳ ἢ ἐράνῳ ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυῖν.
 Ἡδὴ μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
 Μουνᾶε κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 Ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
 "Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
 420 Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρός,
 Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
 Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων
 Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
 425 Νησφίδεα, οὐδὲ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Ἀῖδαο,
 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔλπειν, σὺν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
 "Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
 "Ἦτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλῃται·
 Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
 430 Κουριδίῳ τεύχεα πόσει φόνον· ἦτοι ἔφην γε
 Ἀσκάσιος παιδεσθῆν ἰδὲ δμῳέσσι κμοῖσιν
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔεοχα λύγρ' εἰδυῖα
 Οἷ τε κατ' αἰσχὸς ἔχευε καὶ ἐσθυμένῃσιν ὀπίσσω
 Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔσθιν.
 435 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ πόποι, ἡ μάλα δὴ γόνον Ἀτρεΐδς εὐρύνοπα Ζεὺς
 Ἐκπάγλως ἤκλῃρε, γυναικείας διὰ βουλάς,

Quodnam te fatum domuit longum somnum adferentis mortis?
 An te scilicet in navibus Neptunus domuit,
 Excitato saevorum ventorum immenso flatu?
 An te hostiles viri laeserunt in terra
 Boves praedantem, atque ovium greges pulchros,
 An pro urbe pugnantem, sive feminis?"
 Sic dixi; ille autem me statim respondens allocutus est:
 „Inclyte Laertiade, solers Ulysses,
 Neque me sane in navibus Neptunus domuit,
 Excitato saevorum ventorum immenso flatu;
 Neque me hostiles viri laeserunt in terra:
 Sed me Aegisthus fructa morteque fatoque,
 Occidit, cum perniciosa uxore, ad domum ubi vocasset,
 Convivio exceptum, quemadmodum quis occidit bovem ad
 praesepe.

Sic perii miserabilissima morte; circum autem alii socii
 Continuo occidebantur, ut fues albis dentibus,
 Qui scilicet mactantur in locupletis viri praepotentis
 Aut nuptiis, aut convivio collatio, aut epulis lautis.
 Iamiam tu quidem multorum virorum caedi interfuisti,
 Separatim interfectorum, et in aspera pugna;
 Sed illa potissimum conspicatus misertus esses animo,
 Ut circa craterem, mensasque plenas,
 Iacebam in domo; pavementum autem totum sanguine fluebat.
 Miserabilissimam autem audiivi vocem Priami filiae,
 Cassandrae, quam occidebat Clytaemnestra dolosa
 Iuxta me: at ego ad terram manus elevans
 Iacebam moriens, ad gladium captandum; illa autem impudens,
 Secessit; neque mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,
 Manibus oculos comprimere, atque os confringere.
 Adde non gravius et improbius aliud muliere,
 Quaecunque scilicet talia in mentem facinora induxerit:
 Quale utique et illa patravit facinus indignum,
 Cui virgo nupserat structa marito caede: sane putabam quidem
 Gratum me liberis, atque famulis meis,
 Domum venturum: illa vero apprime exitialia callens,
 Sibique infamiam offudit, et futuris in posterum
 Femineis mulieribus; etiam ei quae proba fuerit."
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Papae! certe valde utique genus Atrei alitronans Iupiter
 Vehementer odit, feminae propter consilia,

- Ἐξ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί·
 Σοὶ δὲ Κλυταίμνηστρῃ δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἔοντι·
- 440 Ὡς ἐφάμην· ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν
 Τῶν νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπιος εἶναι,
 Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πρᾶνσκέμεν, ὃν κ' εὖ εἶδῃς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
 Ἀλλ' οὐ σοίγ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσθεται ἐκ γε γυναικός·
- 445 Αἶψα γὰρ πινυτή τε, καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδεν,
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 Ἡ μὲν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
 Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
 Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριμῶς,
- 450 Ὀλβιος· ἥ γὰρ τότε πατὴρ φίλος ὄφεται ἐλθὼν,
 Καὶ κείνος πατέρα προσπύζεται, ἣ Θέμις ἐστίν.
 Ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
 Ὀφθαλμοῖσιν ἔαθε· πάρος δέ με κέφαλε καὶ αὐτόν.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆδιν·
- 455 Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαίαν
 Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἴ που ἐτι ζῶντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
 Ἡ που ἐν Ὀρχομενῷ, ἥ ἐν Πύλῳ ἡμαρδόντι,
- 460 Ἡ που παρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
 Οὐ γὰρ πῶ τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ διὸς Ὀρέστης.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεΐρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
 Ζῶει ὄγ' ἥ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμῶλια βάζειν.
- 465 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
 Ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερόν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 Καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἰαντός θ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
- 470 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
 Ἐγνώ δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἰακίδαο,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Σχίσσε, τίπτε' ἐτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μῆδεαι ἔργον;
- 475 Πῶς ἔτλης Ἀϊδούδῃ κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
 Ἀφραδέες φαίνουσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλεὸς υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιοί,

Ἦλθον

Ab infans Halenae quidem causa peritimus multi;
 Tibi vero Clytaemnestra dolum struxit procul absenti.
 Sic dixit: ille autem me protinus respondens allocutus est:
 „Ideo iam nunquam etiam tu vel uxori mansuetus sis,
 Neque ei sermonem orantem revela, quoniam bene noveris:
 Sed aliud quidem dic, aliud vero et relatum sit,
 Sed haud tibi, Ulysses, exitium erit utique ex uxore;
 Valde enim sapientiaque est, et hanc in mente consilia novit,
 Filia Icarii, prudens Penelope.

Profecto quidem ipsam nuptam novum relinquebamus nos,
 Absentes ad bellum, filius autem ei erat ad mamillam,
 Infans, qui alicubi nunc sana in virorum sedet numero.
 Felix; certe enim, cum pater casus videbit, veniens,
 Et ille patrem amplectetur: ut fas est.

Mea autem ne quidem filii me satuari uxor
 Oculis permisit: prius nempe me occidit et ipsum.
 Aliud vero tibi dicam, tu autem in mente reconde tuas:
 Clam, neque palam, caecam in patriam terram
 Navem adpelle: quoniam non amplius fidendum est feminis.
 Sed ego mihi hoc dico, et vere narro.

Sicubi adhuc viventem audistis filiam meum,
 Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosa,
 Sive alicubi apud Menelaum, in Sparta lata:

Nondum enim mortuus est in terra nobilis Orestes.
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:

„Atreide, quid me haec interrogas? neque enim quicquam scio,
 Vivatne ille, an mortuus sit: malum autem vana loqui.”

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Stabamus dolentes, uberes lacrymae profundentes.

Supervenit autem anima Pelidae Achille,
 Et Petrocli, et eximii Antilochi.

Aiasque, qui praestantissimus erat formaque corporeque,
 Ceterorum Danorum: post eximium Pelidem.

Agnovit autem me animis pedibus velocis Aecidae,
 Et lamentans verba alacra dixit:

„Generose Laertiade, soles Ulysses,
 Infelix, quodnam adhuc mihi in mente molieris facinus?

Quo pacto ausus es ad inferos descendere, ubi scilicet mortui
 Sensuum expertes habitant, hominum simulacra defunctorum?”

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Achilles, Pelei filii, longe praestantissime Achivorum.

- ἦλθον Τειρεσίαια κατὰ χρέος, εἰ τῆνα βουλὴν
 480 Εἰκοί, ὅπως Ἰθάκην ἐς παγκαλλόεσσαν ἱκοίμην.
 Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῶς, οὐδὲ πω ἀμῆς
 Ἰῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἶν ἔχω κακὰ δαίδο δ' Ἀχιλλεύ,
 Οὕτως ἀνὴρ προκάροιδε μακάρτατος, οὐτ' ἄρ' ὀπίσσω.
 Πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίομεν, Ἰσά' θεοῖσιν,
 485 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατεῖς νεκρὸς εἶμι;
 Ἐνθάδ' ἐὼν τῷ μῆτι δαίνων ἀκαχέεω, Ἀχιλλεύ.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Μῆ δὴ μοι δάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ', Ὀδυσσεύ·
 Βουλοίμην κ' ἐκάρσυρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλω,
 490 Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ὃ μὴ βίωτος κολὺς εἴη,
 Ἡ πᾶσιν νεκρὸς καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι ποῦ παῖδος ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπε,
 Ἡ ἔπερ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἥδ' καὶ οὐκ.
 Εἶπε δέ μοι, Πηληϊὸς ἀμύμονος εἰ τι κέπυσσαι,
 495 Ἡ ἔτ' ἔχει τιμὴν κολέειν μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
 Ἡ μιν ἀτιμάζουσιν ἄν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 Οὐνόηδ' αἶν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖρας τε κόδας τε.
 Οὐ γάρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὕπ' αὐγὰς Ἥελίοιο,
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐν Τροίῃ εὐρεῖται
 500 Πέφνον λαὸν ἄριστόν, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν.
 Εἰ τοιόδδ' ἔλθοιμι μῖνοντά περ ἐς πατέρος δῶ,
 Τῷ κε τέω στυγαίμην μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
 Οἱ κείνον βιδῶνται, ἐέβγνυσίν τ' ἀπὸ τιγῆς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 505 Ἥτοι μὲν Πηληϊὸς ἀμύμονος οὔτι κέπυσμαι·
 Αὐτὰρ τοι παῖδος γε Νεοκτολέμοιο φίλοιο
 Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσασθαι, ὥς με κελεύεις.
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κούρην ἐπὶ νηὸς ἔστη.
 Ἥγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἄσκημίδας Ἀχαιοὺς.
 510 Ἥτοι δ' ἄμφι πόλιν ἔρπειν φραζοίμεθα βουλὰς;
 Αἰεὶ πρῶτος ἔσται, καὶ οὐχ' ἡμαρτάνε μῦθων·
 Νέεσθωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικασκομεν ὅτω.
 Αὐτὰρ, ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μάχοντο μετὰ χαλκῷ,
 Οὐποτ' ἐνὶ κληυτὶ μένειν ἄνδρῶν, οὐδ' ἐν ὀμίλῳ,
 515 Ἀλλὰ πολὺ προσέειπες, τῷ θν μένδ' οὐδενὶ εἰκων·
 Πολλοὺς δ' ἀνδρᾶς ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ θηϊότητι.
 Πᾶντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, ὃδδ' ὄνομ' ἦν,
 Ὅσων λαὸν ἔπεφνε, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν·
 Ἄλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενῆρατο χαλκῷ,

Veni Tiresiae propter vaticinium; si quod consilium
 Diceret; quo pacto Ithacam ad asperam pervenirem:
 Neodum enim prope veni Achaïam, neodum nostram
 Terram conscendi; sed semper habeo mala: te vero, Achilles,
 Nullus vir majorum beatior, neque sane posterorum:
 Antea etenim tō vivum honorabamus aequae ac deos,
 Argivi; nunc rursus late imperas mortuis,
 Hic existens; ideo neutiquam mortuus tristeris, Achilles.”
 Sic dixi: ille autem me protinus, respondens allocutus est:
 „Ne iam mihi mortem consolare, inclyte Ulysses:
 Mallem rusticus existens mercede servire alii
 Viro inopi, cui haud victus multus esset,
 Quam omnibus manibus defunctis imperare.
 Sed age mihi de filio meo generoso sermonem dic,
 An pergat ad bellum inter primos pugnatorem esse, an et non;
 Dic etiam mihi de Peleo eximio si quid audiveris,
 An adhuc teneat honorem multos apud Myrmidonas,
 An ipsum despiciunt per Helladaque Phthiamque,
 Eo quod ipsum senium occupet manusque pedesque,
 Non enim ego adiutor sum sub splendore Solis,
 Talis existens, qualis olim in Troia lata
 Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.
 Si talis venirem vel paulisper in patriae domum,
 Tum terribiliter ostenderem meum robur et manus invictas,
 Eorum, qui illum violant, arcentque ab honore.”
 Sic dixit; at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Profecto quidem de Peleo eximio nihil audiavi:
 Sed tibi de filio utique Neoptolemo caro
 Omnem veritatem dicam, ut me iubes;
 Ipse enim illum ego cava in navi aequali,
 Duxi ex Scyro ad bene ocreatos Achivos.
 Profecto quando circa urbem Troiam inibamus consilia
 Semper primus dicebat, et non aberrabat sermone;
 Nestorque deo par et ego contendebamus soli,
 At quum circa urbem Troiam pugnabamus Achivi,
 Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
 Sed longe praecurrebat, suo robore nulli cedens;
 Multos autem viros trucidavit in aspera pugna:
 Omnes vero non ego dixero neque nominavero;
 Quantum populum occideret propugnans pro Argivis,
 Sed quomodo Telephidem interfecerit ferro,

- 620 Ἦρω' Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖρος
 Κῆτειοι κτείνοντο, γυναῖων εἵνεκα δῶρων.
 Κεῖνον δὴ κάλλιπτον ἴδον, μετὰ Μέμνονα δῖον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κἄμ' Ἐπειός,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ παντ' ἐτίεταλτο·
- 525 (Ἦμὲν ἀνακλινάιναι πυκινὸν λόχον, ἥδ' ἐπιθεῖναι.)
 Ἐνθ' ἄλλοι Μανανῶν ἡγήτορες ἥδε μέδοντες
 Δάκρυά τ' ὠμόργυνντο, τρέμον θ' ὑπὸ γυνὴ ἐκάστου·
 Κεῖνον δ' οὐποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Οὐτ' ὠχρήσάντια χροῖα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
- 530 Δάκρυ' ὕμορξάμενον· ὃ δέ με μάλα πόλλ' ἔκτενευεν
 Ἰππόθεν ἐξίμεναι, ἔλφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην,
 Καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ ἱρωςέσσι μενοίνα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰτήν,
 Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινευ
- 535 Ἀσκηδῆς, οὐτ' ἄρ βεβλημένος ὀξεὶ χαλκῷ,
 Οὐτ' αὐτοσχεδὴν οὐτασμένος· οἶά τε πολλὰ
 Γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμῆξ δέ τε μαίνεται Ἀρης.
 Ὡς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδῶκεος Αἰακίδαο
 Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμώνα,
- 540 Γηθοσύνη, ὃ οἱ νῖδον ἔφην ἀριδείκετον εἶναι·
 Αἱ δ' ἄλλαι ψυχὰὶ νεκύων κατατεθνηῶτων
 Ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἶροντο δὲ κηδὲ' ἐκάστη.
 Οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμαντιάδαο
 Νόσφιν ἀφεσθήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης.
- 545 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα, δικάζομενος παρὰ νηυσὶν,
 Τεύχεσιν ἄμφ' Ἀχιλλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
 (Παῖδες δὲ Τρώων δικάσαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.)
 Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶδ' ἐπ' ἀέθλω·
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχευ,
- 550 Αἴανθ', ὃς κἄν μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τε-
 τυκτο
 Τῶν ἄλλων Δακρυῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μελιχίοισιν·
 Αἴαν, καὶ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἐμελλες
 Οὐδὲ θανῶν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἵνεκα τευχέων
- 555 Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
 Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σείο δ' Ἀχαιοὶ
 Ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
 Ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
 Αἴπιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων

Heroem Euryphylam: multi autem circa eam focii
 Ceteri trucidabantur, muliebria propter dona:
 Illum sane pulcherrimum vidi, post Memnona nobilem.
 Ceterum quum in equum conscendimus, quem fabricavit Epous,
 Argivorum optimates, commissa autem mihi erant omnia,
 Et ut aperirem densas infidias, et ut concluderem:
 Hic alii Danaorum ductores, atque principes,
 Lacrymasque abstergebant, subtremebantque membra cuiusque;
 Illum autem nunquam omnino ego vidi oculis,
 Neque pallescentem corpore pulchro, neque a genis
 Lacrymas abstergentem: verum is mihi multum supplicabat:
 Ab equo ut exiret; gladii autem prensabat capulum,
 Et hastam aere gravem; mala vero Troianis moliebatur.
 Sed quando iam Priami urbem depopulati sumus exorsam,
 Portionem et munus eximium habens, navem conscendebas
 Incolumis, neque eminus ictus acuto aere,
 Neque cominus vulneratus; utique saepius
 Fit in bello; permiste etenim furit Mars.
 Sic dixi: anima autem pedibus celeris Aegidae
 Abibat magnis passibus gradions per herbosum pratum
 Laeta, quod ei dixissem filium egregium esse.
 Aiae vero animae mortuorum defunctorum
 Stabant moerentes, narrabantque dolores unaquaeque,
 Sola autem Aiakis anima Telamonii
 Longe absistebat, irata propter victoriam,
 Qua ipsum ego vici, iudicio contendens apud naves,
 Pro armis Achillis; proposuit autem veneranda mater;
 Filii autem Troianorum indicarunt et Pallas Minerva,
 Utinam sane non debuisssem vincere tali in certamine:
 Tale enim caput ob ista arma terra detinuit,
 Aiacem, qui praestantissimus quidem forma, praestantissimus et
 rebus gestis fuit
 Ceterorum Danaorum, post eximium Pelidem,
 Illum quidem ego verbis alloquebar blandis:
 „Aiax, fili Telamonis eximii, nonne ergo eras
 Ne mortuus quidem obliturus mihi irae, ob arma
 Perniciosa? illa autem perniciem dii fecerunt Argivis:
 Talis enim ipsis turris periisti, propter te autem Achivi,
 Aequae ac propter Achillis caput Pelidae,
 Dolerous defunctum penitus; neque quisquam alius
 In culpa est; sed Iupiter Danaorum exercitum bellicosorum

- 560 Ἐκπάρλως ἤχθηρε· τῶν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθνηεν.
 Ἄλλ' ἄγε δεῦρα, ἀναῖ, ἐν' ἱπποῖ καὶ μῦθον ἀκούσθης
 Ἡμέτερον· δαμάσθον δὲ μένος καὶ ἀγῆνορα θυμόν.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀπαΐβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
 Ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκύων καταταθνηώτων.
- 565 Ἐνθα χ' ὁμῶς προσέφη πεχυλωμένος, ἥ κεν ἐγὼ τόν,
 Ἄλλα μοι ἤθελε θυμός ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν καταταθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοι Μίνωα ἶδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 Χρύσειον σκήπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα χέκυνδον,
- 570 Ἡμεῶν· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἵροντο ἀνακτα,
 Ἡμεκοι ἐσσαότες τε, κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
 Τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰδενύθσα,
 Θῆρας ὅμοφ' αἰλεύντα· κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 Φοῦς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοκόλοισιν ὄρεσδιν,
- 575 Χερσὶν ἔχων ῥόκαλον παγχάλκεον, αἶν' ἀγγές·
 Καὶ Τιτυὸν ἄδον, γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
 Κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κέϊτο πέλεδρα·
 Γύπε δέ μιν ἐκάτέρθε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον.
 Δέρτρον ἔδω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσὶν·
- 580 Αἰτῶ γὰρ ἤλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
 Πυθῶδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
 Καὶ μὴν Τάνταλον εἰδείδον, χαλεπ' ἀλγὰ ἔχοντα,
 Ἐσσαότ' ἐν λίμνῃ· ἥ δὲ προσέπλεξε γενεῖῳ·
 Στεῦτο δὲ διφάων, πῆεϊν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι.
- 585 Ὅσσαίη γὰρ κῆφε' ὅ γέρων, πῆεϊν μενεαίνων,
 Τοσάχ' ὕδωρ ἀπολῆσκει' ἀναβροχῆν· ἀμφὶ δὲ ποδῶν
 Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, κατασχηνάσκε δὲ δαίμων.
 Δένδρεα δ' ὑπὲρτέηλα κατακρηθὲν χεῖ καρπόν,
 Ὀγκναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
- 590 Συναῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεδῶσθαι·
 Τῶν ὅπῳτ' ἐνύθει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάδασθαι,
 Τὰς δ' ἀνεμὸς ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκίοεντα.
 Καὶ μὴν Σίδουφον εἰδείδον, κρατέρ' ἀλγὰ ἔχοντα,
 Λᾶαν βασιτάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
- 595 Ἦτοι ὁ μὲν, σκηρικτόμενος χερσὶν τε ποδὶν τε,
 Λᾶρᾶν ἄνω ὤδεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 Ἀκρόν ὑπερβαλεῖν, τόν' ἀποστρέψασκε κραταῖς
 Αὐτῆς. ἔπειτα πέδονδε κυλινδετο λᾶας ἀναιδῆς.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἄψ' ὤσασκε τιτανόμενος· κατὰ δ' ἰδρώς
- 600 Ἐβρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.

Graviter odit, tibi vero fatum imposuit.

Sed age, huc veni, rex, ut verbum et orationem audias

Nostram: doma autem robur et generosum animum."

Sic dixi: ille vero mihi nihil respondit; ibat autem ad alias

Animas in Erebum mortuorum defunctorum.

Ibi tamen *me* allocutus fuisset iratus, aut ego ipsum.

Sed mihi volebat animus in pectore caro

Allorum animas videre defunctorum.

Ibi sane Minoem vidi, Iovis illustrem filium,

Aureum sceptrum tenentem, ius dicentem mortuis,

Sedentem: illi vero circa ipsum causas dicebant regem,

Sedentes, stantesque, per amplam portis Platonis domum.

Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti

Feras simul agitantem per herbosum pratam;

Quas ipse occiderat in desertis montibus. *Quas ipse occiderat in desertis montibus.*

Manibus tenens clavam totam aeream, semper infrangibilem.

Et Tityum vidi, terrae gloriosae filium,

Iacentem in solo; is vero per rorem iacebat ingera;

Vultures autem ipsum utrinque assistentes iecur rodebant,

In viscera penetrantes; ille autem non propulsa manu: a

Latoniae enim vim intulit, Iovis gloriosae coniugi,

Ad Pytho enati, per amicum Panopeum.

Et sane Tantalum vidi, graves dolores subeuntem,

Stantem in lacu; hic autem attingebat ad mentem:

Videbatur vero is sitienti similis; ad bibendum autem non pot-

Quoties enim inclinaret se senex, bibere cupiens: (rat capere

Toties aqua peribat absorpta: circa autem pedes

Terra nigra apparebat, arefaciebat nempè dens.

Arbores porro proceras a capite fundebant fructum,

Pyræ, et mali puniceae, et mali pulchrum fructum ferentes,

Ficusque dulces, et oleæ virentes:

Quas quum recta pergeret senex manibus prehendere.

Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.

Et profecto Sisypum adspexi, duos dolores patientem,

Lapidem gestantem ingentem utraque manu:

Sane ille quidem innixus manibusque pedibusque,

Lapidem fursum pellebat ad cacumen; sed quando eras

Summum supernaturus, tunc repulsa vis;

Rursus deinde in solum voluebatur lapsus immanis.

Verum ille rursus pellebat contendens; sudor autem

Defluebat ex membris, pulvis vero ex capite oriebatur.

- Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακλῆειν,
 Εἰδὼλακ' αὐτὰς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τέρπεται ἐν θαλάτῃ, καὶ ἔχει καλλιόφυρον Ἥβην.
 (Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοκεδῖλου.)
- 605 Ἀμφὶ δέ μιν κλαγχῇ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὥς,
 Πάντοσ' ἀνθρώπων ὃ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ δοικῶς,
 Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῶν οἰδόν.
 Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι δοικῶς.
 Σμερδαλέος δὲ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσιν ἀορτήρ,
- 610 Χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα δέσχεα ἔργα τέτυκτο,
 Ἄρχιοι τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαροκοί τε λέοντες,
 Ὑψίναί τε μάχαι τε, φόναι τ', ἀνδροκτααίαι τε.
 Μὴ τεχνηδάμενος μῆδ' ἄλλο τι τεχνῆσθαιτο,
 Ὃς κείνον τελαμῶνα ἐκ' ἐγκάτρετο τέχνη.
- 615 Ἐγὼ δ' αὐτίκα κείνος, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 Καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν', Ὀδυσσεῦ,
 Ἄ δειλ', ἥ τινα καὶ σὺ κακὸν μῦθον ἠγῇλάεις,
 Ὃν περ ἔγῳν ὀχέεσκο κτλ' αὐγῶς Ἥλίοιο.
- 620 Ζητῶς μὲν καὶς ἦα Κρονίωνος, αὐτὰρ ὄϊζυν
 Εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πελὺ χείροσι φωτὶ
 Δεδμήμην, ὃ δὲ μοι χαλεποὺς ἀπέτallet' ἀέθλους·
 Καὶ ποτέ μ' ἐκθάδ' ἐκεμψε κύν', ἄξωντ' οὐ γὰρ ἐτ' ἄλλαν
 Φράζετο κοῦδ' αὖτις μοι χαλεπώτερον εἶναι ἀέθλων.
- 625 Τὸν μὲν ἔγῳν ἀνένεικα καὶ ἠγάγον ἐξ Ἀἰδοῦ
 Ἐρακλῆας δὲ μ' ἐκεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ὃς εἰπὼν, ὃ μὲν αὐτὶς ἔβη δόμον Ἀἰδοῦ εἰδῶ,
 Αὐτὰρ ἔγῳν αὐτοῦ μέγον ἱμπεδον, εἴως ἐτ' ἔλθοι
 Ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
- 630 Καὶ νῦν κ' ἐτι προτέρους ἴδον ἀκέρως, οὓς ἔδολόν περ
 (Θησεία, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐραυδέα τέκνα),
 Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔδν' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
 Ἥχῃ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλαυρὸν δότος ἦρει,
 Μὴ μὲν Γαργείῃ κεφαλῇ διαικτοῖο πελάρου
- 635 Ἐξ Ἀἰδοῦ πέμψειεν ἀχαιῶν Περσεφόνητα.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐλθὼν ἦα καὶ ἑκάλεον ἑσπέρους
 Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀπ' αὖτε προμνήσια λῦσαι·
 Οἳ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάδιζαν.
 Τὴν δὲ κατ' Ὀπικεῶν ποτάμῳ φέρετο ῥέουσα·
- 640 Πρῶτα μὲν εἰσεσθῇ, μετέπειτα δὲ κάλλιμος εὖρος.

Post hunc autem vidi viam Herculeam,
 Simulacrum; ipse vero apud immortales deos
 Oblectatur in conviviiis; et habet pedibus elegantem Heben'
 Filiam Iovis magni et Iunonis aureos calceos habentis.
 Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,
 Undique agitarum: ille vero obscurae nocti similis,
 Nudum arcum tenens, et ad nervum sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper iaculaturus similis.
 Terribilis autem ei circum pectora balthus,
 Aureum erat lorum; ubi miranda opera elaborata erant,
 Urisque, agrestesque apri, torvique leones,
 Præliaque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque,
 Ne hoc fabricatus, aliud quid fabricaverit,
 Qui illud singulum sua comprehenderit arte,
 Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis;
 Et me lugens verbis alatis allocutus est:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Heu miser, certe aliquod et tu malum fatum sustines,
 Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.
 Iovis quidem filius eram Saturnii; verum ærumnam
 Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
 Subditus eram; ille vero mihi graves imperabat labores;
 Et cum me huc misit, canem ut ducerem: non enim aliud
 Existimabat hoc omnino mihi gravius fore certamen.
 Eum quidem ego subduxi et traxi ex inferis:
 Mercurius autem me deduxit, atque caesia oculis Minerva.“
 Sic fatus; ipse quidem rursus descendit in Platonis domum,
 At ego illic manebam constanter: si quis amplius veniret
 Virorum Heroum, qui utique olim perierant.
 Et iam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,
 Theseum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios:
 Sed prius multitudo congregabatur infinita mortuorum,
 Sonitu immenso; me vero pallidus timor cepit;
 Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstri
 Ex Orco mitteret inclita Proserpina.
 Statim deinde ad navem profectus, iubebam socios
 Ipsosque conscendere, et rudentes solvere:
 Illi vero statim ingrediebantur et per transra sedebant,
 Illam autem per Oceanum flumen ferebat unda fluenti:
 Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

S V M.

L I B R I

Reversus in Aeacam insulam, Elpenoris corpore humato (1 — 15), a Circe, ut evitet mala cetera, edocetur; ut Sirenas praetereat, iisque oppositos scopulos, navibus infestos, et proximi freti portentosa pericula, cum gregibus et armentis Thrinacriae, haud tangendis (16 — 141). Bono animo ingreditur mare, Sirenium letalem cantilenam audit impune (142 — 200); scopulos erraticos praetervehitur et Charybdeen, dum Scylla sex focios e navi abripit (201 — 259) sed

M A R I U M

D U O D E C I M I.

ab Eurylocho et reliquis sociis coactus appellit ad Thrinacriam, ubi tempestate diutius detenti, in cibi penuria, frustra prohibente ipso, incustoditis bobus folis non parcunt (260 — 373). Quod ut comperit deus, ultionem mandat Iovi, qui impios statim diris prodigiis terret (374 — 396), mox navigantes fulmine percutit, excepto Ulyssæ (397 — 419), qui fragmento laceræ navis inhaerens solus ad Ogygiam insulam evadit (420 — 453).

Ὅ ΔΥΣΣΕΓΓΑΣ Μ.

Σεῖρῃνες, Σκύλ

- 1 **Α**ὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίκεν ῥόον Ὀκναγοῖο
 Νηῦς, ἀπὸ δ' ἔκτεο κῆμα θαλάσσης εὐρυκόροιο,
 Νηῶν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἥους ἡριγενείης
 Οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἥελιοιο·
 5 **Ν**ῆα μὲν, ἔγδ' ἐλθόντες, ἐκέλευσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Δῆ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προΐεν· εἰς δώματα Κίρκης,
 10 **Ο**ἰσόμεναι νεκρὸν Ἑλπήνορα τεθνηῶτα.
 Φιτροῦς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ πρόεχ' ἀκτῇ,
 Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
 Τίμβρον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλῃν ἐρύσαντες,
 15 **Π**ήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρες ἐρετμόν.
 Ἥμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διεΐκομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
 Ἐξ Αἰδέω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
 Ἥλδ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 Σίτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυδρόν.
 20 **Ἡ** δ' ἐν μέσῳ σταῖσα μετηύδα διὰ θεῶων·
 Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ὑπήλθετε δῶμ' Αἰδαο,
 Διδανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἀπαξ θνήσκουσ' ἀνδρωποῖ;
 Ἄλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 Αὐδῇ πανημέριοι· ἅμα δ' ἥοι φαινομένηφιν
 25 **Π**λεύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδόν, ἣδὲ ἕκαστα
 Σημανέω· ἵνα μήτι κακοῖσσι φέρῃ ἀλεγεινῇ
 Ἥ ἄλός ἡ ἐπὶ γῆς ἀλγῆσθετε πῆμα παθόντες.
 30 **Ὡς** ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεκείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.

Ὡς

O D Y S S E A E XII.

λ α, Χάρυβδης, βόες Ἥλίου.

Ceterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
 Navis, pervenitque ad fluctus maris vasti,
 Insulam ad Aeaëam, ubi utique Aurorae mane genitae
 Domicilium et chori sunt, et ortus Solis;
 Navem quidem, huc quum venissemus, subduximus in arenam,
 Ipsi autem egressi sumus ad litus maris:
 Hic vero requiescentes expectavimus auroram divinam.
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Utique tunc ego socios praemisi ad domum Circes
 Allaturos mortuum Elpenorem defunctum
 Lignis vero statim caesis, ubi suminum prominebat litus,
 Sepeliēbamus dolentes, uberes lacrymas fundentes.
 At postquam cadaverque combustum est, et arma mortui,
 Tumulo aggesto, et desuper cippo erecto,
 Fiximus in summo sepulchro sabrefactum remum.
 Nos quidem haec singula administrabamus: neque vero Circen
 Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeriter
 Venit, postquam se ornasset: simul autem ancillae ferebant cum ipsa
 Panem et carnes multas, et generosum vinum rubrum.
 In medio vero stans alloquebatur nobilissima dearum:
 „Miseri, qui viventes subistis domum Plutonis
 Bis mortui, cum alii semel moriantur homines,
 Verum agite, edite cibum et bibite vinum
 Hic toto die; simul autem atque aurora illuxerit,
 Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula
 Significabo; ut ne quid malo consilio damnoſo,
 Aut in mari, aut in terra, doleatis damnum passi.“
 Sic dixit: nobis vero statim persuasus est animus generosus.

- Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα.
 30 Ἡμεῖα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Ἡμος δ' ἥλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ κρυμνήσια νηός.
 Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλουῖσα, φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
 Εἶδέ τε καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἑκαῖστα.
 35 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα πύτνια Κίρκη·
 Τάυτα μὲν οὕτω πάντα πεπειράνται· σὺ δ' ἄκουσον,
 Ὡς τοι ἐγὼν ἔρέω, μνήσῃ δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἷ' ῥά τε πάντας
 40 Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
 Ὅστις αἰδρεῖται πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
 Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα.
 Οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδέ γάνυνται.
 Ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
 45 Ἡμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἄμφ' ὁδοόφιν θῖς
 Ἀνδρῶν πυθόμενων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
 Ἀλλὰ παρέξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλείφαι ἑταίρων,
 Κηρὸν δεψήσας μελιθεά, μήτις ἀκούσῃ
 Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἰ κ' ἐδέλυσθα,
 50 Λησάντων σ' ἐν νηϊ δοῇ χειράς τε πόδας τε,
 Ὅρδον ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆφθω.
 Ὅφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούης Σειρήνοισιν.
 Αἱ δὲ κε λίσσῃαι ἑτάρους, λῦσαι τε κελεύης,
 Οἱ δὲ σ' ἐτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
 55 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τάσγε παρέξ ἐλάσσωσιν ἑταῖροι,
 Ἐνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
 Ὅποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἑσβείται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 Θυμῷ βουλεύειν· ἔρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς
 60 Κῦμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
 Πλαγκτὰς δὴ τοι τάσγε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.
 Τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
 Τρήρωνες, ταῖτ' ἄμβροσίνην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 Ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λῖς πέτρη·
 65 Ἀλλ' ἄλλην ἐνὶ ῥοῖ πατήρ, ἐναρίθμιον εἶναι.
 Τῇ δ' οὐπω τις νηὺς φύγεν ἀνδρῶν, ἥτις ἔκηται,
 Ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φασγάνων
 Κῦμα θ' ἀλὸς φορέουσι, πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 Οἷη δὴ κείνη γε παρέπλω πάντοπόρος νηὺς,

Sic tunc quidem toto die, ad solis occasum,
 Sodebamus, epulantes carnesque copiosas, et dulce vinum:
 Quando vero sol occidit, et tenebrae advenerunt,
 Illi quidem decubuerunt iuxta retinacula navis:
 Illa vero me manu prehensum, dilectis seorsum a focis,
 Locavitque, et e regione sedit, et interrogavit singula:
 At ego ei omnia ordine recensui.
 Et tum deinceps me verbis alloquebatur veneranda Circe;
 „Haec quidem sic omnia peracta sunt: tu autem audi,
 Ut tibi ego dicam; in memoriam vero reducet etiam deus ipse
 Ad Sirenes quidem primum pervenies: quae utique omnes
 Homines fascinant, quicumque ad eas pervenerit.
 Quicumque imprudentia adpulerit, et vocem audierit
 Sirenium; huic utique neutiquam uxor et infantes liberi
 Domum reverso adstant, neque laetantur.
 Sed Sirenes arguto fascinant cantu,
 Sedentes in prato: ingens vero circum ossium acervus
 Virorum putrefactorum: circumque cutes tabescunt.
 Sed praeternavigato: aures autem obline sociorum,
 Cera malaxata dulci, ne quisquam audiat
 Ceterorum; at ipse audias, si velis,
 Ligent te in navi veloci manusque pedesque,
 Erectum ad basim mali; ex ipso autem funes alligentur,
 Ut cum voluptate vocem audias Sirenium.
 Quod si rogaveris socios, solvereque iubeas,
 Illi dein te in pluribus tam vinculis illigent.
 Ceterum postquam has praeternavigarint socii,
 Tum tibi non amplius deinceps continuo dicam,
 Utra demum tibi via fuerit; sed et ipse
 Animo considera: dicam autem tibi utrinque,
 Hinc etenim petrae imminentes: ad eas autem
 Fluctus ingens resonat caerulei maris:
 Erraticas profecto eas dii beati vocant.
 Hac quidem neque volucres praetervolant, neque columbae
 Timidae, quae ambrosiam Iovi patri ferunt;
 Sed etiam ex iis aliquam semper adimit laevis petra;
 Sed aliam summittit pater, ut in numero sit.
 Hac vero nondum ulla navis effugit virorum, quaecunque ac-
 Sed pariter tabulataque navium, et corpora virorum, (cesserit
 Fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellae.
 Sola sane illa praeternavigavit mare fulcans navis,

- 70 Ἀργὼ πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα·
 Καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὥκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
 Ἄλλ' ἥρῃ παρέπεμψεν, ἐπὶ φίλος ἦεν Ἰήδων.
 Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν οὐραϊὸν εὐρὺν ἰκάνει
 Ὀξεῖη κορυφῇ, νεφέλῃ δέ μιν ἀμφιβέβηκεν
- 75 Κυανέη· τὸ μὲν οὐποτ' ἔρωεῖ, οὐδέποτ' αἶθρη
 Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὐτ' ἐν δέρει, οὐτ' ἐν ὀπώρῃ·
 Οὐδέ κεν ἀμβαλὴ βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαλὴ,
 Οὐδ' εἰ οἱ χεῖρές γε εἰκόσι καὶ πόδες εἰεν·
 Πέτρῃ γὰρ λῖς ἐστί, περιξεσθῇ εἰκυῖα.
- 80 Μέσσω δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστί σπέος ἡεροειδές,
 Πρὸς Ζόφον, εἰς Ἑρεβος τετραμμένον· ἥπερ ἂν ὑμεῖς
 Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰδύνετε, παῖδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζηῖος ἀνὴρ
 Τόξῳ οἰστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
- 85 Ἐνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει, δεινὸν λελακυῖα·
 Τῆς ἦτοι φωνὴ μὲν, ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
 Γίγνεται, αὐτὴ δ' αὐτὴ πέλωρ κακόν· οὐδέ κε τίς μιν
 Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Τῆς ἦτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι·
- 90 Ἐξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἐκάστῃ
 Σμερδαλέῃ κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίβοιχοι ὀδόντες,
 Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλείοι μέλανος θανάτοιο.
 Μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοῖλοιο δέδυκεν·
 Ἐξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου·
- 95 Αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα, σκόπελον περιμαιμῶσα,
 Δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἰ ποθὶ μείζον ἔλθῃ
 Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγαθόνος ἀμφοτρίτη.
 Τῇ δ' οὐ πώποτε ναῦται ἀκῆριον εὐχετόωνται
 Παρφυγέειν, σὺν νηϊ· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστῳ
- 100 Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὺς κυανοπρώροιο.
 Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλωτέρων ὄφει, Ὀδυσσεῦ,
 Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοῖστέυσαις.
 Τῷ δ' ἐν ἔρινεός ἐστι μέγας, φύλλοισι τεθληώς·
 Τῷ δ' ὑπὸ δια Χάρυβδις ἀναβροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
- 105 Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίσβω ἐπ' ἡματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
 Δεινόν· μὴ σύγε κείδῃ τύχοις, ὅτε ροιβδήσειεν!
 Οὐ γὰρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
 Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὥκα
 Νῆα παρέξ ἐλάαν· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
- 110 Ἐξ ἐτάρους ἐν νηϊ ποδήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.

Argo omnibus curae habita, ab Aeeta navigans:
 Et sane illam ibi celeriter fluctus coniecissent magnas ad petras;
 Sed Iuno praeterire fecit, quoniam carus erat Iason.
 Duo vero scopuli: hic quidem latum caelum attingit
 Acuto vertice, nubes autem ipsum circumdat
 Obscura: quod quidem nunquam cessat, neque unquam serenitas
 Illius occupat verticem, neque in aestate, neque in autumnno:
 Neque ascendere posset mortalis vir, neque descendere,
 Neque si illi manus utique viginti et pedes essent:
 Petra enim laevis est, circum politae similis.
 Medio autem in scopulo est spelunca obscura,
 Versus occasum, ad Erebum conversa; qua vos
 Navem cavam praeteragatis, eximie Ulysses.
 Neque ex navi cava iuvenis vir
 Arcu iaculatus, ad cavam speluncam perveniret.
 Hic autem Scylla inhabitat, graviter vociferans:
 Eius profecto vox quidem, quanta catuli recens nati,
 Fit; ipsa vero monstrum malum; neque quisquam ipsam
 Laetaretur conspicius, neque si deus obviam veniret,
 Huius sane pedes sunt duodecim omnes anteriores;
 Sex autem ei colla praelonga; in unoquoque vero
 Horrendum capnt, insunt autem triplici ordine dentes,
 Densi et frequentes, pleni atrae mortis.
 Media quidem per speluncam cavam immergitur:
 Extra vero exerit capita ex horrendo barathro;
 Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
 Delphinisque, canesque, et sicubi maiorem capere possit
 Cetum, quae innumera alit sonora Amphitrite.
 Hac vero nondum unquam nautae illaei gloriantur
 Praeternavigasse cum nave; aufert etenim capite unoquoque
 Virum abreptum ex nave caerulea proram.
 Alterum vero scopulum humiliorem videbis, Ulysses,
 Prope invicem; et iaculo attingeres.
 In hoc autem caprificus est ingens, foliis florens:
 Sub hoc vero gravis Charybdis absorbet nigram aquam:
 Ter etenim eructat quotidie, ter vero resorbet
 Horrendum; ne tu utique ibi incideris, quando absorbet;
 Non enim liberavit te ex malo neque Neptunus:
 Sed valde Scyllae scopulo prope admotus, celeriter
 Navem praeterage; quoniam longe satius est,
 Sex socios in navi desiderare, quam simul omnes."

- "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προέειπον·
 Εἰ δ', ἄγε δὴ μοι τοῦτο, θεά, νημερτὲς ἐνίσπε,
 Εἰ πως τὴν ὅλοην μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
 Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι δίνοιτό γ' ἐταίρους.
 115 "Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεῶων·
 Σχέτιλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήτῃα ἔργα μέμνηεν,
 Καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν;
 Ἡ δέ τοι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἔστιν,
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητὸν·
 120 Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
 Ἦν γὰρ δηθύνῃσθαι κορυσσοόμενος παρὰ πέτρῃ,
 Δεῖδω, μὴ δ' ἐξαυτίς ἐφορμηθεῖσα κίχρῳ
 Τόσσοθιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.
 Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστροεῖν δὲ Κραταίῃν,
 125 Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἣ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
 Ἡ μιν ἔπειτ' ἀποκαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
 Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἐνθα δὲ πολλὰ
 Βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἱφια μῆλα,
 Ἐπὶ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἴων πῶρα καλὰ,
 130 Πεντήκοντα δ' ἑκαῶτα· γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
 Οὐδέ ποτε φθινύδουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶν,
 Νύμφαι ἑυπλόκαμοι, φαέδουσά τε Λαμπετή τε,
 Ἀς τέκεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι διὰ Νέαιρα.
 Τὰς μὲν ἀρα θρέψαθα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,
 135 Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπώκισθε τηλόδι ναίειν,
 Μῆλα φυλασσόμεναι πατρῷα καὶ ἑλίκας βουῖς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας, νόστου τε μέδῃαι,
 Ἡ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἴκοισθε·
 Εἰ δέ κε δίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 140 Νῆϊ τε καὶ ἐτάροισ'· αὐτὸς δ' εἰ κέρ κεν ἀλύξης,
 Ὅψε κακῶς νεῖται, ὄλεσας ἀπο πάντας ἐταίρους.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἡώς.
 Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε διὰ θεῶων·
 Αὐτὰρ ἐγὼν, ἐπὶ νῆα κιῶν, ὤτρυνον ἐταίρους,
 145 Αὐτοὺς τ' ἀμβαινεῖν, ἀνὰ τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθισον.
 (Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι, πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.)
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώοιο
 Ἰκμενον οὖρον ἱεὶ πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 150 Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδῆεσθα.
 Αὐτίκα δ' ὅπλα ἑκαῶτα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 "Ἡμεῶα·

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:

„Age vero iam mihi hoc, dea, vete dic,

Si quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,

Illam (*Scyllam*) autem propulsem, cum mihi laedat scilicet.
Sic dixi: statim vero respondit nobilissima dearum: (socios?“

„Infelix; et adhuc tibi bellica opera curae sunt

Et labor; nec diis cedes immortalibus?

Illa nempe tibi non mortalis, sed immortale malum est,

Graveque, difficileque, et immane, neque expugnabile:

Neque ullum est praesidium; fugere optimum est ab illa:

Si enim cuncteris, arma induens ad petram,

Vereor, ne te denuo impetu facto consequatur

Tot capitibus, totque viros abripiat.

Sed valde celeriter praesternaviga; voca autem *Crataein*,

Matrem *Scyllae*, quae ipsam peperit perniciem hominibus:

Quae ipsam deinde compescet, denuo ne irruat.

Trinacriam vero ad insulam pervenies; ibi autem multas

Pascuntur Solis boves et pingues pecudes,

Septem bonum armenta, tot vero ovium pulchri greges,

Quinquaginta vero, singula: propagatio autem non sit ipsarum,

Neque unquam moriuntur: deae vero pastores sunt,

Nymphae comas pulchrae, Phaetusaque, Lampetieque,

Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neaera.

Has quidem postquam educavit peperitque veneranda mater

Trinacriam in insulam relegavit, procul ut habitarent,

Ad oves custodiendas paternas, et camuras boves.

Eas si quidem illaefas finas, reditusque inemor sis,

Sane et adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis;

Sin laedas, tum tibi praedico exitium

Navique et sodalibus: ipse vero si quidem effugias,

Sero male redibis, amissis omnibus sociis.“

Sic dixit: statim vero aureum solium habens venit Aurora.

Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum:

At ego ad navem profectus hortabar socios,

Et ipsi ut adscenderent, et retinacula solverent.

Illi vero statim ingrediebantur, et per transra sedebant;

Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis,

Nobis autem dein pone navem prora caeruleam

Secundum ventum misit implentem vela, bonum socium,

Circe comas pulchra, gravis dea, vocalis.

Continuo vero armis omnibus ordinatis per navem

- "Ημεθα· τὴν δ' ἀνεμός τε κυβερνήτης τ' ἰδμεν.
 Δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
 "ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἓνα ἰδμεναι, οὐδὲ δύ' οἴους,
 155. Θέεσθαι, ἃ μοι Κλονη μυθίστατο, διὰ θεάων·
 "Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἢ νε θάνωμεν.
 "Ἡ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ Κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων νὺν πρῶτον ἀνώγει θεοπεσιάων
 Φθόγγου ἀλεύεσθαι καὶ λειμῶν' ἀνδεμόεντα·
 160. Οἷον ἐμ' ἠνέγει ὅπ' ἀκούμεν· ἀλλὰ με δεσμῷ
 Δῆσται· ἐν ἀργαλέῳ — ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω —
 "Ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
 Αἱ δ' κε λίσσονται υἱέας, λυθαί τε κελεύω,
 "Τμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
 165. "Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφαυσκον·
 Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξέικετο νηὺς εὐεργῆς
 Νῆσον Σειρήνων· ἔπειγε νάρ οὐρος ἀπῆμων.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἦδὲ γαλήνη
 "Ἐπλετο νηνεΐῃ· κοίμῃς δὲ κύματα δαίμων.
 170. "Ἀνστάντες δ' ἑταροὶ νεὸς ἰστία μαρτύσαντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θείαν· οἱ δ' ἐπ' ἐρετμά,
 "Ἐξέμενοι, λεύκαινον ὕδωρ ἑσθλῆς ἐλάτρησιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ κηραῖο μέγαν τροχὸν ὀξείῃ χαλκῇ
 Τυττά διατιήξας, χερσὶ στιβαρῇσι πιέζειν·
 175. Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἱς,
 "Ἡελίου τ' αὐγῇ· Ἵπεριονίδαο ἄνακτος·
 "Ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὐατα πᾶσιν ἄλειψα.
 Οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χερσὶς τε πόδας τε
 "Ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήππον·
 180. Αὐτοὶ δ' ἐξόμενοι πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 "Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 "Ρίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθην ὠκύαλος νηὺς
 "Ἐγχύδεν ὀρνυμένη· λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδὴν·
 Δεῦρ' αἶψ' ἰὼν, πολὺαῖν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 185. Νῆα κατάσκησον, ἵνα νωϊτέρην ὅπ' ἀκούσῃς.
 Οὐ γὰρ πῶ τις τῆδε παρήλασε νηῖ μελαίνῃ,
 Πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ' ἀκούσαι·
 "Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
 "Ἰδμεν γάρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖη
 190. Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν·
 "Ἰδμεν δ', ὅσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
 "Ὡς φάσαν, ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

Sedebamus; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant,
Tum vero ego socios alloquebar, dolens corde:

„O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos.

Vaticinia, quae mihi Circe dixit nobilissima dearum;

Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,

Vel elapsi mortem et fatum effugiamus,

Sirenum quidem primum iubet divinarum

Vocem evitare, et pratum floridum;

Solum me iubebat vocem audire: sed me vinculo

Ligato in arcto, (ut firmiter illic maneam,)

Erectum ad basim mali: ex ipso autem funes alligentur.

Quod si orem vos, solvereque iubeam,

Vos dein pluribus tum vero in vinculis constringite.”

Sane ego haec singula dicens sociis declarabam:

Interea autem celeriter venit navis tabe facta

Ad insulam Sirenum: urgebat enim ventus innoxius.

Statim deinde ventus quidem quievit, atque tranquillitas

Erat absque vento; sopivit autem fluctus deus,

Surgentes vero socii navis vela complicantur,

Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipsi autem ad remos

Sedentes, dealbabant aquam politis remis abiectis.

At ego ceræ ingentem massam rotundam acuto aere

Minutatim dissectam manibus validis premebam:

Statim vero calefiebat cera, nam urgebat magna vis,

Solisque splendor, Hyperionidae regis:

Ordine vero sociis ad aures omnibus illevis,

Illi autem in navi me ligarunt, simul manusque pedesque,

Erectum ad basim mali: ex ipso autem funes alligantur:

Ipsi vero sedentes canum mare verberabant remis,

Sed quum tantum aberamus, quantum scilicet auditur clamans,

Celeriter pergentes: illas utique non latuit velox navis

Prope impulsæ: argutum vero exordiebantur cantum:

„Huc age profectus, laudatissime Ulysses, ingens decus Achivorum,

Navem siste; ut nostram vocem audias,

Non enim unquam aliquis praeternavigavit nave nigra,

Priusquam nostram suavem ab ore vocem audisset;

Verum ille delectatus abiit, et plura doctus,

Scimus enim utique omnia, quaecunque in Troia lata

Argivi, Troianique deorum voluntate pertulerunt:

Scimus etiam, quaecunque fiunt in terra alma,”

Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem; at meum cor

- Ἦδ' ἐλ' ἀκούμεναι, λῦσαι τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
 Ὀφρύσει νευσιτάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσδον.
- 195 Αὐτίκα δ' ἀνδράντας Περιμήδης Εὐρύλοχός τε,
 Πλειοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τε πιάζων.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάδ' ἔπαρ' ἠλάσεν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' αἰοιδῆς,
 Αἴψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἔμοι ἐρήηρες ἑταῖροι,
- 200 Ὀν σφιν ἐπ' ὥσιν ἄλειψ', ἐμὲ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν καὶ μέγα κύμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἀκουσά·
 Τῶν δ' ἄρα δειδάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμὰ·
 Βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥοόν· ἔδχετο δ' αὐτοῦ
- 205 Νηὺς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεια χερσὶν ἐπείγον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ νηὸς ἰὼν, ὥτρυνον ἑταίρους
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι, παραστὰδὸν ἄνδρα ἑκάστον·
 ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονες εἰμὲν·
 Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἐπὶ κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
- 210 Εἴλει ἐνὶ σπηϊ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφιν·
 Ἄλλ' αὖ καὶ ἐνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε νόῳ τε,
 Ἐκφύγομεν· καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι οἶω.
 Νῦν δ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειδῶμεθα πάντες.
 Ὅτ' ἔμεινεν κώπησιν ἄλως ῥηγμῖνα βαθεῖαν
- 215 Τύπτετε κληῖδεσβιν ἐφήμενοι, αἶ κέ ποδι Ζεὺς
 Δῶή τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
 Σοὶ δὲ, κυβερνήθ', ὥδ' ἐπιτέλλομαι· ἄλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἴη' ἴα νωμᾶς·
 Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
- 220 Νῆα· σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μὴ σε λάθῃσιν
 Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλλῃσθαι.
 Ὅς ἐφάμην· οἱ δ' ὥκα ἔμοις ἐπέεσσι πίθοντο.
 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
 Μὴ πῶς μοι δειδάντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
- 225 Εἰρεσῆης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτοῦς.
 Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοδύνης ἀλεγεινῆς
 Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δι' οὐ δούρε
 Μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλῶν εἰς ἑκρία νηὸς ἔβαινον
- 230 Πρώρης· ἐνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
 Σκύλλην πετραίην, ἢ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
 Οὐδέ πη ἀδρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δὲ μοι ὁδὸς
 Πάντῃ κακταίνοντι πρὸς ἡεροιδέα πέτρην.

ἡεροιδέα πέτρην, ἡεροιδέα πέτρην
 ἡεροιδέα πέτρην, ἡεροιδέα πέτρην

ἡμεῖς

Volebat audire; solvereque *me* iubebam socios,
 Superciliis innuens; illi autem recumbentes remigabant:
 Statim vero surgentes Perimedes Eurylochusque,
 Pluribus *me* in vinculis ligabant, magisque premebant.
 Ceterum postquam illas praeteriisset *Navis*, neque amplius deinde
 Vocem Sirenium audiremus, neque cantum,
 Continuo ceram sibi demserunt mei dilecti focii,
 Quam ipsis auribus illeveram; neque ex vinculis resolverunt.
 Sed quando iam insulam reliquimus, statim deinde
 Fumum et ingentem fluctum vidi, et fragorem audiui.
 His autem percussis, ex manibus exciderunt remi;
 Insonuerunt vero omnes per fluctum; sistebatur autem illio
Navis; quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
 Ast ego, per *navem* profectus, hortabar socios
 Blandis verbis prope adstans virtum quemque:

„O amici, non enim hactenus ullo pacto malorum inexperti sumus:
 Non quidem iam hoc maius imminet malum, quam cum Cyclops
 Claudebat *nos* in spelunca cava, forti vi;
 Sed et illinc mea virtute, consilioque, prudentiaque
 Effugimus; et aliquando horum recordaturos *vos* puto.
 Nunc vero agite; quemadmodum ego dixero, pareamus omnes;
 Vos quidem remis maris fluctus profundos
 Verberate, transitis insidentes; si forte Iupiter
 Det hanc saltem mortem effugere et evitare.
 Tibi vero, gubernator, hoc praecipio; sed in animo.
 Reconde, quoniam *navis* cavae gubernacula *regis*:
 Hunc quidem fumum et fluctum extra dirige
Navem: tu autem scopulum observa, ne te lateat
 Illinc evagata, et in malum nos conicias.“

Sic dixi: illi vero celeriter meis verbis paruerunt.
 Scyllam autem nondum commemorabam immedicabile damnum
 Ne quodammodo veriti cessarent focii
 A remigando, intraque constiparent seipsos.
 Et tum sane Circes quidem mandati tristis
 Obliviscebar, quoniam nequitiam *me* iussit armari:
 Ast ego indutus inclyta arma, et duabus hastis
 Longis in manus sumtis, ad tabulata *navis* conscendebam
 Proxae; inde enim ipsam expectabam primum apparituram
 Scyllam petrosam, quae mihi forebat damnum sociis,
 Nec usquam videre potui; lassati autem erant mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.

Ἡμεῖς δὲ στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοῶντες·

- 235 Ἐνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδις
 Δεινὸν ἀνερρῶϊβδησε θαλάσσης ἄλμυρόν ὕδωρ.
 Ἦτοι ὅτ' ἐξεμέσσειε, λέβης ὥς ἐν πυρὶ πολλῷ,
 Πᾶς ἀναμυρῶρεσκε κυκωμένη· ὑφ' ὅσῃ δ' ἄχνη
 Ἀκροῖσι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπίπτεν.
- 240 Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἄλμυρόν ὕδωρ,
 Πᾶς ἐντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
 Δεινὸν ἐβεβήκει· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν
 Ψάμμω κυανῇ· τοὺς δὲ χλωρόν δέος ἦρει.
 Ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἴδομεν, δειδαντες ὄλεθρον·
- 245 Τύφρα δέ μοι Σκύλλη κοίλῃς ἐκ νηὸς ἑταίρους
 Ἐξ ἔλεθ', οἳ χερσὶν τε βίηφι τε φέρτατοι ἦσαν.
 Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἔμα καὶ μεθ' ἑταίρους,
 Ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 Τυφὸς ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
- 250 Ἐξονομακληδὴν, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἄλιεύς περριμῆκεί ράβδῳ
 Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοις δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων,
 Ἐς πόντον προΐησι βοδὲ κέρας ἀγραύλοιο,
 Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἐρρίψε θύραζε·
- 255 Ὡς οἷγ' ἀσπαίροντες αἶειροντο προτὶ πέτρας·
 Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ δρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
 Οἴκτιστον δὴ κείνο ἐμοῖς ἶδον ὀφθαλμοῖσιν
 Πάντων, ὅσα' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἐξερεείνων.
- 260 Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύματα νῆσον
 Ἰόμεθ'· ἐνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
 Πολλὰ δὲ βία μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.
 Ἀὖ τότε ἐγὼν, ἔτι πόντῳ ἔων ἐν νηὶ μελαίνῃ,
- 265 Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν ἀνλιζομενάων,
 Οἶῶν τε βληχρῆν· καὶ μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
 Μάντιος Ἀλαοῦ, Θηβαίῳ Τειρεσίῳ,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
- 270 Ἀὖ τότε ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
 Κέχλυτέ μευ μύδων, κακὰ περ πάσχοντες, ἑταῖροι,
 Ὅφρ' ὑμῖν εἰπῶ μαντήϊα Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν·
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο·

Nos vero angustum locum transibamus lugentes,
 Ab altera enim parte Scylla, ab altera autem gravis Charybdis
 Horrendum absorbuit maris salis aquam.
 Utique cum evomeret, lebes sicut in igne multo,
 Tota immermurabat conturbata; in altum autem adspargo
 Summis scopulis utrisque incidebat:
 Sed cum adforberet maris salis aquam.
 Tota intus apparebat commota; circum vero petram
 Horrendum resonabat: infra autem terra apparebat
 Arena caerulea: illos vero pallidus timor cepit.
 Nos quidem hanc adspiciebamus, veriti interitum;
 Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios
 Sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
 Conspicatus autem in navem velocem simulque ad socios,
 Jam horum animadverti pedes et manus superne
 In altum sublatorum; me vero compellabant vocantes
 Nominatim, tunc sane postremo, dolentes corde.
 Quemadmodum autem cum in scopulo projecto piscator praelon.
 Piscibus minutis per dolum escam obitiens, (go virga
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde correptum proicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
 Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum demum illud meis vidi oculis
 Omnium, quaecunque passus sum, vada maris perlustrans.
 Ceterum postquam petras effugissemus, horrendamque Charybdim
 Scyllamque; statim deinde dei ad eximiam insulam
 Pervenimus; ibi autem erant pulchrae boves latis frontibus;
 Multaeque pingues pecudes sublimis Solis
 Tum vero ego adhuc in mari cum essem in navi nigra,
 Mugitumque audiivi boum stabulantium,
 Oviumque balatum; et mihi sermo incidit animo
 Vatis caeci Thebani Tiresiae,
 Circesque Aëaeae, quae mihi plurimum praecipiebat
 Insulam ut vitarem homines oblectantis Solis.
 Tum vero ego socios alloquebar, dolens corde:
 „Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii,
 Ut vobis dicam vaticinia Tiresiae,
 Circesque Aëaeae, quae mihi plurimum praecipiebat,
 Insulam ut vitarem homines oblectantis Solis;

275 Ἐνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.
Ἄλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.

Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάβθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῶ μ' ἡμείβετο μύθῳ·

Σχέτλιος εἷς, Ὀδυσεῦ· περὶ τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα

280 Κάμνεις· ἥ ῥά νυ σοίγε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
Ὅς ῥ' ἐτάρους, καμάτῳ ἀδοξηότας, ἥδὲ καὶ ὕπνω,

Οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὐτε

Νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·

Ἄλλ' αὐτῶς διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἀνωγας,

285 Νῆσου ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ.

Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,

Γίγνονται· πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,

Ἦν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θυέλλα,

Ἦ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσάεος, οἷτε μάλιστα

290 Νῆα διαβράλουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων;

Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,

Δόρπον δ' ὀπλισόμεσθα, θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες·

Ἡῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.

Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι.

295 Καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Εὐρύλοχ', ἡ μάλα δὴ με βιάζετε, μῦνον ἐόντα·

Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρκον,

Εἴ κέ τιν' ἦε βοῶν ἀγέλην ἢ πῶῦ μέγ' οἶων

300 Εὐρωμεν, μὴ πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν

Ἦ Βοῦν ἢ ἔτι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἄλλὰ ἔκχηλοι

Ἐδῶτε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.

Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυνον, ὥς ἐκέλευον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσαν τε τὸν ὄρκον,

305 Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα,

Ἀγχ' ὕδατος γλυκεροῖο· καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι

Νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδοτύος ἔξ ἔρον ἔντο,

Μνησάμενοι δὲ ἔπειτα φίλους ἐκλαιον ἑταίρους,

310 Οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα·

Κλαίοντες δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.

Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' αἶστρα βεβήκει,

Ὡρσαν ἐπὶ Ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς

Λαίλαπτι θεσπέσῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν

315 Γαίαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

Ἦμος

Ibi enim gravissimum malum fore nobis dicebat,
 Sed praeter insulam agite navem nigram."
 Sic dixi; illis autem contractum est carum oor.
 Statim vero Eurylochus molesto mihi respondit sermone:
 „Crudelis es, Ulysses; abundat tibi robur, neque omnino membris.
 Defatigatis; profecto utique tibi omnia ferrea sunt;
 Qui scilicet socios, labore defatigatos, atque etiam somno *domitos*,
 Non finis terram conscendere: ubi demum
 Insula in circumflua lautam parens coenam:
 Sed temere per noctem celerem errare iubes
 Ab insula divagatos in obscuro ponto.
 Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium,
 Oriuntur: qua quis effugerit saevum exitium;
 Si forte repente ingruerit venti procella,
 Aut Noti, aut Zephyri graviter spirantis, qui utique potissimum
 Navem disperdant, diis regibus invitis?
 Verum sane nunc quidem pareamus nocti nigrae,
 Coenamque apparemus, celerem apud navem manentes:
 Mane autem conscensa *navi*, intremus latum pontum."
 Sic dixit Eurylochus; comprobarunt autem alii socii,
 Et tunc demum agnoscebam, quod iam mala moliretur deus:
 Et ipsum compellans, verba alata dixi:
 „Euryloche, profecto valde iam me urgetis, solus cum sim:
 Sed age, nunc mihi omnes iurare firmum iusiurandum;
 Si quod boum armentum, aut gregem magnum ovium
 Inveniamus, nullo pacto quis insipientia mala
 Aut bovem, aut etiam pecudem, occidat: sed *quiete*
 Comedite cibum, quem immortalis praebuit Circe."
 Sic dixi; illi autem protinus iurabant, ut iussi.
 At postquam iurassent, perfecissentque iusiurandum,
 Constituimus in portu cavo fabrefactam navem,
 Prope aquam dulcem; et egr. Illi sunt socii
 E navi, deinde autem coenam scite appararunt.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Recordati deinde caros flebant socios,
 Quos devoraverat Scylla, cava ex navi ereptos:
 Flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.
 Quando vero tertia pars noctis erat, et astra transferant,
 Immisit vehementem ventum nubium coactor Iupiter
 Turbine *cum* ingenti; nubibusque cooperuit
 Terram simul et pontum; ingruit autem de caelo nox.

Quando

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆα μὲν ὠρμίσσαμεν, κοῖλον ὁπέος εἰσερυσάντες·
 Ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ δόωκοι·
 Καὶ τότε ἔγῳν ἀγορὴν δέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

520 ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηϊ θοῇ βρωσὶς τε πόσις τε
 ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·
 Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἶδε βόες καὶ ἵφια μῆλα,
 Ἥελιου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.

Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπεῖθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.

325 Μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἤη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
 γίγνεται ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρύς τε Νότος τε.

Οἱ δ' εἰὼς μὲν σίτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν,
 Τύφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλατόμενοι βιότοιο.

Ἄλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἧῖα πάντα,

330 Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη,
 Ἰχθὺς, ὄρνιθας τε, φίλας δ' ἑλκιδὰς ἔκοιτο,
 Γαμψοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτιρε δὲ γαστέρα λιμός.
 Αἷ τὸτ' ἔγῳν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
 Εὐξαίμην, εἰ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.

535 Ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νηόδου ἰὼν ἦλυθα ἑταίρους,
 Χείρας νιφάμενος, ὃς ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 Ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
 Εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·

340 Κεῖκλυτέ μιν μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἑταῖροι·
 Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσιν,
 Λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπιδοπεῖν.
 Ἄλλ' ἄγετ', Ἥελιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
 Ρέξομεν ἄθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

545 Εἰ δὲ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαίαν,
 Αἰψά κεν Ἥελίῳ ὑπερίονι πλοῖνα νηὸν
 Τείξομεν, ἐνδὲ κε θείμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλὰ·
 Εἰ δὲ χολωσάμενός τε βοῶν ὀρθοκραϊράων.

Νῆ ἔδελγ ὀλέσθαι, ἐπὶ δ' ἐσπώνται θεοὶ ἄλλοι,
 350 Βούλομ' ἀπαεὶ πρὸς κῆμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσθαι,
 Ἥ δὴ θὰ στρεῦγεσθαι, ἐὼν ἐν νήῳ ἐρήμῃ.

Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι,
 Αὐτίκα δ' Ἥελιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας

Ἐγγύθεν· οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο

555 Βοσκέσχονθ' ἑλικὲς καλαὶ βόες, εὐρυμέτωποι·

Τὰς δὲ περιδιδόσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσιν,

Quando autem mane genita apparuit rosee digites aurora,
Navem quidem subduximus, in cavum specum intro tractam;
Ubi scilicet erant Nympharum pulchri chori atque sedilia:
Et tum ego, concione habita sermonem dixi:

„O amici, in navi enim celeri cibusque, portusque
Est; a bobus vero abstineamus, ne quid patiamur;
Gravis enim Dei hae boves et eximiae pecudes,
Solis, qui omnia inspicit, et omnia audit.“

Sic dixi; illis vero persuasus est animus generosus;
Mensem autem integrum perpetuus flabat Notus, neque quis alius
Oriebatur deinde ventorum, nisi Eurusque, Notusque.

Illi autem, quamdiu quid, panem habebant, et vinum rubrum,
Tamdium a bobus abstinebant, studiosi vitae *conservandae*:

Sed cum iam e navi absumta essent viatica omnia,
Tum demum praedam sequebantur palantes ex necessitate,
Pisces, avesque, caras quodcunque in manus venisset,
Uncis hamis: vexabat vero ventrem fames.

Atque tum ego per insulam secessi, ut diis
Supplicarem, si quis mihi viam monstraret ut redirem,
Sed cum iam per insulam profectus declipassem a sociis,
Manibus lotis, ubi receptus erat a vento,
Supplicabam omnibus diis, qui caelum habitant;
Hi vero deinde mihi dulcem somnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem sociis mali autor erat consilii:

„Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii:
Omnes quidem invisae mortes miseris mortalibus,
Fame vero miserrimum mori, et fatum consequi.
Sed agite, solis boum abactis optimis
Sacra faciemus immortalibus, qui caelum latum habitant,
Quod si in Ithacam perveniremus, patriam terram,
Statim soli sublimi opulentum templum
Struamus; ubi ponamus donaria multa et pretiosa;
Sin iratus aliquantum ob boves capita alte ferentes
Navem velit perdere, suffragenturque dii alii;
Malo semel ad fluctus hians animam perdere,
Quam diutius tabescere, manens in insula deserta.“

Sic dixit Eurylochus; comprobabant vero alii socii.
Statim autem solis ex bobus cum abegissent optimas
E propinquo, (non enim longe a nave proa caerulea
Pasebantur camurae cornibus pulchrae boves, latis frontibus,
Eae utique circumstabant, et vota faciebant diis,

- Φύλλα δρεφάμενοι τέρενα δρυὸς ὑφικόμοιο·
 Οὐ γὰρ ἔχον κρὶ λευκὸν εὐδσέλμου ἐπὶ νηός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 360 Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοδέτησαν·
 Οὐδ' εἶχον μέδω λείψαι ἐπ' αἰδομένοις ἱεροῖσιν,
 Ἄλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπιων ἑγκατα πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχχ' ἐπάσαντο,
 365 Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλὰ, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
 Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος·
 Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς αὐτμή·
 370 Οἰμῶεας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·
 Ζεὺ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Ἥ με μάλ' εἰς αἶτην κοιμήσατε νηλεὲς ὕπνω,
 Οἱ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες!
 Ὠκέα δ' Ἠελίῳ Ἐπερίονι ἄγγελος ἦλθεν,
 375 Λαμπετῇ τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα, χωόμενος κῆρ·
 Ζεὺ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Τίσαι δὴ ἐτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 Οἷ μιν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον· ἦσιν ἐγωγε
 380 Καίρεδκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Ἥδ' ὀπότε ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἄπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
 Εἰ δέ μοι οὐ τίδουσι βοῶν ἐπεικέ' ἀμοιβήν,
 Δύσομαι εἰς Ἀἴδαο, καὶ ἐν νεκυέεσσι φαεῖνω.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγεγεῖτα Ζεὺς·
 385 Ἥελι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν·
 Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῇτι κερκυῶ
 Τυτθὰ βαλὼν κεάδαιμι, μέδω ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἡυκόμοιο·
 390 Ἥ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτῇ ἀκοῦσαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπιστάδόν, οὐδέ τι μῆχος
 Εὐρέμεναι δυνάμεσθαι· βόες δ' ἀποτέδνασαν ἠδῃ.
 Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προῦφαινον·
 395 Εἶρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἄμφ' ὀβελοῖς ἐμεμῶκει,
 Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὥς γίνετο φωνή.
 Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήηρες ἑταῖροι

Foliis decerpitis teneris quercus alto vertice:
 Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi
 Ceterum postquam precati essent, et mactassent et excoriascent;
 Femoraque exsecuerunt, atque adipe cooperuerunt,
 Postquam duplicaverant, et super ipsis frustra cruda posuerunt:
 Neque vero habebant vinum ad libandum super ardentia sacra
 Sed aqua libantes assabant intestina omnia.
 Caeterum postquam femora exusta sunt; et viscera gustarunt,
 Minutatimque secuerunt cetera, et verubus transfixerunt;
 Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus
 Perrexi autem ire ad navem velocem et littus maris
 Sed cum iam prope essem profectus navem remis utrinque agitatum,
 Tum vero mihi nidoris obvenit dulce flamen:
 Lugens autem deos ad immortales clamavi:
 „Iupiter pater; atque alii beati dii semper existentes;
 Profecto me magnum in damnum sopivistis saevo somno,
 Socii vero magnum facinus moliti sunt manentes.“
 Velox autem Soli sublimi nuncia venit
 Lampetia, longo peplo induta, quod ei boves interfecerant socii
 Statim autem is deus allocutus est iratus corde:
 „Iupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
 Fac luere iam socios Laertiadae Ulyssis,
 Qui meas boves occiderunt superbe; quibus ego
 Gaudebam quidem profectus in caelum stellatum,
 Et quando retro ad terram e caelo revertabar.
 Quod si mihi non luant boum condignam talionem,
 Descendam in Orcum, et inter mortuos lucebo.“
 Hunc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Sol, sane tu quidem inter immortales luceto
 Et mortales homines super almam terram:
 Horum autem ego cito navem celerem candenti fulmine
 Paululum iotam diffidero, medio in nigro ponto.“
 Haec vero ego audiavi a Calypso comas pulchra:
 Illa autem dixit at Mercurio internuncio se ipsam audivisse,
 Ceterum postquam ad navem pervenissem atque mare,
 Obiurgabam aliunde aliam ordine: neque ullum remedium
 Invenire potuimus; boves enim mortuae erant iam.
 Eis autem continuo deinde dii prodigia ostendebant:
 Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verus mugiebant,
 Assaeque et crudae; boumque quasi fiebat vox,
 Sex diebus quidem deinde mihi dilecti socii

- δαίνυντ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἑβδομον ἡμᾶρ ἐπὶ Ζεὺς Σῆκε Κρονίων,
 400 Καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
 Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
 Ἰσὶόν σπηδόμενοι, ἀνὰ θ' ἰστίᾳ λεύκ' ἐρύσαντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείκομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνεται γαίᾳων, ἀλλ' οὐρανὸς ἦδ' ἐθάλασσα,
 405 Δὴ τότε κυανὴν νεφέλην ἔσθησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ἡ δ' ἔδει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἤλθε
 Κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων·
 Ἰσίου δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
 410 Ἀμφοτέρους· ἰσὶός δ' ὀπίσω πέδον, ὅπλα τε πάντα
 εἰς ἄντρον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νῆϊ
 Πλῆξε κυβερνήτῳ κεφαλὴν, σὺν δ' ὅστέ' ἄραξεν
 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτήρι ἑοικῶς
 Κάππεδ' ἀπ' ἱκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυρὸς ἀγῆνωρ.
 415 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νῆϊ κεραυνόν·
 Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς κληγεῖσα κεραυνῶ,
 Ἐν δ' ὁρᾶίου πλητό· πέσον δ' ἐκ νηὸς διαῖροι.
 Οἱ δὲ πορώγησιν ἱκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμπορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
 Αὔθε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ φιλήν φέρε κύμα.
 Ἐκ δὲ οἱ ἰσὶόν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
 Ἐπίτονος βέβλητο, βοὺς ῥινοῖο τετευχῶς.
 Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἦδ' ἐκαὶ ἰσὶόν·
 425 Ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
 Ἐν δ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
 Ἡλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
 Ὅφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιοι Χάρυβδιν.
 Παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
 430 Ἡλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν.
 Ἡ μὲν ἀνεβροίβησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψὺς ἀερεῖς,
 Τῷ πρόσφους ἐχόμεν, ὡ νυκτερίς· οὐδέ πῃ εἶχον
 Οὔτε στήριξαι ποδὶν ἔμπεδόν, οὔτ' ἐπιβῆναι.
 435 Ῥιζαὶ γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
 Μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεδύκασον δὲ Χάρυβδιν.
 Νολεμέως δ' ἐχόμεν, ὅφρ' ἐξεμέδειεν ὀπίσσω
 Ἰσὶόν καὶ τρόπιν αὐτῶ· ἐλδομένῳ δὲ μοι ἤλθον

Epulabantur, Solis bobus abactis optimis :
 Sed quando utique septimum diem Iupiter induxit Saturnius,
 Tum vero deinde ventus quidem desit turbine saevire :
 Nos autem statim nave conscensa immisimus lato mari,
 Malo erecto, velisque albis expansis,
 Sed quando iam insulam reliqueramus, neque ulla alia
 Apparebat terrarum, sed caelum atque mare,
 Sane tum caeruleam nebulam statuit Saturnius
 Navim supra cavam; obscuratus autem est pontus sub ipsa.
 Ea autem curtebat haud valde multum per tempus; statim enim
 Stridens Zephyrus, ingenti cum turbine furens: (venit
 Mali autem rudentes rupit venti procella
 Utroque; malus vero retro cecidit, armamentaue omnia
 In sentinam deciderunt: is autem in puppi navis
 Percussit gubernatoris caput ossaque confregit
 Omnia simul capitis; ille vero urinatori similis
 Decidit a tabulatis, reliquitque ossa animus generosus:
 Iupiter autem crebro intonuit, et iniecit fulmen navi;
 Ea autem contorta est tota, Jovis icta fulmine;
 Sulphureque impleta est: ceciderunt vero e navi focii.
 Illi autem cornicibus similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur: deus autem auferebat reditum.
 At ego per navim incedebam; donec latera
 Solvit fluctuum impetus a carina, eam vero inermen ferebat unda,
 Effregit autem ei malum naque ad carinam, at super ipso
 Lorum inditum erat, bovis corio factum:
 Hoc utique utrumque colligabam pariter darinam, atque etiam
 Sedens autem super haec; ferebar perniciosus ventis. (insulam;
 Tum sane Zephyrus quidem desit turbine furere:
 Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo dolores animo;
 Ut iterum perniciosam remotirem Charybdim.
 Totâ nocte ferebar; simul autem ac sol ortus est,
 Veni ad Scyllae scopulum, horrendamque Charybdim.
 Haec quidem absorpsit maris fassam aquam;
 At ego ad proceram nauticum alte levatus,
 Ei implicitus tenebar, veluti vespertilio; neque uspiam potui
 Neque haerere pedibus firmiter, neque ascendere.
 Radices enim longe erant, alte remoti autem erant rami,
 Longique ingentesque; obumbrabant vero Charybdim.
 Continenter autem haerebam, donec evomeret retrorsum
 Malum et carinam denuo; cupienti autem mihi advenit

- "Οψ' ἤμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορήθεν ἀνέσθη,
 440 Κρίνων νέικεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
 Τῆμος δὴ τάγε τοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
 Ἦκα δ' ἐγὼ καδ' ὑπερθε κόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
 Μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεια δοῦρα,
 Ἐξόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι, διήρεθα χερσὶν ἐμῶν.
 445 (Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔαθε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Εἰσίδεειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰκὴν ὄλεθρον.)
 Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασαν θεοί· ἔνθα Καλυψὼ
 Ναίει ὑπλόκαμος, δεινὴ θεός, αὐδήεσσα,
 450 Ἦ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
 Ἦδη γάρ τοι χριζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
 Σοί τε καὶ Ἰφιδίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἔστιν,
 Αὐτὸς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

S V M.

L I B R I

Ennarrato errore suo, Ulysses a primoribus Phaeacum nova munera accipit, quae postero mane in navem instructam eorum portantur (1 — 23); perque reliquam diem sacrificio et epulis adhibitus, compellatis principibus, discedit, et quietissima navigatione in Ithacam devehitur (24 — 95). Ibi quum portum Phaeacynis in vicinia antri Nympharum intraverunt remiges, dormientem exponunt in littore; navem autem remeantem in saxum mutat Neptunus, placatus eam ob rem a Phaeacibus (96 — 187). At exspectatus Ulysses primum

Tandem: quando autem ad coenam vir e foro surgit,
 Iudicans lites multas litigantium iuvenum,
 Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
 Demisi vero ego desuper pedes et manus, ut possem ferri;
 In medium autem cum sonitu cecidi praeter praelonga ligna
 Sedensque super haec remigavi manibus meis.
 Scyllam autem non amplius sivit pater hominumque deorumque
 Adspicere me: non enim effugissem saevam mortem.
 Hinc autem per novem dies ferebar; decima autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
 Habitabat comas pulchra, veneranda dea vocalis;
 Quae me amice excipiebat, fovebatque. Quid tibi haec enarro?
 Lamiam etenim heri enarrabam in domo
 Tibique et castae uxori: odiosum autem mihi est
 Rursum plane enarrata recensere.

M A R I U M

D E C I M I T E R T I I.

ignorat insulam suam, quippe nebula cinctus consilio Miner-
 vac, cum qua, speciem adolescentis induta, sermones confert
 omentito nominis, neque adeo, edoctus ubi sit, ac deam
 praesentem veneratus, caute agere desinit (188 — 351) mox
 postquam, dilabente nube, redditam patriam salutavit, Mi-
 nerva eius dona recordit in antro, ipsumque ante omnia ad
 caedem procorum hortatur, et, ne agnoscatur ab Eumaeo,
 magistro subulcorum, notisque ceteris in senem mendicium
 transformat (252 — 440).

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν΄.

Οδυσσεύς ἀπόπλους παρὰ Φαίαν

- Ω**ς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 Κηληθμῷ δ' ἔδχοντο κατὰ μέγαρα σκυόεντα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἔκλυ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
 5 Ὑπερεφές, τῷ σ' οὔτι καλὶμπλαγχθέντα γ' οἶω
 Ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονδας,
 Ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐκάστω ἐφιέμενος τάδε εἶρω,
 Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἶδοπα οἶνον
 Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' αἰοιδού·
 10 Εἴματα μὲν δὴ ἑστίνω ἐϋξέστω ἐνὶ χηλῷ
 Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἅλλα τε πάντα
 Δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν, ἥδ' ἐλέβητα
 Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἄγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 15 Τιδόμεσθ' ἀργαλέον γὰρ ἓνα προικὸς χαρίσασθαι.
 ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκονδε ἑκάστος.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέβηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ Ζυγᾷ, μὴ τιν' ἐταίρων
 Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἐρετμοῖς.
 Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κλόν, καὶ δαίτ' ἀλέγυνον.
 Τοῖσι δὲ βουὴν ἔρευνσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 25 Ζητὴν κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, δς πᾶσιν ἀνάσσει.
 Μῆρα δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
 Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο Δεῖος αἰοιδός,

Δημόδο-

O D Y S S E A E XIII.

κον καὶ ἀφίξει εἰς Ἴδῃην.

Sic dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;
 Oblectationeque tenebantur per sedes umbrosas.
 Huic autem vicissim Alcinous respondit, dixitque:
 „O Ulysses, quandoquidem venisti meam ad aetatam domum
 Altam, ideo te haud retrorsum iactatum puto
 Retro rediturum, et si valde multa passus es.
 Vestrum autem viro unicuique praecipiens haec dico,
 Quotcumque in aedibus honorarium generosum vinum
 Semper bibitis meis, auditisque cantorem:
 Vestes quidem iam hospiti bene polita in arca
 Iacent, et aurum arte elaboratum, aliaque omnia
 Dona, quaecumque Phaeacum senatores huc attulerunt:
 Veram age, ei demus tripodem magnum, et lebetem,
 Virum, nos autem rursus congregati in populo
 Rependemus: grave enim uni fuerit de suo totum praebere.“
 Sic dixit Alcinous: illis vero placebat sermo.
 Ii quidem decubaturi abierunt domum unusquisque.
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitis aurora,
 Ad navem deinde properabant, ferebantque viros honestans aes:
 Et haec quidem bene deposuit sacra vis Alcinoi,
 Ipse profectus per navem, sub transtris, ne aliquem sociorum
 Laederent impellentium, quando incumberent remis
 Illi autem ad Alcinoi domum iverunt, et convivium curabant.
 Horum autem gratia bovem mactavit sacra vis Alcinoi
 Jovi atrarum nubium coactori Saturnio, qui omnibus imperat.
 Femoribus autem assatis, celebrabant lautum convivium
 Oblectantes sese: inter ipsos vero canebat divinus cantor

- Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
 30 Δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ὥτε πανῆμαρ
 Νειὼν ἀν' Ἐλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδω φάος ἡελίοιο,
 Δόρπον ἐποιχέσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·
 35 Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδω φάος ἡελίοιο.
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
 Ἀλκινόω δὲ μάλιστα κίφασκόμενος φάτο μῦθον·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτα λαῶν,
 Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί·
 40 Ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἤθελε θυμός,
 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανίωνες.
 Ὀλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴχοι ἄκοιτιν
 Νοστήσας εὖροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 Ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 45 Κουριδίαν· καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
 Παντοίην, καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦ δ' ἐκέλευον
 Πεμπέμεναι τὸν ἑῖκον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν εἶπεν.
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 50 Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθυσον
 Πάσιν ἀνὰ μέγαρον. ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
 Τὸν ἑῖκον πέμπωμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 Νώμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν·
 55 Ἐσπείσαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Αὐτόθεν ἐξ ἰδρώων. ἀνὰ δ' ἵστατο διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύκελλον,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰδόκε γῆρας.
 60 Ἐλθῃ καὶ θάνατος, τὰτ' ἐπ' ἀνδρώποισι πέλονται.
 Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο ἱγῶδ' ἐνὶ οἴκῳ
 Παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινύῳ βασιλῆϊ.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσето διὰς Ὀδυσσεύς.
 Τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
 65 Ἠγεῖσθαι ἐπὶ νῆα δοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳᾶς ἅμ' ἔκεμπε γυναῖκας·
 Τὴν μὲν φάρος ἔχουσιν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,

Demodocus, populus honoratus: at Ulysses
 Saepe ad Solem caput vertebat splendentem,
 Ut oquideret expetens; iamdudum enim cupiebat reverti,
 Sicut autem cum vir coenam concupiscit, cui toto die
 Per novale traxerunt boves nigri compactile aratrum;
 Optato autem huic occidit lumen Solis,
 Ad coenam ut eat: affliguntur vero genus eunti:
 Sic Ulyssi gratum occidit lumen solis.
 Statim autem inter Phaeaces remigii studiosos locutus est,
 Alcinoos autem maxime orationem dirigens dixit sermonem:
 „Alcinoos rex, omnium clarissime populorum,
 Mittite me, postquam liberaveritis, illaesum; valete autem ipsi:
 Iam enim perfecta sunt, quae mihi carus volebat animus,
 Deductio et cara dona, quae mihi Dii caelestes
 Fortunata faciant: eximiam autem domi uxorem
 Reversus inveniam, cum incolumibus amicis,
 Vos autem hic manentes oblectetis uxores
 Quas virgines duxistis, et liberos: Dii vero virtutem dent
 Ornamentam; et ne quod malum publicum sit.“
 Sic dixit: illi vero omnes collaudabant, et iuebant
 Dimitti hospitem, quod decenter locutus esset.
 Atque tum praeconem allocuta est vis Alcinoi:
 „Pontonoe, cratere mixto, merum distribue
 Omnibus in domo; ut precati Iovem patrem,
 Hospitem dimittamus suam in patriam terram.“
 Sic dixit: Pontonoe vero dulce vinum miscabat:
 Distribuit deinde omnibus adstanto: illi autem Diis
 Libarunt beatis, qui caelum latum habitant,
 Indidem ex sedibus; surrexit vero nobilis Ulysses,
 Aretaeque in manibus posuit poculum rotundum,
 Et ipsam affatus verba alata dixit:
 „Vale mihi, o regina, in perpetuum; donec senectus
 Venerit, et mors, quae utique hominibus accidunt.
 At ego proficiscor: tu autem delectare hac in domo,
 Liberisque, et populis, et Alcinoos rege.“
 Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses,
 Una autem cum eo praeconem praemisit vis Alcinoi,
 Ut duceret ad navem velocem, et littus maris;
 Aretae autem cum eo famulas simul misit mulieres;
 Alteram quidem chlamydem habentem bene lotam, et tunicam,
 Alteram

- Τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἄμ' ἔκρυψε κομίζειν·
 Ἡ δ' ἄλλη σιτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
- 70 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Αἶψα τὰ γ' ἐν νῆϊ γλαφυρῇ κομικῆτες ἀγανούσῃ
 Δεξιάρενοι κατέδεκτο, πόσιν καὶ βρώδιν ἄπασαν·
 Καδ δ' ἄρ' Ὀδυσσοῦ διόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
 Νηὸς ἐπ' ἱκτιόφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὖδοι,
- 75 Πρύμνης· ἄν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
 Σιγῇ· τοὶ δὲ κάδιζον ἐπὶ κληῖδιν ἑκαστοὶ
 Κόσμον, κείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
 Ἐνδ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνεβρίπτουν ἅλα πηδῶ·
 Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
- 80 Νήγρετος, ἡδιστος, θανάτῳ ἀγχιότα ἔοικώς.
 Ἡ δ', ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρδενες ἵπποι,
 Πάντες ἄμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης,
 Ὑψόδ' αἰερόμενοι, ῥίμφα πρήσδουσι κέλευθον·
 Ὡς ἄρα τῆς πρύμνης μὲν αἰείρετο, κύμα δ' ὀπισθεν
- 85 Πορφύρεον μέγα θυε πολυφλοιδίβοιο θαλάσσης.
 Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἵρηξ
 Κίρκος ὁμαρτήθειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·
 Ὡς ἢ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδε' ἔχοντα·
- 90 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν,
 Ἄνδρῶν τε ἡτολέμους, ἄλεγεινά τε κύματα πείρων,
 Ἀὖ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὄσος ἐπεπόνθει.
 Εὐτ' ἀσπίρη ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα·
 Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἠριγενείης·
- 95 Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπύλνατο ποντοπόρος νηῦς.
 Φορκύνος δέ τις ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 Ἀκταὶ ἀποβρώγες, λιμένος ποτιπεπητυῖαι·
 Αἰτ' ἀνέμων σκεπώωδι δυσάηων μέγα κύμα
- 100 Ἐκτοθεν· ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν
 Νῆες εὐστέλμοι, ἕτ' ἂν ὄρμον μέτρον ἔκωνται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὺς λιμένος τανύφυλλος ἔλατῃ·
 Ἀγχοδί δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροιίδες,
 Ἰρὼν Νυμφάων, αἱ νηῖάδες καλέονται,
- 105 Ἐν δὲ κρητῆρες τε καὶ ἀμφοφορήες ἔαδιν
 Λαίηροι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσδουσι μέλισσαι.
 Ἐν δ' ἰστοὶ λίθαιο περιμήκειες, ἔνθα τε Νύμφαι

Alteram autem, arcam bene munitam una misit, ut portaret :
 Alia vero panemque ferebat et vinum rubrum.
 At postquam ad navem pervenissent et mare,
 Statim haec in navi cava comites eximii
 Accepta depesuerunt, potum et cibum omnem :
 At Ulyssi straverunt stragulamque, linteumque,
 Navis in tabulatis cavae, (ut tranquille dormiret).
 In puppi: conscendit autem et ipse, et decubuit
 Silentio: illi autem sedebant in transtris unusquisque
 Ordine; funemque solverunt a perforato lapide;
 Ibi illi reclinati torquebant mare remo:
 Et huic suavis somnus in palpebras incidit,
 Altus, iucundissimus, morti proxime similis.
 Illa autem, sicut in campo quadriiuges masculi equi,
 Omnes simul incitati a verberibus scuticæ,
 Alte elevati, celeriter conficiunt viam :
 Sic sane huius puppis quidem tollebatur : fluctus autem pons
 Niger ingens ruebat sonori maris.
 Haec autem valde tute currebat firmiter; neque accipiter
 Circus affecutus fuisset, perniciosissimus volucrum :
 Sic illa celeriter currens maris fluctus secabat,
 Virum ferens, diis paria consilia habentem :
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo;
 Virorumque bella, saevosque fluctus transiens;
 At tunc placide dormiebat, oblitus quot passus fuerat.
 Quando stella super instat lucidissima, quæ scilicet maxime
 Venit nuncians lumen Auroræ mane genitæ :
 Tum demum insulæ applicabatur pontum transiens navis,
 Phœrcyniæ autem quidam est portus, marini senis,
 In agro Ithacæ; duo verò projecta in ipso
 Littora abrupta, in portum vergentia;
 Quæ utique a ventis defendunt raucis magnum fluctum
 Extra; intus vero sine vinculo manent
 Naves bene tabulatæ, cum portus spatium intraverint.
 At in vertice portus patulis ramis olivæ;
 Prope autem ipsam, antrum amœnum, obscurum,
 Sacrum Nympharum, quæ Naiades vocantur;
 Intus vero crateresque et amphoræ erant
 Lapideæ: ibi verò præterea mellificant opes.
 Intus porro iuga lapideæ praelonga; ibique Nymphæ

- Φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλικόρφουρα, θαῦμα ἰδέσθαι·
 'Εν δ' ὕδατ' ^{ἐν ὕδατι} γενάοντα. δύνω δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν·
 110 Αἱ μὲν πρὸς Βορέας, καταιβαταὶ ἀνδρώποισιν,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ, θεώτεραι· οὐδέ τι κείνη
 "Ἄνδρες ἐέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.
 "Ενθ' οὔγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
 'Ηλείρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμῖς πάσης,
 115 Σπερχομένη· τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
 Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἡπαιρόνδε,
 Πρῶτον 'Οδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
 Αὐτῷ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγει σιγαλόεντι·
 Καὶ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔδεσαν δεδμημένον ὕπνῳ,
 120 'Εκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
 "Ωπασάν οἱκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
 Καὶ τὰ μὲν οὖν κέρα πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
 'Εκτὸς ὁδοῦ, μή πού τις ὀδιτάων ἀνθρώπων,
 Πρὶν γ' 'Οδυσσῇ ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσατο·
 125 Αὐτοὶ δ' αὐτ' οἰκόνδε πάλιν κίον. — Οὐδ' Ἐνοσίχθων
 Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ 'Οδυσσῇ
 Πρῶτον ἐπηκείλησε, Διὸς δ' ἐξείρστω βουλήν·
 Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Τιμῆεις ἔδομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τιούσιν,
 130 Φαίηκες, τοίπερ τοι ἐμῆς ἔξ εἰσὶ γενέδλης.
 Καὶ γὰρ νῦν 'Οδυσσῇ ἐφάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἱκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὐποτ' ἀκηῦρων
 Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο, καὶ κατένευσας.
 Οἱ δ' εὐδοκτ' ἐν νηὶ Δοῦν ἐπὶ πάντων ἄγοντες
 135 Κατὰδεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδεσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλης, ἐσθῆτά δ' ὑφαντήν,
 Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' 'Οδυσσεύς,
 Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληϊδος αἵσαν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 240 'Ω πόποι, ἔννοσίγαι' εὐρυσθενές, ὅλον εἵπες!
 Οὔτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη,
 Πρεσβύτατον καὶ ἀρίστον ἀτιμίσθιν ἰάλλειν.
 'Ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς σε βίη καὶ κάρτεϊ εἰκῶν
 Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἔξοπίσω τίσις αἰεὶ.
 145 Ἐρξον, ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἡμεῖς τε ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 Αἰψὰ κ' ἐγὼν ἔξαιμι, Κελαινεφεές, ὡς ἀγορεύεις·

Ἄλλὰ

Pallia texunt purpurea, mirabile visu.
 Intus quoque aquae perpetuo fluentes: duae autem ei ianuae sunt;
 Hae quidem ad Boream, permeabiles hominibus,
 Illae autem contra ad Notum sunt diviniore: neque omnino illa
 Homines intrant; sed immortalium via est.
 Huc illi *navem* adegerunt, loco prius cognito: ea quidem postea
 Terra appulsa est, quantum ad dimidium totius,
 Concitata; talium enim impellabatur manibus remigum.
 Illi autem ex navi egressi bonis transfretis instructa in terram
 Primum Ulysses cava ex nave sustulerunt,
 Ipso cumque linteo, et stragula splendida;
 Atque in arena deposuerunt, oppressum somno:
 Extulerunt autem bona; quae ei Phaeaces illustres
 Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
 Et ea quidem dein ad ium olivae conferta posuerunt
 Extra viam; ne forte aliquis viatorum hominum,
 Antequam Ulysses expergisceretur, adgressus violaret.
 Ipsi veto contra domum redibant; neque Neptunus
 Obliviscebatur minarum, quas deo pari Ulyssi
 Primum minatus erat: Iovis autem rogabat consilium:
 „Iupiter patet, haud amplius ego inter immortales Deos
 Honoratus ero, quam me mortales minime honorant.
 Phaeaces, qui sane a mea oriundi sunt stirpe.
 Etenim nunc Ulysses putabam mala multa passum
 Domum venturum; reditum vero illi nunquam auferebam
 Omnino, quoniam tu primum promissisti, et annuisti.
 Hi autem dormientem in navi veloci super pontum vehentes
 Deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei immensa dona,
 Aequae, aurumque abunde, vestemque textilem,
 Multa, quot nunquam Troia extulisset Ulysses,
 Si incolumis venisset, fortitus de praeda portionem.“
 Hunc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Papae! Neptune late potens, quale dixisti?
 Nequaquam te despiciunt Dii; grave autem esset
 Antiquissimum et praestantissimum ignominia prosequi.
 Hominum autem si quis te viribus et robori suo obsequens
 Non honorat; tibi sane est et postea ultio semper.
 Fac, ut vis, et tibi gratum est animo.“
 Huic autem respondit deinde Neptunus terrae quassator:
 „Statim ego facerem, nubium coactor, sicut dicis;

- Ἄλλὰ δὴν αἰεὶ θυμὸν ὀπιζόμεαι ἡδ' ἀλεείνω.
 Νῦν αὖ Φαιήκων ἐδέλω περικαλλέα νῆα,
 150 Ἐκ κομπῆς ἀνιούσαν, ἐν ἡροειδέϊ πόντῳ
 Ῥαῖσαι· ἔν' ἡδὴ σχῶνται, ἀπολλήξεωσι δὲ κόμπῃς
 Ἀνδρώπων· μέγα δὲ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύφαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 ὦ πέκον, ὥς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
 155 Ὅπότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προΐδωνται
 Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, δεῖναι λίθον ἐγγυθὶ γαίης,
 Νηὶ Δοῇ ἵκελον· ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες
 Ἀνδρωποὶ· μέγα δὲ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύφαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 160 Βῆ δ' ἱμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γενάσθιν.
 Ἐνδ' ἔμεν· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε κοντοκόρος νηὺς,
 Ῥίμφα διωκομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἤλθ' Ἐνοσίχθων,
 Ὅς μιν λαῶν ἔδηκε, καὶ ἐρρίζωσεν ἔκερθεν,
 Χεῖρὶ καταπρηνεὶ ἐλάσας· ὁ δὲ νρόφι βεβήκει.
 165 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
 Φαίηκες δολιχῆρειμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 ὦδε τέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 ὦ μοι, τίς δὴ νῆα Δοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,
 Οἰκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προῦφαίνεται πᾶσα.
 170 ὦς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἶδαν, ὥς
 ἐτίτυκτο,
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήδατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ πόποι! ἡ μάλα δὴ με παλαίφατα δέσφαδ' ἱμάνει
 Πατὴρ ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων ἀγάσασθαι
 Ἡμῖν, οὔνεκα κομπῶν ἀπήμονες εἰμεν ἀπάντων.
 175 Φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
 Ἐκ κομπῆς ἀνιούσαν, ἐν ἡροειδέϊ πόντῳ
 Ῥαϊδέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος κολεῖ ἀμφικαλύφειν.
 ὦς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Ἄλλ' ἄγεδ', ὥς ἂν ἐγὼν εἰπω, πειθώμεθα πάντες·
 180 Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
 Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
 Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἶ κ' ἐλεήσῃ,
 Μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύφῃ.
 ὦς ἔφαδ'· οἱ δ' ἰδδεδίσαν, ἐτοιμάσαντο δὲ ταύρους.
 185 ὦς οἱ μὲν β' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
 Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,

Sed tuam semper iram observo, et fugito.
 Nunc vero Phaeacum volo perpulchram navem
 Ex deductione reversam in nigro ponto
 Perdere; ut iam abstineant, desistantque a deductione
 Hominum; magnumque ipsis montem urbi obducere."
 Hunc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,
 Cum iam omnia incitatum intuebatur
 Populos ab urbe, tam eam facere lapidem prope terram
 Navi veloci similem, (ut admirentur omnes
 Homines); magnumque ipsis montem urbi obducere."
 At postquam hoc audisset Neptunus terrae quassator,
 Perrexit ire in Scheriam, ubi Phaeaces sunt;
 Illic manebat: et valde prope venit pontum transiens navis
 Celeriter impulsam; hanc autem prope venit Neptunus,
 Qui ipsam lapidem reddidit, et radicari fecit inferne,
 Manu prona percussam: ipse autem discessit.
 At inter se verba alata loquebantur
 Phaeaces longis remis utentes re nautica inclyti viri:
 Sic autem aliquis dicebat intuitus in propinquum alium:
 „Eheu, quis iam navem velocem ligavit in ponto,
 Domum versus impulsam? et iam apparebat tota."
 Sic utique quis dicebat: haec autem non intellexerant, quo-
 modo facta essent.
 Inter hos vero Alcinous concionatus est, et dixit:
 „Papae! certe omnino iam me antiqua vicinia adsequuntur
 Patris mei, qui dicebat Neptunum iratum esse
 Nobis, quoniam deductores tuti sumus omnium.
 Dixit aliquando Phaeacum virorum perpulchram navem
 Ex deductione reversam in nigro ponto
 Perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
 Sic praedicabat senex; haec utique nunc omnia perficiuntur.
 Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes:
 A deductione quidem desistite mortalium, cum aliquis venerit
 Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
 Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
 Neque nobis ingentem montem urbi obducatur."
 Sic dixit: illi autem metuerunt, paraveruntque tauros.
 Sic quidem supplicabant Neptuno regi
 Populi Phaeacum duces et principes,

- Ἔσταότες περὶ βωμόν. — Ὁ δ' ἔγρετο θεὸς Ὀδυσσεύς,
 Εὐδὼν ἐν γαίῃ πατρίῳ, οὐδέ μιν ἔγνω,
 Ἦδη δὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸς ἥρα χεῦεν.
 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς· ὄφρα μιν αὐτόν
 Ἀγνώστον τεύξειεν, ἑαυτὰ τε μυθήσαιο,
 Μὴ μιν πρὶν ἄλοχος γνοίῃ, ἄστοι τε φίλοι τε,
 Πρὶν πάσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίδαι.
 Τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδέα φαινέσχετο πάντα ἄνακτι,
 195 Ἀτραπίτοί τε διηγεκῆες, λιμένες τε πάνορμοι.
 Πέτραι τ' ἡλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεδόοντα.
 Σιῇ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἰσίδε πατρίδα γαίαν·
 Ὡμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῷ
 Χερσὶ καταπρήνέσθ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἦοδα·
 200 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαίαν ἱκάνω;
 Ἦ ῥ' οἷγ' ὑβριδῶν τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 Ἦε φιλόξεينوι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
 Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ δὲ καὶ αὐτὸς
 Πλάζομαι; αἷδ' ὄφελον μεῖναι παρὰ φαιήκεσβιν
 205 Αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 Ἐξικόμεν, δὲ κέν μ' ἐφίλει, καὶ ἐπεμπε
 νέεσθαι.
 Νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μιν αὐτοῦ
 Καλλεῖψω, μήπως μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
 210 Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Οἷ μ' εἰς ἄλλην γαίαν ἀπήγαγον! ἦ τὲ μ' ἔφαντο
 Ἀεῖν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν.
 Ζεὺς σφείας τίσαιθ' ἱκετῆσιος, ὅσπερ καὶ ἄλλους
 Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνονται, ὅστις ἀμάρτη.
 215 Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι,
 Μήτι μοι οἰχῶνται κοίλῃς ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
 Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
 Ἡρίθμει καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλά.
 Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαίαν,
 220 Ἐρπύζων παρὰ Σινῇ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Πύλλ' ὀλοφυρόμενος, σχεδόνδ' ἐν οἷ ἦλθεν Ἀθήνῃ,
 Ἄνδρ' δέμας εἰκυῖα νέω, ἐπιβώτορι μῆλων,
 Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἑσθιν,
 Δίπτυχον ἄμφ' ὥμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
 225 Ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.

Stantes circum altare: Experrectus autem est nobilia Ulysses,
 Cubans in patria terra, neque ipsam cognovit,
 Iam diu cum abfuisset; circum enim Dea nebulam fudit,
 Pallas Minerva, filia Iovis; ut eum ipsum
 Ignotum faceret, singulaque ediceret

Ne ipsum prius uxor cognosceret civesque, amicique,
 Quam omnem proci iniuriam luissent.

Propterea mutata videbantur omnia regi,
 Viaeque perpetuae, portusque undique stationibus apti,
 Petraeque altae, et arbores virentes.

Stetit autem cum exsurrexisset, et inspexit patriam terram;
 Flevitque postea, et sua percussit femora

Manibus pronis; lugensque verbum dixit:

„Hei mihi, quorumnam demum hominum in terram venio?

Numquid hi iniuriosique et crudeles, neque iusti?

An hospitales, et ipsis mens est sancta?

Quonam iam bona multa fero haec? quonam autem et ipse

Vagor? utinam mansissent apud Phaeaces

Illic; ego vero ad alium magnanimorum regum

Pervenissem, qui me amice excepisset, et dimisisset instru-
 ctum ad revertendum.

Nunc autem neque sane usquam ponere scio, neque quidem illis
 Relinquam, ne forte mihi praeda aliis fiant.

Papae! non ergo omnino sapientes, neque iusti

Erant Phaeacum ductores et principes,

Qui me in aliam terram abduxerunt: certe mihi dicebant

Ducturos se in Ithacam amoenam; neque persequerunt.

Iupiter ipsos ulciscatur supplicum custos, qui et alios

Homines inspicit, et punit, quicumque peccet.

Verum age iam bona numerabo, et videbo;

Nequid mihi discesserint cava in navi auferentes.

Sic locutus, tripodas perpulchros et lebetes,

Numerabat, et aurum, textaque vestimenta pulchra:

Horum quidem nihil desiderabat: lugebat autem patriam terram,

Reptans iuxta littus sonori maris,

Multum lamentans: prope autem eum venit Minerva,

Viro corpore assimilata iuveni, pastori ovium,

Delicato; quales utique regum filii sunt:

Duplicem circa humerum habens pulchre factam vestem:

Pedibus vero sub nigris calecos habebat, manuque iaculum.

- Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθεν,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κίχάνω τῶδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Χαῖρέ τε, καὶ μὴ μοι τι κακῶ νόῳ ἀντιβολήσῃς,
 230 Ἀλλὰ δάω μὲν τὰντα, δάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
 Εὐχομαι, ὥστε σεῶ, καὶ σευ φίλα γούναδ' ἱάνω.
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
 Τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνας ἀνέρες ἐγγεγάαδιν;
 ἥ που τίς νήσων εὐδαιεὺς, ἥ τίς ἀκτὴ
 235 Κεῖθ' ἄλλ' κεκλημένῃ ἐριβώλακος ἡπείροιο;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Νηϊκίος εἰς, ὦ ξεῖν', ἣ τηλόθεν εἰλήλουδας,
 Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι, οὐδέ τι λίην
 Οὕτω νῶνυμός ἐστιν· ἰσάβι δέ μιν μάλα πολλοί,
 240 Ἡμὲν ὅδοι ναίουσι πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελίων τε,
 Ἡδ' ὅδοι μετόπισθε ποτὶ Ζόφον ἡερόεντα.
 ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ' ἱππήλατος ἐστίν,
 Οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
 Ἐκ μὲν γὰρ οἱ οἶτος ἀδέσφοτος, ἐν δέ τε οἶνος
 245 Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τ' ἔερση·
 Ἀγρίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔσθι μὲν ὕλη
 Παντοίη, ἐν δ' ἄρδμοι ἐπηετανοὶ παρέαδιν.
 Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰσάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἔχει,
 Τήνπερ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.
 250 ἦλα φάτο· γήθησεν δὲ πολὺτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 Χαίρων ἣ γαῖη πατρώϊη, ὥς αἰ ἔειπεν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιοχόου·
 Καὶ μὲν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Οὐδ' ὄγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάξεται μῦθον,
 255 Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι χόον πολυκερδέα γωμῶν·
 Πυνδανόμην Ἰσάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
 Τηλοῦ ὑπὲρ κόντιον· νῦν δ' εἰλήλουδα καὶ αὐτὸς
 Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἐπὶ καισὶ τοσαῦτα
 Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
 260 Ὀρέβλοχον πέδας ὦκυν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Ἀνέρας ἀλφειστάς, νίκα ταχέεσσι πρόδεσθιν·
 Οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληϊδὸς ἤδελε πάσης
 Τρωάδης, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάδον ἄλγεα θυμῷ,
 Ἀνδρῶν τε προλέμους, ἀλγεῖνά τε κύματα πείρων·
 265 Οὐνεκ' ἀρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπειον

Hanc vero Ulysses gaudebat conspicatus, et obviæ venit;
Et ipsam compellens verba alata dixit:

„O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco;
Salve, et neutiquam mihi malo animo occurreris;
Sed serva quidam hæc, serva etiam me; tibi enim ego
Supplico, tanquam Deo, et ad tua cara genua accedo.
Et mihi hæc dic vere, ut bene sciam,
Quasnam terra? quis populus? quipam viri insunt?
Num quas insularum amoena? an aliquod litus
Iacens ad mare vergens glebosæ continentis?“

Hunc autem contra allocutus est dea caesia oculis Minerva:

„Stultus es, o hospes, aut e longinquo venisti;
Si re vera de hac terra interrogas: nec sane valde
Adeo ignobilis est; norunt autem eam admodum multi,
Tum quotquot habitant ad Auroramque, Solemque,
Tum quotquot pone ad caliginem obscuram,
Profecto quidem aspera et non equitabilis est;
Neque valde sterilis, at neque lata est.
In ea etenim triticum copiosum, in ea autem et vinum
Est; semper vero pluvium habet illum, foecundusque ros;
Capris autem pascendis apta, et bobus; est quidem sylvæ
Omni-genæ: ibi quoque aquationes perennes adsunt.
Itaque, hospes, Ithacæ sane et in Troiam, nomen pervenerit.
Quam quidam procul dicunt Achaica esse a terra.“

Sic dixit: lætatus est autem patiens nobilis Ulysses,
Gaudens sua terra patria, sicut ei dixerat
Pallas Minerva, filia Iovis Aegiochi:
Et ipsam compellens verba alata dixit:

Neque is vera dixit, ex obliquo vero instruebat sermonem,

Semper in pectore mentem perastutam agitans:

„Audiebam de Ithacæ quidem in Creta lata
Longe trans pontum; nunc autem veni et ipso
Bonis cum hisce; relictis vero adhuc apud filios tantis
Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenæi,
Orsilochem pedibus velocem, qui in Creta lata
Viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus:
Quoniam me privare præda volebat omni
Troiana; cuius gratia ego passus eram dolores animo,
Virorumque bella, tristesque undas transiens:
Quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam

- Δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἐταίρων.
 Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλων χαλκῆρ' εἰ δουρὶ
 Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενός σὺν ἐταίρῳ.
 Νῦν δὲ μάλα θνῶφερῇ κἄτεχ' οὐράνδον, οὐδέ τις ἡμέας
 270 Ἀνδρώπων ἐνόησε· λάθον δέ τ' εὐρυὸν ἀπούρας.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόγγε κατέκτανον ὀβελὶ χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοίνικας ἀγανούους
 Ἑλλισαίην, καὶ σφιν μενοεικέα λήϊδα δαῖτα·
 Τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταθεῖσθαι καὶ ἐφθόσαι,
 275 ἥ εἰς Ἥλιδα διάν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπείοι.
 Ἄλλ' ἦτοι σφέας κείθεν ἀπώδατο ἔς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἦσελον ἐξακατήσθαι.
 Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε τυκτός·
 Σπουδῇ δ' ἔς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 280 Δόρκου μνηστὺς ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι.
 Ἄλλ' αὐτῶς ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
 Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 Κάκθεσαν, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ φαρμάδοισιν ἐκείρην.
 285 Οἱ δ' ἔς Σιδονίην εὐ ναιομένην ἀναβάντες
 Ῥιχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
 Ὡς φάτο· μειδήσεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη·
 290 Καὶ μιν φωνήσας· ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπὶ κλοπος, ὅς σε παρέλθοι
 Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Σχέλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἐμελλες,
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἑὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,
 295 Μύθων τε κλοπῶν, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσὶν;
 Ἄλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα· εἰδότες ἄμφω
 Κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἔδδοι βροτῶν ὄχ' ἀρίστος ἀπάντων
 Βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν
 Μῆτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σὺγ' ἔγνωσ
 300 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἦτε τοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἦδὲ φυλάσσω,
 Καὶ δέ σε Φαίηκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔδθηκα.
 Νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,
 Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγανοὶ
 305 Ὀκασαν, οἴκαδ' ἰόντι, ἐμῇ βουλῇ τε νόφ' τε,

Populo in Troianorum: sed aliis imperabam sociis:
 Hunc quidem ego revertentem percussî aerea hasta
 Ex agro, prepe viam insidiatus cum socio:
 Nox autem valde obscura occupavit caelum, neque quisquam nos
 Hominum animadvertit: latui autem illum anima spolians.
 At postquam hunc interfecissem acuto aere,
 Statim ego ad navem profectus Phoenices illustres
 Oravi, et ipsis animo gratam praedam dedi:
 Hos me iussi in Pylum deferre et collocare,
 Vel in Elida divina, ubi dominantur Epei.
 Sed sane ipsos illinc depulit vis venti
 Admodum invitos, neque volebant fallere.
 Illinc autem vagari venimus huc nocte.
 Aegre autem in portum remorum ope appulimus, neque ulla nobis
 Coenae mentio erat, valde licet indigentibus sumere;
 Sed tumultuarie egressi iacebamus ex navi omnes.
 Illic me quidem dulcis somnus invasit desessum:
 Illi autem bonâ mea cava ex navi sublata
 Deposuerunt, ubi utique ipse in arenâ iacebam.
 Ipsi vero in Sidoniam bene habitatam navi conscensa
 Ibant; at ego relictus sum dolens corde."
 Sic dixit: risit autem dea caesia oculis Minerva,
 Manuque ipsum demulsit; corpore vero assimulata est mulieri
 Pulchraeque magnaeque, et illustria opera scienti;
 Et ipsum compellans verba alata dixit:
 „Astutus esset et fallax qui te superaret.
 In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret,
 Infauste, versute, dolorum insatiabilis, non ergo eras,
 Ne in tua quidem cum esses terra, destiturus fallaciis,
 Verbisque fallacibus, quae tibi ab ortu carâ sunt;
 Sed age, ne amplius haec dicamus, scientes ambo
 Dolos, quia tu quidem es hominum longe optimus omnium
 Consilio et verbis; ego autem inter omnes Deos
 Consilioque celebror et dolis: neque tu scilicet novisti
 Palladem Minervam, filiam Iovis, quae tibi semper
 In omnibus laboribus adsto, et te servo?
 Atque te Phaeacibus gratum omnibus reddidi,
 Nunc vero rursus huc veni, ut tibi consilium contexam,
 Bonaque abscondam, quaecunque tibi Phaeaces illustres
 Dederunt, domum proficiscenti, meo consilioque menteque;

- Εἶπες δ', ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ κρήτοιόσιν
 Κῆδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 Μηδὲ τῷ ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 Πάντων, οὔνεκ' ἄρ' ἤλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ
 310 Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον σε, θεᾷ, γνῶναι βροτῶ ἀντιάδαντι,
 Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἶδκεις.
 Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἤπιη ἦσθα,
 315 Ἔως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρβαρεν αἰκὴν,
 Βῆμεν δ' ἐν νῆεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασθεν Ἀχαιοὺς,
 Οὐδ' ἐγ' ἔπειτα ἶδον, κούρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
 Νηὸς ἐμῆς ἐπιβάσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
 320 (Ἄλλ' αἰεὶ, φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαλγμένον ἦτορ,
 Ἠλώμην, εἰως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 Πρὶν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
 Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.)
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι — σὺ γὰρ οἶφ'
 325 Ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείλεον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 Γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσιν οἴῳ
 Γαῦτ' ἀγορευόμεναι, ἐν' ἐμὰς φρένας ἠεροπεύσῃς —
 Εἰπὲ μοι, εἰ ἑτερόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 330 Αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἔοντα,
 Οὔνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνοός καὶ ἐχέφρων.
 Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἔλθων
 Ἰετ' ἐνὶ μεγάροισι ἰδέειν παῖδας τ' ἀλόχον τε·
 335 Σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι, οὐδὲ πνθέσθαι,
 Πρὶν γ' ἐπὶ σῆς ἀλόχου πειρήσῃαι, ἥτε τοι αὐτως
 Ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέαι δακρυχεοῦσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 340 Ἦϊδε, ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους.
 Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι,
 Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἐνθετο θυμῷ,
 Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἄλλ' ἄγε τοι δεῖξω Ἰθάκης ἔδος, ὅφρα πεποιθῇς.
 345 Φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος·

Dicamque, quod tibi fatale est aedibus in fabrefactis
 Dolores perferre; tu autem tolera etiam necessitate;
 Neque cuiquam eloquere, neque virorum, neque mulierum,
 Omnium, quod veneris errans: sed tacite
 Patere dolores multos, iniurias sustinens virorum.“
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 „Difficile est te, Dea cognoscere mortali congresso,
 Etiam admodum scienti: te enim ipsam cuilibet assimilas.
 Hoc autem ego bene novi, quod mihi antea benigna eras,
 Dum in Troia pugnabamus filii Achivorum.
 At postquam Priami urbem diripuimus altam,
 Ivinusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos;
 Haud te postea vidi, filia Iovis, neque animadverci
 Navem meam ingressam, ut mihi dolorem ayceres:
 Sed semper mente propria habens distractum cor
 Vagabar, donec me Dii malo solverunt
 Prius scilicet quam Phaeacum virorum in ubere populo
 Animastique verbis, et in urbem duxisti ipsa.
 Nunc autem te per patrem supplex oro: non enim puto
 Venisse me in Ithacam amoenam, sed aliquam aliam
 Per terram verfer; te autem illudentem puto
 Haec dicere, ut meam mentem decipias:
 Dic mihi, an vere dilectam in patriam venerim?“
 Huic vero respondit deinde dea caecia oculis Minerva:
 „Semper tibi tale in pectore cogitatum;
 Propterea te etiam non possum deserere infelicem existentem
 Quoniam facundus es, et ingeniosus, et prudens.
 Libenter enim alius vir errans reversus,
 Cuperet in aedibus videre filiosque uxoremque,
 Tibi vero nondum gratum est scire, neque exquirere,
 Priusquam tuae uxoris periculi quid feceris, quae tibi incassum
 Sedet in aedibus: luotuosae vero ei semper
 Pereunt noctes et dies lacrymas fundenti.
 At ego de hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
 Sciebam, quod rediturus esses, amissa omnibus seclis;
 Sed sane nolui Neptuno obistere
 Patruo, qui iram adversus te induxit in animum,
 Iratus, quod ei filium dilectum excaecasti.
 Verum ego, tibi ostendam Ithacae sedem, ut credas.
 Phorcynis quidem hic est portus, marini fenis;

"Ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένας τανύφυλλος ἐλαίη·
(Ἀγχόδι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,
Ἴρὸν Νυμφάων, αἱ νηιάδες καλέονται.)

Τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατήρεφές, ἔνθα οὐ πολλὰς
350 Ἐρδεσκάς. Νύμφησι τεληέσδας ἐκατόμβας·

Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλη.

"Ὡς εἰποῦσα θεῶ σκέδασ' ἡέρα· εἶσατο δὲ χθών·
Γήθησάν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ἢ κατῆ· κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν.

355 Αὐτίκα δὲ Νύμφης ἡρήσατο, χεῖρας ἀνασχών·

Νύμφαι νηιάδες, καῦραι Διὸς, οὐ ποτ' ἐγωγε
"Ὀφείδ' ὕμῃ ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγακῆσιν
Χαίρει· ἅταρ καὶ δῶρα διδάσσομεν, ὥς τὸ πάρος περ,
Αἰ κεν εἴ κ' πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγέλειη.

360 Αὐτόν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν ἄειψ·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.

Ἄλλὰ χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρον θεοπεσίῳ
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι δόα μίμνη·

365 Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἀρίστα γένηται.

"Ὡς εἰποῦσα θεὰ δύνε σπέος ἡεροειδές,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἄδδον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν,
Εἴματα τ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.

370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δὲ ἐπέθηκε θύρῃσιν
Ἥκκλᾶς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.

Τῷ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπαρφιάλοισιν ὄλεθρον.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

375 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,

Οἳ δὴ τοι τριετές μέγαρον, κατὰ κοίραν ἐουσίν,
Μνῶμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδκα διδόντες·

Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,

380 Πάντας μὲν β' ἔλπει, καὶ ὑπὸσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,
Ἀγγελίας προΐεισα· νόσος δὲ οἳ ἄλλα μενοινᾷ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο
Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμελλον,

385 Εἰ μὴ μοι οὐ ἐκάστα, θεῶ, κατὰ μοῖραν ἔμπες.

"Ἄλλ'

Haec autem in vertice portus patula oliva:
Prope vero ipsam antrum amabile, obscurum,
Sacrum Nympharum, quae Naiades vocantur:
Haec autem spelunca lata, convexa, ubi tu multas
Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:
Hic autem Neritus est mons, vestitus sylva."

Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparet autem terra:
Laetusque est deinde patiens nobilis Ulysses.

Gaudens sua terra; oculatus est autem almam tellurem;
Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis:

„Nymphae Naiades, filiae Iovis, nunquam ego
Visurum me vos putabam: nunc vero votis blandis
Salvete: at et dona dabimus, sicuti antea scilicet,
Si suat lubens Iovis filia praedatrix
Ipsumque me vivere, et mihi earum filium auctet."

Hunc autem rursus allocuta est Dea caecis oculis Minerva:

„Confide, ne tibi haec in mente tua curae sint,
Sed age, bona quidem recessu antri divini
Ponamus statim nunc, ubi utique haec tibi salva maneant:
Ipsi autem consultemus, quo pacto quam optime fiat."

Sic locuta Dea ingrediebatur specum obscurum,
Explorans latibula per specum: at Ulysses
Propius omnia portabat, aurum et indomitum aea,
Vestimenta quoque bene elaborata, quae ei Phaeaces dederant:
Et haec quidem bene deposuit; lapidem vero imposuit foribus
Pallas Minerva, filia Iovis Aegiochi.

Hi autem sedentes laetae ad radicem olivae,
Mollebantur procis insolentibus exitium.

Inter hos vero sermonem exordiebatur Dea caecis oculis Minerva:

„Generose Laertiade, prudens Ulysses,
Confidera, quomodo procis impudentibus manus inferas,
Qui iam tibi per triennium in domo dominantur,
Ambientes eximiam uxorem; et sponsalia dantes:
Illa stitem, tuum semper reditum cum fletu desiderans in animo
Omnibus quidem spem dat, et pollicetur viro unicuique,
Nuncios mittens; mens autem ei alia versat."

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

„Pater! profecto omnino iam Agamemnonis Atridae
Periturus malo facto tu aedibus eram,
Nisi mihi tu singula, Dea, accurate dixisses.

- 'Αλλ' ἄγε, μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίδομαι αὐτοῖς·
 Πὰρ δέ μοι αὐτῇ ἀτῆδι, μένος πολυδαρσές ἐνεΐσα,
 Οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 Αἰ κέ μοι αὖτ' ἐμεγαλύνει παραστάτης, Γλαυκῶπι.
- 390 Καὶ κε τριηκοσίοισιν ἔχων ἄνδρες, μάχοιμην,
 Σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι πρόφραδός ἑκαρήγοις.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Καὶ λήν τοι ἔγωγε παρέδομαι, οὐδὲ με λήσεις,
 *Οπότε κεν δὴ ταῦτα πανώλεθα· καὶ τιν' ὅτω
- 395 Αἵματι τ' ἐγκαυάλω τε καλαΐεμεν ἄρκετον οὐδας
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίητον κατέδουσιν.
 'Αλλ' ἄγε, σ' ἄγνωστόν τεύξω πάντεσσι βροτοῖσιν·
 Κάρφω μὲν χρῶα καλὸν ἐν γκαμπτοῖσι μέλεσιν,
- 400 Ξανθὰς δ' ἐν κεφαλῇς ὀλέσας τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαίφος·
 Ἐδῶω, ὅ· κεν σπυγέρον ἰδὼν, ἄνθρωπος ἔχοντα·
 Κλυδῶω δέ τοι ὄσσε, κάρος· παρικαλλές· ἐόντε·
 Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστέροι φανείης,
 Σῆ τ' ἀλόχω καὶ παιδί, τὸν δὲ μεγάρουσιν ἔλειπας.
 Αὐτὸς δὲ πρῶτιστά θυβώτην εἰσαφικέσθαι,
- 405 Ὃς τοι ὦν ἐκκυρος, ὁμῶς, δὲ τοι ἦπια οἶδεν,
 Παῖδά τε σὸν φιλεῖ καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
 Δῆϊς τόνγε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται,
 Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ, Ἀρεθούσῃ,
 Ἐσθουσαι· βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ.
- 410 Πίνουσαι, τάδ' ὕεσσι τρέφει τε θαλυΐαν ἀλοιφήν.
 Ἐνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 Ὅφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέουσα, τὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ·
 Ὃς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα παρ Μενέλαον.
- 415 Ὡς εἰπετο πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἦν που ἔτ' εἰης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τίπτε τ' ἄρ' οὐ σὲ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 Ἥ ἵνα τὸν καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσῃ
 Πόντον ἐκ ἀτρύγετον· βίαν δὲ οἱ ἄλλοι ἔδουσιν,
- 420 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Μὴ δὴ τοι κείνός γε λήν ἐνδύμιος ἔστω.
 Αὐτῇ μιν κόμπουσιν, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιο,
 Κεῖδ' ἐλθὼν· ἀτὰρ οὐτὶν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἔκπλος·
 Ἥσται ἐν Ἀτρεΐδαισιν δόμοις, παρὰ δ' ἀσπετα καίεται.
- 425 Ἥ μὲν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νῆϊ μελαίγῃ,

Verum age, consilium texe, quo pacto ulciscar ipso;
Et mihi ipsa adsta, animum valde audacem immittens,
Qualem, quando Troiae solvebamus splendida moenia;
Si mihi sic studiosa adstares, Minerva.

Etiam adversus trecentos ego viros pugnarem,
Tecum, veneranda dea, quando me prompto ausino adjuvares.

Huic autem respondit deinde Dea caecis oculis Minerva:

„Et omnino tibi ego adero, neque me latebis,
Quandocunque demum haec obeamus; atque aliquem puto
Sanguineque cerebroque foedaturum immensum solium,
Virorum procorum, qui tibi victum absumunt

Sed age, te incognitum faciam omnibus mortalibus:
Arefaciunt quidem ante pulchram inflexilibus membris;
Flavosque ex capite delebo crines; circumque pallium
Induam, quod averteretur conspiciatus homo habentem:
Deformabo etiam tibi oculos, antea perpulchros existentes;

Ut turpis omnibus procis appareas,
Tuaeque uxori, et filio, quem in aedibus reliquisti.

Ipsae vero primum subulcum adi,
Qui tibi suum custos; simulque tibi bene vult,
Filiumque tuum diligit, et prudentem Penelopen.

Invenies hunc utique suis assidentem; haec vero pascuntur
Apud Coracis petram, et ad fontem Arethusam,
Comedentes glandem suavem, et nigram aquam
Bibentes, quae scilicet suis alunt florentem pinguedinem.
Illic mane, et omnia assidens interroga,

Dum ego ivero ad Spartam pulchris mulieribus abundantem,
Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses;

Qui in spatiosam Lacedaemonem ad Menelaum
Abiit, sciscitaturus de tua fama, sicubi adhuc esses.”

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

„Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens?

An ut alicubi et ille errans dolores patiatur

Pontum super infructuosum? victum autem ei alii edunt.”

Huic autem respondit deinde dea caecis oculis Minerva:

„Ne iam tibi ille valde curae sit:

Ipsa eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,
Illuc profectus: quoniam etiam nullam habet molestiam; sed quietus
Sedet in Atridae aedibus; copiosa autem ei adsunt,
Profecto ei insidiantur iuvenes cum navi nigra,

ἴεμενοι κτείναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·

Ἄλλὰ τάγ' οὐκ ὄτω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καδέξῃ.

(Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἱ τοι βίοντον κατέδουσιν.)

Ὡς ἄρα μιν φασμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσθαι Ἀθήνη·

430 Κάρφε μὲν οἱ χροῶ καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

Ἰανθάς δὲ ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἄμφι δὲ δέρμα

Πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·

Κνύζωσεν δὲ οἱ ὄσσε, κάρος περικαλλέ' ἔοντε·

Ἀμφι δὲ μιν ῥάκῃς ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,

435 Ῥωγαλέα, ρυτίωντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῷ·

Ἀμφι δὲ μιν μάχα δέρμα ταχέως ἔδδ' ἐλάφοιο,

Ψιλόν· δῶκα δὲ οἱ σκῆπτρον καὶ αἰκία κήρην,

Πικρὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ὄεν ἀορτήρ·

Τῶγ' ὥς βουλευσάντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα

440 Ἐς Λακεδαιμόνα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Cupientes interficere, antequam in patriam terram venerit:

Sed ea scilicet non *factura* puto; prius etiam aliquem terra detinebit

Virorum procorum, qui tibi vicium devorant."

Sic utique ipsum locuta virga tetigit Minerva:

Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;

Flavosque ex capite delevit crines, circum vero pellem

Omnibus membris antiqui poluit senis:

Deformavit porro ei oculos, antea perpulchros existentes:

Circum autem ipsam laceraam aliam malam fecit et tunicam

Daemas, squalentes, malo fœdatas fumo:

Circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi

Depilem; deditque ei baculum et turpem peram,

Cæbris locis laceraam; inerat vero tortum loram.

Illi utique ita consilio habito discesserunt: hæc quidem deinde

In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssæ.

Bei dem Verleger dieses Buches sind noch folgende Werke herausgekommen:

- Arcontii, P., Tridentini ad Joannem Wolsium Tigurinum**
epistola de ratione edendorum librorum nunc primum separatim, ed. Martiniy-Laguna. 8. 10 gr.
- Am Ende, I. G., Lehrbuch der christlichen Religion zum ausführlichen Unterrichte der Jugend, 2te umgearb. und verb. Aufl. 8. 10 gr.**
- Beicht- und Communionbuch, neue Aufl. 8. 6 gr.**
- Bibliotheca esponsala, 10 Tomi. 8. Drckpr. 5 thl.**
Schrpr. 6 thl. 6 gr.
- italiana, 10 Tomi. 8. Drckpr. 5 thl. 4 gr.**
Schrpr. 6 thl. 11 gr.
- Binni Bildungsbriefe, als Uebung zum Styl und zur angenehmen Unterhaltung, 2te verb. und verm. Aufl. 8. 18 gr.**
- Sytematisch tabellarische Darstellung der Fossilien nach ihren Geschlechtern, Namen, Farbe, Land und Ort, wo sie gefunden werden, fol. 6 gr.**
- Emmert, I. H. theatre ou choix de drames aisés pour faciliter l'étude de la langue françoise, 2 Tomes, 8. 2 thl.**
- Freudentheil, G. N. commentatio de codice sacro more in reliquis antiquitatis libris solemniter ingenue interpretando, 8 maj. 7 gr.**
- Geschichte der Astronomie von den ältesten Zeiten bis zum Ende des 17ten Jahrhunderts, gr. 8. 1 thl. 12 gr.**
- Kindervater, C. V. Natur- und Aerndtspredigten, 2te Aufl. gr. 8. 1 thl.**
- Link, I. W. Versuch einer Geschichte und Physiologie der Thiere, 2 Thle. gr. 8. 2 thl. 12 gr.**
- Petzsche Materialien zu Religionsvorträgen bey Begräbnissen aus den Werken deutscher Kanzelredner gesammelt, 4 Bde. gr. 8. 4 thl.**